

2020-489

NOTULEN

VAN DE RAADSVERGADERING
GEHOUDEN OP
5 november 2020

Nieuwegein

Aan De leden van de raad	Datum
Onderwerp Verslag van de gemeenteraadsvergadering van 5 november 2020	Portefeuillehouder F.T.J.M. Backhuijs
Afdeling Griffie	Bijlagen

Aanwezig:

Voorzitter:

Raadsleden:

de heer F.T.J.M. Backhuijs
mevrouw B.Z. Bakhtali, mevrouw M.A.M. de Beer, de heer H. Beeuwkes,
mevrouw M.P. Bijvoet, de heer V.F. van Esch, mevrouw A.M. Feenstra,
de heer M.W. Hack, mevrouw A. van den Heuvel, de
heer F.T.H.M. van den Heuvel, de heer E.F. Holtermann, de heer G. Horst,
de heer M.J. Monrooij, mevrouw H.M.G. Peters, mevrouw A.M. van Schaik,
de heer H.J. Schat, mevrouw J.C. Schiltkamp-van Dixhoorn, de
heer P. van de Siepkamp, mevrouw C.C.J.J. van der Sluiszen,
de heer P.W.M. Snoeren, mevrouw M. Spalburg, de heer M.C. Stekelenburg
mevrouw J. Verbeek-Beverwijk, de heer V. Verhaar, de
heer T.A.C. Verhoeve, mevrouw J. de Wolf, de heer G. Zondag

Alleen aanwezig bij de stemmingen:

College:

Raadsgriffier:

Afwezig:

Verslaglegging:

de heer M.E. Diekstra, de heer S.A. Elias, de heer J.A.N. Gadella, de
heer M.A.J. Snoeren, mevrouw K.M.K. Vizee,
de heer A.J. Adriani, mevrouw W. Eggengoor, de heer J.R.J. van Engelen,
de heer J. Kuiper, mevrouw M. Schouten
de heer J. Karens

mevrouw M.C.G. Schenkhuizen-van Keulen, de heer F.T.J. Verdam

mevrouw M.H.M. de Ridder-van Beek (Notuleerbureau De Ridder)

1. Opening en mededelingen

De heer Monrooij, plaatsvervangend voorzitter: goedemiddag allemaal, beste raadsleden, beste collega's. Ik open de raadsvergadering van 5 november 2020 en vraag even een moment stilte voor gebed of bezinning.

Ik dank u wel. Ik heet u allemaal van harte welkom, de leden van de raad die hier aanwezig zijn en de leden van de raad die nog later zullen komen, de leden van het college en de meekijkers thuis via de livestream. Het college kijkt mee vanaf de vierde verdieping en zal straks na de eerste termijn van de raad naar deze zaal komen.

Met kennisgeving zijn afwezig mevrouw Schenkhuizen van de VVD en de heer Verdam van Groep Verdam heeft zich ook afgemeld. Later komen in ieder geval mevrouw De Beer van GroenLinks, meneer Van den Heuvel van de SP, mevrouw Van der Sluiszen van het CDA en de

heer Holtermann van de PvdA en ongeveer 6 van de 7 leden van de VVD-fractie komen ook later.

Fractie VVD, de heer Schat:

Mag ik daar wat over zeggen, voorzitter. Waarom zijn er 6 leden van de VVD-fractie niet tijdens de raadsvergadering? Als volksvertegenwoordigers hebben wij een voorbeeldfunctie. Nu de strenge maatregelen die veel beperkingen met zich meebrengen voor onze inwoners zijn ingegaan vinden wij het niet gepast om met 40 personen in dezelfde ruimte te gaan zitten, temeer daar er andere mogelijkheden zijn om de democratie doorgang te laten vinden. Daarmee verminderen we ook het aantal reisbewegingen waar het Kabinet voor pleit met de nieuwe aanvullende maatregelen. Echter vinden wij dat door de fractievoorzitter af te vaardigen, het democratische proces wel doorgang kan vinden. Bij de stemmingen zal de fractie wel aanwezig zijn.

De plv. voorzitter: dank u wel. Ik zie de heer Verhaar en mevrouw Bijvoet zijn intussen ook binnen, dank u wel. De burgemeester komt later, die heeft nog een ander overleg en zal tussen nu en een kwartiertje komen, vandaar dat ik de vergadering open en tot dat moment voorzit. Zijn er nog andere raadsleden die nog een mededeling hebben?

Fractie Socialistische Partij, mevrouw Bijvoet:

Ja, de reden dat wij als SP-fractie op dit moment niet helemaal volledig maar straks wel volledig zullen zijn, is omdat de richtlijnen hier goed aangehouden worden. Er is goed aan gewerkt en ook van overheidswege wordt gezegd: doe het goed naar eigen inzicht. Daarom zijn wij voltallig aanwezig.

Mevrouw Bakhtali: ik hoor het allemaal niet zo goed hoor tot hier. Ik kon de VVD niet goed horen. Kan daar iets aan gedaan worden?

De plv. voorzitter: de techniek zit in de zaal, dus wij hopen dat dat opgelost gaat worden en u moet in ieder geval goed en duidelijk in de microfoon spreken. Vanaf agendapunt 3 geldt de spreektijd van maximaal 20 minuten per fractie en 120 minuten voor het college en daarna mag elke fractie 6 keer interrumpen, maar dat alleen in de tweede termijn. Om de vergadering in goede banen te leiden, heb ik nog de volgende punten die ik even graag met u door wil nemen. Geef elkaar de ruimte. Volg de looproutes. Zorg voor schone handen en een schone tafel. Loop alleen van uw plek als dat echt nodig is, blijf het liefst zoveel mogelijk zitten. Als u onderling wilt overleggen, doe dat dan via de digitale middelen, de chat of de app. Als u fysiek overleg nodig heeft, dan vragen wij u echt om de zaal te verlaten en plaats te nemen in het Atrium, waar extra zitjes zijn geplaatst om te overleggen en deze voldoen ook aan de afstandsvoorschriften en er is voldoende ruimte om afstand te houden. Wij vragen u in ieder geval in deze zaal heel dringend om niet naar elkaars tafel toe te lopen. In het Stadshuis geldt verder het dringende verzoek om een mondkapje te dragen als u deze zaal weer gaat verlaten en bij andere loopbewegingen ook. Zorg voor voldoende ruimte bij de in- en uitgang en verlaat straks na het middagedeelte zo spoedig mogelijk het gemeentehuis en dat geldt ook vanavond als de vergadering is afgerond. U mag zelf uw eigen catering meenemen en wat u kwijt wilt, kunt u bij de ingang weer kwijt. Na het middagedeelte mag u bij de catering dat laten staan, want er wordt tussentijds schoongemaakt. Dan nog een aantal punten die gericht zijn op de vergaderorde. Alle moties en amendementen zijn intussen in iBabs gezet, dus die kunt u daar aantreffen. De algemene beschouwingen worden gelijk na de eerste termijn van de raad op iBabs gepubliceerd en alle woordvoeringen zijn vanaf de eigen zitplek en het college spreekt vanaf de collegespreekplek, dat is hier naast de voorzitter. Tot zover de mededelingen en dat is al bijna een halve bijdragen.

2. **Vaststellen agenda**

De voorzitter: zijn er nog leden die opmerkingen hebben over het vaststellen van de agenda? Dat is niet het geval.

3. **Eerste termijn Algemene Beschouwingen uit te spreken op de Programmabegroting 2021 en de nota Duurzaam Financieel Evenwicht (2020-385, 2020-401, 2020-418)**

De plv. voorzitter: hier is een volgorde voor afgesproken en het CDA is als eerste aan de beurt. Dan zou eigenlijk de ChristenUnie volgen, maar dat hangt ervan af of de burgemeester dan al terug is en anders doen we dat later en dan is er een heel rijtje wat u gezien heeft in de brief van het presidium. Ah, de burgemeester is er al. Dan heb ik mijn plicht weer gedaan inderdaad, voordat dan meneer Horst het woord krijgt, schors ik eerst 1 minuut de vergadering om het voorzitterschap weer even over te dragen.

De voorzitter: dank meneer Monrooij om de vergadering even te openen. Ik zat nog in overleg met de Driehoek. Dat duurde tot 14.00 uur en dan moet je nog even hier naartoe komen. Ik mag nu als eerste het woord geven aan de heer Horst van de CDA-fractie.

Fractie CDA, de heer Horst:

Dank u wel voorzitter. We kunnen er niet om heen, hoe graag we dat ook zouden willen: de coronacrisis die ons land en de wereld al geruime tijd treft. Sociale contacten staan onder druk, net als inkomsten van veel inwoners. Het ontbreken van een concreet perspectief op betere tijden maakt mensen onzeker. De afname van sociale verbinding en toenemende eenzaamheid helpen daar niet bij. Onze gedachten blijven onverminderd uitgaan naar inwoners die zijn overleden als gevolg van het Covid-19 virus en hun nabestaanden. Maar onze gedachten gaan ook uit naar hen die het virus hebben overleefd maar nog dagelijks de lichamelijke en mentale gevolgen merken. En naar het zorgpersoneel dat op dit moment zwaar onder druk staat. Voorkomen dat het virus onbelemmerd blijft voortwoekeren vraagt van ons allen om onze verantwoordelijkheid te nemen door een paar relatief simpele aanpassingen van ons gedrag. En hoewel niet alle maatregelen verplicht zijn, vindt het CDA dat het steeds weer ter discussie stellen van de maatregelen ons als samenleving in deze strijd eerder belemmert dan verder brengt. En dat geldt zeker voor het in twijfel trekken van de realiteit van het Covid-19 virus. Niet alles dat mag, is ook verstandig. Zoals premier Rutte zei moeten we niet steeds de randen het toelaatbare willen opzoeken.

Om die reden vindt de CDA-fractie deze fysieke begrotingsraad een onverstandige keuze en zit hier daarom met tegenzin. Maar we nemen onze verantwoordelijkheid voor het vaststellen van de gemeentelijke begroting, ook in deze moeilijke tijd.

Voorzitter, voor de komende jaren staan ons als Nieuwegeinse raad stevige financiële en beleidsmatige keuzes te wachten. De trend van de afgelopen jaren, dat er meer taken op ons bord komen zonder dat het Rijk daarbij voldoende middelen geeft, lijkt door te zetten. Maar los daarvan komen we als stad ook in een leeftijdsfase waarin grote investeringen in de openbare ruimte en voorzieningen nodig zijn. Het college heeft in de Nota Duurzaam Financieel Evenwicht hiervoor een heel aantal voorstellen gedaan. En hoewel deze nota nog veel open eindjes bevat die in 2021 en daarna met politieke besluiten moeten worden ingevuld, steunt de CDA-fractie de ingezette lijnen.

Ook in financiële zin moeten we onze verantwoordelijkheid nemen in deze moeilijke tijd. We zien een evenwicht tussen enerzijds soberheid en besparen waar dat mogelijk is en anderzijds het efficiënt inzetten van middelen op punten waar Nieuwegein dat nodig heeft. Voor de komende jaren wordt een doorgroei naar zo'n 70.000 inwoners voorzien. De keuze om de extra opbrengsten uit het Gemeentefonds als gevolg van die groei in te zetten voor het maken van de

noodzakelijke schaa sprong op tal van terreinen vinden we verstandig. Het CDA wil in dit verband benadrukken dat mobiliteit hierbij speciale aandacht verdient, vooral een krachtige verbetering van het openbaar vervoer in frequentie en capaciteit en het verbeteren van de positie van de fietser en voetganger.

Met betrekking tot de begroting 2021 willen we bij een aantal onderwerpen opmerkingen maken. Het CDA waardeert de inzet van het college om volledige compensatie van het Rijk voor de extra kosten van de coronamaatregelen te krijgen. Maar we constateren dat dat momenteel nog erg onzeker is en dat dit onvermijdelijk betekent dat we hiervoor uit de Algemene Reserve moeten putten. Deelt het college onze vrees op dit punt? En welke consequenties zal dit hebben voor de ambities van dit college? Ook horen we graag van het college of er door de terechte aandacht voor de coronacrisis juist achterstanden in de reguliere dienstverlening ontstaan en andere belangrijke zaken blijven liggen die later alsnog moeten worden opgepakt met daarmee samenhangende kosten.

Het college geeft aan dat kapitaallasten als gevolg van het uitvoeren van investeringen in kapitaalgoederen en binnen het programma Betere Buurten zal toenemen en daarmee ook het beroep op de gevormde reserves voor die twee doelen. En dat als deze reserves op enig moment zijn uitgeput, de kapitaallasten ten laste van de begrotingsruimte komen. Het CDA bepleit in dit verband om die financiële ontwikkelingen niet slechts in de bestuursrapportages terug te laten komen, zodat we als raad deze ontwikkeling kunnen volgen en waar gewenst kunnen bijsturen. Liefst zouden we zien dat het college komend jaar hiervoor een nieuw programmaplan aan de raad voorlegt.

Voorzitter, en waar het gaat om het maken van beleidskeuzes voor de komende jaren in een verder groeiende stad, pleit het CDA ook voor een toekomstbestendig sportbeleid. We vinden dat sportbeleid er in de begroting 2021 nogal bekaaid vanaf komt, niet zozeer qua financiën maar wel wat betreft een visie op de ontwikkeling sport en bewegen. Al een aantal jaren is een trend waarneembaar van sporten in verenigingsverband naar zogenaamd 'wildsporten'. Vooral jongeren schrijven zich niet langer in voor de traditionele sportvereniging, maar spreken via een app af als het hen uitkomt. Dit uit zich in informele clubjes sporters op pleintjes, trapveldjes en in parken. Het CDA vindt dat de gemeente en de sportverenigingen in Nieuwegein zichzelf de vraag moeten stellen wat deze trend voor het lokale sportbeleid, inclusief sportaccommodaties, betekent. Moeten we niet eens kritisch gaan kijken naar ons huidige sportvastgoed? En voor verenigingen moet deze trend een signaal zijn om te kijken of hun aanbod nog wel van deze tijd is en past bij de wensen die sporters momenteel en in de komende jaren hebben. Voor een toekomstbestendige visie op sport en bewegen moet niet alleen de gemeente, maar ook de sportverenigingen hun verantwoordelijkheid nemen. Het CDA wijst nog eens op de motie 'Gemarkeerde looproutes', die bij de Kadernota 2020 is aangenomen. Hoe staat het met de uitvoering van die motie? Daarnaast zijn we erg benieuwd naar de herontwikkeling van Merwestein en horen wij graag de mening van het college hierover.

Voorzitter, Nieuwegein is een stad met gemiddeld zeer groene woonwijken. Uit inwonerpeilingen blijkt telkens weer dat dit een van de voornaamste pluspunten is van Nieuwegein. Daar moeten we zuinig op zijn! Het CDA vindt dat daar ook bij hoort dat we goed zorgen voor die groene openbare ruimte en de straten, paden en pleinen die daar onderdeel van uitmaken. Recent heeft het CDA via Facebook aan inwoners gevraagd wat zij van het onderhoud van de openbare ruimte vinden. Uit de ontvangen reacties kwamen drie hoofdpunten langs:

- 1) dat inwoners zich ergeren aan slecht groenonderhoud in de vorm van opschietend onkruid en hoog gras;
- 2) het vele zwerfafval op bepaalde plekken in de stad;

3) matig onderhoud van paden, wegen en andere infrastructuur.

Gelukkig deden inwoners ook suggesties voor oplossingen, zoals meer afvalvangnetten op fietsroutes en smart afvalbakken. Het CDA zal aandacht blijven vragen voor goed onderhoud van de openbare ruimte en roept het college op om dit niet te laten versloffen.

Veel inwoners tonen hun betrokkenheid bij het schoon en heel houden van de stad door het doen van een Melding Openbare Ruimte, de zogenaamde MOR-melding. De gemeenteraad heeft eerder aangegeven dat het gevolg geven aan de MOR-meldingen en de communicatie daarover naar inwoners fors beter moest. Het college heeft een verbeterplan toegezegd. Maar hoe staat het nu met de uitvoering daarvan? Signalen van inwoners over gedane MOR-meldingen stemmen het CDA nog niet heel tevreden. Matige dienstverlening op dit punt door de gemeente ondermijnt de betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving. En dat terwijl die betrokkenheid zo goed en nodig is! Het CDA vindt het antwoord op onze technische vraag op dit punt weinig concreet en nogal ontwijkend. In hoeveel gevallen gaat de afhandeling goed en dus ook hoe vaak gaat het niet goed? Het schoon en heel houden van onze stad is volgens het CDA een zaak waar gemeente en inwoners gezamenlijk verantwoordelijkheid voor moeten nemen.

Het college heeft toegezegd volgend jaar zich te beraden op hoe zij in de komende jaren de verbetering van de dienstverlening verder gaat vormgeven, dit in aansluiting op de lopende projecten uit het Programma Dienstverlening die dan aflopen. Het CDA vraagt het college in 2021 met een helder plan te komen voor de verdere verbetering van de dienstverlening. Graag een toezegging op dit punt.

Citymarketing

Een schoon en heel Nieuwegein is ook aantrekkelijk om aan te prijzen. Het CDA heeft in dat verband enkele heldere vragen gesteld over de concrete voortgang van Citymarketing. Maar we vinden dat het college in de beantwoording er nogal omheen draait. En dat terwijl

Citymarketing ons genoeg kost in een tijd dat we extra op de uitgaven moeten letten. Kortom, wanneer komt het college met een plan van aanpak met betrekking tot Citymarketing voor 2021 en de volgende jaren?

En laat helder zijn: een paar losse projecten aan elkaar geniet is niet ons idee bij verantwoordelijkheid nemen voor een plan van aanpak.

Voorzitter, de afgelopen maanden heeft de raad vrijwel uitsluitend digitaal vergaderd. Dat kost ons aanzienlijk extra geld, mede doordat het voorstel voor livestreaming vorig jaar geen meerderheid kreeg. We wachten nog altijd op een door de VVD toegezegd alternatief plan hiervoor en hopen dat ze die verantwoordelijkheid onderhand opnemen om de daad bij het woord te voegen. In lijn met de bedenkelijke traditie van onze raad van langdurige vergaderingen, heeft digitaal vergaderen niet bijgedragen aan efficiënter vergaderen. Met name de tijdrovende hoofdelijke stemmingen zijn het CDA een doorn in het oog. En dat terwijl er in onze ogen een goed alternatief is middels de digitale stemmodule in ons raadsinformatiesysteem. Andere gemeenteraden gebruiken deze stemmodule al geruime tijd tot volle tevredenheid. Ook staat de wetgeving het digitaal stemmen toe. Het risico op fraude taxeren wij als minimaal, zeker als er multi factor authentication wordt ingezet. Daarom dient het CDA samen met enkele andere partijen de motie digitaal stemmen in.

Ten slotte vraagt het CDA aandacht voor de samenwerking tussen de gemeente en de vele Nieuwegeinse maatschappelijke organisaties. Het begint ons op te vallen dat er regelmatig brandbrieven van maatschappelijke organisaties naar de raad komen of mediaberichten verschijnen over een verstoorde relatie met de gemeente. Het CDA vindt dit een zorgelijke ontwikkeling. Recent nog hebben enkele organisaties uit het welzijnswerk hun grieven bij de gemeenteraad neergelegd. Het CDA roept het college op om zuinig te zijn op de vele

samenwerkingsverbanden met maatschappelijke organisaties. Waar gewerkt wordt, gaat wel eens iets fout. Maar bij een goede relatie praat je dat netjes met elkaar uit en ga je verder met de ambitie waar je samen voor staat. Die goede relatie is wat het CDA betreft altijd de basis voor lokaal bestuur in samenwerking met de stad. Dat vraagt om het nemen van verantwoordelijkheid, zeker in moeilijke tijden. Dank u wel.

Fractie ChristenUnie, de heer Monrooij:

Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, vandaag liggen er twee financiële stukken voor ter bespreking. De begroting 2021 en de nota Duurzaam Financieel Evenwicht (de tussenstand). Vorig jaar meldde ik dat het uitermate teleurstellend was dat het college zich niet tot het uiterste had ingespannen om de begroting voor 2020 sluitend te maken. De wethouder meldde toen dat hij de stad niet wilde belasten met het snijden in budgetten omdat er een incidenteel tekort is. Dit jaar wordt er weer geen sluitende begroting gepresenteerd. Als reden wordt dit keer de Coronacrisis genoemd. In deze raad is in het verleden meermaals de uitspraak gedaan '2x incidenteel is structureel en als iets structureels is, moet je het oplossen'. Het college zal dan ongetwijfeld verwijzen naar de nota Duurzaam Evenwicht, maar die gaat met alle respect niet over het tekort van 2021 en corona is inderdaad een behoorlijke onzekere factor, maar ik wil het college geen vrijbrief geven om steeds incidenteel met begrotingen met tekorten te komen. Ik ga er dus vanuit dat we voor 2022 een sluitende begroting zullen krijgen en een sluitend meerjarenperspectief zullen krijgen. Kan het college dat toezeggen?

De zorgelijke financiële situatie komt zeker ook door alle onzekerheden in het sociale domein. De reserve is op en er is nog geen zicht hoe wij tot een sluitend evenwicht komen op dit terrein. Daar zullen keuzes gemaakt moeten worden en die zouden wel eens hard kunnen uitvallen voor de uitvoering en dus ook voor onze inwoners. Daarom vinden wij het jammer dat het sociale domein geen onderdeel is van de nota Duurzaam Evenwicht. Wij snappen de redenering van het college, maar voor het beeld is het beter als ook de ontwikkelingen in het sociale domein in deze nota waren meegenomen.

De nota zelf stelt ons ook voor een probleem. In zijn huidige vorm is deze nota nog veel te beschrijvend. We moeten vandaag besluiten om deze nota als basis te gebruiken voor verdere uitwerking en wij vragen ons af of vaststellen van een tussenproduct in deze fase nou het meest voor de hand ligt. Wat gaat er eigenlijk fout als we dit stuk voor kennisgeving aannemen, dus niet vaststellen maar voor kennisgeving aannemen en vervolgens uit die kennisgeving de verdere uitwerkingen daar de opdrachten voor geven?

In de begroting staat bij het thema wonen dat u afspraken maakt voor aantallen sociale huurwoningen en middenhuurwoningen. Dat is uiteraard prima. Maar als we naar de tabel op blz. 175 kijken gaat u uit van een groei van 134 sociale huurwoningen en 150 middendure huurwoningen. Wat wij missen is een indicator van het totaal aantal aanwezige middenhuurwoningen. Wij kunnen die 150 namelijk nergens aan relateren, dat kunnen wij wel met de 134 sociale huurwoningen, maar niet met de 150 middendure huurwoningen. De vraag is dan ook: bent u bereid om deze indicator aan de begroting vanaf 2022 toe te voegen waaruit die middenhuurwoningen wel blijken? Bent u ook bereid om een indicator voor de aanwezige en toegevoegde middendure koopwoningen toe te voegen? Dat geeft de raad veel meer inzicht. We dienen daar voor de zekerheid een motie over in.

Betere Buurten blijft ons ook bezig houden. In de raadsvergadering van mei 2019 hebben wij gevraagd om een overzicht van de 64 buurten die opgeknapt zouden moeten gaan worden. Dit overzicht hebben wij tot op heden nooit gezien. Is het college bereid om deze lijst alsnog aan de raad ter beschikking te stellen? Het keuzeprocess voor Betere Buurten wordt nog strikter

gekoppeld aan de uitvoering van beheer op orde. Daarmee wordt de keuze van de raad om wijken eerder of later in aanmerking te laten komen voor de vernieuwing van Betere Buurten nog lastiger gemaakt. Wij delen het optimisme van het college nog niet dat de Betere Buurten door synergie en andere maatregelen aanzienlijk minder geld zullen gaan kosten. Wij denken dat het nog wat te vroeg is om deze conclusie te trekken. Er zijn volgens ons nog maar 3 of 4 buurten afgerond en het spreekwoord dat je de huid niet moet verkopen voordat de beer geschoten is, komt bij dit onderwerp wel naar boven drijven. Bovendien word er in de huidige situatie ook al met synergie gewerkt in de openbare ruimte en dat wordt in ieder geval gezocht. Voor Fokkesteeg noord is een bedrag van € 5 miljoen gevraagd, dus wij twijfelen of de genoemde € 2,9 miljoen een goed uitgangspunt is.

In de raadsvergadering van december 2019 hebben wij in de legesverordening een nieuw tarief opgenomen voor aanvragen van registratie van nieuwe locaties voor kinderopvang. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat wij over het hoofd gezien hebben dat dit ook voor de individuele gastouders ging gelden die aan huis één of enkele kinderen opvangen. Ook deze mensen moeten ineens een tarief van ruim € 600,= gaan betalen voor het verkrijgen van een vergunning, een bedrag dat met een paar euro per uur terugverdiend moet worden. Wij denken dat dit voorstel te ver is doorgeschoten en wij dienen dan ook een motie in om dit tarief met ingang van 2021 niet meer toe te passen op de gastouders.

Scholen en sportgebouwen is ook een onderdeel waar op bezuinigd moet worden. De subsidie van het Rijk is afgewezen en wordt nogmaals aangevraagd. Als die weer wordt afgewezen, krijgen we een nieuwe situatie en komt de wethouder met nieuwe voorstellen. Maar hoe verhoudt de financiële kant van die voorstellen zich dan met de nota Duurzaam Evenwicht? Gaan die nieuwe voorstellen extra geld kosten? Of wordt er bezuinigd op de investeringen? Bij het lezen van de nota Duurzaam Financieel Evenwicht krijgen wij de indruk dat alles weer opnieuw wordt bekeken. Dan wordt renovatie/vernieuwing nog langer uitgesteld. En trouwens, renovatie verlengt de levensduur van een gebouw voor 20 jaar. Nieuwbouw staat voor 40 jaar. De vraag komt dan wel boven: hoe lang blijf je nog renoveren? Is nieuwbouw op de langere termijn dan toch niet beter?

Over nieuwbouw gesproken. De renovatieplannen in Vreeswijk en het Nijpelsplantsoen baren ons ook zorgen. Over Vreeswijk hebben wij reeds eerder vragen in de rondvraag gesteld. Wat komt er terug op deze plaatsen? Kunnen de huidige bewoners terug komen? En zo ja, kunnen ze er voor gelijke huren in blijven of krijgen ze met hogere huren te maken? De basisvraag is: hoe kunnen wij er voor zorgen dat er echt naar de bewoners geluisterd wordt en dan ze een eerlijke kans op terugkeer krijgen?

En met alle bouwplannen in onze gemeente: Wat doen we in het kader van de klimaatadaptatie aan aanpassingen in de openbare ruimte? Want we kunnen bouwen, we kunnen heel veel bouwen, maar als we de openbare ruimte daar ook niet mee gaan aanpassen in het kader van de klimaatadaptatie, dan denk ik dat we niet goed bezig zijn. We vinden daar heel weinig van terug in de begroting en de plannen zijn toch al zo summier omschreven, dus wat gaat het college doen in de openbare ruimte bij al die bouwplannen? (p.37)

Een ander bijzonder punt, het is maar een heel klein puntje, in de begroting is de aangekondigde actie “koop lokaal” om de eigen maakindustrie te promoten om vervolgens een regel later te schrijven dat we een campagne gaan houden om Nieuwegein als logistieke hotspot te versterken. Deze dingen zijn volgens ons een beetje elkaars tegenpolen. (p.40) Hoe geloofwaardig is een actie ‘Koop lokaal’ als je vervolgens de bedrijventerreinen volzet met hele grote distributiecentra die de gemeente ook kunnen bedienen? Kan het college daar een toelichting op geven?

Dan nog een opmerking over de cultuurhistorie en dan met name over de drie musea. Het rommelt binnen het bestuur van het Vreeswijks Museum en dat baart ons zorgen. De intensieve samenwerking met de Museumwerf lijkt er op deze manier niet te komen. De koers die nu wordt gevaren lijkt op een soort van ramkoers. Ik zit me te bedenken bij een Museumwerf, ramkoers, schepen, dat is niet een koers die je graag zou willen varen, maar wij roepen het college op om leiderschap te tonen en te bemiddelen tussen deze instellingen, zodat de collectie van het Vreeswijks Museum behouden blijft.

En nu we het toch over leiderschap hebben: de ontwikkelingen van sportpark Zandveld kunnen ook wel wat leiderschap gebruiken. Wij zitten te denken: zou het een idee zijn om het college een cursus leiderschap aan te bieden? Dat sluit misschien ook wel aan bij de CDA-oproep dat we met alle maatschappelijke organisaties ook goede relaties moeten onderhouden en verantwoordelijkheid moeten nemen. Dat kan ook in zo'n cursus leiderschap best naar voren komen.

Voorzitter, ik kom tot een afronding. We danken het college en het ambtelijk apparaat voor al het werk dat zij voor de gemeente Nieuwegein doen. Het valt niet mee in deze tijden. Wij denken als mensen dat wij de samenleving zelf maken, maar de afgelopen maanden hebben bewezen dat de mens niet alles in zijn eigen hand heeft. Soms hebben we te buigen voor hogere machten. De één spreekt over natuurwetten en de ander wellicht over moeder aarde. Wij spreken over bidden om leiding van Gods hand. De ChristenUnie wenst de raad, het college en alle medewerkers van harte die leiding toe bij het opbouwen van deze gemeente. Dank u wel.

De voorzitter: dank u wel. U heeft 2 moties ingediend; de motie middenhuur en middenkoop krijgt nummer 212 en de motie over de tarieven bij de gastouders motie 213 en de motie die de heer Horst ingediend heeft in de eerste termijn over digitaal stemmen heeft de nummering 219 gekregen. Dat voor uw eigen administratie.

Fractie ieders Belang, mevrouw Verbeek:

Ja, dank u wel voorzitter. Het moet beter. Twee jaar geleden gaf onze fractie bij de algemene beschouwingen een opsomming van wat zoal de Nederlandse economie bedreigde en daarmee de financiën van het Rijk en daarmee de uitkeringen uit het Gemeentefonds. Ik licht er twee uit: de handelsoorlog tussen China en Amerika die is inmiddels in alle hevigheid uitgebroken. Daarnaast de Brexit die is gekomen en het is nog steeds mogelijk dat het no deal wordt. Beide ontwikkelingen bedreigen onze economie en daarmee ook voor onze gemeentelijke inkomsten. Niemand kon toen de huidige coronacrisis voorzien. Een crisis die in het kader van het nu in bespreking zijnde onderwerp hoe dan ook op financieel gebied gevolgen zal hebben. Gevolgen die het college niet in de begroting heeft willen opnemen, maar die wel komen. Al was het maar, zo stelt het college, omdat het Rijk wel snel is met de beloften maar de uitbetaling van die beloften verloopt heel wat minder snel. En hoe dan ook gaan burgers en het bedrijfsleven uiteindelijk al die beloften betalen. Bedrijfsleven dat door alle coronamaatregelen op allerlei plekken financieel onder druk staat, burgers waarvan lonen bevroren dreigen te worden, die voor een grote ontslaggolf staan met gevolgen voor de inkomenspositie en in ieder geval blij gemaakt worden met op tal van plekken verhoging van lasten, denk hierbij b.v. aan de rioolheffing en de WOZ. Je krijgt minder en moet meer betalen. Bestedingen lopen dus terug met weer gevolgen voor het bedrijfsleven.

Echter zijn ook in de begroting de nodige bedreigingen voor de gemeente aanwezig. Denk maar aan de kosten van het sociaal domein. Dat was waarachtig een geniale vondst van de Rijksoverheid: decentraliseren is 100% taak en 90% geld aan de gemeente overdoen. Een beleid dat inmiddels menige gemeente aan de bedelstaf dreigt te brengen! Ook Nieuwegein plukt er de wrange vruchten van.

Tal van gemeenten hebben nog maar zeer beperkte mogelijkheden om eigen beleid te voeren. Ook in Nieuwegein is de toekomst op financieel gebied duister en je zou verwachten dat er pas op de plaats wordt gemaakt, maar daar is weinig van te merken. Met de molensteen van de parkeergarages om de nek gaat de gemeente in 2021 het Atrium van het stadhuis aanpakken: gezellig moet het worden, met een kopje koffie en altijd wat te doen. En hoe zit het dan met de horecavergunning voor die koffie? En naast het Atrium, kosten € 5,7 miljoen, gaan wij ook nog € 7,5 miljoen uitgeven voor het nieuwe busstation waar blijkens de mededelingen van het college bij de bespreking indertijd ruimte was voor meer buslijnen. De praktijk is dat de lijnen 66, 71 en 72 inmiddels verdwenen zijn en de 77 is ingekort. Hoezo meer buslijnen? Je kunt niet eens meer fatsoenlijk van Vreeswijk naar het stadscentrum komen.

Voorzitter, om op deze uitgave voorlopig wat te besparen dienen wij samen met de VVD een amendement in en zeggen daarbij:

“het spijt mij voor Hansje beton

Ik wilde dat ik hem vaker steunen kon

maar Hansje spendeert wel heel veel geld

En zuinigheid is wat voor ieders Belang het zwaarste telt!”

Voorzitter, één zin blijft bij mij hangen: in het Stadhuis is altijd wat te doen. Dit gaat niet op voor Nieuwegein als geheel. Eenmaal in de pubertijd aangekomen is er eigenlijk niets te doen. Is het gek dat jongeren rondhangen? Wat is er voor hen te doen? Nieuwegein is geen complete stad, het is en blijft een slaapstad. Als van Nieuwegein een levendige stad gemaakt moet worden, zal er in ieder geval meer en naar de wensen en de ideeën voor jongeren gedaan moeten worden. Begint u eens voorzitter, met een klankbordgroep die representatief is voor de jeugd! Het ondertussen opheffen van de kermis, één van de weinige pleziertjes die er voor de jeugd in Nieuwegein te genieten viel en bovendien een cultureel fenomeen dat als zodanig uit de vroegere Middeleeuwen dateert. Wij hadden verwacht dat de portefeuillehouder cultuur en erfgoed zich hard had gemaakt om dit historisch en immaterieel erfgoed te behouden. Komt het college voor de zomer met een in 2021 passende nota Jongerenbeleid? Of stuurt u ze allemaal naar Utrecht, zoals de daklozen namelijk al moeten doen en zoals de inwoners van Vreeswijk eveneens moeten, omdat de hen overgebleven buslijn 65 nu eenmaal naar Utrecht gaat.

Voorzitter wij konden ons niet vinden in de opzet van het Integraal Veiligheidsplan. Te weinig politie op straat, de portefeuillehouder sprak van verdunning. Maar wanneer inwoners zich niet meer in de politie herkennen als hun politie omdat de dingen die voor inwoners van belang zijn niet gebeuren, krijg je gemakkelijk ook confrontatie met de politie. Die heeft het te druk met de bestrijding van de drugscriminaliteit en dat is al meer dan 30 jaar het geval. Het lijkt op een eeuwigdurend voortgaan zonder einde. En onderwijl bepaalt het Kabinet dat de coffeeshop wel tot 20.00 uur open mogen blijven voor afhalen, terwijl bij de achterdeur een politieagent zou moeten staan om de aanvoer tegen te gaan. Nederland is meester in halfslachtig beleid en Nieuwegein conformeert zich. Is het college bereid om Den Haag te verzoeken met eenduidig beleid te komen?

Ondertussen staat Nieuwegein landelijk op de derde plek voor wat betreft auto-inbraken en dat doet de inwoners pijn. En verklaren de winkeliers van City Plaza, niet tegenstaande anders luidende verzekerende woorden op de vragen van ieders Belang, dat zij zelden of nooit politie of boa's in de Passage waarnemen. Bij deze opmerking gaat het om de coronamaatregelen en met name de handhaving op de anderhalve meter.

Maar misschien voorzitter, kan mevrouw Peters u informeren hoe ze dat in Rotterdam doen, want dat schijnt gezien de werkkring van mevrouw Peters bij Lokale Vernieuwing een

zalmakend voorbeeld te zijn. Het uit de Jordaan afkomstige commissielid in onze fractie heeft daar overigens grote moeite mee!

Voorzitter, lang gewacht en stil gezwegen, niet gedacht en inderdaad niets gekregen. Dit heeft te maken met de portefeuillehouder LHBTI plus racisme. Wij hijsen de regenboogvlag en verder niets. Maar een vlag is slechts een symbolische handeling. Er was een motie voor nodig om termijn te stellen voor een beleidsnota op dit vlak. Bij een gelegenheid zei wethouder Kuiper dat iedereen in Nieuwegein moet kunnen zijn die ze willen zijn. Maar, zegt ieders Belang, dan wel graag zonder beledigingen, wel graag zonder bedreigingen en helemaal graag zonder geweld. Wij hopen op een nota die in ieder geval iedereen in veiligheid laat zijn in wie ze zijn en/of willen zijn. En zoals wij vol verlangen zijn naar dat waarmee wethouder Kuiper ons gaat blij maken, zo zien wij ook uit naar een beleidsnota betreffende degene die het niet kunnen verwoorden: de dieren. Daartoe dienen wij een motie in met speciale aandacht voor een aantal omheinde hondenspeelveldjes. De sociale betekenis van de hond als huisdier hoeven wij, is ons vermoeden, nauwelijks uit te leggen. Maar metgezel in de eenzaamheid gedurende coronatijd en sociaal bindmiddel in de wijk, immers, hondenbezitters spreken ondanks de verschillende sociale positie bijna altijd met elkaar. Wethouder Schouten heeft nu de gelegenheid om te laten zien door middel van een goede en een gedegen beleidsnota dat zij en het college het belang van de hond zoals genoemd begrijpen en ondersteunen.

Voorzitter, de begroting en het meerjarenperspectief stemmen niet vrolijk. Irritatie leverde in onze fractie het nog weer toegenomen aantal reserves op. De zorgen voor het college dat in 2022 aantreedt zullen groot zijn. Ondertussen gaat onze wethouder van verstening rustig verder en verdwijnt er steeds meer groen. Dat is voor ieders Belang de uitdaging, om te borgen dat er voldoende groen overblijft en dat de leefomgeving van onze inwoners aan hun verwachtingen blijft beantwoorden. En dat graag zonder sloten met kroos/slobber! Daarom zijn wij ook mede-indiener van de motie van D66 terzake.

Een laatste opmerking, voorzitter. Wij ervaren de gemeenteraad van Nieuwegein als erg volgzaam en weinig kritisch. De controlerende taak van de raad komt niet uit de verf en een politiek debat ontbreekt. In de commissies door het bizarre spel van vragen, waarbij een commissievoorzitter bepaalt of een vraag technisch of politiek is en of een vraag expliciet genoeg is. Andere soorten vragen zijn de voorzitters onbekend. Ondertussen staat alles bol van politiek jargon en de nodige afkortingen, zodat de geïnteresseerde burger afhaakt en die interesse staat toch al onder zware druk door het gebrekkig communicatiebeleid van het college. Die cultuur moet veranderen. Ook daaraan hoopt ieders Belang haar bijdrage te leveren en voor het overige blijven wij werken langs de lijn die wij in 2018 hebben aangegeven: zuinigheid en opkomen voor de zwakkeren. Met het oog op dat laatste dienen wij een motie voedselbank in. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: dank u wel, mevrouw Verbeek. Het amendement dat u aankondigde krijgt nummer A86, de motie over dierenwelzijn wordt M220 en de motie over de Voedselbank wordt M221.

Fractie Lokale Vernieuwing, mevrouw Peters:

Ja voorzitter, college, gemeenteraadsleden en andere geïnteresseerden, keuzes maken! Iets wat vaak niet makkelijk is, maar wel bitter noodzakelijk! Zeker in de politiek in zijn algemeenheid en in het bijzonder in deze economische en gezondheidstechnische lastige en onzekere tijd. Niets doen is immers geen optie en alles doen is financieel vaak onmogelijk.

Over het antwoord op de vraag waaraan de gemeente in 2021 dan de ruim 212 miljoen Euro dan moet uitgeven en op welke wijze de voorziene tekorten voor de aankomende jaren moeten worden bestreden, kunnen wij als raadsleden onderling van mening verschillen. Sterker nog, het is onze taak om daarover in de gemeenteraad met elkaar te discussiëren om vervolgens een democratische beslissing te nemen.

Voordat ik, voorzitter, verder uiteenzet welke keuzes er volgens mijn fractie moeten worden gemaakt, sta ik graag kort even stil, zoals u ondertussen van mij gewend bent, bij de manier van werken in onze raad, ditmaal bij een element dat ik in mijn voorgaande zin al noemde, zijnde het element 'discussiëren in de raad'.

Het valt ons in dit verband namelijk op dat veel onderwerpen of aspecten van beslissingen niet in de raad worden besproken, maar na afloop of zelfs tijdens de raadsvergadering op social media, waaronder op Twitter. De ene fractie benoemt wat de andere fractie verkeerd zou hebben gedaan of geeft op dat sociale platform een onjuiste kwinkslag of uitleg aan een bepaald onderwerp of een bepaalde motie. Zo heeft het begrip subsidiariteitsbeginsel voor komische, maar toch echt onjuiste tweets geleid, terwijl een definitie van dat begrip gewoon in de betreffende motie stond opgenomen! Waarom worden dergelijke onderwerpen/vragen niet tijdens het debat in de raad genoemd of bevraagd? Is dat omdat de verkiezingen eraan komen? Is dan alles opeens geoorloofd? Of is dat omdat dat de norm is in deze raad? Indien dat laatste het geval is, dus dat dat de norm zou zijn in deze raad, wens ik nadrukkelijk op te merken dat mijn fractie daar afstand van neemt. Laten we de discussie met elkaar voeren in de raad, waarbij de inhoud leidend is en waarbij we allemaal doordrongen zijn van het feit dat je eigen fractie echt niet beter wordt door een andere fractie af te kraken. Benoem je eigen kracht, in plaats van andermans vermeende zwakte! Tot zover, voorzitter, de roep uit mijn hart waaruit mag blijken dat er wat Lokale Vernieuwing betreft nog een stevigere 'frisse en vernieuwendere wind' door deze raad mag gaan waaien.

In het kader van deze frisse wind, keek mijn fractie enorm uit naar de geplande evaluatie van de huidige structuur van de Avonden van de Raad. Helaas is de planning van deze evaluatie doorgeschoven naar volgend jaar, in de hoop dan fysiek samen te kunnen komen. Mijn fractie heeft overwogen om, teneinde eindelijk eens wat stappen te kunnen zetten in deze bestuurlijke vernieuwing, vandaag met een motie te komen waarin bijvoorbeeld wordt voorgesteld om de naam 'Avond van de Raad' te wijzigen en te bepalen dat we onze inwoners als raad en/of tijdens vergaderingen meer moeten opzoeken en er meer bij moeten betrekken. Maar goed, te grote stappen zetten is ook niet verstandig, dus wij houden ons op dit punt nog even in en kijken reikhalzend uit naar de evaluatie die er toch binnenkort echt zal moeten gaan komen!

Dan verder met het eerste financiële onderwerp van vandaag, zijnde de begroting 2021-2024, welke een, zij het wankel, begrotingsevenwicht laat zien en nog een aantal onzekerheden kent. Zoals gebruikelijk voor mijn fractie zal ik ook deze begroting bespreken aan de hand van en beoordelen op de 3 speerpunten van mijn fractie, zijnde: duurzaamheid, veiligheid en gezondheid. Nieuw is dat ik daar vandaag een vierde speerpunt aan toevoeg, zijnde aandacht voor lokale uitdagingen.

1. Te beginnen met duurzaamheid: In dit kader besteed ik graag aandacht aan aardwarmte. We zijn blij dat het college verder kijkt dan alleen naar het gebruik van zonnepanelen en windturbines. Bij uw raad is ons negatieve standpunt over windturbines, zo ga ik vanuit, genoegzaam bekend. Tegenover aardwarmte staan wij niet op voorhand afwijzend, maar we zijn nog wel wat voorzichtig in het uitspreken van onze steun. Meer in het bijzonder omdat de gevraagde en verlangde openheid en transparantie nog niet het gewenste niveau heeft bereikt en er essentiële vragen openstaan, o.a. over de veiligheid van het systeem, het risico voor onze inwoners en over een schaderegeling indien er onverhoopt toch nare gevolgen

- optreden. Mijn fractie hoopt van harte dat de geplande Avonden van de Raad, waaraan naar verluidt ook Warmtebron deelneemt, bijdragen aan de bedoelde openheid en transparantie.
2. Dan ons tweede speerpunt, de veiligheid. Over dit onderwerp en daar heeft mevrouw Verbeek vol gelijk in, zou ik inderdaad een boek kunnen schrijven of een hele dag kunnen spreken, maar ik houd mij in. Duidelijk mag zijn dat dit speerpunt verdraaid ingewikkeld is en vele aspecten kent. Eerder hebben we in dit verband aandacht gevraagd, en met succes, voor de veiligheid op industrieterreinen en voor de aanpak van ondermijning.
- Een aspect waar we vandaag uw aandacht voor vragen is het toenemende bezit en gebruik van messen. Vaak gaat het dan om kleinere of zogenaamde huis-tuin-keuken messen waarop de Wet Wapen en Munitie niet ziet. Maar hoe klein dat mes ook is: je moet het niet willen. Nergens niet, maar zeker niet in of bij scholen, niet bij sportverenigingen en niet in winkelcentra. Voorbeelden van hoe ernstig het fout kan gaan als er toch 1 of meer jongeren, vaak onder groepsdruk of omdat anderen het ook hebben en het daarmee een soort 'normaal' wordt, een mes bij zich hebben, zijn legio. Je hoeft de krant maar open te slaan of in mijn geval maar 1 piketdienst te draaien en de voorbeelden zijn er te over. Tegen hen die nu denken: 'in Nieuwegein heb ik nog niets gehoord over een steekincident bij een school', zeg ik: 'dat klopt, en laten we dat vooral zo houden door nu zowel preventief als reactief op te treden'. Dus zowel praten met jongeren (en eventueel ook met ouders/verzorgers) en naar hen luisteren en hen waarschuwen, maar ook verbieden en optreden als het toch gebeurt. Tegen deze achtergrond dient Lokale Vernieuwing samen met de VVD, PvdA, CDA en Groep Verdam motie Lokaal Messenverbod in.
3. Verder met ons derde speerpunt, zijnde gezondheid. In dit kader wil ik het met uw raad hebben over het sociaal domein. In deze raad heb ik namens Lokale Vernieuwing al eerder gezegd dat helaas niet iedereen in onze samenleving, en ook niet in onze stad, altijd even goede of dezelfde keuzes heeft. En hoewel zelfredzaamheid wat ons betreft het uitgangspunt is en ook echt wel moet blijven, zijn er ook mensen die verdraaid graag zelfredzaam zouden willen zijn, maar die het helaas niet lukt, om welke reden dan ook. En deze mensen moeten niet vergeten worden en moeten worden geholpen. Dit gezegd hebbende, heeft Lokale Vernieuwing er dan ook in beginsel geen moeite mee dat, indien dat geld nodig is, de gemeente zo'n 35% van het jaarlijks budget uitgeeft aan het sociaal domein. Als je dat percentage uitdrukt in euro's, komt dat neer op zo'n 70 miljoen euro per jaar. Dat is veel geld, maar ook goed geld en goed besteed! Toch? Maar is het ook voldoende en kunnen we het blijven betalen? Dat is nou wat mijn fractie betreft precies de pijnlijke andere zijde van dezelfde medaille: de financiële zorgen en uitdagingen die er ook zijn, naast of tegenover het besef dat het bestaan van een goed sociaal stelsel essentieel is. Nu het financiële hek om het domein wegvalt, heeft mijn fractie behoefte aan kaders. Kaders vanuit het college, die richting geven en overzicht verschaffen en die antwoord geven op de vraag hoe de verwezenlijking van de Meerjarenopgave Welzijn eruit gaat zien: welke organisaties, met welk budget en met welke verantwoordelijkheden? Graag horen wij van het college op welke termijn wij deze mogen verwachten.
4. Dan het vierde, het aangekondigde extra speerpunt: lokale uitdagingen. Het zijn de 'kleine' dingen die het doen, Saskia en Serge zongen het al in 1972. Die kleine dingen, zoals een goede buur en een fijne omgeving om in te wonen, bepalen immers voor een groot gedeelte je levensvreugde en woongenot. Uit gesprekken met bewoners blijkt dat o.a. hondenpoep, te hard rijden en het dumpen van afval naast de containers of gewoon op straat zeer grote ergernissen zijn. Dan kun je dat laatste fenomeen wat ik net noemde, dumpen van afval, in de begroting aanduiden met afvalbijplaatsing of een ander mooi woord, het probleem en de ergernis wordt daar niet minder van. Mijn fractie gaat er de aankomende tijd meer op toezien dat er voldoende geld beschikbaar is en blijft voor de aanpak van dit soort lokale ergernissen.

Tot slot, in het kader van de begroting, nog een aantal opmerkingen over Covid 19. Wat zou het heerlijk zijn om eens een dag daar niet over te spreken of je er een dag niet druk over te hoeven maken, maar het zou tegelijkertijd vrij naïef zijn. Corona is er immers, en stevig ook, en heeft een grote invloed op het dagelijks leven van een ieder en heftige consequenties op onze economie en op ons lokale huishoudboekje.

Zoals ik namens mijn fractie ook bij de bespreking van de financiële stukken in juli van dit jaar heb opgemerkt, hetgeen ik vandaag graag herhaal, wil mijn fractie hierbij nogmaals alle inwoners van Nieuwegein in de eerste plaats bedanken voor hun goede inzet bij de naleving van de verschillende maatregelen. Zij die het treffen wensen wij heel veel sterkte en een spoedig herstel toe, waarbij ons medeleven uitgaat naar de inwoners die de zeer nadelige gevolgen van deze crisis erg hard en persoonlijk, op welke wijze dan ook, hebben ervaren. Hiermee voorzitter, ben ik aan een einde gekomen van de bespreking van de Programmabegroting 2021-2024 en sluit ik dit onderwerp graag af met de conclusie dat wij voor de Programmabegroting 2021-2024 zullen stemmen.

Dan verder met de Nota Duurzaam Financieel Evenwicht. Tot nu toe heb ik het namens mijn fractie gehad over de jaren 2021-2024. Maar daarbij houdt het natuurlijk niet op. Financieel evenwicht is niet alleen op de korte termijn, maar zeker ook op de lange termijn zeer wenselijk. Uit de Nota Duurzaam Financieel Evenwicht blijkt duidelijk dat we ons huidige financiële evenwicht op termijn niet behouden als we doorgaan op de ingeslagen weg. Er moeten, met andere woorden, en daar heb je het weer: keuzes worden gemaakt. Lastige keuzes. Tegen deze achtergrond is daar de Nota Duurzaam Financieel Evenwicht, in welke nota vooruit wordt gekeken tot maar liefst 2040. En dat is natuurlijk vrij lastig. Maar op je handen gaan zitten, juist in roerige en onzekere tijden, is wat mijn fractie betreft, ook dat heb ik vandaag al eerder gezegd, eigenlijk nooit een optie. Daarom vindt Lokale Vernieuwing het krachtig en verantwoord maar ook gedurfd, dat het college middels deze nota voorstelt om nu in te grijpen door in deze collegeperiode nog keuzes te maken die ertoe leiden dat Nieuwegein ook op de langere termijn een financieel evenwicht behoudt of krijgt. Om dit te realiseren moeten er stevige beslissingen worden genomen. Dat is niet makkelijk en vergt moed. Zoals ik onlangs, in een chat tijdens de AvdR over Armoedebeleid, al aangaf zou je misschien graag alles willen doen, maar ook voor de gemeente is het realiteit dat je iedere Euro maar 1 keer kunt uitgeven. Dus in plaats van blijven hangen in de opmerkingen dat je niet wilt of niet kunt kiezen, is er wat onze fractie betreft sprake van een situatie waarin je moet kiezen. En nogmaals, dat is niet makkelijk, maar het moet wel gebeuren.

De 3 bouwstenen die het college in dit verband voorstelt zijn: een verkennend onderzoek naar een alternatief voor onderwijshuisvesting, een nieuwe versie van Betere Buurten (Betere Buurten 2.0) en een andere besteding van de inkomsten uit de algemene uitkering.

M.b.t. scholen: uit de gesprekken die wij over deze plannen met scholen en een schoolbestuur hebben gehad, blijkt dat deze plannen goed worden ontvangen. Leuk is in dit verband ook om te horen dat als je aan basisschoolleerlingen vraagt wat er in hun school moet worden vernieuwd, die kinderen het helemaal niet hebben over een heel nieuw gebouw. Zij benoemen dat de scholen er van binnen en buiten wat mooier en vrolijker uit mogen zien en geven aan dat een goed ventilatiesysteem van groot belang is zodat ze in deze tijden niet in de kou in de klas hoeven te zitten.

Uit het antwoord op onze vraag blijkt verder dat in de huidige doorberekeningen het vervangen of opknappen van de schoolpleinen is meegenomen zodat wat mijn fractie betreft de nieuwe manier een goed alternatief lijkt of kan zijn voor het aanvankelijk gepresenteerde nieuwbouwplan. Ons voorstel is dan ook om het alternatief verder te laten onderzoeken.

Dan een opmerking over Betere Buurten 2.0. Laten we eerlijk zijn: ruim € 4 miljoen per wijk uitgeven en dat dan voor iedere benoemde buurt in Nieuwegein, zoals we dat aanvankelijk hadden bedacht, dat kan gewoon niet. De nieuwe versie lijkt ons dan ook een goede en reële

optie. En dat geldt eigenlijk ook voor het voorstel m.b.t. de andere besteding van de algemene uitkering. Dit plan leidt niet tot hogere lokale lasten, maar genereert wel meer middelen voor de verwezenlijking van de gemeentelijke plannen.

Onze conclusie m.b.t. deze nota is dan ook: pittig, maar nodig en goed om nu in te grijpen. Wij zullen dan ook voor dit raadsvoorstel stemmen. Tot zover voorzitter, mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: dank u wel, mevrouw Peters. De motie die u ingediend heeft over het lokaal messenverbod krijgt het nummer 210.

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Voorzitter, collega raadsleden, en alle anderen die via de livestream meekijken naar deze Raadsvergadering. Via de livestream; hoe gek kan het lopen? Nog geen twee jaar geleden was dit huis te klein toen we als raad de keuze kregen om voor livestreaming te kiezen. In iets meer dan een half jaar tijd zijn onze raadsvergaderingen allemaal digitaal en beperkt de leegstand in het stadhuis zich niet tot het Atrium. Daar is maar één reden voor. Corona. Covid19. Als iets heeft aangetoond dat grenzen niets anders zijn dan door de mens gecreëerde werkelijkheden, dan is het Covid19 wel. Begin dit jaar sprak onze burgemeester tijdens de nieuwjaarsreceptie de volgende zin uit: *“Dit jaar zal ons zeker niet alleen voorspoed brengen, daarom wens ik u kracht om eventuele tegenvallers te kunnen dragen.”* Veel dichterbij de waarheid had hij niet kunnen komen. Dit zou zelfs zomaar voer voor complottheorieën kunnen worden. Feit is dat Nieuwegein ook in het hart is geraakt en vanaf deze plaats, wensen we iedereen die in de persoonlijke omgeving geraakt is door dit virus veel kracht en sterkte toe.

Voorzitter, het lijkt ondenkbaar, maar corona biedt ook kansen. Als raad hebben we er in ieder geval één gepakt: livestreaming. Ook de organisatie heeft zich razendsnel aangepast aan de nieuwe situatie. Zeker in het begin waarin ontzettend veel onduidelijk was, is hard gewerkt om orde in de chaos te creëren. Dat verdient complimenten. Tegelijkertijd zien we ook dat hoe langer de crisis lang duurt er een bepaalde verlamming optreedt. Hoe mooi zou het zijn als we meer kansen benutten om een aantal vraagstukken versneld op te pakken? Laat ik drie suggesties doen:

1. Juist nu is het belangrijk om al onze inwoners te bereiken. Niet alleen de laaggeletterden, maar ook bijvoorbeeld de anderstalige inwoners. Met elkaar vormen we de samenleving. Daarom roept D66 het college op om versneld werk te maken om belangrijke berichtgeving vanuit de overheid in meerdere talen beschikbaar te stellen. Niet wachten op de samenwerking met de VNG, zoals u in antwoord op schriftelijke vragen stelde, maar nú beginnen.
2. Ten tweede zien we allemaal een toename in fietsverkeer. Dit vinden we beleidsmatig ook een goede ontwikkeling: het draagt bij aan gezonde lucht, meer lichaamsbeweging en een efficiënter gebruik van onze openbare ruimte. Corona vraagt ons meer afstand te houden, ook als fietsers. Wat let dit college om straten nu versneld, en eventueel tijdelijk, aan te wijzen als fietsstraat? Geef meer ruimte aan de fiets, zodat er meer en veilig gefietst kan worden.
3. Voor mijn derde en laatste suggestie wil D66 graag aandacht vragen voor onze ondernemers. Afgelopen week maakte het college bekend om het parkeren in de vroege ochtend in de binnenstad gratis te maken om zo meer spreiding van bezoekers te krijgen. Dat is een goede eerste stap. Het is ook een mooie invulling van zo'n pilot wat onze parkeewethouder heeft beloofd in 2019 toen hij het kortingstarief in garage Theater afschafte. D66 stelt een aanvullend idee voor: Hanteer een extra kortingstarief voor de parkeerautomaat onderaan de roltrap bij de viswinkel, in ieder geval zolang de bouwwerkzaamheden in dit deel van City duren. Zo stimuleren we bezoekers aan City om ook

de lokale en zelfstandige ondernemers aan het Versplein te bezoeken. Deze ondernemers hebben het momenteel heel zwaar door de bouwwerkzaamheden. De loop is er uit, zo constateren ze.

Met deze maatregel spreiden we bovendien bezoekers nog meer over de binnenstad. Ik kan u verzekeren: de ondernemers zullen u dankbaar zijn. Graag horen we de reactie van het college op deze voorstellen om kansen te grijpen in deze coronatijden.

Maar voorzitter, ook met corona gaat de wereld door. Voor ons ligt de Programmabegroting 2021 en de nota Duurzaam Financieel Evenwicht. Graag bedankt D66 de ambtenaren die dit hebben opgesteld. Het zijn lijvige en toch ook goed leesbare documenten met veel uitwerkingen van eerdere keuzes. Maar ze bevatten ook nieuwe keuzes.

De inhoud van uw voorstellen leg ik langs de prioriteiten van D66:

1. Het versnellen op onze klimaatambities;
2. Het versterken van sociale structuren.

Het versnellen van de klimaatambities

We zitten nog steeds in een klimaatcrisis. Ook de lokale overheid moet bijdragen om het verschil te maken. Het is een groot onderwerp waar we regelmatig over spreken. Laat ik me daarom dit keer beperken tot een aantal concrete voorstellen om hier verdere stappen op te zetten.

Allereerst constateren we dat u in de begroting ter kennisgeving aangeeft dat we onze doelstelling op het verminderen van restafval niet hebben gehaald. En daar laat u het bij. U stelt vervolgens wel acties voor, maar het doel van waar we nu naar streven, wat we dan nu willen bereiken, en wanneer, dat wordt niet duidelijk. D66 vindt het belangrijk om doelgericht acties te ondernemen, waarbij de raad de kaders stelt. Daarom dienen we een motie in samen met de PvdA en GroenLinks om opnieuw een doelstelling te bepalen op het verminderen van restafval, zodat we maatregelen gericht kunnen nemen en indien nodig bijstellen.

Ten tweede valt ons op dat ook versneld door corona het aantal busjes van diverse bezorgdiensten in de wijk enorm toeneemt, vaak met bestelbusjes die een fossiele brandstof hebben. Dat het anders kan, blijkt gelukkig ook uit het aantal elektrische auto's, transportfietsen en elektrische scooters dat ook ingezet wordt. D66 ziet dat dit een goed moment is om voorrang te geven aan duurzame stedelijke distributie. Dat sluit goed aan op het imago van Nieuwegein als logistieke hotspot én het is goed voor onze luchtkwaliteit en dus ook voor onze inwoners. Daarom dienen we een motie in om hier vaart mee te maken, dat doen we samen met Groep Verdam.

Ten derde kan het niemand zijn ontgaan dat ook afgelopen zomer weer uitzonderlijk droog en warm was, zelfs deze week. Wie heeft er geen last van plaknachten en hittestress gehad? Het op grote schaal planten van bomen is een effectieve manier om een koelere stad te creëren.

Bovendien leidt het ook tot verbetering van de luchtkwaliteit, ondersteunt het de biodiversiteit en beperkt het de wateroverlast. En daarom dient D66 een motie in om het aantal bomen per inwoner in Nieuwegein te verdubbelen.

Over het klimaat en de te nemen maatregelen valt nog veel meer te delen, voorzitter. Het gaat mij aan het hart, dit gaat ons allemaal aan het hart. Zie dit dan ook als een aanmoediging om het hier vaker met elkaar over te hebben. Maar gelet op de tijd, stel ik voor door te gaan met een ander klimaat, het sociale klimaat.

Versterken sociale structuren

Want hoe vrij ben je als je niet kan meedoen, niet jezelf kan zijn en je niet vrij kan bewegen door onze mooie stad zonder daar nadelige gevolgen bij te ervaren? Voor D66 is het overduidelijk: racisme, discriminatie, uitsluiting op welke grond dan ook, impliciet én expliciet: daar mag geen ruimte voor zijn in Nieuwegein. De borden die aangeven dat we afstand moeten

houden in verband met corona hebben wat ons betreft dan ook de juiste boodschap: geef elkaar de ruimte. Goed om te lezen dat de regenboogagenda eindelijk opgenomen is in de Programmabegroting. Het kostte wat moeite, maar het staat erin. Maar waar is dan de uitwerking van motie 194 waarin we met elkaar hebben afgesproken om discriminatie en racisme aan te pakken via dit inclusiviteitsbeleid? Graag horen we van het college hoe zij dit alsnog gaan aanpakken.

Voorzitter, we missen in de Programmabegroting ons eigen raadsproject Jeugdparticipatie. Om deze omissie recht te zetten, dienen we daar een amendement op in.

En dan voorzitter moeten we het echt hebben over de transformatieagenda: de bedragen zijn enorm, de koers is duidelijk. Maar in de uitwerking gebeuren toch gekke dingen. Hoe kan het dat een groep kwetsbare inwoners de dupe lijkt te worden van keuzes door dit college? Kan het college aangeven hoe de activiteiten die een kleine organisatie als de Algemene Hulpdienst Nieuwegein nu efficiënt uitvoert, worden geborgd? Wat D66 betreft blijven we investeren in preventie, het laagdrempelig betrekken van onze kwetsbare inwoners en het bestrijden van eenzaamheid. Het steekt ons dat we met een pennenstreek 500.000 euro uittrekken om de vertraging van de invoering van de Omgevingswet te betalen, maar vervolgens wel elk dubbeltje omdraaien in het sociaal domein waardoor waardevolle activiteiten dreigen te stoppen. Wat D66 betreft slaat deze balans verkeerd uit.

Voorzitter, ik heb zojuist allerlei suggesties gedaan om nú kansen te pakken, geheel in lijn met het uitgangspunt van dit college: anticyclisch investeren. Dit is het moment waarop ik het college een andere vraag wil stellen: *Wat bent u aan het doen?*

Ik kan u wel vertellen hoe het bij ons overkomt. Doordat u besluiten bewust zo groot en zo complex aan de raad voorlegt, voelt het in ieder geval bij ons alsof beslissingen er door worden 'gerommeld'. Ik doel dan onder andere op uw nota Duurzaam Financieel Evenwicht. Zoals ik tijdens de Avond van de Raad al heb genoemd, is het doel van deze nota uitstekend. Ook D66 wil dat Nieuwegein een financieel gezonde gemeente is en blijft. Maar als met deze nota meerdere kaders over meerdere verschillende grote trajecten worden aangepast, mijn collega's hebben het hiervoor al genoemd, dan gaat u wat ons betreft te ver. Dan verwacht D66 een eigen raadsvoorstel en een eigen, aparte behandeling. Wij sluiten ons dan eigenlijk ook wel aan bij de oproep die mijn collega Monrooij van de ChristenUnie zojuist heeft gedaan, om deze nota alleen ter kennisgeving aan te nemen.

Laat ik in het bijzonder even stil staan bij de plannen voor sport- en onderwijshuisvesting. Over het kader heeft de raad al in 2017 besloten, na jarenlang uitgebreid onderzoek. Plussen en minnen zijn gewogen. U hoefde alleen maar uit te voeren. Op dit moment zouden we aan de tweede fase moeten zijn begonnen maar nee, u wilt nieuw onderzoek. Inzichten veranderen. Dat is op zich het probleem niet, maar wel als de uitvoering daarmee in het gedrang komt. Al jaren stellen wij vragen over de voortgang van dit grote en belangrijke onderwerp, maar antwoorden blijven vaag of uit. En opeens, in de afgelopen twee maanden, gebeuren ook hier hele gekke dingen.

Ī U kondigt aan af te wijken van de door de raad vastgestelde kaders, u gaat kiezen voor renovatie in plaats van nieuwbouw

Ī U doet een subsidieaanvraag, terwijl u weet dat deze afwijkt van de kaders;

Ī De subsidie blijken we niet te krijgen, maar dan gaat u het nog een keer proberen.

Allemaal zaken die u bovendien niet actief met de raad communiceert, maar die door middel van vragen vanuit ons bekend moeten worden. En tijdens de laatste Avond van de Raad is zelfs gebleken dat voor de eerste fase opeens renovatie een optie is. Ik kan niet anders constateren best college, u zet de raad buiten spel. Dit is een rommeltje. En ondertussen zijn onze leerlingen de dupe. Zij krijgen nog steeds les in verouderde schoolgebouwen met slechte ventilatie. Er zijn beloftes gedaan. Er zijn besluiten genomen. Wanneer voert u ze nou eens uit?

Als u denkt dat dit een incident is, dat is het niet. Op een heel ander vlak geldt zo'n zelfde situatie. Wij kijken even naar mondiaal beleid. Wij hebben ons als raad daar nog niet over uitgesproken. We hebben er wel óver gesproken, best kritisch als ik het me goed herinner. En wat schetst onze verbazing? In deze Programmabegroting worden de sustainable development goals, ik heb ze ook op mijn revers zitten, opeens gepresenteerd als hèt kader waarbinnen mondiaal beleid wordt ingevuld. Dàt hebben we niet besloten. Voor D66 zijn deze doelstellingen ook enorm ongeschikt om als kader te dienen voor alleen mondiaal beleid. Maar als de raad vanavond instemt met de Programmabegroting, dan is het opeens wèl een kader. Zo werken we als raad niet samen, best college. U doet een voorstel, we hebben een goede discussie met elkaar en de raad neemt een besluit. Dàn is het een kader. Niet door het nu als nieuw beleid via de Programmabegroting er in te rommelen. Dat maakt ook, voorzitter, dat we het lastig vinden om in te stemmen met deze begroting en met de nota Duurzaam Financieel Evenwicht. Niet omdat we het op uitgangspunten oneens zijn, maar omdat we dan over zoveel meer besluiten dan sec het financiële plaatje. Denk aan de activiteiten georganiseerd door de Algemene Hulpdienst Nieuwegein, de vertraging voor scholen en de keuze voor specifieke kaders zonder raadsbesluit, zonder een gedegen voorbereiding. Terwijl dat wel moet om vanuit vertrouwen samen te werken.

Voorzitter, ik rond af. Ik begon met de constatering dat corona ons in het hart heeft geraakt. Ik wil eindigen met de oproep dat wij met elkaar samen sterker uit deze crisis kunnen komen. Dat vraagt doorpakken, keuzes maken en vertrouwen op elkaar. Ik heb aangegeven dat D66 kiest om Nieuwegein klimaatbestendiger te maken en de sociale structuren te versterken. En ik roep het college op een actievere houding aan te nemen. Zowel in de uitvoering als in de actieve informatieplicht richting de raad.

Dat gezegd hebbende, wens ik u allen een hele goede gezondheid toe. Blijf zelf nadenken en geef elkaar de ruimte. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: dank, meneer Verhoeve. Het amendement dat u ingediend heeft krijgt nummer A85, de motie over restafval krijgt nummer 216, de motie over thuisbezorgen wordt motie 217 en de motie voor meer bomen krijgt de aanduiding 218 en ze maken daarmee onderdeel uit van de beraadslagingen.

Fractie Verenigde Seniorenpartij, de heer Beeuwkes:

Dank u wel, voorzitter. Meneer de voorzitter. De Verenigde Senioren Partij complimenteert het college en de betrokken ambtenaren met de kwaliteit van de begroting. Hoewel er de nodige uitdagingen zijn geeft deze begroting een helder beeld voor de toekomst. Naast duurzaamheid als overkoepelend thema staan er enkele grote projecten in de begroting waarbij het uitgangspunt van de VSP is: in een keer goed! Uiteraard wel binnen realistische financiële kaders. Wij zijn er echter van overtuigd dat geld niet altijd de beperkende factor hoeft te zijn en dat een belangrijk deel van de afspraken in het coalitieakkoord gerealiseerd kunnen worden met beperkte financiële middelen. Uitgangspunt in het denken en handelen moet zijn: we doen het samen!

De VSP is zich bewust dat oplopende kosten in de jeugdzorg de gemeentelijke taken in het sociaal domein zwaar onder druk zetten. Het is zorgelijk dat het Rijk nog steeds niet voornemens lijkt om voldoende middelen beschikbaar te stellen voor een goede uitvoering. De jeugd heeft de toekomst en om zaken niet verder uit de hand te laten lopen, moet opschaling van de zorg worden vermeden waar dat kan. De nadruk zal vooral moeten liggen bij preventie, ondersteuning van ouders en een multidisciplinaire aanpak waar bij huisarts, onderwijs en andere instellingen samenwerken.

Meneer de voorzitter, de onderbesteding van het budget voor armoedebelief geeft het college financiële ruimte om gevolg te geven aan de adviezen die de Rekenkamer onlangs heeft uitgebracht. Wij zijn benieuwd welke acties het college onderneemt om het bestaan van ondersteuningsregelingen onder de aandacht te brengen van degenen die er recht op hebben. Met het onderwijs gaat het in het algemeen goed in onze gemeente. De vernieuwing van onderwijshuisvesting krijgt volop aandacht. De VSP ziet graag dat juist voor de kwetsbare leerlingen een soepele overgang naar het voortgezet onderwijs mogelijk moet zijn. Een goede onderwijshuisvesting hoort daarbij.

Meneer de voorzitter, de VSP is blij met de ruime aandacht voor het woningbouwprogramma. In de afgelopen jaren zijn er belangrijke stappen gezet. Bij de invulling van deze plannen hebben inwoners en ondernemers actief kunnen meepraten en –denken. Dat juicht de VSP van harte toe. Ons uitgangspunt zal blijven: betaalbare woningen voor iedereen. Er zijn veel initiatieven op inbreidingslocaties. Wij hopen dat groei van de sociale woningbouw en de middenhuur de doorstroming voldoende kan bevorderen. Wij staan positief ten opzichte van creatieve oplossingen voor passende woningbouw. Voor ouderen valt hierbij bijvoorbeeld te denken aan KNARRENHOFJES. Een vraag die wij aan het college stellen is: *De VSP is benieuwd naar de stand van zaken betreft de invulling van de TASKFORCE WONEN EN ZORG voor Nieuwegein en welk plan van aanpak wij op korte termijn van het college kunnen verwachten.*

Meneer de voorzitter, de VSP vindt het behalen van de door de gemeente gestelde doelstellingen ten aanzien van duurzaamheid enorm belangrijk. Deze geven perspectief voor de toekomst.

De VSP heeft als uitgangspunt voor de energietransitie: Haalbaar en Betaalbaar. Over het behalen van deze doelstellingen moet blijvend gecommuniceerd worden met ondernemers en burgers. Alleen dan is de hoogst haalbare effectiviteit mogelijk en niet door opdrachten van hogerhand.

Het circulaire denken voor wat betreft afvalinzameling is nog niet voldoende ontwikkeld. Door het scheiden aan de bron te verlaten, zal het circulair denken niet worden gestimuleerd. Daarom hebben wij onze bedenkingen bij nascheiding van afval.

Gezond leven is een eigen verantwoordelijkheid. Maar het is goed dat er vanuit de gemeente het nodige gedaan wordt aan voorlichting en stimulering door middel van verschillende programma's. Verslaving en nazorg naast preventielessen zijn zaken die met name voor jongeren onze aandacht vragen.

Meneer de voorzitter, de op stapel staande Mobiliteitsvisie heeft veel aandacht voor de verkeersveiligheid van onze burgers en wij hopen dat jong en oud met of zonder beperking zich veilig kunnen verplaatsen binnen Nieuwegein.

De VSP hecht veel waarde aan de rol en aanwezigheid van wijkagenten en boa's in de stad. Meer in de wijk betekent beter je inwoners leren kennen, weten wat er speelt. Ook de wijkcoördinatoren zijn van groot belang voor de sociale cohesie en dus de leefbaarheid in onze wijken.

Woningbouw en sport gaan in Nieuwegein hand in hand. Dat is althans de wens van het college. De renovatie van de sportparken Zandveld en Parkhout heeft bij de VSP grote belangstelling. Het is zorgelijk dat de betrokken voetbalverenigingen en de gemeente elkaar niet kunnen vinden in de door de raad aangenomen herinrichtingsplan. Het hoofdprogramma daaronder – woningbouw in Rijnhuizen – loopt daardoor gevaar. We zijn benieuwd hoe de gemeente en de sport daar samen uitkomen. Uiteindelijk hecht de VSP sterk aan een degelijk sportbeleid met een deskundige focus op de toekomst.

Meneer de voorzitter, cultuur is een belangrijk goed voor Nieuwegein. Wij zullen dan blijvend belang hechten aan de faciliterende rol die naar onze mening de gemeente heeft ten aanzien van het in stand houden van de culturele centra, buurt- en dorpshuizen en De KOM.

Wat betreft het groenbeleid zijn wij matig tevreden. Herstel en verbetering van natuurwaarden en biodiversiteit blijven belangrijk binnen onze gemeente, die steeds meer verstedelijkt. De inwoners en recreanten moeten van het openbare groen kunnen blijven genieten. Helaas hebben wij moeten vaststellen dat de gemeente heeft toegelaten dat een bedrijf op Plettenburg zich openbaar groen heeft toegeëigend. Wij hopen dat dergelijke misstanden voortaan worden voorkomen.

Nog altijd ondervindt Nieuwegein veel last van zwerfvuil en hondenpoep, een extra reden voor de aanwezigheid van boa's en wijkagenten in parken en wijken.

Meneer de voorzitter, de VSP is blij dat er gewerkt wordt aan een toeristische visie. Nieuwegein heeft vele toeristische aspecten, zoals park Oudegein, de rivieren en kanalen, fietspaden wandel en klompenpaden, de historische kern van Vreeswijk en de grootste binnenlandse sluizen.

Wij vinden het van groot belang dat de gemeente continu in contact blijft met de ondernemers. Door de regionale samenwerking en afstemming op het gebied van economie, energie en omgevingsvisie zien wij graag dat de gemeentelijke organisatie de ondernemers actief opzoekt en met hen overlegt hoe de wensen van overheid en samenleving op de best mogelijke wijze, binnen de gestelde kaders kunnen worden gerealiseerd.

De VSP vindt het belangrijk dat de gemeente zich actief opstelt voor plannen en ideeën uit de samenleving. Niet de "nee tenzij" maar de "ja mits" gedachte moet leidend zijn.

Willen wij voldoende kunnen investeren in grote projecten en voorzieningen, dan zijn daar onze financiële mogelijkheden ontoereikend. Het is van het grootste belang dat de gemeente van het Rijk meer inkomsten ontvangt voor met name de onderbetaalde gedecentraliseerde rijkstaken.

Wij zijn blij met de behoorlijke reserve voor het project Betere Buurten. Op het gebied van Kunst en Cultuur blijven de reserves onaangesproken. We vertrouwen op mooie voorstellen van het college.

De rijksbezuinigingen en verdere verschuiving van taken van het Rijk naar de gemeente maken het ons niet gemakkelijk. Gelukkig lopen wij door het oversluiten van leningen iets in op onze rentelasten. Toch verwachten wij van het college een aanzienlijke inspanning om onze financiële situatie op orde te houden.

De VSP begrijpt dat het coronavirus een buitengewoon negatieve rol zal spelen bij het financiële huishoudboekje. Het college en de ambtelijke organisatie dragen een grote verantwoordelijkheid. Uw plichtsbesef is onomstreden. De VSP wenst u dan ook veel kracht en wijsheid toe.

Ik heb nog 1 punt, meneer de voorzitter. Zoals het college en de raad maar ook de Nieuwegeinse samenleving via de media op de hoogte zijn gesteld dat wij inmiddels landelijk koploper zijn van het aantal auto-inbraken en dat dan het extra plaatsen van camera's zeker kan bijdragen om de inbraakcijfers naar beneden om te buiten en daar zal collega Peters het grondig mee eens zijn. Dank u wel, voorzitter.

Fractie Partij van de Arbeid, mevrouw Spalburg:

Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. De coronapandemie die nu over de wereld raast, maakt geen onderscheid tussen mensen en raakt iedereen. De crisis waar we nu in zitten, laat de verschillen, die er al waren, in onze samenleving nu nog duidelijker zien. Bezit je een eigen woning of zoek je nog steeds naar een betaalbare plek? Heb je een vaste baan of werk je als oproepkracht? Heb je hulp van familie en vrienden of ben je aangewezen op extra ondersteuning? Alleen door in te zetten op het behoud van onze publieke zaak, kan een overheid de helpende hand bieden aan hen die dat nodig hebben. Op deze manier kunnen wij een bijdrage leveren aan meer zekerheid voor iedereen.

Wij vinden het verschrikkelijk dat zoveel inwoners worden getroffen door het virus. De PvdA wil hen en hun naasten veel sterkte wensen. En daarnaast steunen wij voluit onze

zorgmedewerkers, leraren, ondernemers, politie en boa's, scholieren en alle inwoners die in deze tijd extra omkijken naar een ander. Dank voor jullie tomeloze inzet.

De gemeenteraad is hier vandaag bijeen om voor volgend jaar de juiste keuzes te maken. Wij moeten ervoor zorgen dat inwoners kunnen **meekomen** door het bestrijden van onderwijsachterstanden, laaggeletterdheid en schulden. Wij willen ervoor zorgen dat iedereen **meedoet**, door het behouden van banen en het bieden van mogelijkheden om je te scholen. En wij willen inwoners **meenemen**, door als actieve overheid vrijwilligers te ondersteunen en buurtbewoners te laten participeren bij initiatieven.

Voorzitter, in de begroting van 2021 maken we keuzes, maar tegelijkertijd is deze begroting onzekerder dan wij in tijden hebben gehad. Het is daarom goed dat het college de kosten in verband met het coronavirus apart bijhoudt. Want alleen zo behouden we het overzicht. Volgend jaar hebben we evenals veel andere gemeenten een financieel tekort. Het Rijk draagt steeds meer taken over aan gemeenten, maar stelt daar onvoldoende middelen tegenover. Een voorbeeld daarvan zijn de kosten binnen het sociaal domein. De PvdA vindt het een goede zaak, nu we niet meer over een reserve voor het sociaal domein beschikken, die kosten deels te dekken uit de algemene reserve. Het is een tijd die vraagt om extra solidariteit. En die solidariteit kunnen inwoners van de PvdA verwachten. Hoewel het tekort voor volgend jaar geen ruimte overlaat voor nieuwe plannen, kiest de PvdA vandaag wel voor twee voorstellen die geen extra geld kosten, maar wel een essentiële bijdrage leveren aan het welzijn van onze inwoners.

Meekomen

Als wij er zeker van willen zijn dat onze jongeren een goede toekomst tegemoet gaan, dan moeten zij kunnen **meekomen**. De PvdA vraagt het college om met een voorstel te komen, waarbij de schulden van deze jongeren eventueel door de gemeente worden overgenomen d.m.v. een revolving fund. De jongeren hebben dan met één schuldeiser te maken. Er ontstaat dan rust en toekomstperspectief voor hen. In het land zijn al voorbeelden van gemeenten die hiermee werken, zoals Leiden en Den Haag. Kijk hoe zij het doen en maak gebruik van de kennis die al aanwezig is. Zij werken bv. ook met langere looptijden, wat bij de reguliere schuldhelpverlening vaak niet mogelijk is. Ook organisaties als Samen en ons sociaal juridische raadsleden kunnen daarbij helpen. Door onze jongeren op een goede manier weer toekomstperspectief te geven voorkomen wij dat zij in de toekomst in de uitkering terecht komen of veel meer gezondheidszorg nodig hebben. Niet de schuld maar het toekomstperspectief van de jongere is hier van belang. Wij dienen daarom de motie: "Help jongeren uit de schulden" in, samen met het CDA, GL en Lokale Vernieuwing.

Meedoen

En na meekomen, komt **meedoen**. Vele inwoners in Nieuwegein hebben te maken met een gevoel van eenzaamheid en in deze tijden meer dan ooit. Dit geldt niet alleen voor ouderen, maar ook steeds meer jongeren zijn op zichzelf aangewezen. Hoewel het college zich heeft aangesloten bij het initiatief 'Eén tegen eenzaamheid', moet er wat ons betreft meer gebeuren om de eenzaamheid te verminderen. De PvdA dient daarom de motie 'Geins Geluk tegen eenzaamheid' in. Nu is het standaard dat de initiatiefnemers 50% zelf moeten bijdragen, waardoor er een drempel kan zijn om iets in te dienen. De PvdA wil onze vrijwilligers voor de volle 100% ondersteunen bij initiatieven die de eenzaamheid tegengaan. Want alleen dan kan je spreken over Nieuwegeins Geluk.

Meenemen

De PvdA vindt het belangrijk dat wij zoveel mogelijk initiatieven van vrijwilligers moeten ondersteunen, omdat zij de smeerolie zijn van onze buurten en wijken. Zij zorgen ervoor dat inwoners worden **meegenomen** en de hulp kunnen krijgen die door de overheid vaak niet gedaan kan worden. Ook tijdens deze coronacrisis zien we hoe burens naar elkaar omzien. Hartverwarmend is dit.

Verder dienen wij de motie van LV over een lokaal messenverbod mede in, waarbij wij het belangrijk vinden dat naast het verbod dat gericht is op represaille, er gesprekken gevoerd ook moeten worden met zowel de jongeren zelf als ook met de ouders, verzorgers. Hierbij is het belangrijk om ook naar de onderliggende problemen te kijken.

Ook de motie van D66 van het restafval dienen wij mede in. Wij zijn het ermee eens dat er meer acties moeten komen om ervoor te zorgen dat er beter wordt gescheiden. Het aantal kilo's moet naar beneden. Er zit met name teveel gft in het restafval, waardoor de kwaliteit van PMD naar beneden gaat bij nascheiden van het restafval, dus meer en beter scheiden van gft uit restafval, meer kwaliteit voor gft en PMD, meer opbrengsten, minder afval, minder kosten.

De motie van de SP over blijven investeren in het sociaal domein en de motie van GroenLinks over de stijging van de kosten van de WMO, dienen wij mede in. Op beiden moties kom ik in de tweede termijn terug, nadat de beide partijen het woord hebben gehad.

Dan nu iets over het Financieel evenwicht. Wij zijn het wel eens met, zoals andere sprekers dat ook noemde, het sociaal domein onderdeel moet uitmaken van dit evenwicht.

De PvdA hoopt van harte dat we de subsidie, aangevraagd voor het onderzoek "Onderwijshuisvesting" mogen ontvangen. Het zou mooi zijn als we zo snel mogelijk aan de gang kunnen gaan om de schoolgebouwen aan te pakken op een manier waarmee we de kwaliteit van het schoolgebouw kunnen behouden en waarbij we onze kinderen het schoolgebouw kunnen geven wat hen toekomt.

Verder ondersteunen wij de manier waarop er minder geld nodig zal zijn als we de synergie tussen de Betere Buurten en Beheer op orde doorvoeren. In de toekomst gunnen wij iedere buurt een Betere Buurt toe en door de synergie is dit gunstig, ook voor de aanpak van Betere Buurten naar de toekomst. Hierbij blijft ook de participatie van de inwoners behouden, want het is belangrijk dat iedereen meedoet, dat we iedereen meenemen en dat iedereen ook meekomt. Het is wel zaak dat wij alert moeten zijn dat als er wijken zijn waar op de een of ander manier toch iets moet gebeuren, het college de raad hier in meeneemt. Kunt u ons dit toezeggen?

Dan mijn slotwoordje. Allereerst wil ik het college nog danken voor de snelle verwerking van de motie van de mondkapjes. Ik heb al van inwoners gehoord die dat hebben ontvangen, dus dank daarvoor. En dan nog dank aan alle ambtenaren die ook heel veel werk hebben verzet. Voorzitter de PvdA zal zich, zoals u gewend bent blijven inzetten voor onze inwoners en de beslissingen die we moeten gaan nemen volgend jaar, waarbij wij steeds ook het belang van de zwakkeren en hulpbehoevenden in het oog zullen houden, zodat zij zeker kunnen zijn van de benodigde ondersteuning.

De voorzitter: dank u wel, mevrouw Spalburg. Uw motie over eenzaamheid en Geins Geluk krijgt nummer 215 en de motie over jongeren uit de schulden helpen is nummer 222.

Fractie Núwegein, mevrouw Bakhtali:

Ik wil graag beginnen met te zeggen dat wij eind 2016 een motie hebben ingediend om voor onze bewoners livestreaming te realiseren, 4 jaar geleden. De motie werd met grote

raadsmeerderheid aangenomen en toch lukte het de VVD om het 3,5 jaar lang te frustreren en ervoor te zorgen dat het niet werd gerealiseerd. Dat proces van frustreren heeft de Nieuwegeinse gemeenschap € 20.000 of zelfs meer gekost. Vanwege de coronamaatregelen is het echter niet meer toegestaan om publiek toe te laten om de vergaderingen fysiek bij te wonen. Omdat de raadsvergaderingen openbare vergaderingen zijn hebben we geen keus en moeten we wel live-streamen. Dus geen enkele kracht, ook de VVD met hun 7 zetels niet, kan deze livestreaming nog tegenhouden. Dat gezegd hebbende. Waar wij van Nieuwegein ons ook sinds jaar en dag voor inspannen is het aan de kaak stellen van het financiële wanbestuur. Van de 14 jaar dat ik nu raadslid ben voor de Nieuwegeinse inwoners meld ik al 10 jaar dat de gemeentelijke financiën aan creatief boekhouden onderhevig zijn. De financiële situatie wordt stelselmatig zodanig positief voorgespiegeld dat het college met bakken vol het geld over de balk kan blijven smijten. Als we vanaf 2004 alle afwijkingen bij elkaar optellen, dan kwamen we bij de jaarrekening al op een door het college gepresenteerd saldo van 51 miljoen terwijl het in werkelijkheid een negatief saldo is van 87 miljoen. Als je dat bij elkaar optelt, dan kom je op een totaal boekhoudfraudebedrag van 138 miljoen. 138 miljoen waar we niets van weten, waar geen verantwoording over is afgelegd. Zoals gewoonlijk kreeg ik dus in juli bij de bespreking van de financiële stukken weer de fractievoorzitters in mijn nek om mij te vertellen dat ik valse beschuldigingen uit, terwijl dezelfde fractievoorzitters het mij onmogelijk maakten om bijvoorbeeld via een interpellatiedebat de burgemeester op het een en ander te bevragen. En ook werden twee moties van ons die opriepen tot grondig onderzoek van de financiële stukken weggestemd, terwijl zelfs vanuit de ambtenarij is bevestigd dat de door mij aangegeven verschillen kloppen. Mijn moties om dit grondig te onderzoeken omdat de accountant dergelijk onderzoek niet doet, dat staat niet in zijn opdracht opgenomen, werden dus gewoon van tafel geveegd. Tot mijn grote verbijstering kwam de VVD zelf met een motie waarin zij het college opriepen om een realistisch beeld van de financiële situatie te bieden. Wat schetste mijn verbijstering toen de PvdA-wethouder Adriani mij opeens gewoon gelijk gaf in zijn beantwoording in de eerste termijn in juli van dit jaar. De heer Snoeren van de VVD had dus een motie opgegooid waarin het college werd opgeroepen om een realistisch beeld van de financiën aan te bieden, die gooide dus het balletje op en de PvdA-wethouder kopte hem erin. Ja, mevrouw Bakhtali heeft wel gelijk. Tien jaar lang ben ik daar raadsbreed voor verketterd en nu voor het eerst in al die jaren gaf de wethouder dus toe dat de door mij vermelde verschillen gewoon kloppen en dat het noodzakelijk is dat de begroting wordt heringericht. Ik had verwacht dat de fractievoorzitters op hun achterste poten zouden gaan staan en de wethouder ter verantwoording zouden roepen over deze voor-de-gek-houderij en dat er van de fractievoorzitters namens 32 raadsleden excuses zouden komen voor al die onterechte aanvallen aan mijn adres, 10 jaar lang. Maar we zijn 4 maanden verder en ik heb er nog niets gemerkt. Ik heb vervolgens naar het stuk gevraagd waar de wethouder naar verwees als grond voor dat creatieve boekhouden en hij verwees daarvoor naar de Keuzenota Nieuwegein Kiest uit 2004, het jaar waarin het grootste verschil tussen het gepresenteerde en het werkelijke saldo van baten en lasten werd gepresenteerd. Lang verhaal kort: wat ons betreft een non-antwoord, een smoes dus, zoals we die wel meer hebben gehoord. Wat wij nog niet van de wethouder hebben vernomen, is welke opbrengsten en kosten buiten het resultaat zijn gelaten. Dat staat ook niet in deze begroting, dus ik hoop dat de wethouder daar in zijn eerste beantwoording over gaat verklaren. Het voor de gek houden van de Nieuwegeinse moet eindelijk stoppen. Ze hebben recht op de volledige waarheid. Om ook vandaag het een en ander recht te trekken, het volgende. De begroting sluit dus met een nadelig saldo van bijna € 5 miljoen en niet met een nadelig saldo van bijna € 1 miljoen en er gaat niet bijna € 4 miljoen ten laste van het vermogen, maar het volle bedrag van bijna € 5 miljoen. En dat vermogen was de afgelopen jaren door de jaarlijkse (werkelijke) nadelige saldi al behoorlijk gedaald. Ook over 2020 staat een behoorlijk nadelig saldo van baten en lasten te wachten. Volgens de vooruitzichten op pagina 63 van de begroting zal naar verwachting het eigen vermogen van Nieuwegein eind van dit jaar

€ 77.401.000 bedragen. Volgens de jaarrekening 2019 was het eigen vermogen eind 2019 € 83.178.000. Dat is in 2020 een vermogensachteruitgang van bijna € 6 miljoen. Dat wil zeggen, over 2020 wordt een nadelig saldo van baten en lasten verwacht van bijna € 5,8 miljoen. Ja, het zijn een aantal getallen, maar dat moet ik toch wel even noemen. Het eigen vermogen van de gemeente bedroeg op 1 januari 2004 € 170,1 miljoen. Na de nadelige saldi van baten en lasten over de periode tot aan 2017 was daar, zoals ik u in juli dit jaar meldde, nog € 83 miljoen van over. Na de nadelige saldi van 2020 van € 5,8 miljoen en 2021 van € 5 miljoen, is daar eind 2021 nog maar € 72,4 miljoen van over. Als het college steeds maar weer meer uitgeeft dan er binnenkomt, dan moet je het verschil lenen bij de bank en stijgen de rentekosten navenant en we weten allemaal bij wie de rekening terecht komt. Bij de inwoners van Nieuwegein. Het is van urgent belang dat de gemeenteraad grip krijgt op de Nieuwegeinse financiën. Daartoe had ik een motie voorbereid om ervoor te zorgen dat het college bijvoorbeeld niet de vrije hand meer heeft om € 500.000 te kunnen uitgeven zonder daar eerst de toestemming van de raad te vragen. Zo staat het nog altijd in de financiële beheersverordening opgetekend. Niet dat het college zich ook maar iets daarvan aantrekt, dat is al eerder door een van de vorige spreker vermeld. Het college zet gewoon de raad buitenspel, waar het maar kan. Zelfs het bedrag van 5 ton wordt regelmatig overschreden, bijvoorbeeld het voorbeeld dat door de VSP net werd aangehaald. De VSP zei: de Plettenburgerbaan is toegeëigend door Scholman. Dat is natuurlijk geschiedvervalsing. Dat is niet toegeëigend, dat heeft de burgemeester verkocht achter de rug van de raad om. Dus dat het bedrag regelmatig wordt onderschreden zonder dat de raad in kennis wordt gesteld, laat staan dat de raad er toestemming voor geeft. Dat kan nou eenmaal en helaas met een raadsmeerderheid zoals we die in Nieuwegein hebben. Wij willen dat dit bedrag drastisch wordt teruggebracht naar € 50.000. Een van de rijkste gemeenten heeft zelfs de grens op € 20.000 gesteld, dus € 50.000 voor Nieuwegein lijkt ons realistisch. De griffier heeft aangegeven dat de financiële beheersverordening in december aan de orde komt, dus houd ik die motie maar even achter de hand tot dat moment, maar dan is het hierbij alvast aangekondigd. Dank u wel.

Fractie GroenLinks, mevrouw Feenstra:

Dank u wel, voorzitter. Geacht college, raadsleden en ook inwoners van Nieuwegein. Ja, waar zal ik eens beginnen? Want als GroenLinks hebben wij zo onze idealen en op grond daarvan zien we graag een aantal zaken anders, ook in deze begroting. Misschien bekruipt dat gevoel u ook wel eens. Er moet zoveel: waar zal ik eens beginnen? Beginnen we bij de enorme impact van het covid-19 virus op mensen en op onze maatschappij? Bij de klimaataanpak? Bij de grote zorgen om de tweedeling in de maatschappij of bij het bouwen van voldoende woningen in een groene- en gezonde leefomgeving met passende mobiliteitsvoorzieningen? Er moet veel gebeuren en tegelijkertijd zijn het onzekere tijden.

Maar juist daarom, juist omdat het onzekere tijden zijn, willen wij graag beginnen bij dat wat wel kan. Bij een ander perspectief. Want als de coronacrisis ons iets geleerd heeft, dan is het ook om te zien hoe kwetsbaar we zijn en tegelijk hoe veerkrachtig we zijn als mens. Dat we ons in korte tijd kunnen aanpassen en dat we geldstromen kunnen verleggen naar echte problemen en naar echt belangrijke prioriteiten. Naar dat wat van waarde is.

Als GroenLinks willen wij dat werken met visie vanuit onze waarden overbrengen naar de Nieuwegeinse samenleving. Naar onze mooie, bijna 50-jarige stad, met een veel langere geschiedenis. Een 50-jarige die het nodige aan onderhoud nodig heeft, maar die zeker krachtig en vitaal is. Daar maken wij ons ook graag sterk voor.

Voor ons zijn gezondheid, inclusiviteit en duurzaamheid belangrijke waarden voor onze stad. Een stad waar mensen geholpen worden die een steuntje nodig hebben en waar ondernemerschap bloeit. Een stad waar het prettig toeven is en waar kinderen, volwassenen en ouderen zich veilig weten; in het verkeer, thuis en in de stad. Een plek ook waar we zorg hebben voor de natuur en de dieren om ons heen.

Als we dan kijken naar deze begroting en de meerjarencijfers, dan baren de ontwikkelingen in het sociaal domein ook ons zorgen. Door een samenspel van factoren lopen de kosten in het sociale domein uit het budget. GroenLinks houdt vast aan kwalitatief goede zorg voor iedereen die dat nodig heeft. In de motie M223 roepen we het college dan ook op om actie te ondernemen om de negatieve effecten op het budget van het Wmo-abonnement ongedaan te maken.

Voor het behalen van resultaten in dat sociaal domein vormen een aantal gesubsidieerde instituties een belangrijk fundament. Eén daarvan is MOvactor en we kunnen de langdurig zorgelijke situatie rond MOvactor niet ongezegd laten, want we kunnen het ons niet veroorloven dat er al jarenlang strijd is met een uitvoerende partij over de uitvoering van een opdracht. Daarmee doen we echt onze inwoners en de medewerkers te kort. We roepen het college dan ook op om een eind te maken aan de ontstane situatie en heel prominent de regie te nemen. Is het college daartoe bereid?

Een ander zorgpunt voor GroenLinks is de tweedeling in onze stad. Deze tweedeling zien we in de onacceptabele sociaal economische gezondheidsverschillen. Maar we zien ook een tweedeling bij mensen die zich afzetten tegen de instituties van onze democratische rechtsstaat. Wellicht omdat ze zwaar teleurgesteld zijn in de overheid of ervaren dat ze altijd aan het kortste eind trekken. Die ontevredenheid uit zich onder meer in een lage opkomst bij de verkiezingen in Nieuwegein en daar kunnen en willen wij onze ogen niet voor sluiten. Niet voor niets is vorig jaar de motie M110 aangenomen: Terugdringen Sociaal Economische Gezondheidsverschillen (SEGV). Die motie roept het college op om alles in het werk te stellen om met levensloop-interventies te focussen op groepen mensen met een lage sociaal economische status én om de beleidsmaatregelen die de komende periode genomen gaan worden, ook expliciet te toetsen op hun te behalen gezondheidswinst. Voor nu volstaan we met de vraag aan het college hoe het staat met de uitvoering van deze motie.

Het betrekken van inwoners is voor ons een belangrijk punt. En dan bedoelen wij niet alleen vooraf ideeën en meningen ophalen. Wij zien ‘betrekken bij’ als een continu proces, waarbij ook hoort het blijven uitleggen waarom keuzes voor inwoners wellicht anders uitvallen. Tenslotte gaat het besturen van een stad over de langere termijn en om het afwegen van deelbelangen tegen het algemeen belang. Wij zijn dan ook blij met de participatieparagraaf. Als we kijken naar het lopende participatietrajecten rond aardwarmte, maar ook die we gehad hebben rond City en de labs voor de Omgevingswet, dan geven wij de ambtenaren en het college daarvoor ook graag een compliment, want sommige dingen gaan ook gewoon goed en het is goed om dat te benoemen. We willen ook blijven leren van dat wat goed gaat en dat verder uitbouwen. Participatie is eigenlijk een soort blijvende dialoog met elkaar. We vragen daarbij aan alle inwoners, actiegroepen én onszelf om alert te zijn op onze eigen bubbel en op zoek te gaan naar informatie en naar mensen die wellicht in visie tegenover ons staan. Je bewust breed oriënteren en laten we met elkaar wetenschap en onderzoeksinstituten serieus nemen. Daar zitten goed opgeleide mensen die er een dagtaak aan hebben om zaken te onderzoeken en om met adviezen te komen. Laat dat niet weg eroderen door een vlotte pen van een vlogger die à la de boeken van Umberto Eco een beetje van de waarheid vermengt met een beetje fantasie en zo een fantastisch nieuw verhaal creëert. Het is heerlijk om te lezen, maar onwaar en geen basis voor beleid.

Als we verder inzoomen op de plannen, dan maken wij ons zorgen over de ontwikkelingen rond duurzaam vervoer. Wij zijn een stad gebouwd voor 50.000 inwoners en zijn gegroeid naar 63.000. En we groeien met de huidige woningbouwopgave door. In de Mobiliteitsvisie zullen wij dan ook aandacht vragen voor een betere mobiliteitsmix die past bij deze ontwikkeling in Nieuwegein. Want nu kantoren plaatsmaken voor woningbouw en de e-bike massaal zijn intrede doet, is het wat ons betreft tijd om andere keuzes te maken. Bijvoorbeeld ook om geen nieuwe parkeergarages te gaan bouwen, zoals nu wel in deze nota's staat. Kan het college ons

toezeggen dat wij als gemeenteraad als eerste komen te spreken over een eventuele structurele noodzaak van deze extra parkeergarage, voordat het college verder plannen maakt?

En dan, het landschap verandert. Er is al jaren de meest omvangrijke en sluipende crisis gaande, en dat is de klimaatcrisis. Dat merken we! Het is net ook al genoemd. Afgelopen maandag was de warmste novemberdag ooit en deze zomer maakten we de langste hittegolf in Nederland mee. Laten we niet vergeten dat dit hét signaal is om ook echt in actie te komen. We moeten de opwarming van de aarde stoppen en dus omschakelen naar andere energiebronnen en naar klimaat-adaptieve huizen en omgeving. Mensen stimuleren en faciliteren om minder energie te verbruiken. Want wat we niet verbruiken, hoeven we ook niet op te wekken. En voor de rest: duurzaam opwekken. Dus onze oproep aan het college is: maak bij alle keuzes de expliciete afweging hoe voorliggend besluit kan bijdragen aan een duurzamere samenleving. En een gunstige bijkomstigheid is dat juist in die duurzame economie kansen liggen voor nieuwe banen: het levert economische activiteiten op. Is het college daartoe bereid?

Tenslotte, over de toekomst gesproken. Wij vonden het heel opmerkelijk dat er slechts 3 regels gewijd zijn aan dierenwelzijn. Het beleid in Nieuwegein stamt uit 2009! Inmiddels zijn er heel veel nieuwe inzichten op dit terrein. We hebben actueel en goed doordacht beleid nodig om dieren de bescherming te bieden die ze verdienen, waar nodig tegen menselijk handelen.

Sommige gemeenten omarmen zelfs het 'One Health'-concept al, een visie waarbij mens, dier en milieu samen in een gezond evenwicht zijn. Dieren verdienen meer aandacht, ongeacht of ze nu in de vrije natuur of als huisdier bij ons leven. Want dieren kunnen zowel een zegen als ook een plaag zijn en het is aan ons mensen om daar goed mee om te gaan. Daarom dienen wij motie M211 in.

Samenvattend: We beschouwen de toekomst door oog te hebben voor het verleden en het heden. Daarbij willen wij vooral uitspreken dat we trots zijn op de veerkracht van de inwoners, op de betrokkenheid bij plannen en de zorgzaamheid voor elkaar. Als we kijken waar we nu staan, dan past daarbij ook een compliment aan dit college en de ambtenaren. Zij hebben laten zien dat zij in deze financieel zware tijden doortastend en flexibel kunnen zijn en komen met nieuwe voorstellen voor een duurzaam financieel evenwicht. Dat is knap, naast de kanttekeningen die we ook maken, dat we de boel financieel nog zo in control hebben. Dat er doordachte plannen zijn om woningbouw te laten samengaan met klimaatadaptatie en groen in de stad. Als GroenLinks zullen we ons ook na vandaag blijven inzetten voor een gezonde, inclusieve en duurzame stad voor iedereen. Want één ding staat vast: Nieuwegein is een prachtstad die het waard is om in te blijven investeren. Ik dank u wel.

De voorzitter: dank, mevrouw Feenstra. U heeft 2 moties ingediend, de motie over dierenwelzijn, motie 211 wordt dat en de motie over het abonnementstarief Wmo en dat is motie 223.

Fractie Socialistische Partij, de heer Stekelenburg:

Voorzitter, leden van de raad, en beste mensen thuis ook, wij leven in ingewikkelde tijden. Dit jaar gingen we nog meer voelen wat belangrijk is en welke dingen wat minder tellen misschien. Onze toekomst lijkt op dit moment onzeker, hoewel eigenlijk vaststaat dat we deze coronapandemie uiteindelijk een keer gaan overwinnen. Hoewel de begroting slechts incidenteel lijdt onder corona zijn er zeer waarschijnlijk structurele effecten die we op dit moment nog niet kunnen overzien. Onze gedachten gaan uit naar de mensen die ziek zijn geworden, nabestaanden, mensen die werkloos zijn geworden en kleine zelfstandigen die op omvallen staan. De schade hiervan op langere termijn voor onze welvaart en begroting laten zich nog slechts raden. Ondertussen spreken we onze waardering uit voor alle mensen in de zorg en bijvoorbeeld de politie die geen keus hebben om thuis te werken. Zij maken het mogelijk dat de samenleving op essentiële punten doordraait.

In deze tijd is het des te meer van groot belang om een goed vangnet te hebben voor onze mensen in de stad. Voor een deel zorgt het Rijk daarvoor met de ondersteuning voor onze ondernemers, maar er zijn ook andere effecten te signaleren zoals eenzaamheid door thuisisolatie van veelal oudere mensen die in quarantaine zitten. Onze ouderen en mensen met een zwakke gezondheid betalen nu al een structurele rekening voor de pandemie. Het bevreemdt ons dan ook des te meer dat het college ervoor gekozen heeft om te bezuinigen op de algemene hulpdienst die sinds de decentralisaties in het sociaal domein veel meer werk heeft gekregen. De gemeente herkende en erkende dit enige jaren geleden en gaf meer subsidie aan de AHN om het mooie werk dat zij doen uit te breiden. De noodkreet vanuit de directie van de AHN deed ons beseffen dat hier een probleem opgelost dient te worden. We dienen dan ook een amendement in samen met Groep Verdam en D66 om deze fout recht te zetten.

Voorzitter, niet alleen de AHN heeft ondersteuning nodig. Alle mensen die zorg en aandacht nodig hebben konden jarenlang rekenen op een verhoogde inzet via de transformatieagenda voor het sociaal domein. Via experimenten en investeringen werd gepoogd een omslag tot stand te brengen. De overheid ging minder doen of ging anders werken en het werkveld diende zich aan te passen en moest veelal meer gaan doen, en op een andere manier ook. Het college stelt nu feitelijk voor de agenda versneld af te ronden. En op een aantal punten we dat ook en is dat best mogelijk. Maar het is van het grootste belang dat de transformatiegedachte niet wordt losgelaten. De mindset waarmee aan de agenda begonnen is, moeten we bewaren en we dienen dan ook met PvdA samen een motie in om de investeringen niet te staken. Op sociale onderwerpen is nog een langjarige bemoeienis vereist om deze onderwerpen goed te laten landen., zowel financieel als inhoudelijk.

Voorzitter, het is door een aantal andere partijen ook al genoemd en ik heb het zelf ook op de Avond van de Raad ingebracht. We zien dat er 120k wordt afgeboekt op armoede. Ik herinner de wethouder Financiën aan de toezegging dat indien nodig deze middelen alsnog voor de doelgroep aan de onderkant kunnen worden ingezet. Het is een teken aan de wand denken wij dat we afkomen op armoedebeleid om andere dingen te kunnen betalen. Laten we onze prioriteiten duidelijk houden. De meeste ondersteuning moet er zijn voor de mensen die dat het hardst nodig hebben.

Voorzitter, op WMO en Jeugd is het namelijk duidelijk dat er nog genoeg financiële en zeker ook inhoudelijke en organisatorische uitdagingen zijn. Met name bij Jeugd blijven ons nog zorgelijke berichten bereiken. Het is de hoogste tijd om daar orde op zaken te stellen. De wethouder Jeugd lijkt dat met ons eens te zijn, we rekenen erop dat we in 2021 de belofte zien uitkomen om hier orde op zaken te stellen.

Voorzitter deze raadsperiode gaat naast corona toch vooral ook over het ruimtelijk domein. Na het zoveelste uitstel lijkt de Omgevingswet een ramp in wording. Niet alleen heeft men zich op de impact verkeken, de SP maakt zich zorgen dat onze portefeuilles wonen en ruimtelijke ordening worden overgenomen door projectontwikkelaars. Reden te meer om het begrip volkshuisvesting in een hoger vaandel te brengen en graag een reactie van de wethouder wonen en toevallig ook ruimtelijke ordening hoe hij gaat waarborgen dat dit gebeurt.

Ook wat betreft aardwarmte zijn er nog genoeg zorgen. De SP erkent dat we moeten verduurzamen en dat beleid hebben we ook steeds gesteund. We gaan over de mogelijkheden van aardwarmte later dit jaar nog spreken en besluiten nemen. Ik gebruik dit moment wel alvast om duidelijk te maken dat we niet gaan experimenteren als de risico's te groot zijn en ervaringen elders in de wereld duiden hier wel op. Alvast een winstwaarschuwing dus richting het debat volgende maand.

Voorzitter ik ga richting het eind van mijn betoog en kom dan even terug op het spook van de bestuurlijke vernieuwing dat sinds de start van deze raadsperiode moest rondwaren. Wat hebben we elkaar lekker gemaakt met nieuwe verhoudingen en samenwerking. Termen als strategische agenda en raadsakkoord waren een tijd lang niet van de lucht, maar het heeft allemaal tot niets mogen leiden. Als droevige klap op de inmiddels verboden vuurpijl had de coalitie de

geledingen kennelijk al gesloten vóór de raadsbespreking van het Rekenkamerrapport over het armoedebeleid. Een voor een meldden de coalitiepartijen zich voor steun bij het verzoek van de coalitieaanvoerder VVD om dit belangrijke onderwerp van de agenda te halen. Zonder opgaaf van reden. Zonder duidelijkheid voor de raad en zonder duidelijkheid voor de mensen in de stad. Niemand weet waarom en niemand weet wat er nu gaat gebeuren. Dit leverde het droevige bewijs dat de bestuurlijke vernieuwing wat ons betreft oprecht een wassen neus is en alleen maar van stal is gehaald om de gemoederen bezig te houden en om niets anders te zijn dan een afleidingsmanoeuvre. Ik stel voor en vraag de alle partijen nadrukkelijk om een reactie, dat we ophouden met neuzelgesprekken over bestuurlijke vernieuwing. Ik vraag de coalitiepartijen dan liever om eens te rade te gaan bij zichzelf wat zij van dit gedrag vinden. Stevige schaamte lijkt mij op zijn plaats. Laten we afspreken dat we dat niet meer zo doen. Dank u wel.

De voorzitter: dank, meneer Stekelenburg. U heeft een amendement ingediend, dat krijgt nummer A84 en een motie over het sociaal domein en die krijgt nummer 214 en 214 heeft ook betrekking op de nota Duurzaam Financieel Evenwicht, voor de duidelijkheid.

Fractie VVD, de heer Schat:

Voorzitter, dank u wel. Goedemiddag aan alle aanwezigen maar ook voor alle mensen die meekijken via Facebook of YouTube of deze vergadering later terugkijken. Voorzitter, eerst een woord van dank aan de ambtelijke organisatie en de griffiemedewerkers dat dit vandaag toch allemaal mogelijk hebben gemaakt. Ook dank voor alle extra inspanningen voor het mogelijk maken van het digitaal vergaderen van de afgelopen tijd en voor de toekomst. Ook dank aan college en alle ambtenaren voor het beantwoorden van alle technische vragen en de tot nu toe bereikte projectresultaten om Nieuwegein op orde te houden.

Voorzitter, volgend jaar in 2021 bestaat de gemeente Nieuwegein 50 jaar. Nieuwegein, ontsproten uit de dorpen Vreeswijk en Jutphaas. In de afgelopen jaren gegroeid tot een stad waar zo'n 63.500 mensen met plezier wonen. Een stad met veel voorzieningen en lage woonlasten. Als Nieuwegeinse VVD hebben we ons hier altijd hard voor gemaakt en zullen we blijven doen. Nieuwegein wordt 50 jaar, reden voor een feestje. Een jubileum moet je vieren en zeker nu we met zijn allen een zware tijd doormaken. Een zware tijd, voorzitter. De crises raakt ons allemaal. Daarom is het belangrijk om mijlpalen met elkaar te vieren. Natuurlijk weten we niet hoe de zaken er dan voor staan, maar we willen het college toch vragen om alles te doen wat toch redelijkerwijs mogelijk is met inachtneming van de dan geldende regels om er een mooi feest van te maken. Alle inwoners en ook de bedrijven moeten hier wel wat van meekrijgen en het liefst willen we dat iedereen hieraan ook meedoet. Het is goed om te zien dat hieraan al het nodige gebeurt. Voorzitter, hoe kijkt het college nu met de huidige coronacrisis hoe de viering van Nieuwegein 50 jaar vormgegeven kan gaan worden?

Voorzitter, alle gemeenten in Nederland hebben last van de gevolgen van de coronacrisis. De centrale overheid staat op dit moment nog niet te springen om de tekorten bij de gemeenten aan te vullen. Alle toezeggingen die er zijn vanuit het Rijk zijn niet structureel maar zijn allemaal op incidentele basis. Volgend jaar zijn de Tweede Kamerverkiezingen. We zullen pas hierna, als er een nieuwe rijksbegroting ligt, weten op welke wijze het Rijk de gemeenten wel of niet gaat helpen met de ontstane tekorten. Tot die tijd zijn op we op onszelf aangewezen. Gelukkig heeft Nieuwegein altijd een financieel degelijk beleid gevoerd. Weliswaar hebben we al jaren ingeteerd op onze algemene reserve door jaarlijks geld hieruit aan de begroting toe te voegen, mevrouw Bakhtali noemde het al. Onze balans is dus al jaren niet in evenwicht. Je kan het ook anders uitdrukken: inmiddels is het vet wel van de botten. De provincie keurt inmiddels deze manier van begroten ook niet meer goed. Dat betekent dat als we alle voorzieningen zoals we die nu hebben in Nieuwegein overeind willen houden, de tering naar de nering moeten zetten. Een financieel degelijke, duurzame stad betekent het huishoudboekje op orde. Dat houdt in voor de Nieuwegeinse VVD dat alle lasten laag blijven en het uitgavenpatroon van de gemeente

verantwoord is en past bij de inkomsten. Geen ruimte dus voor nieuw beleid of er moet iets anders niet meer gedaan worden. Er is nu geen geld voor allerlei goed bedoelde moties, voorzitter. Een pas op de plaats en zorgen dat wat we hebben overeind houden. Voorzitter, de Nieuwegeinse VVD vraagt het college alle moties die niet budgetneutraal zijn te ontraden. Het is goed om na te denken hoe Nieuwegein meer robuust financieel naar de toekomst kan plannen. Het college vraagt het plan Duurzaam Financieel Evenwicht vast te stellen. Eerder zijn de plannen van de Nieuwegeinse VVD voor assetmanagement en het maken van een nota Kapitaalgoederen door de raad al omarmd en gebruikt het college nu deze methodieken ook om de thema's binnen Duurzaam Financieel Evenwicht in te vullen. De VVD kan hier mee instemmen. De VVD is voor de scholen overigens nog niet overtuigd dat wordt afgestapt van het principe sloop nieuwbouw, maar dat de bestaande scholen worden gerenoveerd. Hierdoor wordt er geen ruimte vrijgespeeld voor nieuwe plannen en blijft het aantal schoolgebouwen gelijk. We wachten de uitkomsten echter af van het onderzoek.

De komende jaren verwacht de Nieuwegeinse VVD dat het aantal uitkeringsgerechtigden flink zal toenemen. Na de eerste coronagolf was de voorspelling dat we gaan groeien naar landelijk 600.000-700.000 uitkeringsgerechtigden. Dat zou ook in Nieuwegein een verdubbeling betekenen. Wij zijn van mening dat er alles aan gedaan moet worden om onze inwoners aan het werk te houden en zo snel mogelijk weer aan het werk te krijgen. Daarmee voorkomen we namelijk ook dat onze inwoners onnodig in de schulden terecht komen, met alle gevolgen van armoede van dien. Daarnaast is het van groot belang dat ook inwoners van Nieuwegein een steentje bijdragen. Dat kan door iedere inwoner met een uitkering vrijwilligerswerk te laten doen om de eigen buurt beter te maken en mensen die het moeilijk hebben te helpen, dus iedere inwoner heeft een betaalde baan of levert een bijdrage naar vermogen als vrijwilliger.

Voorzitter, dat past goed in het project Betere Buurten of moeten we eigenlijk zeggen: Betere Sociale Buurten? Het Rijk heeft de Jeugdzorg overgedragen naar de gemeenten in de overtuiging dat gemeenten het beter en goedkoper kunnen, dat is al een aantal keren benoemd vanmiddag. Tot nu toe is nog niet gebleken dat gemeenten dit waar kunnen maken. Een openeinderegeling waar we als raad nauwelijks invloed op kunnen uitoefenen. Tevens is er een angst bij bestuurders om verkeerde beslissingen te maken zodat niet de juiste zorg aan de jeugd kan worden geboden. Voorzitter, de jeugdzorg is nu laagdrempelig toegankelijk. Er wordt wel heel snel een sticker geplakt op een kind. Ziet het college ook mogelijkheden om ouders meer te ondersteuning in de opvoeding in plaats van het stickers plakken bij kinderen?

Voorzitter, we kunnen een aantal instrumenten inzetten om te kijken of de zorg wel efficiënt wordt uitgevoerd. De VVD denkt dan dat partijen zich moeten houden aan de gemaakte afspraken waarbinnen bijvoorbeeld facturen moeten worden ingediend, dat moet binnen twee maanden en niet na een halfjaar of misschien wel een jaar na dato. Wordt er regelmatig gecontroleerd of nog steeds de juiste zorg wordt geboden? Wellicht kan de zorg worden afgeschaald omdat de omstandigheden zijn gewijzigd. Wordt dit ook wel jaarlijks getoetst? Zijn er goede afspraken met o.a. huisartsen over naar welke instellingen wordt doorverwezen voor de juiste betaalbare zorg. Niet alle zorg werkt namelijk even effectief. Worden de kosten allemaal wel terecht bij de gemeente gedeclareerd of bestaat er kans dat de kosten kunnen vallen onder andere wetgeving bijv. de Wlz? Voorzitter, we zouden graag een reactie van het college horen op bovenstaande vragen en of hier in Nieuwegein voldoende aandacht voor is.

Voorzitter, zo kan ik ook een heel betoog houden over welzijn en Wmo. Dat ga ik niet doen. De Nieuwegeinse VVD vraagt eigenlijk wel het college om voor het gehele sociaal domein met een plan te komen om de basis op orde te brengen. Is het college bereid om met een plan te komen waarmee de raad meer grip krijgt op de uitgaven in het sociaal domein, waarbij de raad de knoppen krijgt aangereikt waar we aan kunnen draaien.

We hebben als Nieuwegein een behoorlijke woningbouwopgave: 5.000 woningen. In 2020, dit jaar, zullen er ca. 500 woningen bij komen. Dat betekent dat we ca. 10 jaar nodig hebben om het aantal van 5.000 woningen te realiseren. Voorzitter, klopt dat? Het college verwacht daarom dan

ook dat Nieuwegeinse bevolking de komende jaren nog aanzienlijk zal groeien. Dan moet het wel wat harder gaan dan de afgelopen jaren. In de technische beantwoording zegt het college de komende 10 jaar groeit met 5.000. Dat zou betekenen dat alle nieuwe woningen maar eenpersoonshuishoudens zijn. Dat lijkt ons niet de bedoeling. Er staan voldoende projecten op de rol alleen is hier nog weinig voortgang te bespeuren. Ik noem even de HN-locatie, Blokhoeve-west. Voorzitter hoe staat het overigens met het onder de grond brengen van de hoogspanningsleidingen? Ook op Rijnhuizen gaan alle projecten niet zo hard als gehoopt. De bouw van woningen in het midden en hogere segmenten blijven sterk achter. Dit zijn nu net de woningen die er voor moeten zorgen dat mensen een stap in hun wooncarrière kunnen maken binnen Nieuwegein. Zo zou het college de 'blijverslening' meer onder de aandacht moeten brengen, zodat meer ouderen zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Meer mensen met financiële draagkracht zijn nodig om het brede aanbod van voorzieningen te onderhouden en waar nodig verder uit te bouwen. Tevens zien we dat er teveel kleine woningen worden gebouwd. In de concept Woonvisie is nu opgenomen een minimum van 50 m². We zouden dit graag oprekken naar 65 m², mede gezien omdat de laatste jaren met de kantoortransformaties er voldoende van dit soort kleine woningen is bijgekomen. Graag een reactie op dit voorstel vanuit het college.

Nieuwegein is een vitale stad met veel werkgelegenheid en een van de weinige plaatsen die nog een bedrijventerrein heeft waar mogelijkheden zijn voor nieuwe bedrijven. We hebben dat o.a. te danken aan onze goede bereikbaarheid over de weg en binnenkort ook digitaal, als iedereen kan worden aangesloten op glasvezel. Dank daarvoor. Nieuwegein heeft geen treinstation en zal dat ook niet krijgen door de hoge aanlegkosten. Het dichtstbijzijnde treinstation ligt gemiddeld vanuit Nieuwegein op ca. 30 minuten reistijd. Dit geldt zowel voor de fiets, OV of de auto. De auto blijft daardoor het belangrijkste vervoermiddel voor mensen met een woon-werk afstand van meer dan 10 kilometer. De auto wordt steeds duurzamer en milieuvriendelijker. De Nieuwegeinse VVD vindt het dan ook onterecht dat dit vervoermiddel steeds maar weer door politieke partijen in het verdomhoekje wordt geplaatst. Dit moet stoppen. De auto geeft enorm veel vrijheid om altijd te kunnen reizen, ongeacht afstand of tijd. Ook voor veel mensen met een beperking is de auto enorm belangrijk in hun vrijheid om te kunnen reizen.

Het aantal verkeersslachtoffers in het verkeer groeit de laatste jaren het hardst onder de fietsers, voorzitter. Met name de oudere met een elektrische fiets zijn hiervan slachtoffer. Enerzijds wil je dat ouderen blijven bewegen, maar anderzijds moet dat wel op een verantwoorde manier gebeuren. Welke oplossingen ziet het college om het aantal verkeersslachtoffers onder met name fietsers terug te brengen? Hoe gaat het college zorgen dat alle verschillende soorten fietsers elkaar niet in de weg zitten, bijvoorbeeld waar belangrijke fietsroutes elkaar kruisen? Als de fiets nou een auto zou zijn geweest zouden we zeggen: minder (elektrische) fietsen misschien? Voorzitter, Nieuwegein is goed bereikbaar over de weg, zo ook voor criminelen. Zeker door de centrale ligging is het een uitstekende uitvalsbasis voor de criminaliteit. We hebben de afgelopen jaren veel goede slagen gemaakt, maar we zijn er nog steeds niet. We horen in den lande dat er in toenemende mate aandacht is voor nieuw 'personeel', te weten mensen met een licht verstandelijke handicap. Voorzitter, zijn deze signalen er ook in Nieuwegein? Hoe ziet het college daarop met name in combinatie met de aanpak van jeugdzorg?

Voorzitter, aanwezigen en meekijkers. Tot slot nog het volgende. Nieuwegein, een stad van bijna 50 jaar met goede voorzieningen, verborgen schatten zoals de sluizen van Vreeswijk, de forten en diverse landhuizen zoals Rijnhuizen en Oudegein en veel verborgen groen. Het onderhoud van het groen is redelijk op orde, het is wel eens slechter geweest zullen we maar zeggen. Bijplaatsen van afval bij ondergrondse containers en bovengrondse containers is nog wel een probleem. Vooral in de binnenstad bij het politiebureau is dit nagenoeg structureel. Dit strookt niet met het beeldkwaliteitsplan A.

Herplant van gekapte bomen heeft ook nog wel de nodige aandacht nodig. Regelmatig loop ik door Nieuwegein hard en zie ik dat nog steeds het beheer van invasieve soorten niet op orde is.

De berenklaauw is nog steeds niet weg ook al vinden de schapen hem erg lekker en ook de Japanse Duizendknoop groeit nog op tal van plaatsen, ondanks dat hier nu een bestrijdingsplan voor is. Wanneer gaat het college dit nu eens goed oppakken? Alleen met een plan kom je er niet. De provincie wil hier ook in bijdragen tenslotte. Voorzitter, aanwezigen en meekijkers, dit was de eerste termijn van de Nieuwegeinse VVD. Dank u wel.

De voorzitter: dank u wel, meneer Schat. Dan schors ik de vergadering voor een zestal minuten tot 16.15 uur, dan kan het college dat elders in het gebouw is naar deze zaal komen. Als het niet nodig is, vraag ik u te blijven zitten. Als u dringend iets anders moet doen kent u de looproutes en het dringende verzoek om een mondkapje te dragen.

De voorzitter: ik heropen de vergadering en heet de leden van het college welkom die inmiddels achter mij plaatsgenomen hebben.

Beantwoording wethouder Adriani:

Dank, voorzitter. Dank leden van de raad, fractievoorzitters, voor uw algemene beschouwing. Er zijn eigenlijk niet eens zo heel veel vragen over de financiën gesteld en daar leid ik maar uit af dat ik denk dat u net als het college beseft dat het financieel ingewikkelde tijden zijn vanwege corona uiteraard. Maar ook, je hoeft Binnenlands Bestuur of de kranten er maar op na te slaan, zie je dat eigenlijk alle gemeenten op dit moment enorm veel moeite hebben om hun begroting sluitend te krijgen. We hebben met elkaar in de Koersnota lijnen afgesproken. We plaatsen corona buiten haakjes en we gaan ook niet voorsorteren op structurele effecten die er, en dat ben ik met de heer Stekelenburg eens, zeker zullen zijn. Voor 2020 en 2021 blijven we investeren in de stad op de manier zoals we dat ons voorgenomen hadden en in de Kadernota 2022, dat is de Kadernota die we in juni met elkaar zullen behandelen, proberen we een eerste beeld te schetsen van wat de structurele effecten van de huidige crisis zouden kunnen zijn en wat voor passende maatregelen financieel en inhoudelijk daar dan bij horen. Daarmee sluit ik nog niet direct aan bij de 'twee keer incidenteel is structureel' van de heer Monrooij. Ik denk dat hij bewust de heer Wijntjes verkeerd citeerde die altijd zei '3 keer incidenteel is structureel', maar ook daar wil ik me op dit moment nog niet aan confirmeren, want ik denk echt dat we ons moeten vasthouden aan de lijn: laten we in de Kadernota volgend jaar heel goed kijken wat is er aan de hand en wat kunnen we voorspellen aan effecten als gevolg van corona en welke maatregelen horen daar dan bij.

Dan heeft mevrouw Bakhtali een heel uitgebreide rekensom ons voorgehouden en ik heb niet helemaal ieder getal gecontroleerd, maar in grote lijnen denk ik dat die behoorlijk klopte, dus wat dat betreft zijn mevrouw Bakhtali en ik het eens over hoe het begrotingssaldo zich ontwikkelt. We zijn het over 1 ding vooral heel erg niet eens en dat is dat dat boekhoudfraude is. Ik denk echt ook dat we met elkaar voorzichtig moeten zijn om dat beeld in stand te houden. Wat we hebben gedaan in het verleden en we hebben daar ook nog het besluit uit 2004 even voor uit de kast gehaald, we hebben een spaarpotje gevormd, apart gezet en met elkaar afgesproken de komende 30 jaar kunnen we dat spaarpotje gebruiken om de dingen in de stad die wij belangrijk vinden van te doen. Dat zou je thuis ook kunnen doen; je hebt wat gespaard en dan ga je ieder jaar daar een stukje van doen en natuurlijk daalt je vermogenspositie dan, maar dat is niet omdat er fraude gepleegd wordt of omdat er dingen verborgen worden, maar omdat je met elkaar hebt afgesproken dat spaarpotje daarvoor te gebruiken. Dat gaat niet eindeloos goed. Dat is ook een van de belangrijke redenen dat we met die nota Duurzaam Financieel Evenwicht komen, want het einde van het spaarpotje komt in de komende 10 jaar wel in beeld, terwijl er een behoorlijk aantal investeringen wel gedaan moeten worden. Ik kom daar zo nog even op terug.

Een aantal fracties, CDA en VVD, vraagt nog naar: hoe het zit nou met die coronacompensatie? We hebben daarvan in de begroting gezegd: de toezegging van het Rijk is reële compensatie.

Wat we daarvan terugzien in de circulaire is echt nog niet dekkend voor wat we daar aan kosten zelf aan uitgeven, dus ik maak me daar wel zorgen over. Heel af en toe zie je inmiddels de term 'realistische compensatie' opkomen. Ik ben nog een beetje op zoek naar het verschil tussen die 2 termen, maar we hopen daar in ieder geval in de decembercirculariteit ook weer meer over te weten om te kijken hoe die reële compensatie eruit komt te zien. Ik denk wel dat we ons zullen moeten voorbereiden op het feit dat een deel van de coronakosten die we maken uiteindelijk toch bij de gemeente terecht zullen komen.

Dan de nota Duurzaam Financieel Overzicht, voordat ik naar het aspect wonen en bouwen uit de begroting ga. Dank voor de steun die voor het initiatief en ook van sommige fracties op de inhoud daarvoor is uitgesproken. De ChristenUnie vraagt: waarom kunnen we hem niet ter kennisgeving aannemen, waarom moeten we deze tussenstand vaststellen? Eigenlijk zit het antwoord in het betoog van de heer Verhoeve, die denk ik terecht opmerkt dat het college op een aantal thema's, met name als het gaat om scholenbouw en als het gaat om Betere Buurten, eigenlijk voorstelt om een eerder gesteld kader van uw raad los te laten en een andere koers tenminste te onderzoeken. Daarvoor denk ik wel dat het van belang is dat u als raad ook ons de ruimte geeft om dat te doen, dus daar is wel het besluit nu van uw raad voor nodig. Daarmee heeft u geen onomkeerbaar pad ingeslagen, want wat we u ook aankondigen in de nota Duurzaam Financieel Evenwicht is dat we op met name die 2 thema's en trouwens ook het thema groei van de stad met uitwerkingen komen die we dan ook weer inhoudelijk met uw raad bespreken zodat u ook in tweede instantie, als u meer zicht krijgt en wij ook meer zicht hebben op wat betekent dat dan, zo'n wijziging van de kaders, dat u daar dan nog het gesprek over kunt voeren en ook een besluit over kunt nemen, maar met toch maar de boosheid zal ik zeggen die de heer Verhoeve uitte over: hoe kunt u nou nu ons een besluit voorleggen wat zo afwijkt van de kaders, ik denk dat die boosheid exponentieel veel groter zou geweest zijn als we ook de volgende stappen al zouden hebben gezet richting onderzoek en uitwerking en met een helemaal uitgewerkt 'zegt u maar ja of zegt u maar nee voorstel' naar u toe zouden komen. Wat dat betreft zou ik u dus echt willen bepleiten om die nota wel vast te stellen en dan komen er dus programmaplannen, zeg ik tegen de heer Horst. Dat is echt niet alleen maar via de P&C-cyclus. We zullen wel via de P&C-cyclus het financiële aspect van het Duurzaam Financieel Evenwicht blijven rapporteren, maar hoe we dan omgaan met scholen, welke volgorde er voor Betere Buurten uitkomt, welke aanvullende kaderstelling daar bij hoort, dat komt uiteraard nog weer ter besluitvorming terug bij u. Collega Kuiper zal overigens inhoudelijk denk ik nog wat zeggen over die 2 thema's. Oh, hij was al blij; we gaan het zien!

Dan over het thema wonen. De woningbouw gaat snel, ik dacht dat we wel iets meer dan 500 woningen dit jaar gingen oplossen, meneer Schat. U vraagt: gaat het snel genoeg om die 5.000 te halen, dat gaat dan wel 10 jaar duren. Zo lang hadden we er ook voor genomen hè, want het is een woningbouwprogramma tot 2030. Ik denk eigenlijk zelf dat het sneller gaat. Ik denk dat we er eerder zijn en sterker nog, ik denk dat we misschien nog wel eens over die 5.000 woningen heen zouden kunnen komen. In januari krijgt u een nieuwe woningbouwmonitor en daar zullen we ook expliciet aandacht geven aan het feit: hoe zit dat nou met die 5.000, halen we dat, worden het er misschien meer, in welk tempo gaat het, dus dan kunnen we daar ook inhoudelijk verder op ingaan.

Rijnhuizen vraagt u nog apart aandacht voor, met name de woningen in het hogere segment. Ja, het klopt dat dat een tijdje vertraagd is geweest. Dat ligt niet aan ons, maar dat ligt aan de grondeigenaar die die woningen zou gaan ontwikkelen, die heeft zijn capaciteit en zijn prioriteit een tijdje ergens anders gehad. Wat wij als college wel gedaan hebben is toen we dat zagen gebeuren, is gezegd: met name die locatie op Rijnhuizen-west reserveren we wel voor dat type woningen, dus we staan ondertussen niet toe dat daar andere initiatieven komen die misschien juist die invulling van dat hogere segment, dat wij ook belangrijk vinden en dat wij ook verankerd hebben in de Woonvisie, zouden kunnen frustreren, dus wat dat betreft hebben we die maatregel wel genomen.

En u vraagt naar de ondergrens van 50 woningen; die hebben we vastgelegd in het Koersdocument City, dus die ziet met name op de woningen die in City ontwikkeld worden. Die ondergrens hebben we ingevoerd echt met de bedoeling om een ondergrens te stellen. Je ziet her en der nog kleinere woningen ontstaan. Daarvan hebben we gezegd: dat willen we niet hebben, maar we hebben ook een gemiddelde afgesproken. In het totale programma in City moet het gemiddelde 70 meter zijn, dus dat betekent dat in iedere ontwikkeling zowel kleinere als grotere woningen komen en het is niet de bedoeling om heel City vol te bouwen met appartementjes van 50 vierkante meter.

De SP, hoe voorkomen we dat de Omgevingswet ertoe leidt dat ruimtelijke ordening voortaan van de projectontwikkelaars wordt, dat was uw vraag. Volgens mij biedt de Omgevingswet ons juist bij uitstek instrumenten om dat te doen, omdat we in het Omgevingsplan straks ook onze regels mee kunnen geven waaraan ontwikkelingen moeten voldoen. We zijn nog naar de precieze uitwerking van de Invoeringswet aan het kijken, maar het lijkt erop dat we zelfs meer dan op dit moment ook bovenwettelijke eisen aan woningbouwprojecten kunnen meegeven via dat Omgevingsplan, iets wat nu bijvoorbeeld op het thema klimaat of betaalbaarheid niet kan. Daarnaast is het zo dat we natuurlijk onze eigen Woonvisie hebben, waarin we ambities hebben over sociale woningbouw en middenhuur en goedkope middenhuur en die werken we uit via het grondbeleid, via beleidsregels om te zorgen dat die woningen er ook daadwerkelijk komen, dus ik maak mij op dit moment geen zorgen dat we onze volkshuisvestelijke ambities onder de Omgevingswet niet meer waar kunnen maken.

Dat werken aan die met name middenhuurwoningen, is wel een uitdaging. Dat is een beetje onontgonnen gebied nog. We hebben recent ook daar een beleidsregel voor vastgesteld als college. De ChristenUnie vraagt al een tijdje om daar een indicator voor vast te stellen; die hebben we geprobeerd nu in de begroting op te nemen en via motie 212 zegt de ChristenUnie: is dit nou wel de indicator die we hebben willen? Daar wil ik best het gesprek over voeren, maar wat u voorstelt in uw motie is wel een ingewikkelde, want anders dan bij sociale huurwoningen waar dat in de wet geregeld is, hebben we geen zicht op de voorraad middenhuurwoningen. Daar is geen registratie van en al helemaal niet op de voorraad koopwoningen en op koopwoningen hebben we dan ook nog eens geen beleid als gemeente. Dat zou u denk ik ook niet willen. U zou niet willen dat we bijvoorbeeld koopwoningen in Nieuw Vreeswijk ineens gingen onderwerpen aan regels van de gemeente over waar ze maximaal voor verkocht mogen worden als iemand wil verhuizen. Ik ben dus wel een beetje zoekende en misschien kunnen we daar de tweede termijn voor gebruiken van waar u naar op zoek bent, maar ik zou wel willen meegeven, als het om middenhuurwoningen gaat is eigenlijk het enige waar we het aan kunnen relateren onze eigen ambitie. We hebben met elkaar afgesproken 1.000 woningen erbij te realiseren, om een indicator te maken die zorgt houdt op of we die ontwikkeling ook aan het waarmaken zijn.

Dan als laatste de VSP; die vraagt wat de Taskforce Wonen en Zorg voor Nieuwegein betekent. Ik vind het leuk dat u dat noemt, u weet ik mag daar voorzitter van zijn, van dat landelijke programma. De taskforce stelt voor dat gemeentes rondom het thema wonen en zorg de opgaven in beeld brengen en daar ook beleid op maken en een visie op ontwikkelen en prestatieafspraken maken, niet alleen met de woningbouw maar ook met de zorg. We hebben natuurlijk al het programma Woonwijs, dat is nog meer een uitvoeringsprogramma. We zijn op dit moment bezig met het opstellen van die Woonzorgvisie, die komt naar verwachting in februari/maart naar uw raad toe ter behandeling en bespreking en dan is het ook mijn ambitie om daarna met partijen te kijken wat voor prestatieafspraken we kunnen maken om de ambities daaruit ook vorm te geven. Daarmee heb ik alles gehad, voorzitter.

Beantwoording wethouder Eggengoor:

Dank u wel, voorzitter. Allereerst mijn dank aan de raad voor uw beschouwingen op de door ons gepresenteerde begroting en de nota Financieel Duurzaam Evenwicht. Er zijn een aantal thema's voorzitter, waar ik graag even op in wil gaan.

Dan begin ik bij de ondernemers. De VSP geeft terecht aan dat het ook in deze tijd heel belangrijk is om goed in contact te blijven met ondernemers in de stad. Er zijn er die hebben het echt op dit moment ongelooflijk zwaar en daar hebben we ook oog voor en daar zijn we ook mee in contact zoveel mogelijk. Dat waren we al voor corona, maar dat is in de laatste tijd alleen maar geïntensiveerd, dus het signaal wat u afgeeft delen we en weet dat we daar zoveel mogelijk op inzetten. Mocht u signalen in de stad horen van ondernemers die echt behoefte hebben aan ondersteuning, verwijst ze dan ook naar ons als gemeente, want we gaan heel graag met de ondernemers in gesprek.

Wat we tegelijkertijd ook doen is kijken naar de bedrijventerreinen. Dat kunt u ook terugvinden in de Programmabegroting, dat we met name voor De Wiers en Plettenburg intensief met de ondernemers in gesprek zijn en ook gaan om te kijken hoe we die terreinen zo goed mogelijk kunnen aanpassen voor de toekomst en dat is ook een gezamenlijke actie; dat moeten de ondernemers en de gemeente samen doen, dus ook daar zetten we op dit moment op in.

Dan kom ik bij de bijdrage van meneer Monrooij van de ChristenUnie, die zegt: hoe kun je nu 'Koop lokaal' uitdragen op het moment dat je een bedrijventerrein helemaal vol aan het zetten bent met distributiecentra? We zijn als Nieuwegein niet voor niks al een paar keer achter elkaar benoemd tot logistieke hotspot landelijk door brancheverenigingen, dus we hebben dat imago inmiddels ook en het helpt de stad ook. Wat ik ook wil zeggen meneer Monrooij; het een sluit het ander niet uit. Het kan zelfs elkaar versterken, want wat we zien is dat de distributiecentra die we op dit moment in de stad hebben heel veel andere bedrijven, zogenaamde spin-off, aantrekken. Dat zijn wel degelijk bedrijven die bijvoorbeeld in de dienstverlening dan wel in de maakindustrie actief zijn, dus los van het feit dat het heel veel werkgelegenheid oplevert, helpt het ook om een compleet en gevarieerd aanbod van bedrijvigheid in de stad te creëren.

Distributiecentra dragen dus bij aan een positief imago van de stad en daardoor vestigen zich bedrijven in Nieuwegein die wel degelijk ook lokale producten verkopen en als ik dan toch van de gelegenheid gebruik mag maken, zou ik ook echt een oproep willen doen aan iedereen in deze stad: koop ook lokaal. Je kunt heel veel dingen gewoon hier in de stad krijgen, daar hoeft je niet voor naar internet, daar kom ik zometeen bij de motie van D66 ook op terug. Die kun je gewoon in de stad kopen, dus doe dat in deze tijd ook zoveel mogelijk, juist om onze lokale ondernemers te helpen. Overigens een andere zijde die we daar ook zien, is dat de nabijheid van het Utrecht Science Park ons ook helpt, want er zijn een aantal bedrijven gelieerd aan de Health Tech in de regio, die hun basis op het Science Park hebben en die toch in de regio een plek zoeken voor hun bedrijf. Het feit dat wij als Nieuwegein logistieke hotspot zijn en op de agenda staan, helpt daarbij.

Dan kom ik automatisch bij het onderwerp stadsmarketing, wat door meneer Horst werd aangesneden. Ik ben het helemaal met de heer Horst eens dat stadsmarketing echt meer is dan het aan elkaar knopen met elastiekjes van een aantal evenementjes en projectjes. Dat is ook zeker niet de intentie die wij met stadsmarketing hebben, want uiteindelijk gaat het erom dat de stadsmarketing ons ook helpt, zo hebben we dat ook eerder verwoord, in de ondersteuning van onze economische profilering en ook daar helpt de logistiek in de stad ook, want we willen dat Nieuwegein een aantrekkelijke en levendige gemeente is, waar ruimte is voor initiatieven en evenementen en een goed ondernemersklimaat helpt daarbij. Door de wijze waarop wij de stad willen neerzetten, trekken wij maatschappelijk verantwoorde ondernemers aan die onze stad verrijken met sociale, duurzame en economische activiteiten die passen bij onze doelstellingen, maar om die agenda concreet en goed van de grond te krijgen, is best een weg van lange adem. U vraagt: kom nu met een plan voor 2021 wat we gaan doen. Daar hebt u technisch antwoord op gekregen, maar het is wel degelijk meer dan dat, want we zijn bezig samen met partners om nu de positie te kiezen waarmee we echt met stadsmarketing de boer op kunnen. Dat is een proces

wat je eigenlijk maar 1 keer goed kunt doen en waar we ook echt de tijd voor moeten nemen om dat goed op papier te krijgen, maar ook goed voor het voetlicht te brengen. Daar zijn we mee bezig, want commitment van mensen in de stad is essentieel voor stadsmarketing. Dit is geen dingetje van de gemeentelijke organisatie. Dit is iets van en met de stad en daar hebben we echt tijd voor nodig, dus ik zou bijna vragen: geef ons die tijd ook, want we zijn daar echt intensief mee bezig, ook als college zijn we daar op dit moment intensief mee bezig om antwoord te krijgen op de vraag van: hoe ziet dat er dan uit en wat is het dan? We hebben u vorig jaar volgens mij 2 lijnen gepresenteerd. Dat is logistiek in combinatie met onderwijs, dat wordt ook vanuit de ondernemers aangegeven als echt de onderscheidende kracht van Nieuwegein, maar ook water. Water is ook een verbindende schakel waar ook inwoners zich heel erg in herkennen, dus dat zijn en blijven de 2 sporen, maar hoe we dat precies aan de vork gaan prikken samen met de partners in de stad, dat vraagt nog enige uitwerking en daar komen we in 2021 mee bij u terug.

Dan kom ik bij het kopje mobiliteit. Ieders Belang merkt terecht op dat het afschalen van buslijnen en frequentie van bussen ons niet helpt. Als we in de stad een goed OV-netwerk willen hebben, dan zal er een tandje bij moeten en zoals u hopelijk ook wel van mij hebt begrepen niet 1 tandje, maar wel 2 tandjes. Daarover zijn we ook regionaal in gesprek en ook met de provincie in gesprek. Corona helpt ons op dit moment niet. U heeft ook gelezen dat in januari de dienstregeling wordt afgeschaald, ook op verzoek van het Rijk. Er moet 8% van het vervoer af. De provincie heeft dat weten te beperken tot onder de 8%, maar het betekent wel dat we ik zou bijna zeggen weer minder busverbindingen in de stad hebben en weet dat wij daarover, want het gaat over het vervoersplan 2021, wederom bij de provincie hebben aangegeven dat wij dat niet acceptabel vinden, omdat we juist die stap vooruit moeten zetten. Wij zijn ook van mening op het moment dat we daardoor nu mensen verliezen, dat het enorm lastig wordt om die mensen in de toekomst weer terug te krijgen in het OV, dus daar blijven wij ons voortdurend voor inspannen.

Meneer Verhoeve van D66 komt met een aantal concrete en creatieve voorstellen. Dat vind ik erg fijn. Constructief, dus dat scherpt ons en dat helpt ook om denk ik het goede debat te voeren over wat nu goed is in deze stad en wat moet gebeuren. Eén van uw voorstellen was op het gebied van fietsen en helemaal eens, wij hebben toen corona begon een aantal aanpassingen gedaan, daar hebben we het toen ook over gehad, om fietsverkeer in de gemeente meer coronaproof te maken. Daar hebben we naar gekeken welke mogelijkheden daar waren. Een van de dingen die toen op het lijstje stonden was ook inderdaad het uitbreiden van fietspaden of wellicht ook het uitbreiden van opstelcapaciteit bij verkeerslichten. Uiteindelijk bleek dat een hele ingrijpende operatie waar we op dat moment niet voor hebben gekozen omdat we van mening zijn dat de maatregelen die we nu hebben gekozen voor corona voldoende helpen. Wat we hebben gedaan is het op het wegdek aanbrengen van attentieplekken 'Houd 1,5 meter afstand' en op een aantal cruciale plekken in de stad zijn de VRI's aangepast om fietsers meer doorgang te verlenen, zodat de ophoping bij een stoplicht minder zou worden en zoals wij op dit moment kunnen zien, werkt dat in de praktijk ook door.

Wat u vraagt is: denk nou eens na over het zo snel mogelijk doorzetten van fietsstraten, dat was uw suggestie en waarom zouden we dat nu niet meteen doen? Ik snap uw oproep en ik denk ook dat we dat gesprek moeten voeren over fietsstraten. Dat is niet voor het eerst, dat doen we nu ook al. Dit is echt integraal onderdeel ook van de Mobiliteitsvisie en de wijze waarop we die uitvoeringsagenda vorm gaan geven, dat het zomaar nu op basis van een korte termijn actie inrichten van infra op andere wijze, vraagt wel een iets integralere afweging, want dit doe je niet alleen voor corona. Dit doe je eigenlijk voor de komende jaren, dus dan moet je ook wel op dit moment de goede dingen doen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we eerst de integrale afweging maken over hoe dat eruit ziet, want wat we aan de ene kant naar beneden duwen, komt aan de andere kant boven dus het heeft allemaal effecten op elkaar en die integrale discussie gaan we voeren bij de uitvoeringsagenda en daar praat u over mee. Sterker nog, daar kunt u ook

de prioriteiten in aangeven en ik kan me zomaar voorstellen dat u daar aangeeft dat dit heel hoog op het prioriteitenlijstje komt te staan.

Wat we uiteraard wel doen, dat staat ook in de begroting die nu voorligt, is dat we doorgaan met het aanpakken van de fietsknelpunten waar ook in 2021 weer op wordt ingezet en dat is eigenlijk ook de vraag die meneer Schat van de VVD stelde: hoe gaan we er nu voor zorgen dat het aantal verkeersslachtoffers afneemt. Wij zien ook dat met name elektrische fietsen zorgen voor soms ook ernstige letsels bij verkeersdeelnemers en ook dat vind ik onderdeel van die uitvoeringsagenda die we voor mobiliteit gaan maken. Ook daar kijken we naar hoe we nu al fietsknelpunten kunnen aanpakken en waar het om gaat is dat je, rekening houdend met alle vormen van vervoer die er zijn, u merkt terecht op de auto moet je ook niet uit de stad verbannen, want Nieuwegein rijdt gewoon veel en graag auto, hoe kun je nu zorgen dat die conflicten waarin die stromen elkaar tegenkomen zo goed mogelijk worden gereguleerd om het aantal slachtoffers en ook het aantal aanrijdingen zo goed mogelijk te verminderen.

Dan kom ik bij mijn laatste onderwerp; dat is armoede. Veel over gezegd en ook een heel relevant en actueel thema, ook niet in de laatste plaats door corona. De VSP vraagt: hoe gaat u nu zorgen dat die regelingen zo goed mogelijk in de stad bekend zijn? Een terechte vraag, daar hebben we het ook eerder over gehad en ik kan u nogmaals vertellen dat we meerdere middelen inzetten om dit te communiceren en zeker ook als we kijken naar mensen die door corona in de problemen komen en dan heb ik het met name over gebruikers van de Tozo-regeling, die krijgen in de brieven die door WIL over Tozo worden gestuurd ook het aanbod om gebruik te maken van die regeling met daarbij waar ze dat kunnen vinden, dus ook die nieuwe groep sluiten we vanaf het begin zo proactief mogelijk aan de regelingen die we hebben. Verder proberen we zo breed mogelijk die communicatie in te zetten om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen in de stad weten dat de regelingen er zijn. Dat is wat anders dan dat iedereen die daar recht op heeft, daar ook gebruik van maakt. Dat is iets waar we wel naar kijken: hoe kun je zorgen dat de regelingen zoveel mogelijk worden gebruikt door de doelgroep, ondanks dat ze die misschien wel kennen maar toch niet een aanvraag indienen. Wat daar ook helpt is dat WIL Direct, een digitale applicatie binnen WIL. Als je inlogt krijg je eigenlijk als je iets aanvraagt meteen ook te zien welke andere regelingen je voor in aanmerking komt en die kun je dan meteen digitaal aanvragen in 1 klik, dus ook dat is iets de wijze waarop wij proberen dat zo goed mogelijk bij inwoners onder de aandacht te brengen.

Dan kom ik nog even bij de moties, voorzitter. Allereerst motie 217 van D66 Duurzaam thuisbezorgen. Ook hier weer wat ik net al deed: koop zoveel mogelijk lokaal, want dan komt er geen busje voor je deur en hebben de lokale ondernemers echt profijt van het feit dat u daar uw inkopen doet. Ik weet niet of u dat weet meneer Verhoeve, maar dit loopt op dit moment en wat ik heb begrepen komt er nog in november een presentatie van een initiatief wat door Wereldhave op City wordt genomen en dat heet 'The Point'; daarmee worden pakjes van een aantal bedrijven centraal in City bezorgd en daar kun je ze ophalen. Je kunt kiezen of je het daar ophaalt of het wordt met een elektrische bakfiets thuisbezorgd. Als u googelt kunt u het op Internet al vinden; er is een persbericht uit. De partij waar Wereldhave mee samenwerkt heet Parcels en zij gaan dit promoten en we hopen ook op het moment als dit succesvol is dat zoveel mogelijk bezorgers van pakketjes daarop aan gaan sluiten. Daarmee creëren we dit zelf, want dit is ook iets, vinden wij, wat eigenlijk uit de markt zelf moet komen. Wat wij als gemeente daarin moeten doen is zorgen dat partijen aan elkaar gebonden worden, maar dat we ook faciliteren dat partijen hierover afspraken kunnen maken en dat het daarmee ook tot stand komt. U vraagt een plan te presenteren in Q2, dan zeg ik eigenlijk weer, in Q2 presenteren we ook de uitvoeringsagenda van de Mobiliteitsvisie en daar gaan we al aan onderwerpen aandacht besteden, daar heeft u ook omgevraagd, en met het feit dat dit nu al in de gemeente gaat beginnen denk ik eigenlijk dat die overbodig is.

Dan ga ik naar motie M222 Help jongeren uit de schulden. Terecht dat we op dit moment echt aandacht moeten hebben voor jongeren die in de schulden komen. We weten uit ervaring dat

jongeren die jong in de schulden komen er eigenlijk niet meer uitkomen, hun opleiding niet afmaken en met een enorme achterstand in de samenleving staan, dus de intentie van deze motie kunnen wij niet meer dan ondersteunen. U geeft een voorbeeld waar meerdere steden inmiddels een positieve ervaring mee hebben en met de vraag om met een voorstel te komen hoe we omgaan met schulden van jongeren. Dat lijkt mij een prima voorstel, waarbij we wel goed moeten kijken of wat u voorstelt nou de juiste oplossing is die past bij Nieuwegein. We weten uit Den Haag dat hier bijvoorbeeld ook gekeken wordt naar publiek-private samenwerkingen, dus dat zou zeker het onderzoeken waard zijn. Wat u ook moet weten is dat wij toch al fors inzetten op jongeren in schulden en ook bezig zijn met een pilot voor de buddy-app, dat is ook een bewezen methode die in andere gemeenten goed werkt en die gericht is op financiële zelfredzaamheid en educatie van jongeren. Ook daar zijn we dus mee bezig, maar het is wel goed om daar een goede afweging in te maken. Waar ik wel voor zou willen waken is dat we heel veel effort, capaciteit en geld zetten op jongeren in schulden, nog los van het feit dat het een belangrijk thema is, maar laten we het in balans houden met ook andere groepen die in de schulden zijn en ook in de schulden gaan komen door corona. Die moeten we niet vergeten, vind ik.

Dan kom ik bij de laatste motie, M223, de inkomensonafhankelijke eigen bijdrage voor de Wmo. Ook hier kan ik me vinden in wat u met deze motie nastreeft. De wijze waarop het nu gaat met het abonnementstarief werkt niet zoals we aan de voorkant bedacht hadden, dat is onze ervaring. Dit is ook een van de factoren waardoor er bij ons in de gemeentelijke kosten een enorme stijging zit op Wmo-gebied, dus dat staat wat mij betreft niet ter discussie. Wat ik u ook wil vragen is: dit Kabinet gaat dit niet meer aanpassen. Maar volgend jaar zijn er verkiezingen, dus dit Kabinet gaat dat niet meer doen. Ik wil u dus ook verzoeken, breng dit ook in uw landelijke partijlijn naar voren dat dit een onderdeel wordt voor het nieuwe Kabinet en wat u ook in kunt brengen in de campagne, want dat helpt ook. En ja, wij kunnen ons inspannen om landelijk dat abonnementstarief ongedaan te maken. Wij kunnen bijvoorbeeld een brief sturen naar Den Haag, maar ik vraag me af of dat op dit moment het meest effectieve middel is. Aansluiten bij de lobby van de VNG doen we nu al; we hebben ook met een aantal moties meegestemd op het VNG-congres die hier op koersen en we hebben zelf ook als Nieuwegein in een bijeenkomst aangegeven dat hier echt iets moet veranderen, dus de intentie deel ik, de wijze waarop daar moeten we het denk ik dan over hebben. Dank u wel.

Beantwoording wethouder Schouten:

Dank u wel, voorzitter. Ook u allen bedankt voor al uw bijdragen en de vragen die u gesteld heeft, constructieve vragen die ook echt helpen om op een aantal terreinen verder te komen. Ik wil reageren in clusters. Ik begin met het sociaal domein en dan ga ik verder en ik zal tegelijkertijd dan ook op de betreffende moties en amendementen reageren die u heeft ingediend.

Ik wil beginnen bij het sociaal domein. Een aantal van u zei terecht: de huidige covidcrisis heeft behoorlijk invloed op veel mensen in de stad en dat merken we ook zeker in het sociaal domein. Concreter zei een aantal van u, mevrouw Peters bijvoorbeeld, over de kosten in het sociaal domein en hoe besteden wij ons geld goed, ook in de toekomst, ook als het hek weg is van de reserve. De heer Schat zei: we moeten goed aan knoppen blijven draaien in het sociaal domein. Dan zeg ik al direct: als het zo simpel was, we draaien aan een knop en de bestedingen blijven binnen wat wij wensen of ze bereiken wat we willen, dan zouden we dat natuurlijk doen. De werkelijkheid in het sociale domein is natuurlijk vele malen complexer, maar ik ben het natuurlijk wel met u eens dat we goed moeten kijken hoe we omgaan met de middelen die we hebben en dat we ook zorgen dat die bij de mensen komen die ze nodig hebben.

Om in te gaan op de bijdrage van mevrouw Peters als het gaat over: wij hebben een sociaal domein, we hebben een transformatieagenda en we hebben ook een meerjarenopgave welzijn want u noemde die trits van: hoe doen we dat nu met elkaar en hoe zit het met kaders. Dan is het

zo: die stelt u natuurlijk en als het gaat over de uitgaven binnen het sociaal domein, dan hebben we onze wettelijke taken, we hebben de Wmo en we hebben de jeugdzorg. We hebben in de meerjarenopgave welzijn gezegd en ook trouwens in het geheel van het sociaal domein: wij willen heel graag dat de algemene voorzieningen heel goed toegankelijk zijn voor inwoners, voor iedereen, dus ook mensen die vaak een slechte toegang hebben en weinig middelen hebben. Om die reden zijn ook bijvoorbeeld een aantal acties genomen vanuit de transformatieagenda.

We hebben natuurlijk een forse transformatie achter de rug met de decentralisaties en we zitten eigenlijk nog steeds middenin die transformatie. Die stopt niet en de heer Stekelenburg van de SP wees daar ook op; die stopt eigenlijk nooit. De transformatieagenda als agenda loopt af, maar het getransformeerde werken zeker niet.

Een aantal van u noemde conflicten, daar heeft u als raad ook over gehoord en dat is mij ook zeker niet ontgaan over die conflicten. In zijn algemeenheid zou ik bijna willen zeggen: in een transformatie in een domein dat zo complex is als het sociale domein, horen conflicten er ook wel bij. Als die conflicten er niet zouden zijn, zouden we niet goed transformeren. Tegelijkertijd roept u ook terecht op: ga in gesprek en probeer eruit te komen, dat zei de heer Horst. Dat is een hele terechte oproep ook en die nemen we ook zeker ter harte door dat gesprek ook aan te gaan, daar ook waar we misschien niet altijd zelf even helder geweest zijn dat ook recht te zetten en gezamenlijk ook weer verder te gaan. En als je het hebt over dat gezamenlijk ook voortdurend dat gesprek te hebben met organisaties in de welzijnssfeer van: welke rol hebben wij als gemeente, welke hebt u en dat gesprek stopt ook niet. Dat moet ook echt doorgaan.

De heer Verhoeve had ook een vraag over de Algemene Hulpdienst. Ik moet zeggen, toen viel de techniek een beetje weg, maar wat ik er in ieder geval uit meenam was: blijf investeren zoals ook bij de Omgevingswet, want u maakte eigenlijk de link van: als je in het ene wel kunt investeren, dan moet je dat in het andere ook kunnen doen, dus ik heb met het wegvallen van een stukje tekst van u toch maar even zo de link gemaakt. Ook de Partij van de Arbeid legde echt de nadruk op ondersteuning blijft belangrijk en als college kunnen we dat alleen maar volmondig beamen.

GroenLinks, mevrouw Feenstra noemde MOvector: blijf prominent de regie nemen en ik denk, prominente regie, u heeft zelf ook de discussie gevolgd in de Meerjarenopgave Welzijn, waar we heel erg stilgestaan hebben ook bij: welke rol heb je als overheid en als welzijnsorganisatie. Wij hebben natuurlijk wel een regierol, maar we willen ook wel heel duidelijk uitgaan van formele en informele organisaties. Die hebben hun eigen professionaliteit en die zullen ook met elkaar in dat welzijnswerk het gesprek moeten voeren en de dialoog, maar ik neem ook wat dat betreft de oproep van mevrouw Feenstra ter harte: rolduidelijkheid blijft echt wel heel erg van belang. Dat zijn even wat algemene reacties op uw bijdragen in het sociaal domein.

SP/Groep Verdam/D66 hebben amendement A84 ingediend, dat blijven investeren in de Algemene Hulpdienst. Dat amendement zoals dat er ligt zal ik afraden en wel om het volgende. We zijn in gesprek met de Algemene Hulpdienst om te kijken hoe we toch ook ervoor kunnen zorgen dat er een goede overgang is, ook financieel gezien. In het verleden in de afgelopen paar jaar zijn er incidentele middelen ter beschikking gesteld en ik denk dat het ook heel redelijk is voor ons om met de Algemene Hulpdienst te kijken hoe kunnen we in 2021 er toch voor zorgen, want dat willen we ook want de AHN heeft echt een prominente plek ook in Nieuwegein voor veel inwoners, dat die continuïteit geborgd is en wat betekent dat ook financieel, dus dat we daar op een redelijke manier aan tegemoet komen, maar het amendement dat er zo ligt met deze bijdrage raad ik af.

Dan hebben SP en Partij van de Arbeid een motie ook ingediend, motie M214 Blijf investeren in het sociaal domein. U roept echt op: blijf investeren in de transformatieagenda. Ik heb er al iets over gezegd, ik denk, de agenda loopt misschien af, maar we willen echt wel blijven transformeren en ook blijven investeren. Dat zullen we ook echt aan de hand van de onderzoeksagenda en ook van evolueren willen doen, ook het komend jaar welke domeinen of

werkvelden hebben we nodig dat we daar verder in ontwikkelen dus de oproep, u noemde het woord mindset, het zou natuurlijk interessant zijn om nog eens te praten over welke mindset bedoelt u, maar hulp zo dichtbij mogelijk bij inwoners en vanuit de context van de inwoners dat blijft echt wel het speerpunt ook voor het college. In die zin is deze motie een belangrijke ondersteuning ook van het beleid dat we als college willen voeren.

Dan diende mevrouw Verbeek van ieders Belang de motie 221 in over de Voedselbank en dat raakt ook een beetje aan het armoedebeleid. U roept eigenlijk op om met de Voedselbank in contact te treden. Het is goed om te weten dat we daar goed contact en regelmatig contact mee hebben ook en ook echt onze eigen contacten en kanalen gebruiken om de Voedselbank goed onder de aandacht te brengen via Geynwijs, via de WIL en via onze mantelzorgers en die oproep zou ik bijna aan iedereen willen doen; breng de Voedselbank goed onder de aandacht van iedereen, dus in die zin, ik zou bijna zeggen het is staand beleid wat hier staat.

Dan een ander onderwerp, klimaatadaptatie/duurzaamheid, daar heeft een aantal van u opmerkingen over gemaakt of vragen over gesteld. De heer Monrooij stelde de vraag: wat doen we nu eigenlijk in die openbare ruimte, want het is druk in die openbare ruimte, er moet gebouwd worden enzovoort. Gelukkig heeft u een visie en een uitvoeringsplan op klimaatadaptatie vastgesteld dat ons echt ook handvatten geeft wanneer er iets gebeurt in die ruimte en wanneer er een aantal zaken gebeuren van bouwen tot mobiliteit maar ook klimaatadaptatie, dat we dat goed vorm kunnen geven.

Ook mevrouw Peters, toen het ging over duurzaamheid riep op naar aanleiding van het onderwerp aardwarmte en het gesprek dat loopt met de stad; er zijn veel vragen, neem de stad mee. Daar sluit ik me volmondig bij aan. Er zijn vragen en er ligt een groot belang om verder te gaan met die verduurzamingsagenda dus de stad meenemen/mensen meenemen is erg belangrijk. Ook de VSP sprak over betaalbaarheid en dat blijft ook een aandachtspunt.

Dierenwelzijn; GroenLinks en ook ieders Belang sprak daarover. Ik kan alleen maar natuurlijk heel hartgrondig beamen dat dierenwelzijn belangrijk is. Dat er niet een nieuwe nota is, zegt niet dat we er niets aan doen, dat wil ik ook even nadrukkelijk aangeven. We hadden met elkaar graag u een nieuwe nota voorgelegd en dat dat niet gebeurt heeft te maken met heel veel andere prioriteiten die we gewoon voorrang moesten geven, maar dat neemt niet weg dat er veel gebeurt. Of het nu gaat om het diervriendelijk bestrijden, zeg ik toch maar even, van ganzenoverlast tot de aanleg van faunatrappetjes tot nu eens goed aan de gang gaan met de wet Natuurbescherming die al een paar jaar geleden ingegaan is om te kijken wat dat betekent, dus er wordt gelukkig op veel terreinen wel hard ingezet. Verwilderde katten, nog zo'n onderwerp dat speelt binnen dierenwelzijn dus dat, maar ik deel met u wel dat er een nota Dierenwelzijn moet komen. Dat is duidelijk. Motie 211 vraagt daarom. U vraagt daarbij ook: plaagdierbestrijding, doe dat op een diervriendelijke manier. Ja, u zult mij aan uw zijde daarbij vinden, maar tegelijkertijd moeten we toch ook helaas erkennen dat soms er grenzen zijn en met name als het bijvoorbeeld gaat om ratten, maar de doelstelling is wel om dat diervriendelijk te doen. U vraagt in uw motie 211 om in kwartaal 1 een nieuwe nota voor te leggen. Dat is best snel gezien alle prioriteiten, dus mijn vraag aan u zou wel zijn: als wij dit in kwartaal 2 doen, kunt u daar dan ook mee leven? Er is ook nog wel iets te zeggen over die link met het groenstructuurplan. Het groenstructuurplan is vooral bedoeld om in de natuur levende dieren goed te beschermen en een route te geven als het ware, terwijl het dierenwelzijn vooral zich richt op de gehouden dieren. Ik ben het met u eens dat het van belang is dat het groenstructuurplan goed wordt uitgevoerd en ook de gaten in de ecologische zone gevuld en dat doen we ook in allerlei lopende ontwikkelingen, dus bij die motie wel het verzoek om even te kijken naar de termijn die u vraagt.

Wat betreft de andere motie dierenwelzijn 220, ingediend door ieders Belang. Wat overeenkomt met de andere motie is de vraag om een nota, dus daar heb ik net iets over gezegd. U zegt ook iets over hondenspeelvelden, daarvan zeg ik wel: we hebben in onze stad heel weinig openbare

ruimte waar dat kan. We hebben heel weinig randen aan de stad waar het kan, dus ik zeg u wel bij voorbaat, dat is heel beperkt, dus daar moet ook ik realistisch in zijn.

Dan ga ik naar het onderwerp groenonderhoud en afval, altijd veel om te doen. Terecht zei een aantal van u ook de ergernis rond het bijplaatsen en het belang van afval scheiden, mevrouw Spalburg u noemde dat ook terecht. Mevrouw Peters gaf ook aan, we blijven hier aandacht voor vragen en ook terecht. Het is misschien ook wel aardig om te melden dat er vanuit onze handhaving behoorlijk veel oog is ook om op te treden en dat er in de afgelopen periode in ieder geval 61 boetes zijn uitgedeeld, dus ik hoop dat dat ook gaat helpen.

Dan dienen D66, GroenLinks, Partij van de Arbeid de motie 216 in als het gaat over ons grondstoffeninzamelplan en de doelstellingen die we daarbij hebben. Terecht zegt u van: die doelstelling hebben we niet gehaald, dat zeggen we ook in onze Programmabegroting: doe er iets mee, want het is niet realistisch meer, als ik het even vrij mag vertalen. Daar heeft u ook een punt. Gelukkig hebben we dat zelf ook geconstateerd en wij vinden ook echt het tempo van vermindering verlaging restafval echt te laag. Er zijn een paar acties wel al ingestart, dat is het regionale Grondstoffeninzamelvisieplan, want we hebben echt welk met elkaar een visie daarop nodig, met de andere RMN-gemeenten. We hebben ook al heel concreet ingezet op het verbeteren van de basisinfrastructuur in de stad: ondergronds brengen van de containers. Dat vergt echt best wel veel aandacht ook en ook dat we bij hoogbouw de faciliteiten verbeteren voor gft-inzameling, zodat we die gft zoals mevrouw Spalburg ook terecht opmerkte uit dat restafval krijgen, dus we zijn wel volop bezig om een aantal maatregelen te nemen. De doorlooptijd ervan is best fors. Ik zou graag het zelf ook sneller willen en heel graag zeggen van: volgend jaar laten we een resultaat zien van 20 kilo minder, maar ik ben me er ook van bewust dat dat nogal wat voeten in de aarde heeft, dus concluderend voor 2021 staan er een aantal hele concrete en ambitieuze acties ook op de agenda met als doel ook om dat restafval nu verder naar beneden te brengen, dus ik laat deze motie verder ook aan uw raad over en denk dat het wel goed is om op te merken dat we graag in de reguliere P&C-cyclus u op de hoogte blijven houden van de resultaten daarvan.

Dan kom ik bij een ander onderwerp; klimaat hadden we het al even over gehad, bomen. Motie 218 Voor iedere Nieuwegeiner een boom erbij. Dat klinkt natuurlijk ongelooflijk sympathiek en belangrijk ook vanuit klimaatadaptatie, maar er zit wel een heel grote maar aan, zeg ik direct. Ik weet niet of u een rekensommetje gemaakt heeft. Wij hebben dat wel gedaan, dus toch maar om wat realiteitsgehalte te brengen, ook al vind ik, ik zeg het nog een keer, ik zou graag op iedere lege plek een boom willen planten, ook al heeft dat zo zijn nadelen. Als wij uitgaan van het aantal bomen dat nodig is en een boom kost ongeveer € 250 per stuk, dan loopt het bedrag toch al in de vele miljoenen die nodig is om de bomen te planten en te onderhouden. Plus het aantal bomen, we hebben het dan ongeveer over 73.000, daar hebben we ook heel veel ruimte voor nodig. Dat klinkt heel onwillig als ik dit zo zeg, maar dat zijn we zeker niet. In deze vorm zou ik motie echt afraden. Wel kan ik u zeggen dat we gelukkig ook begonnen zijn om wel degelijk te kijken en op dit moment doen we dat in 1 wijk met een bedrijf dat ook het gemiddelde aantal bomen per inwoner heeft berekend, waar u in uw motie naar refereert, om met aan de ene kant de hittestresskaarten in de hand dus te kijken waar zitten de grote effecten in de stad van hoge temperaturen en de wijken onder de loep te nemen: waar zit ruimte om extra bomen te planten. Dan zullen we moeten kijken of dat past binnen de begroting en zo niet, dan komen we natuurlijk graag bij u terug dus de motie zoals die voorligt, raden we af.

Dat zijn de moties en amendementen. Misschien nog 1 onderwerp: mondiaal beleid, waar de heer Verhoeve naar refereerde. Inrommelen van de SDG's, dat zou ik natuurlijk niet durven, het erin rommelen van iets. Gelukkig is dat ook niet zo, want in de afgewezen notitie Wereldwijs spraken we al over de duurzaamheidsdoelen en ook in een brief die we u gestuurd hebben in juli, dus op zich de SDG's of de daar aan voorgaande doelen zijn zeker geen vreemden in het beleid van de gemeente. We moeten daar nog zeker wel een stap in zetten en ik hoop van harte dat we dat ook in Q1 verder met u kunnen bespreken. Voorzitter, dat is het. Dank u wel.

De voorzitter: dank u wel. Ik zat ook op de tijd te kijken, want het college gaat hard door de tijd heen.

Mevrouw Verbeek: voorzitter, mag ik even een vraag stellen? De vragen die niet beantwoord worden, komt dat alsnog in de tweede termijn of hoe moeten we dat doen?

De voorzitter: ik denk als u vindt dat uw vraag niet beantwoord is, dan heeft u daar de tweede termijn nog voor, maar nog niet alle collegeleden zijn aan het woord geweest, dus het kan nog komen.

Beantwoording wethouder Kuiper:

Dank u wel voorzitter en dank u wel leden van de raad voor uw inbreng. Het is breed. Ik hoorde collega Schouten ook al heel erg in de breedte spreken, dus het wordt ook vast lastig om de tijd te beperken, maar ik ga mijn best doen en soms pak ik wat zaken bij elkaar die u aangegeven heeft in de hoop dat daarmee de context van de beantwoording ook helpend wordt.

Het CDA heeft eigenlijk een hele praktische vraag over hoe verder met het Merweplein. Recent heeft het college geconstateerd dat de opgaven daar te groot zijn voor een integrale aanpak en gisteren hebben we met de participanten overlegd en besloten om de dingen die we wel kunnen doen te realiseren: vergroening van de Brinkwal, verbeteren van de routing van fietsers en auto's op die plek en het oppakken van het middenplein voor Verbindion.

Dan is er een opmerking gemaakt over het samenwerken in het maatschappelijk middenveld. Dat is wel een prikkelende, want die raakt natuurlijk bijvoorbeeld ook de ontwikkeling die we nu voorstellen in het kader van Duurzaam Financieel Overwicht, die was van mevrouw Spalburg, het Duurzaam Financieel Evenwicht en dan met name met betrekking tot de ontwikkelingen die nu voorgesteld worden over de transformatie van het schoolmaatschappelijk vastgoed. Ik ga daar straks wat uitgebreider op in als ik reageer op de inbreng van de heer Verhoeve, met welnemen van het CDA.

Ook de ChristenUnie gaat in op de transformatie van het onderwijs. Ik blijf het zeggen: in het voorstel van het college gaat het niet over renovatie, dus we hebben het niet over afschrijvingstermijnen van 20 jaar maar over transformatie, dus we praten werkelijk over afschrijvingstermijnen van 40 jaar en meer.

Dan wil ik wat vertellen over jeugd, want daar is veel over gezegd, waarbij ik ook wel veel steun heb gehoord voor het beleid van het college wat in 2018 is ingezet en waarbij de focus heel sterk wordt gelegd op preventief aanbod in de jeugd, dat wil zeggen laagdrempelig, dichtbij. Een van de knoppen waaraan we proberen te draaien is te voorkomen dat de instroom in gespecialiseerde jeugdgezondheidszorg oploopt. Dat lijkt redelijk succesvol geweest te zijn tot nu toe, daar heb ik u ook uitgebreid over kunnen informeren in een aantal sessies. Dat wordt ook vast wel weer een uitdaging als gevolg van de periode die achter ons ligt met corona, waar niet alles beter is geworden bij jongeren. Eenzaamheid is genoemd, maar mogelijk ook achterstanden op school, dus de zorgen over of we daarmee de knoppen te pakken hebben die de groei kunnen afvlakken zijn er zeker nog, maar op dit moment zien we een gunstige ontwikkeling in de toename, dat wil zeggen: de toename wordt minder groot.

Ieders Belang heeft het daarover: hebben jullie wel contact met jongeren? Een klein voorbeeldje wil ik daarvan noemen. U heeft allen meegemaakt dat we afgelopen zomer 6 weken lang een programma hebben aangeboden aan jongeren. Dat is begonnen met een flitspeiling waar ongeveer 1.700 jongeren op bereikt zijn en bijna 1.000 jongeren op gereageerd hebben. Daaruit is een ploegje ontstaan dat de invulling van die 6 weken heeft gedaan en is er een ploeg gebleven die bij alle activiteiten is betrokken geweest van jongeren. Niet alleen heeft de gemeente daar het voortouw genomen, maar daarin is intensief samengewerkt met zowel Sportidee als MOvactor als Santé als De Kom. Er is dus een hele brede samenwerking geweest

in de stad die heel veel contact tussen jongeren en gemeente tot stand heeft gebracht en ik heb ook het idee dat jongeren op een andere manier benaderd willen worden dan met: willen jullie in een raad komen zitten of in een klankbordgroep ofzo, maar dat ze makkelijker reageren op uitvragen op hun eigen Insta-accounts die ze ook tijdens die zomeractiviteiten nadrukkelijk hebben onderhouden. Hetzelfde geldt voor de zorg voor de jeugd die we hebben gedaan met de instelling van de zomerschool en de 24/7-opvang voor kinderen met ouders in kritieke beroepen. Ieders Belang vraagt ook naar de uitwerking van het LHBTI-beleid. U ziet, het staat in de begroting, dus het gaat gebeuren. Misschien was ik wat naïef als ik er zo op terugkijk, dat ik dacht: natuurlijk gaan we in Nieuwegein iets doen met LHBTI, maar klaarblijkelijk hebben we daar echt afspraken over nodig en capaciteit voor nodig. Ook collega Schouten gaf al aan dat soms de capaciteit onvoldoende is om iets te realiseren.

Ik denk dat er nog 1 puntje is uit de begroting wat door GroenLinks is aangegeven met betrekking tot motie 110 over de gezondheidsverschillen en hoe we ze nu bijbenen voor de mensen met een lagere sociaal economische status, om het maar zo te zeggen. Dat is een beetje beroepstaal, sorry, maar mensen die moeite hebben om aansluiting te vinden bij wat er allemaal gebeurt in de maatschappij kampen ook vaak met multiproblematiek waaronder gezondheidsproblematiek. Ik denk dat er kansen zijn om daar in te blijven werken en die worden versterkt op dit moment door de regiodeal merk ik, waar we behalve een Betere Buurten aanpak ook een bredere wijkgerichte aanpak inzetten op het gebied van participatie en gezondheid en welzijn. Ook in de vitale wijken aanpak krijgt het wat ons betreft een belangrijke plek. Verder zetten we door op de gecombineerde leefstijlinterventie door onder andere wandelgroepen et cetera. We zijn bezig met een preventieakkoord en ook Zilveren Kruis is via de U10 aangehaakt aan interventies die zich juist richten op deze groepen. Tegelijkertijd moeten we de ambities matigen. We weten uit onderzoek dat het zo is dat de 'elite' in dit land altijd in staat is om sneller aan te haken op gezondheidstrends, altijd, dus al bouw je de positie van mensen in een zwakkere situatie op, dan nog bouwt de gezondheidssituatie van de elite zich sneller op.

Dan het Duurzaam Financieel Evenwicht en laten we beginnen bij de scholen. Ik ben blij met de support die gegeven wordt aan het college voor dit plan vanuit Lokale Vernieuwing. Ook mooi dat jullie zeggen: we hebben op scholen gepraat. Wij hebben natuurlijk ook met scholen gepraat en we hebben ook met leerlingen gesproken en leerlingen zeggen zelden: dit gebouw moet anders. Ze zeggen altijd: de school moet leuker worden en de leermiddelen moeten leuker worden en we willen wel meer kunnen spelen op het plein, maar deze gebouwen uit de jaren 70 zijn eigenlijk unieke schoolgebouwen omdat in de jaren 70 de eisen aan de schoolgebouwen met name op het gebied van oppervlakte en licht en ruimte in de klassen en algemene voorzieningen in de scholen het beste van ooit waren. Daarna is het alleen maar minder geworden. Dat wil zeggen als je nu gaat nieuwbouwen, dan raak je ontzettend veel vierkante meters kwijt in je klas en je raakt een hoop flexibiliteit kwijt in je schoolgebouwen. We willen graag brede scholen, dus scholen waar ook kinderopvang een plek heeft en buitenschoolse activiteiten kunnen en misschien ook sport- en leesclubs kunnen vertoeven buiten schooltijd. Dat kan eigenlijk heel goed in de huidige schoollocaties. Daar komt bij dat de scholen, het primair onderwijs heeft besloten om niet meer dan 2 scholen op 1 locatie te vestigen waardoor de transformatieopgave enorm gefaciliteerd wordt. Je hoeft maar met 2 scholen te overleggen. Het zoet van deze deal, als we dit ook zouden kunnen realiseren met elkaar en daar gaan we de komende tijd onderzoek naar doen, is dat we met transformatie zeer waarschijnlijk veel minder CO2-uitstoot realiseren en minder stikstofbelasting realiseren, wel energieneutraal of energiepositief kunnen transformeren, betere omstandigheden voor de leerlingen creëren, meer vierkante meters en meer beweegruimte, van die landingsplekken en loopruimtes in scholen en we behouden ons cultureel erfgoed, wat een uniek pakket cultureel erfgoed is uit de jaren 70. Tenslotte hebben we met zowel met het PO als met het VO, de besturen, uitstekend kunnen overleggen over de switch die we hier maken in beleid als college. Vandaag met de VO-scholen alle duimen

omhoog. Enige tijd geleden met alle scholen uit het primair onderwijs alle duimen omhoog. Ja, ik ben niet zo'n debater, maar als ik wat leentjebuurt mag spelen bij ons geachte raadslid Verhoeve, dan zou ik nu haast kunnen zeggen: en dus ben ik ook een beetje in de war over wat D66 nu wil. Aan de ene kant realiseren we enorm veel beleidsambities die zoals het college ze beleeft ook bij D66 leven op het gebied van klimaat, gezondheid, ruimte, milieu et cetera. Aan de andere kant lijkt het alsof het om procesredenen/systeemredenen moeilijk te accepteren is voor D66. Graag hoor ik daar in de tweede termijn meer over.

Het tweede punt waarover ik iets wil zeggen is de Betere Buurten. Ja, de ChristenUnie zegt terecht; kun je al die synergie al wel inprijzen, maar het leereffect van de buurten die we gedaan hebben is bijvoorbeeld dat we hebben gezien dat veel grijs en veel groen in Nieuwegein beter is dan we verwachtten toen we begonnen met Betere Buurten en dat komt ook, dus dat draagt bij aan de ambitie die we nu hebben neergelegd, waarbij het buurtniveau ook wel kan veranderen en de raad, we hebben dat ook al eerder gezegd, in haar budgetrecht niet geschaad wordt, dus u blijft in de positie om te zeggen: daar vinden we een motief om het anders te doen dan het college denkt dat het zou moeten.

Ik ga naar de moties met uw welnemen. De motie van de ChristenUnie 213 over gastouders; dat is een sympathieke motie, maar de praktijk is op dit moment best een ingewikkelde. Wij merken dat met name bij gastouders de controles van de GGD meermalig moeten plaatsvinden.

Gastouders lijken de GGD-controles te gebruiken als gratis adviezen om hun gastouderpositie adequaat te maken, dus de eerste controle, dan heeft een gastouder vaak nog weinig gedaan, maar dan krijgen ze van de GGD een hele lijst met punten die moeten worden verbeterd en per kerende post ontvangen we dan een tweede uitnodiging en zijn al die verbeteringen doorgevoerd of een aantal. Dan adviseert de GGD nog een keer en vaak en niet zelden zijn er 3 of 4 bezoeken nodig. De gemeente betaalt die bezoeken, dus leges werpen wel een drempeltje op voor gastouders, maar nopen gastouders ook om wat serieuzer na te denken over: hoe doen we dat dan met elkaar. Gastouders hangen onder een gastouderbureau en de leges worden in rekening gebracht bij het gastouderbureau. Het gastouderbureau brengt die klaarblijkelijk weer in rekening bij gastouders. Dat is niet de wens van de gemeente, want het gastouderbureau maakt natuurlijk ook marge op de gastouders die bij het bureau zijn aangesloten, dus ik vind deze motie, ik heb erover gezegd wat ik erover gezegd heb.

Geins Geluk tegen eenzaamheid; jazeker, hoera! Geins Geluk doet al heel veel tegen eenzaamheid omdat het vaak kleinschalige, realistische initiatieven zijn van een groepje welwillende en hardrennende vrijwilligers. Het mooie van de Geins Geluk-regeling is dat het ook van vrijwilligers al aan de voorkant vraagt dat ze dingen samen aan het doen zijn en de uren die zij besteden aan het plannen en het opzetten van het evenement kunnen inzetten als matching ten opzichte van wat Geins Geluk biedt. Vaak zie je ook in de praktijk, een aantal van u heeft daar ook waarschijnlijk al wel ervaring mee, dat het wijkplatform wat in de pot stopt, de plaatselijke slager wat levert, de supermarkt wat levert en Geins Gelukkers zeggen dan: tel dat nou eens allemaal bij elkaar op en dan kom je al snel aan een heel mooi bedrag en dat bedrag verdubbelen we gewoon als gemeente, dus datzelfde bedrag leggen wij dan in de pot als gemeente. Vaak werkt dat gewoon de wederkerigheid in de hand en het enthousiasme en ook de waardering over en weer in de hand. Dat de gemeente niet alle verantwoordelijkheid voor het financiële stuk op zich neemt, maakt mensen ook trots op wat ze kunnen bereiken als ze met Geins Geluk in zee gaan, dus mijn aarzeling zit een beetje in: moet je het helemaal overnemen? Misschien. Misschien nu in deze periode, omdat we in een bijzondere periode zitten. Misschien 1 jaar doen? Maar ik kan me ook voorstellen dat je zegt van: als het een specifieke activiteit is voor iets wat eenzaamheid raakt, misschien moet je dan naar een andere percentageverdeling, dus dan haal je 25% zelf op als vrijwilligers en 75% klopt de gemeente bij. Dat kan ook, dus zo wil ik hem aan u teruggeven.

Het Atrium, op het gevaar af dat het een beetje technisch verhaal wordt. De VVD heeft volgens mij gezegd dat het niet verstandig is om moties aan te nemen die geld gaan kosten. Nou, dan

moeten we over deze motie nog even nadenken. Met het besluit van het Atrium is het ook mogelijk geworden om in de begroting zodanige aanpassingen te doen dat we inmiddels van de 3 ton verlies nog maar 1 ton verlies hebben. Dat is een mooie plus, maar als je nu zegt: we zetten hem in de pauzestand, dan krijg je een boekhoudkundig vraagstuk waardoor je die 2 ton opeens weer moet boeken als verlies op het Atrium in plaats van als vooruitgeschoven kosten voor de investering die wij aan het doen zijn. Als samenwerker pur sang heb ik nog een veel groter probleem, want ik heb de partners eigenlijk de afgelopen tijd weer heel blij en happy op 1 spoor zitten en we gaan ervoor en we gaan inrichten en we gaan programma maken en als je nu zegt: we stellen het even 2 jaar uit, dan ben je die hele energie waar echt aan gebuffeld is de afgelopen jaren, in 1 keer kwijt. Dat geldt ook voor de effort en de inspanningen die al gedaan zijn door ontwerpers. U kent de stand van zaken; we zitten op dit moment in de voorbereidende fase voor het definitieve ontwerp en de aanbesteding. Jongens, doe dit niet, echt rampspoed en ellende, zowel sociaal als ook financieel. Ik denk dat ik er ben, voorzitter.

Beantwoording wethouder Van Engelen:

Dank u wel, meneer de voorzitter. Dank leden van de raad voor ook de inbreng op de items die in mijn portefeuille zitten. Ik heb een aantal opmerkingen gehoord en een aantal constatering, maar ik heb eigenlijk 3 grote onderwerpen eruit kunnen halen en daar wil ik even bij stilstaan in de eerste termijn. Ik zal proberen om dat in een kort tempo te doen, maar wel zo volledig mogelijk. Ik heb overigens geen moties en amendementen, dus misschien helpt dat. Bij het eerste beginnend, dat was ook de opening van de algemene beschouwingen meneer Horst, CDA. U stond uitgebreid stil bij het sportbeleid en u heeft een punt: onze sportvisie is aan vernieuwing toe. Ons visiedocument Sport liep tot en met 2018 en het is echt tijd voor een update. Een eerste idee daarbij is in ieder geval wel, als wij daar zometeen ook weer mee aan de gang zouden moeten gaan, om een relatie te maken met meerdere beleidsvelden, dus om het ook wat breder te trekken en wij willen natuurlijk vanzelfsprekend ook een verbinding maken met het lokaal sportakkoord van deze stad wat nog wel getekend dient te worden door de participerende partijen, maar dan zijn we in ieder geval wel op de goede weg.

Wat ook speelt is om sport en bewegen als een integraal onderdeel van verschillende beleidsvelden te moeten gaan bezien en daarbij denken we bijvoorbeeld aan de Omgevingsvisie, ook op weg naar een beweegvriendelijke en uitnodigende stad, gezondheid, bewegen op recept, Wmo, jeugd et cetera, dus er zitten een heleboel dwarsverbanden die de sport ook raken. In de bestaande visie staan in beginsel nog voldoende uitdagingen om op voort te borduren, maar het is absoluut zeker noodzakelijk om ook de actualiteit daar in mee te nemen. Wat ik nog meer in uw betoog hoorde meneer Horst was dat het sportconsumptiegedrag verandert. Dat klopt. Het levenslang lid zijn van een sportvereniging, overdraagbaar op families, dat is niet meer van deze tijd. Je ziet ook dat ledenbestanden van sportclubs landelijk aan het afnemen zijn. Er is een verhoogde uitstroom waarneembaar bij jeugd vanaf 14 jaar met de piek op 16 tot 18 jaar en de oplossing zou kunnen zijn om daar aan de voorkant in het Lokaal Sportakkoord ook bij stil te staan, dat gebeurt zeker ook, een onderwerp van gesprek te zijn met de Nieuwegeinse sportverenigingen. Ook dat gebeurt en wij zijn niet voor niets komend jaar, 2021, weer host city van NOS*NSF waarbij de aandacht ook wordt gegeven aan sporten die minder bekend zijn en het nut en noodzaak van sporten voor de eigen gezondheid en hoe leuk het ook is, laten we dat vooral niet vergeten.

U heeft het ook gehad over: moeten we dan niet iets creëren waarbij er wat mogelijkheden zijn om misschien sport als een soort cafetariamodel af te nemen. Van de zomer is er een project geweest, een pilot in Galecop, waarbij 1 uurtje honkbal, 1 uurtje hardlopen, 1 uurtje voetbal werd aangeboden om in ieder geval de mogelijkheden en het meer sporten onder de aandacht te brengen en nu nog inderdaad de mogelijkheid om dat te kunnen doen, maar het heeft in ieder geval wel de aandacht. Daarbij heeft NOC*NSF medio 2020 ongeveer voor de zomer een

rapport uitgebracht dat heet 'Zo sport Nederland' en dat is echt een rapport over sportdeelname en de veranderingen en de trends daarin. Die periode loopt van 2013 tot 2019 en daar zie je dus duidelijk wel dat er wat aan het veranderen is.

U verwees ook naar de motie 2019-246 over de gemarkeerde hardlooproutes. Ja meneer Horst, de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat die motie een beetje is blijven liggen. Dat is niet netjes, maar het is wel zo. De behoeftepeiling waar om gevraagd wordt in de motie heeft nog niet plaatsgevonden, maar dat is wel het startpunt van de motie, dus dat pakken we op en daar beginnen we mee met het uitzetten van de vraag om daar invulling aan te geven. Het is natuurlijk zo, zeker in deze tijd waarbij het monosporten, het hardlopen, een van de uitlaatkleppen is van het binnen zitten in deze coronatijd, heb ik daar wel een beetje pijn in mijn buik van, moet ik eerlijk zeggen, dat we daar niet wat alerter op geweest zijn. Maar goed, in ieder geval een beweegvriendelijke, uitdagende buitenruimte, als ik het zo mag kwalificeren, nemen we wel mee in onze nieuwe sportvisie.

Dan ga ik naar in lijn van de betogen die ik heb gehoord D66, meneer Verhoeve. Ja, u vroeg namens D66 het volgende. U begon eigenlijk met een kwalificatie dat u blij was met de wijze waarop ingezet is om in de daluren in ieder geval de spreiding van toch de bezoekers van City Plaza en de ondernemers die daar toch hun klandizie ook voor nodig hebben, dat kwalificeert u als een goede actie. Daar ben ik blij om en dat hebben we dan ook bewust gedaan om dat zo weg te zetten, maar ik ben blij dat u dat ook een warm hart toedraagt. We weten dat de ondernemers aan het Versplein, waarvan u heeft gezegd 'doe nou iets aan die kant, probeer nu met iets te komen dat daar wat meer mensen komen', het lastiger hebben dan de gemiddelde ondernemer op City Plaza. Je ziet over de hele lijn dat het steeds lastiger wordt om de producten aan de man te brengen, ik hoor dat ook terug vanuit Wereldhave. Er zijn best wel bezoekers, maar hoeveel komen er nu met een tasje uit de winkels; dat zijn er best wel heel weinig, dus de omzet in relatie tot het bezoek staat niet in verhouding en met name aan de kant van het Versplein is dat wel heel erg, dat zie ik ook. We zijn regelmatig in gesprek met de ondernemers en dat doen we ook via Wereldhave om toch te bezien, en dat gaf u ook heel kenmerkend aan, om de loop weer terug te krijgen. Ik heb zelf ook op een zondag eens staan kijken bij dat punt van wat gebeurt daar nu. Wat u waarschijnlijk ook weet en waar u aan refereert is van: mensen komen uit de parkeergarage, slaan meteen rechtsaf door de schuifdeuren City Plaza in en nemen niet even de tijd om op het Versplein te kijken omdat het inderdaad ook niet al te uitnodigend is. Maar wat u voorstelt om daar een parkeertarief aan te hangen aan alleen die verskant om daar iets mee te doen, dat staat wel een beetje haaks momenteel op het spreiden van bezoekers. Ik denk dat als we daar een voordeeltarief zouden aanbieden, een goede Nederlander gaat altijd uit van de voordeeltjes, dan verwacht ik dat in ieder geval een hele grote hoeveelheid mensen die kant opgaan vanwege het parkeervoordeel, ook al is dat mogelijk beperkt, maar dat zou denk ik wel gebeuren. Ik denk dat dat op dit moment zeer ongewenst is, zeker nu we rekening moeten houden met de spreiding. Ik denk dat het Citybreed zoals we het nu uitgezet hebben in de daluren, wat we bovendien heel erg goed blijven monitoren wat het effect is, voor een goede spreiding gaat zorgen en ik wil dat even gewoon afwachten, wat het effect daarvan is. Tot zover de vraag om extra kortingstarief parkeergarage.

Dan blijft voor mij over mevrouw Feenstra van GroenLinks, u had het op de Avond van de Raad ook al over de afwegingen van P15 en dat kwam nu ook terug. Ik kan u zeggen, het voorstel vanuit het college komt naar u toe en het raadsvoorstel betreffende de parkeerregulering in 2021, dat is in december. U moet wel weten, dat heb ik ook al eerder gezegd, we hebben echt wel goede afspraken moeten maken ook met de ontwikkelaars van de Doorslagzone en City-west dat we in ieder geval wel de parkeerfaciliteit ook borgen aan die kant. En ja, we vangen daarmee, dat is ook wel eens eerder ter discussie geweest, de piekbelasting eigenlijk op die we hebben in andere parkeergarages. De realisatie van P15 zal, dat heb ik ook eerder gemeld, wel plaatsvinden via modulaire en duurzame bouw en ook aanpasbaar op de behoefte en de noodzaak die er is op het moment dat dingen gerealiseerd zijn.

Ik denk dat we die P-ruimte op dit moment gewoon ook nodig hebben maar nogmaals, we gaan het er nog over hebben en daar zal zeker uw inbreng over komen.
Meneer de voorzitter, ik heb verder geen moties of amendementen, dus daar wilde ik het maar bij laten.

Beantwoording burgemeester Backhuijs:

Met uw welnemen zal ik afsluiten en dat doe ik vanaf deze plek. Laat ik namens het college ook aansluiten bij alle opmerkingen die gemaakt zijn en steun die uitgesproken is naar die mensen die in Nieuwegein getroffen zijn door corona; ondernemers, families en individuele mensen, op welke manier dan ook. Daar sluiten wij bij aan, bij die opmerkingen die u daarover gemaakt heeft. Dan ga ik voor het gemak even in de volgorde waarin de opmerkingen zijn gemaakt mijn portefeuille betreffende, dat langs.

Ten aanzien van de MOR-meldingen, meneer Horst. Het college heeft afgelopen dinsdag een brief vastgesteld en die is onderweg naar u, ik denk dat hij morgen bij u komt, waarin we aangeven wat we eind april in onze brief beloofd hebben met de MOR-meldingen te doen en hoe de stand van zaken is. Dat is eigenlijk zoals we toentertijd gepland hebben, op een paar kleine onderdelen na omdat de techniek dat niet toestond en wat we gaan doen is nu monitoren hoe deze verbeteringen uitwerken. We hebben bij die verbeteringen aan de voorkant ook inwoners betrokken om mee te denken van hoe zij dat zien. Dat betekent dat in het volgend jaar en dat staat ook in de begroting, dat we dan een evaluatie doen en kijken hoe we dan die dienstverlening verder kunnen verbeteren als dat nog nodig is. Overigens, het verbeteren van dienstverlening is eigenlijk een soort permanent proces, en zullen we ook steeds moeten kijken op welke wijze we dienstverlening kunnen verbeteren, want de omstandigheden veranderen en de producten veranderen wel eens op onderdelen en dat betekent denk ik niet zozeer dat er een soort plan van aanpak weer komt over de dienstverlening, maar dat we toch meer vanuit de lopende bedrijfsvoering steeds die dienstverlening willen verbeteren, maar dat we en die toezegging doe ik wel, u ook zullen informeren over verbeteringen van dienstverlening, want uiteindelijk willen onze inwoners dat ook zien en vinden wij dat ook fijn om dat op die manier te kunnen vertellen.

Dan is er een motie over de digitale stemming en ik denk dat ik herhaal wat we in de voorbereidende Avond van de Raad al hebben gehad. We kunnen heel ver gaan met digitale stemming, maar op 1 punt blijft de digitale stemming, ook als je dat met multi factor authentication doet, blijft het zwak. Dat is dat als dat allemaal netjes thuis ingesteld is, ik als voorzitter van de raad niet kan weten of niet u stemt maar een huisgenoot stemt. Als aan mij als voorzitter van de raad gevraagd wordt van: kunt u aangeven of echt de raadsleden gestemd hebben, dan moet ik helaas daarop het antwoord zeggen dat ik dat niet kan. Dan ga ik ervan uit dat u er niet zit om de zaak te belazeren en thuis dat te doen, maar democratie is wel een dusdanig groot goed en u ziet hoe de discussie over stemmachines loopt of liep, dat je heel voorzichtig moet zijn om naar een digitale stap te gaan, zonder dat je 100% zekerheid hebt dat er geen misbruik van gemaakt kan worden. Daar zijn stemmingen en democratie te kostbaar voor. Die opmerking zou ik willen maken, dus ik ben niet tegen de techniek, maar ik geef wel aan dat de techniek op het laatste moment ergens altijd een bepaald risico heeft en dat kan niet weggenomen worden en mijn advies zou zijn om dat risico niet te willen nemen.

Mevrouw Verbeek van ieders Belang maakt een aantal opmerkingen over de politie op straat en dat er confrontaties zouden zijn met de politie, omdat de politie de mensen niet meer zou kennen of de mensen de politie niet zo kennen en dat de politie, zo heb ik begrepen, te druk zou zijn met de bestrijding van drugscriminaliteit. Ik denk: daar kun je nooit te druk mee zijn. Dan maakt u het stapje naar dat er te weinig toezicht is in City Plaza door onze boa's en de politie. Ik weet niet waar dat op gebaseerd is. De boa's zijn frequent in onze binnenstad op allerlei plekken. Die binnenstad is trouwens groter dan alleen de passage, maar er zijn ook andere gebieden. Er is ook nog private beveiliging vanuit Wereldhave aanwezig, maar de politie gaat

niet zomaar surveilleren, want de politie is op plekken waar het meer noodzakelijk is dan alleen de surveilleren op een plek waar op dat moment niet wat gebeurt. Als er wat aan de hand is, dan is de politie snel ter plaatse. Het politiebureau staat ook nu nog om de hoek, dus ik ben het niet eens met het beeld wat u daarmee schetst. Ik denk dat de werkelijkheid er ook anders uitziet. Dan kom ik bij de motie over het messenverbod. U weet dat ik als burgemeester altijd zeg: je kan niet genoeg gereedschap in de gereedschapskist hebben als het gaat over veiligheid. Daar zou dit ook bij kunnen horen. Er wordt verwezen naar een gemeenten die verschillende modellen hanteren. Ik heb dat proberen uit te zoeken in de korte tijd die ik had, maar dat is me niet helemaal gelukt. Het Amsterdamse systeem is mij wel duidelijk, dat gaat over dat wij, als er aanleiding toe is, een gebied aanwijzen en dan kan daar preventief fouilleren, als ik het goed begrepen heb, plaatsvinden. Overigens als ik naar de Nieuwegeinse situatie kijk weet ik dan niet op dit moment en ik kom daar zometeen nog even op terug, welk gebied dan aangewezen moet worden, want er moet een duidelijke, concrete aanleiding voor zijn. Het Utrechtse model waar ook naar verwezen wordt kon ik zo snel niet vinden, maar dat betekent wel dat als we de APV aanpassen, dat je wel moet weten welke modellen je kiest en ik ook wel even zou willen weten wat dan de consequenties daarvan zijn in de uitvoering: is het makkelijk uit te voeren of is het minder makkelijk uit te voeren en wat zijn de consequenties daarvan. Dan weet ik niet of mij dat gaat lukken met de ambtelijke voorbereiding om dat in Q1 te doen, temeer omdat diezelfde medewerkers ook nog bezig zijn met de uitvoering van een motie over cameratoezicht waar nog onderzoek over gedaan moet worden en tegelijkertijd in deze tijd het hartstikke druk is gewoon in de uitvoering, waar deze zelfde mensen ook weer bij betrokken zijn als het gaat over de juristen die als er handhavingsacties lopen ook in het kader van corona, ja dan moeten de juristen weer aan het werk, dus die kanttekening maak ik daar wel bij. Ik maak nog een andere opmerking erbij en dat is, volgens mij zei u dat in uw bijdrage ook al, de eerste 2 bullets, dat er zorgen zijn over de toename van het aantal steekincidenten onder jongeren, Dat is inderdaad landelijk wel zo, maar ik heb daar in Nieuwegein wel een enkel signaal van, maar niet de signalen waar deze teksten zo bij aansluiten. Ik ben het ook helemaal met u eens dat je dat voor moet zijn, maar ik maak die kanttekening erbij dat niet iedereen denkt dat als ze deze motie lezen 'goh, wat is er in Nieuwegein op dit punt nu allemaal aan de hand'. U maakte die opmerking ook wel, maar ik wil dat nog een keer onderstrepen.

Tot slot ben ik het ook heel erg van harte eens met, ik dacht dat mevrouw Spalburg dat zei, dat je het gesprek met de jongeren aan moet gaan. Ik zou er eigenlijk in die zin misschien nog wel wat anders eraan toe willen voegen dan wat niet in de motie staat en ik kwam dat tegen op de site van het Centrum voor Criminaliteitspreventie: ga met de jongeren in gesprek over de oplossing van dit probleem en ga niet alleen met de jongeren in gesprek op het moment dat het probleem zich voordoet, want misschien hebben zij wel andere ideeën dan wij nu hebben, waar wij nog niet aan gedacht hebben en dat wilde ik dan ook wel graag meenemen. Die opmerkingen wilde ik maken over de motie, dus graag het instrument in de gereedschapskist, niet wetend of dat in Q1 allemaal haalbaar is, maar we hebben ook nog een keer de reguliere aanpassing van de APV die we ieder jaar hebben, daar kan het ook in meegenomen worden. Dan heeft de heer Verhoeve het over meertaligheid en de informatie in meer talen. Hij koppelt dat aan een antwoord dat wij gegeven hebben op een vraag die de D66-fractie heeft gesteld. Die vraag ging over de site Engelstalig maken; daarvan hebben we gezegd: dan haken we aan bij de VNG, want dat moet namelijk vanuit Europese regelgeving en als alle gemeenten dat nu samen doen met de VNG, dan is dat veel efficiënter en kost dat veel minder inspanning van al die gemeenten om dat te doen. Dat betekent een centrale toegang, dus als Mario uit Palermo wil weten wat de leges van een dakkapel in Nieuwegein is, dan moet hij dat volgens de Europese regelgeving kunnen zien. Ik weet niet waarom, maar dan moet hij dat kunnen zien. Nou, dat is toch wel handig om dat allemaal als gemeenten gezamenlijk te maken of de openingstijden van het stadhuis zijn ook heel interessant als je in Zuid-Italië zit. U hoort hier een beetje cynisme in, dat klopt, maar op die manier wordt er in VNG- en gemeentekringen wel over deze Europese

regelgeving gesproken en ik ben heel erg voor Europa en het college is heel erg voor Europa, maar soms kun je in een enkel punt wel doorschieten. Die opmerking maak ik daar dan bij en alle andere informatie willen wij meertalig geven. In coronatijd zie je denk ik ook wel dat het echt nodig is om het in meer talen te doen, maar gelukkig wordt veel informatie ook door de Rijksoverheid in de veel gesproken talen in Nederland beschikbaar gesteld. Wij zullen daar ook op letten dat we, als dat nodig is, daar ook zelf bij zullen aansluiten.

De VSP-fractie, dan schiet ik toch weer even terug naar veiligheid, maakte een opmerking over auto-inbraken en die zijn echt de afgelopen jaren fors gedaald, maar nog steeds te hoog. Ik weet niet uit welk staatje u haalt dat we ergens weer in de top zouden staan, maar ik ken dat staatje niet. Ik maak daar nog wel een opmerking bij, want ik vraag iedere twee weken van: kunt u aangeven of er hotspots zijn als het gaat over auto-inbraken bij de politie en dan blijkt dat die zo verspreid over de stad plaatsvinden, dat het best ingewikkeld is. Wat wel opvallend is dat soms bepaalde typen auto's en die staan dan door de hele stad op opritten, wel het doelwit zijn geweest van het wegnemen van bepaalde onderdelen van die auto's. Dat geeft tegelijkertijd aan hoe ingewikkeld het is om daar iets met cameratoezicht aan te doen, omdat als er een hotspot is kan je daar wel wat mee, maar die zijn er op dit moment niet. Ik vraag daar echt iedere 2 weken naar bij de politie.

Dan kom ik bij de VVD die vraagt: hoe gaat u met 50 jaar Nieuwegein om? Wij praten daarover best in steeds toenemende mate met mensen in de stad die ook zelf met ideeën komen. Ik heb gisteren met een paar initiatiefnemers van ideeën gesproken over 50 jaar Nieuwegein en zij zijn zich echt heel goed bewust van het feit dat we in een bijzondere tijd van corona leven en dat je op een andere manier dingen moet gaan organiseren, of digitaal. Er was gisteren ook een kunstenaar die zei: je kunt ook met kunstwerken wat doen, dat mensen met 50 jaar rondom een bepaald thema met kunstwerken wat doen en dat vanuit huis of aan een huis of ergens anders tentoonstellen om te voorkomen dat je grote groepen mensen bij elkaar krijgt, want dat zit er waarschijnlijk niet in volgend jaar. Ik ben wel heel blij dat 50 jaar Nieuwegein begint te leven in onze stad en dat er steeds meer mensen zijn die nadenken en met kleine ideeën komen. We hebben daar ook een subsidieregeling voor in het leven geroepen dat zij met een kleine bijdrage dingen kunnen gaan doen, dus dat gaat mooi. Ik heb vandaag ook contact gehad hoe we met de nieuwsjaarbijeenkomst om zouden gaan, ik zeg dat maar hier. Het college denkt dat dat moeilijk is, dat zijn alle partijen waar we dat altijd mee samen deden met ons eens. We zullen niet iets van een grote nieuwsjaarbijeenkomst houden. We hadden nog het idee op enig moment om op verschillende plekken in de stad kleine groepen bij elkaar te doen, maar met de situatie nu achten we dat ook niet haalbaar en de partijen waar ik mee aan tafel zat zeiden: ja, maar er zijn ook wel andere dingen te bedenken, waardoor we wel op 2 januari misschien iets kunnen doen en zichtbaar kunnen maken dat dat de start is van 50 jaar Nieuwegein. Dan wordt er toch wel weer aan digitale middelen gedacht, maar ik vind het wel mooi dat in de stad er zoveel enthousiasme is en ook creativiteit is om dingen te bedenken die bij 50 jaar Nieuwegein passen. Het voordeel daarvan is dat als mensen dat vanuit de stad hebben, dat ook echt het feestje wordt wat we willen, dat het een feestje wordt van de mensen in de stad en van de stad in zijn geheel en dat het niet iets is wat wij in deze ruimte zitten te bedenken met elkaar voor onze inwoners, maar dat het door onze inwoners met elkaar wordt gemaakt. Er is een site, daar kan ik naar verwijzen, daar komen binnenkort ook al die initiatieven op te staan, www.50jaarnieuwegein.nl geloof ik, als ik het goed zeg. Dat weet ik niet zeker, als ik het fout zeg kom ik daar in de tweede termijn nog wel op terug. Ik ben in ieder geval trots op wat er voor energie in de stad zit op dat thema van 50 jaar.

Het laatste punt waar ik nog wat over moet zeggen is de opmerking die de heer Schat maakt over de kwetsbare groepen licht verstandelijk beperkten en jongeren. Die zijn heel nadrukkelijk in beeld als het gaat om het voorkomen van jonge aanwas. De regionale aanpak voor Midden-Nederland sluiten we heel nadrukkelijk bij aan, daar proberen we ook de kennis te delen met andere gemeenten: hoe kun je dat nou doen, wat zit er nou achter als jongeren de stap willen

maken naar criminaliteit, wat zijn nou de verleidingsprincipes die daar gebruikt worden of wat zijn nu de dingen waar je dat kunt stoppen? Ook daar geldt dat we graag met jongeren in gesprek willen om en willen onderzoeken hoe zit dat nou in elkaar. U heeft helemaal gelijk dat mensen met een licht verstandelijke beperking echt kwetsbaar zijn op dit punt. Dat is ook heel nadrukkelijk in beeld, want dat was uw vraag: kent u dat? Ja, dat kennen wij en daar maken we ons ook wel zorgen over omdat mensen vaak niet in de gaten hebben dat ze langzaamaan ergens ingezogen worden waar ze daarna niet meer uit kunnen komen. Het is hartstikke gemeen wat er gebeurt en ik verwijt dat de mensen die een beperking hebben niet, maar het is hartstikke gemeen dat er op die manier misbruik gemaakt wordt van mensen die eigenlijk zich daar onvoldoende weerbaar tegen op kunnen stellen en dan zijn wij ervoor om te zorgen dat we dat tegen kunnen gaan.

Ik denk dat dat de punten waren die door u waren aangedragen in mijn portefeuille en wil daarmee de eerste termijn afsluiten. Het is 17.50 uur. We hadden afgesproken dat wij om 19.30 uur weer terug zouden gaan om 2 uur thuis te zijn. Dat lukt niet, die 2 uur, dus ik stel voor omdat het anders aan de achterkant vanavond nog veel later wordt, om niet om 19.30 uur maar om 19.45 uur te beginnen.

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, ik zou nog iets willen vragen. Er zijn bij ons 4 vragen blijven liggen en dat vind ik toch wel veel, dus ik hoop dat het college daarop kan letten.

De voorzitter: ja, ik neem daar kennis van. Ik schors de vergadering tot 19.45 uur.

De voorzitter: dames en heren, hartelijk welkom. Ik heropen de vergadering. Ik zie dat nog niet iedereen aanwezig is, maar we zouden om 19.45 uur beginnen en het is bijna 19.50 uur. Ik ga niet alle regels nog een keer herhalen rondom corona, want dat heeft de heer Monrooi vanmiddag aan het begin van de vergadering gedaan. Ik neem aan dat u dat allemaal nog weet. Hartelijk welkom. De heer Horst is er ook nog niet, die had ik als eerste het woord willen geven. Hij staat daar, nou dan laat hij de koffie maar staan.

Mevrouw Spalburg (PvdA): ja, er waren mensen in stad die keken en u roept wel onze namen, maar zegt er niet bij van welke partij we zijn. Misschien even een aandachtspuntje.

De voorzitter: ik zal proberen om dat te onthouden. Volgens mij heb ik trouwens in de eerste termijn bij alle mensen wel toen ze het woord kregen de fractienaam erbij genoemd. Ik probeer het even terug te halen, maar ik heb dat echt bewust vanmiddag bij iedereen gedaan dus misschien hebben mensen ook niet goed opgelet.

4. **Tweede termijn Algemene Beschouwingen uit te spreken op de Programmabegroting 2021 en de nota Duurzaam Financieel Evenwicht**

De voorzitter: ik kijk even naar de heer Horst van het CDA of ik hem het woord mag geven voor de tweede termijn?

De heer Horst (CDA): nou voorzitter, als u mij even de gelegenheid geeft om mijn spullen erbij te pakken zou dat heel fijn zijn. Dank u wel. Collega's, het zou fijn zijn als u zich iets collegialer op zou stellen. Dank u wel. Ik laat mij niet heuen.

De voorzitter: het woord is denk ik nu voor de heer Horst van de fractie van het CDA.

De heer Horst: als de techniek meewerkt ja, want ik had mijn aantekeningen digitaal gemaakt voorzitter en ik zie ze niet voor mij, dus dat betekent dat ik mijn hele tweede termijn volledig uit mijn hoofd moet doen.

De heer Monrooij (CU): zal ik anders eerst beginnen?

De heer Horst (CDA): graag, dan kom ik wel als laatste.

De voorzitter: als de heer Horst die hoffelijkheid heeft om de heer Monrooij als eerste het woord te laten geven, dan geef ik het woord aan de heer Monrooij van de ChristenUnie.

De heer Horst (CDA): dank u wel voor de flexibiliteit, voorzitter.

Fractie ChristenUnie, de heer Monrooij:

Voorzitter, dank u wel. De ChristenUnie is altijd dienstbaar, maar de score is nu wel 1-0.

Meneer de voorzitter, ik dank mijn collega's voor hun bijdragen en ik dank ook het college voor de beantwoording.

Op een paar punten wil ik even terugkomen die mijn collega's naar voren hebben gebracht, te beginnen bij het CDA, de ergernis van de bewoners. Weet u nog meneer Horst dat die ergernis de bakermat was van een amendement in de vorige raadsperiode van ChristenUnie, CDA en VSP over de Stad op orde? Daar is het allemaal mee begonnen en kennelijk is het nog niet weg. Lokale Vernieuwing wil wel vernieuwen, maar wacht op de evaluatie. Dan denk ik voorzitter, wat is er nou zo vernieuwend aan Lokale Vernieuwing als ze bij elke vernieuwing op de evaluatie van een ander wachten? Misschien dat Lokale Vernieuwing daar nog even wat over kan zeggen straks.

De SP zegt: 'helemaal niet vernieuwend, stop ermee'. Dat vind ik toch wel een wat raar geluid van de partij die altijd zegt dat de zaken veranderd moeten worden. 'Stem voor, stem SP' was toch de slogan?

De VVD. Alle moties zonder dekking moeten ontraden worden. Ja voorzitter, ik wil het woord hypocriet niet in mijn mond nemen en dat doe ik dan ook niet, maar waar was de VVD bij de besluitvorming van sportpark Zandveld toen er op 28 mei gewoon geld uit de begrotingsruimte werd gehaald die er feitelijk gewoon helemaal niet was? Dat was ook geen solide dekking. De eerstvolgende keer dat u met een voorstel komt waar de dekking niet goed geregeld is en dat kan bijvoorbeeld livestreaming zijn, dan zal ik u ook haarfijn aan deze uitspraak gaan herinneren.

Dan wethouder Adriani. Ja, ik ga niet in discussie of de heer Wijntjes het nu over 2 of 3 keer incidenteel had. In mijn beleving was het echt 2 keer incidenteel maar mijn punt is, ik wil van u horen dat u volgend jaar met een sluitende begroting komt en met een sluitend meerjarenperspectief, want daar heeft denk ik de raad gewoon recht op.

Over de nota Duurzaam Evenwicht; ik weet nog steeds niet wat er fout gaat als we dit stuk voor kennisgeving aannemen en de opdrachten voor verdere uitwerking gewoon geven. U zegt zelf: we nemen geen onomkeerbare beslissingen, latere onderzoeken komen nog voor besluitvorming langs. Dan is er toch geen reden om deze stap dan ook echt vast te stellen? Maar ik geef u echt wel kans in uw tweede termijn om mij te overtuigen van mijn ongelijk.

Dan de indicatoren van middendure koop- en middendure huurwoningen. U maakt zich daar in mijn ogen toch iets te snel vanaf dat u zegt 'ik heb geen inzage in de koopwoningen'. Dat bestrijd ik. Volgens mij beschikt de gemeente van elke woning in deze gemeente over de WOZ-waarde en ik weet zeker dat u de statistische gegevens kunt krijgen om deze waarde op te vragen en daarmee meer inzicht te verschaffen over de waarde van de woningen die er hier zijn. Mijn verzoek is in ieder geval: doe daar nu een poging toe. Ga nu niet net als de vorige keer zeggen: dan moet ik maar gaan amenderen. We willen gewoon meer inzage hebben zodat we

ook weten waarom u die keuzes maakt en wellicht, ik sluit niets uit, komen we juist met die gegevens wel dichterbij elkaar dus ik zou zeggen: wethouder, pak die kans.

Dan wethouder Kuiper, Betere Buurten. Ja, u zegt 'het kan met minder geld omdat de buurten er beter uitzien dan gedacht'. Dan denk ik: ja, maar hoe lang denkt u dat die buurten er beter uit blijven zien als u er 64 af moet werken en daar enkele decennia over doet? Ik geef u op een briefje dat de kwaliteit achteruit gaat en hoe langer het duurt voor een buurt, des te duurder het wordt en ik wil niet degene zijn die straks moet zeggen 'I told you so' en ik heb nog steeds niet de vraag beantwoord gekregen of we nou de lijst van die 64 buurten krijgen. En als het dan toch goedkoper kan, waarom moest Fokkesteege dan 5 miljoen hebben? Die vraag heeft u ook niet beantwoord.

Bij scholen en sportgebouwen, hier heeft u echt een onjuist antwoord gegeven. U zei dat u voor de transformatie gaat en dat dat 40 jaar meegaat. Mag ik u er dan in alle vriendelijkheid wijzen op wat er op bladzijde 15 van de nota staat? Daar wordt echt gesproken over renovatie en niet over transformatie en er wordt gesproken over 25 jaar en niet over 40 jaar, dus als u een antwoord geeft zou ik het wel heel prettig vinden als dat congruent is met de stukken.

Bij de legesverordening, de motie die wij ingediend hebben over de gastouders, ook bij dit onderwerp heeft u een antwoord gegeven dat in strijd is met de legesverordening, want u zegt dat de leges bij het gastouderbureaus worden geheven en niet bij de gastouders, maar dan wijs ik u weer in alle vriendelijkheid op artikel 1.13.1.3 van de legesverordening, waar onomwonden staat dat de leges bij de gastouders worden geheven en u heeft de raad in de eerste termijn dan echt even op het verkeerde been gezet. Ik pleit echt voor overname van de motie. De gastouders spelen een belangrijke rol voor vele gezinnen op de arbeidsmarkt. Door die gastouders kunnen andere mensen aan het arbeidsproces deelnemen, waar wij toch met z'n allen zo voor zijn en ook steeds toe oproepen, dat iedereen gewoon moet kunnen werken. Die gastouder, voorzitter, is echt een piepklein zelfstandig ondernemertje en dan denk ik: die zouden we toch willen steunen met dit soort dingen?

Dan wethouder Eggengoor, u heeft ons echt (in ieder geval mij, ik kan niet voor mevrouw Schiltkamp spreken) overtuigd met uw argumenten van koop lokaal en de logistieke hotspot met de spin-off. Ik moest echt denken: wie van u in deze raad zou zich niet aan de slogan houden: koop elders niet wat Vreeswijk u biedt!

Wethouder Van Engelen. Ik heb u onder andere nadrukkelijk opgeroepen tot het tonen van leiderschap bij de problemen bij de Vreeswijkse musea en de SPZ. U heeft daar geen reactie op gegeven en ik verzoek u dat alsnog te doen. Daarnaast heb ik inmiddels vluchtig de antwoorden van onze artikel 42-brief over SPZ gelezen en die geven toch wel een andere werkelijkheid weer dan ik vanuit de sportverenigingen gehoord heb, dus dat antwoord geeft mij wel stof tot nadenken en ik kom daar wellicht op 12 november in de gemeenteraad op terug.

Voorzitter, dat waren eigenlijk zo'n beetje mijn reacties die ik had op de bijdragen vanuit de raad en het college. Ik weet niet hoeveel tijd ik nog heb, griffier?

De griffier: 5 minuten en 11 seconden

De heer Monrooij (CU): oké, dan loop ik nog even snel de moties door die voor ons liggen.

- Motie 2010, het messenverbod. Ik heb begrepen dat de burgemeester het niet erg vindt om dit instrument ook in de gereedschapskist te houden dus als de motie wordt aangepast zodat aan de wensen van de burgemeester tegemoet wordt gekomen, dan kunnen wij die motie ook wel steunen.
- Amendement 84. Ja, de wethouder heeft hem ontraden en zegt: wij zijn echt in gesprek over een goede overgang en ik vertrouw het college daarop dat ze dat ook zullen doen, dus wij zullen dat amendement niet steunen.
- Ik zou over amendement 85 graag een mening willen hebben, maar ik wacht toch eerst de mening van het college af, want die heb ik in de eerste termijn niet gehoord.

- Het Atrium-amendement. U zegt dat het geld gaat kosten. Wij zijn er zowel op de heenweg als de terugweg op de fiets nog niet uitgekomen wat onze stemming wordt over dit amendement, dus we zullen kijken hoe we dat gaan doen.
- Motie 211, daar zegt de wethouder: Q1 is niet haalbaar, tweede kwartaal wel. We zullen kijken wat daarmee gebeurt.
- Onze eigen 2 moties steunen wij uiteraard en reken ik ook op volle steun van de gemeenteraad.
- Motie 214 Blijf investeren in het sociaal domein: daar heb ik de wethouder letterlijk horen zeggen 'dat willen en zullen we ook doen. Ook al loopt de agenda af, we gaan door met dit beleid'. Dan is volgens mij deze motie overbodig.
- Motie Geins Geluk over eenzaamheid, daar heb ik volgens mij ook wat op gemist, dus die sla ik even over.
- Werken naar minder restafval, daar heb ik nog 1 vraag aan de wethouder: hoe verhoudt zich deze motie tot de plannen met nascheiding, want als we overgaan op nascheiding, dan houden we misschien nog even meer restafval totdat nascheiding echt ingevoerd wordt. Kunt u daar nog wat over zeggen?
- Motie 217 had ik al wat van gezegd, van de wethouder.
- Voor iedere Nieuwegeiner een boom erbij, motie 218. Ja, toen ik hem las dacht ik al bij mezelf: oeh, dat gaat geld kosten. Ik moest gelijk denken aan Nieuwegein Kiest in de periode 2002-2006; toen hadden we namelijk meer bomen in Nieuwegein dan dat we inwoners hadden en toen is er juist besloten in het kader van Nieuwegein Kiest dat er ook wat mee gedaan moest worden. Dat was de grondslag van dat hele bomenbeleidsplan wat we toen kregen van bomen die weg moesten en bomen die moesten blijven staan, dus dan gaan we terug naar oudere tijden als we deze motie gaan uitvoeren.

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, dan ben ik toch wel benieuwd, want we hebben er toch voor gekozen dat de wijkers zouden we akkoord mee gaan, maar de blijvers die toch weg moesten, daar zouden nieuwe bomen voor komen. Heeft u dat in de afgelopen jaren gezien?

De heer Monrooij (CU): ik moet u eerlijk zeggen dat ik dat niet per boom heb bijgehouden in Nieuwegein de afgelopen jaren. Ik zeg alleen maar wat de gevolgen van deze motie zijn, dat we dan teruggaan naar tijden waar jaren geleden voor besloten is om dat juist niet meer te doen, omdat het onbetaalbaar werd. Echt, de onderhoudsbudgetten liepen de pan uit.

Mevrouw Verbeek (iB): ja voorzitter, een vervolgvraag. U weet het niet meer, maar we hebben dat besloten. Dan zou je toch zeggen, dan is er al geld beschikbaar?

De voorzitter: de heer Monrooij; ik zie dat u even moet denken.

De heer Monrooij (CU): ja voorzitter, mijn hersenen zijn enorm hard aan het nadenken en ik heb echt geen idee wat ik hier voor antwoord op moet geven, omdat ik eigenlijk niet weet wat er met de vraag bedoeld wordt. Zou u hem misschien in andere woorden opnieuw kunnen stellen?

Mevrouw Verbeek (iB): we hebben vastgelegd in het Bomenbeleidsplan toentertijd dat als er een boom moet wijken terwijl het een blijver is, dan zouden we een nieuwe boom planten. Dat is nooit gebeurd, maar dan moet je er wel geld voor opzij leggen, want dat hebben besloten met elkaar. Dan moet er toch een pot zijn die we kunnen gebruiken?

De heer Monrooij (CU): voorzitter, als ik nu bij de quiz Twee voor Twaalf was, dan zou ik zeggen 'dat zoeken we op', maar ik speel de vraag graag door naar de wethouder.

Dan de motie over dierenbeleid, die sla ik nog even over, daar hebben we nog geen mening over. En de motie help jongeren uit de schulden, daar zegt de wethouder van: ik kan de motie ondersteunen, maar we zetten hier al op in, dus ik vraag me af: is motie 222 nu wel of niet overbodig? Dat hoor ik nog graag even van de wethouder. Daar wou ik het voor nu maar bij laten voorzitter, want het wordt zo saai als je al die moties af moet lopen.

Fractie CDA, de heer Horst:

Dank u, voorzitter. Ik heb inderdaad mijn kleine technisch hick up op kunnen lossen, dus dank aan de heer Monrooij om even mijn beurt over te nemen en eerst zijn tweede termijn te doen. Voorzitter, dank allereerst ook aan het college voor de beantwoording in eerste termijn en de gedane toezeggingen. Ik wil een aantal onderwerpen uit mijn eerste termijn nog langslopen. Allereerst mobiliteit. Er zijn veel wensen door de raad geuit via moties en anderszins. Het CDA gaat graag het gesprek aan met u allen en het college over de mobiliteitswensen bij de behandeling van de strategische nota die door het college is toegezegd. Wij denken dat dat de juiste plek is voor de voorstellen die nu door verschillende partijen zijn neergelegd. Daarbij zullen wij overigens voorzitter, ook weer aandacht vragen voor het tunneltje onder de Plettenburgerbaan voor fietsers en voetgangers. U zult begrijpen dat wij de overige moties op dit moment met betrekking tot onderwerpen voor mobiliteit als overbodig beschouwen. Dan het onderwerp sport. Ja voorzitter, we kregen een antwoord over Merwestein, maar dat was nu precies niet wat wij bedoelden. Mogelijk zijn we gewoon niet duidelijk genoeg geweest want waar het ging over die herontwikkeling van Merwestein, ging dat wat ons betreft niet over het gebied maar over het sportcomplex van Merwestein van Verbindion, dus graag alsnog een reactie van de wethouder daarop.

Dan ga ik door naar citymarketing. Dank voor de heldere beantwoording door de wethouder op dit punt, maar wij zouden haar graag meegeven om de raad tijdig en frequent over de voortgang te informeren. Neem ons mee, mevrouw de wethouder.

Dan voorzitter, de gemeentelijke dienstverlening. Ja, er werd vanuit het college aangegeven dat we op verschillende punten bij verschillende beleidsonderwerpen weer terug zouden komen. Het CDA wil in dat verband toch aandacht vragen voor de samenhang en integraliteit van het gemeentelijke dienstverleningsbeleid en ook het kwaliteitsmanagement daarvoor. Voorzitter, dan denken wij toch ook gewoon simpel aan meten is weten, dus toets ook gewoon bij de inwoners en ondernemers hoe zij die dienstverlening ervaren.

Dan voorzitter, kom ik bij de motie digitaal stemmen. De argumenten die door u als voorzitter naar voren zijn gekomen waarom u denkt dat het geen goed voorstel is, verrasten ons eerlijk gezegd niet. We hebben het hier wel eens eerder over gehad ook op de Avond van de Raad en ik hecht er toch wel aan om te benadrukken dat het voorstel alleen betrekking heeft op digitale raadsvergaderingen, dus wat dat betreft toch heel beperkt is in de uitwerking. Zodra wij weer fysiek vergaderen zoals nu, hoeft er wat ons betreft niet digitaal gestemd te worden, dan kunnen we dat gewoon via handopsteken doen. Dan het genoemde risico; ja, dat speelt eigenlijk in elke gemeente in onze ogen in Nederland, maar wordt in andere gemeenten waar wel digitaal gestemd wordt in combinatie met een digitale vergadering, minder zwaar gewogen. Het CDA weegt dat risico ook minder. We wuiven het niet weg, maar we wegen dat minder, zeker in relatie tot het eerste genoemde argument. Wij denken dat het een kwestie is van afweging tussen efficiency en risico en zullen dus de motie wat dat betreft aanhouden.

Nog een aantal andere onderwerpen die ik wat minder misschien heb aangestipt in mijn eerste termijn. Allereerst het sociaal domein. Het college zegt dat het bij kostenbeheersing en transformatief werken, vreselijk jargon, niet zo makkelijk is als het even draaien aan wat knoppen, zo interpreteer ik dat maar even, dat we dat hebben gehoord. Kan het college ons toezeggen om in de periodieke rapportages die er toch al zijn ons als raad inzicht te geven aan welke knoppen het college draait en wat voor effect dat oplevert? Gezien het enorme beslag op

de gemeentelijke financiën door het sociaal domein, is het in onze ogen noodzakelijk dat de raad hier voortdurend in mee wordt genomen.

Dan ten aanzien van het welzijnsveld, AHN en ook het amendement wat daarvoor ligt. We hebben inderdaad eerder gehoord dat daar gesprekken lopen, maar waar het gaat om de aansturing van vrijwilligers, wat een van de issues is bij de Algemene Hulpdienst Nieuwegein, willen we vragen of het niet mogelijk is om die aansturing van vrijwilligers door een medevrijwilliger te laten doen. Het CDA ziet dat ook bij andere maatschappelijke organisaties dit goed kan functioneren en we zien daar ook mogelijkheden voor om dat misschien toe te passen bij delen van het Nieuwegeinse welzijnswerk.

Voorzitter, ondernemers. Ik heb het maar zo geïnterpreteerd dat de wethouder het D66-voorstel ontraadt, maar de wethouder komt vervolgens eigenlijk zelf met weinig alternatieven. Het CDA heeft kennis genomen van het actuele plan om gratis parkeren op City Plaza in te voeren tussen 7.00 en 11.00 uur terwijl, zo constateren wij, de meeste winkels op City Plaza doorgaans pas om 10.00 uur opengaan. In onze ogen schiet dit plan dus zijn doel voorbij en lijkt het eerder op een sigaar uit eigen doos. Je krijgt dan eigenlijk ongewild toch de opstopping in 1 uur dat winkels opengaan en dat er nog maar 1 uur gratis parkeren geldt, dus overweeg nog eens goed dat voorstel zou onze suggestie zijn.

Dan kom ik bij de moties en amendementen:

- M210 dienen wij mee in.
- A84 zullen wij geen steun geven, ik heb daar net al iets over gezegd.
- Op A85 wachten wij nog even de nadere reactie van het college af.
- Het Atrium, daar wil ik iets langer bij stilstaan, voorzitter. Wij kunnen ons wel herkennen in de argumenten bij het tweede en het derde punt bij “overwegend”. Wij zijn kritisch geweest bij het aannemen van het voorstel tot ingrijpen in het Atrium. Het verrast ons een beetje dat de kosten van het exploitatietekort zijn teruggelopen van 3 naar 1 ton. Wij willen erop wijzen dat het echt nodig is dat er nu vaart wordt gemaakt, dus het is toch fijn als de wethouder ons daar ook laat zien als raad waar hij mee bezig is en dat er ook echt vaart gemaakt wordt en dat nu daadwerkelijk die spreekwoordelijke spijker in de muur gaat.

De heer Schat (VVD): ja voorzitter, dank u wel. Hoe kijkt het CDA er tegenaan als we toch ook naar een eventuele verbouwing zouden moeten kijken van de raadzaal, om dat toch te betrekken bij het Atrium? Daar hebben we als VVD eerder aandacht voor gevraagd en dat is toen afgewezen. Dat is mede de reden waarom we nu niet dit amendement steunen van ieders Belang.

De heer Horst (CDA): voorzitter, het Atriumproject is zoals wij dat begrijpen buitengewoon complex gezien de grote hoeveelheden spelers daarbij en hun verschillende wensen en de ambitie die het college ook heeft met dat Atrium. Een complex proces wat nu volgens de wethouder in zijn finale fase komt en tot uitvoering komt, te belasten met ook nog eens een keer een verbouwing van de raadzaal, lijkt ons niet verstandig.

De heer Verhoeve (D66): dank u wel, voorzitter. Dat vind ik wel een interessante. Hoe gaat u dan om met deze nota Financieel Duurzaam Evenwicht, want daar wordt eigenlijk precies hetzelfde gedaan. Ook daar wordt een onderwerp wat al in de uitvoeringsfase zou moeten zitten, nu eigenlijk voor voorgesteld om dat opnieuw te onderzoeken om vervolgstappen te nemen?

De heer Horst (CDA): ja voorzitter, ik neem aan dat de heer Verhoeve duidt op de onderwijshuisvesting. De wethouder is met een voorstel gekomen, dat moet verder nog uitgewerkt worden, er loopt ook nog een tweede ronde subsidieaanvraag voor. Wij wachten echt de uitkomst daarvan af en verdere plannen die daarmee vanuit het college naar de raad komen.

Wij vinden de vergelijking met dit project en het voorstel van de VVD daarover voor het betrekken van de raadzaal, niet echt helemaal synchroon.

Voorzitter, ik kijk ook even naar mijn spreektijd, maar volgens mij ben ik bijna door mijn spreektijd heen, dus ik weet niet in hoeverre het nog loont om de andere moties langs te lopen. Ik denk dat ik het hier maar even bij laat en het desnoods met stemverklaringen doe.

Fractie ieders Belang, mevrouw Verbeek:

Ja dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ten eerste hartelijk dank voor de beantwoording van de vragen, ik hoop dat u nu de onze niet vergeet.

Voorzitter, we hebben gezien de krimp van het openbaar vervoer. Is er dan nog wel zo'n groot nieuw busstation nodig?

Voorzitter, het Atrium 2 jaar uitstellen zou € 300.000 opbrengen. De wethouder zegt net zoals de vorige wethouder op dit punt 2 jaar geleden, dat het toen ook al bijna rond was. Wat kan deze wethouder meer dan de vorige? Derhalve blijft ons gezamenlijke amendement relevant.

Als de wethouder toch bezig is, krijgen we dan voor de zomer van 2021 een passend jongerenbeleid, ja of nee?

Voorzitter, het stoort ons mateloos dat het college zowel diverse inwoners alsook diverse ondernemers alsook onze fractie uitmaakt voor leugenaar. Als onze waarnemingen het college niet te pas komen, moet u vooral doorgaan met liegen. Voorzitter, wij weten, dit is een heftige uitspraak, maar ik kan het niet mooier verwoorden. Het is gewoon zo.

Onze vraag over het verzoek aan Den Haag van eenduidig beleid is niet beantwoord, net zo min als de vraag of er in het stadhuis een horecavergrunning nodig is.

De Voedselbank. U bent niet ingegaan op de vraag over de ondersteuning van de Voedselbank.

De wethouder LHBTI, hoezo capaciteitstekort? U schrijft in de beantwoording van onze artikel 42-vragen dat u alleen 3 keer per jaar de vlag hijst en dat u dat voldoende vindt. Kunt u dat nader uitleggen? Voorzitter, het gaat om het beleid. Een vlag hijsen vinden wij geen beleid.

De bomen. De nota is er niet vanwege andere prioriteiten. Voorzitter, dat verbaast ons. We hebben toch een bomenbeleidsplan? Een bestaand beleid dat zegt dat als de blijvers moeten verdwijnen, er nieuwe bomen worden geplant dus ik neem aan dat er in een van de vele reservepotjes geld is gespaard om deze nieuwe bomen te planten. We hebben inderdaad 1 boom zien verplanten naar het industrieterrein. Dat is inderdaad mooi gelukt; onze complimenten daarvoor.

Voorzitter, waarom heeft de wethouder de kermis niet kunnen behouden, de wethouder van erfgoed, want een impliciete vraag heeft de wethouder niet begrepen in ons vraagstuk, dus proberen we het op deze manier.

Voorzitter, de WIL die een afdeling schuldhelpverlening heeft, draait goed. Ook jongeren die zich aanmelden worden goed geholpen. Misschien moeten wij zelf meer bekendheid geven als gemeente waar de jongeren naartoe moeten en kunnen gaan.

Voorzitter, dan het parkeren in de ochtenduren gratis. Voorzitter, wij gaven al aan dat de parkeergarages als een molensteen om onze nek hangen. Hoe gaat u dit gat opvullen dat hierdoor ontstaat? Tot zover, voorzitter.

Fractie Lokale Vernieuwing, mevrouw Peters:

Ja voorzitter, dank u wel. Ik zal de tweede termijn gebruiken om op een tweetal vragen/opmerkingen in te gaan om dan vervolgens de moties en amendementen voor vandaag te behandelen.

De eersten zullen de laatsten zijn is een Bijbelse uitspraak en in dat verband begin ik met de opmerking/vraag van de heer Monrooij van de ChristenUnie, waarom wij dan eigenlijk vernieuwend zijn en zo vernieuwend is zijn vraag niet wens ik op te merken, want deze vraag is in de raad al vaker hardop gesteld. Maar goed, de heer Monrooij verwijst dan naar alinea 5 uit mijn algemene beschouwingen van vandaag en leest dan klaarblijkelijk niet de 31 andere

alinea's die daaraan voorafgaan en nog volgend zijn. Ik denk meneer de voorzitter, maar dat vul ik dan een beetje in, dat als mijn fractie vandaag wel met een motie was gekomen om het woord Avond van de Raad nooit meer te gebruiken maar een hele andere naam te gebruiken, dat meneer Monrooij ook vervolgens de eerste zou zijn geweest om te zeggen 'ho ho, dit gaat wel een beetje snel', ik hoor het hem ongeveer letterlijk zeggen nu ik het zo hardop uitspreek, dus in sommige woorden of in sommige opinies doe je het nooit goed zal ik dan maar concluderen. Maar als ik een voorschotje mag geven meneer Monrooij: minder behoudend, duidelijk, op de inhoud, fris en fruitig; confronterend door gewoon eerlijk te durven zeggen als dingen anders en beter kunnen en als het nog niet overtuigend is waarom "vernieuwend" in onze naam voorkomt, dan nodig ik u uit alsnog die 31 alinea's even door te nemen.

Dan een antwoord op de vraag van meneer Stekelenburg, eigenlijk vraagt hij dat aan iedereen; zullen we niet gewoon ophouden met die bestuurlijke vernieuwing? Ik denk eigenlijk dat ik in de beantwoording van de vraag of opmerking van de heer Monrooij al duidelijk heb laten blijken dat wij echt een meerwaarde vinden in vernieuwend zijn en durven zijn en als het een keer niet lukt, moet je opstaan en het nog een keer proberen en er ook niet elke keer mee stoppen.

De heer Stekelenburg (SP): ja, ik vat maar gelijk de koe bij de horens, voorzitter. Ik vraag mevrouw Peters: waarom moest dat onderwerp over armoede van de agenda? En waarom is dat niet vooraf gecommuniceerd met anderen? Waarom moest de hele oppositie daarmee geconfronteerd worden? Ik hoop dat u een heel vernieuwend antwoord geeft.

Mevrouw Peters (LV): ja voorzitter, dank. Ik snap de vraag, maar ik vind hem niet hier thuishoren aangezien we het hebben over een andere raadsvergadering, waarin we vervolgens ook gewoon verder zijn gegaan met de beantwoording en met de agenda van die avond. Het is niet mijn ordevoorstel geweest en ook niet van mijn fractie, dus ik verzoek de heer Stekelenburg die vraag daar te plaatsen waar die thuishoort en dat is niet bij mij, dus ik kaats de bal weer terug.

Dan ga ik verder met de bespreking van de moties en amendementen zoals die vandaag zijn ingediend en dan is het ietwat ongebruikelijk, want dan moet ik beginnen bij de eigen motie, maar dat is nu eenmaal de eerste motie die hier in het setje voor komt, motie 210. Ik wens te beginnen met de opmerking dat we het dictum wensen aan te passen conform voorzitter uw verzoek/opties, waarbij dan in nummer 1 Q1 wordt aangepast in Q2, waarbij 2 hetzelfde blijft zoals die er nu staat en waarbij 3 als volgt komt te luiden: "in het kader van bestaande lokale projecten het gesprek met jongeren en ouders/verzorgers over de gevaren en aantrekkingskracht van en de mogelijke oplossingen voor wapens en messen te blijven voeren, waarbij goed wordt gekeken of en zo ja welke jongeren verder in de criminaliteit dreigen te belanden, waarbij dus bij 3 een toevoeging is "de mogelijke oplossingen voor" zoals u dat had aangegeven, meneer de voorzitter.

De voorzitter: en ik hoor van de griffier dat die wijzigingen al op iBabs zijn meegenomen.

Mevrouw Peters (LV): ja, ik heb ze op voorhand doorgegeven aan de griffier.

De voorzitter: dus dan hoeft ik het niet nog een keer te herhalen, dan kan iedereen het daar lezen.

Mevrouw Peters (LV): akkoord. Dan verwijs ik naar die wijzigingen zoals op iBabs te vinden en ik wil u, voorzitter, danken voor de toezegging die ik toch heb gehoord of althans de omarming dat u het prettig vindt om meer gereedschap in de koffer te hebben, waarbij ik me vervolgens dan ook voel opgeroepen om de raad te vragen om voor deze motie te stemmen.

Mevrouw Verbeek (IB): ik heb eigenlijk een vraag. Komt er dan ook een clause in dat sommige mensen dat wel mogen, omdat zij ze nodig hebben voor koken en dat soort dingen? Dus geen beroeps maar vrijwilligers die ergens anders gaan koken en een mes meenemen bijvoorbeeld?

Mevrouw Peters (LV): ik kan daar een heel juridisch antwoord op geven, maar laat ik het zo verwoorden dat een verbodstelling zoals in de APV wordt voorgesteld onder verwijzing naar de andere steden, dat uit die verwoording voldoende duidelijk blijkt dat het verbod op het dragen van messen alleen geldt op het moment dat je het niet gebruikt om een appeltje te schillen of je vlees thuis in stukjes te hakken, maar dat de omstandigheden van het geval, zo zal ik dan maar uitleggen, bepalen of je dat mes voor handen hebt omdat je denkt: ik ga naar school en misschien is het handig dat ik hem in mijn broekzak steek, of dat je hem bij je hebt omdat je thuis wilt gaan koken. Ik ben dus niet bang dat dat voor uitdagingen gaat zorgen. Hoewel het in theorie misschien zo kan lijken, denk ik misschien dat in de praktijk dat allemaal vrij voor zich spreekt. Ik denk ook dat als u een voorbeeld leest in een van de APV's waar ik naar verwijs, dat u het met mij eens zal zijn, want daar staat het duidelijk in.

Dan ga ik verder, meneer de voorzitter. Amendement 84, investeren in de Algemene Hulpdienst. We hebben goed geluisterd naar de wethouder die het ontraadt en wij zullen dus ook tegen dit amendement stemmen.

Wat betreft amendement 85, ook daar heeft mijn fractie vanuit het college nog weinig over gehoord maar laat ik eerlijk zijn, ook mijn fractie is actief geweest bij de werkgroep jeugdparticipatie en wij zijn dus, zoals de vlag er nu bij hangt, voor dit amendement, maar wij zijn nog wel erg benieuwd of er vanuit het college een reactie of standpunt op dat amendement komt.

Wij zijn tegen amendement 86 over het Atrium.

Dan komen er een viertal moties waarvan we hopen dat er vanuit het college nog een duidelijke beantwoording komt en ook van de indiener een onderbouwing komt. Bij motie 211 over dierenwelzijn: een nieuw actieplan kun je inderdaad niet op tegen zijn, maar ik verneem graag van de indieners of Q1 wordt veranderd in Q2 en we hebben problemen met het woord "optimaal" zoals dat in het dictum staat opgenomen, dus op dat punt krijgen we graag nog een reactie.

Over de moties van de ChristenUnie, 212 en 213; we hinken op 2 benen en wij verzoeken toch om de aanvullende vragen zoals meneer Monrooij die daar net over heeft gesteld aan het college, duidelijk te beantwoorden.

Investeren in het sociaal domein, motie 214, daar zijn we in principe voor, maar dat ligt een beetje aan de interpretatie.

Mevrouw Feenstra (GL): ik vroeg me af over motie 211, het woordje "optimaal"; wat is daar op tegen? Waar zouden we dat dan in moeten veranderen?

Mevrouw Peters (LV): als u het weghaalt, dan heeft u het dus over plaagdierbestrijding op een diervriendelijke wijze. Dat lijkt ons duidelijk genoeg, maar door het woordje "optimaal" optimaal vervelend wordt in die zin dat je dan de nadruk legt op optimale diervriendelijke wijze, terwijl diervriendelijk wat ons betreft voldoende zou moeten zijn, dus niet vervangen, maar wegstrepen.

Mevrouw Feenstra (GL): dat is prima, dat kunnen we zo overnemen als het over dat soort semantiek gaat.

De voorzitter: dan begrijp ik dat die motie veranderd wordt nu?

Mevrouw Feenstra (GL): we veranderen ook Q1 in Q2, dus laat ik dat dan gelijk zeggen.

Mevrouw Peters (LV): ik ben gebleven bij motie 214 van de SP. In principe zijn we voor in die zin dat ik in de eerste termijn voldoende duidelijk heb aangegeven dat wij voldoende geld beschikbaar willen stellen voor het sociale domein, maar wat ik van de indieners nog graag hoor, bedoelt u met ‘investeren in sociaal domein’ dat dat meer moet zijn dan nu? Of bedoelt u dat het gelijkblijvende kwaliteit en hoogte moet zijn, zoals nu? Daar zal voor ons het verschil in liggen.

De heer Stekelenburg (SP): ter toelichting, want ik zit een beetje aan het eind van alle woordvoerders, dan kan ik het gelijk voor iedereen duidelijk maken, ik kijk ook met een schuin oog naar mevrouw Spalburg, want de wethouder zei ook iets over de transformatieagenda. Volgens mij moeten we dat gewoon wijzigen in sociaal domein, maar wat er bedoeld is dat we in een bepaalde mindset blijven. Het gaat dus niet om meer geld, maar dat we wel blijven vernieuwen en de transformatiegedachte voortzetten.

Mevrouw Peters (LV): dank u, voorzitter. Dan is mijn vervolgvraag aan de wethouder of deze motie dan nog nodig is, of dat u zegt: ik heb eigenlijk al voldoende toegezegd om deze motie uit te voeren.

Ja, Geins Geluk, eigenlijk kun je niets hebben tegen de bestrijding van armoede, maar vragen wij ons nog wel even af: moet dat dan zo, met name omdat we in de motie niet een duidelijk kader vinden voor welk gedeelte dan die 100% toezegging zou geschieden, dus daar graag duidelijkheid over van de PvdA.

Restafval, motie 216, zijn wij voor.

Duurzaam thuisbezorgen 217; uitstekend plan, maar luisterend naar de wethouder denken we dat we het voor nu even moeten doen met wat al loopt om verder te kijken of we daar in een later stadium meer mee kunnen, dus voor nu tegen.

Motie 218; goed plan, hoe meer bomen hoe beter zou ik willen zeggen, maar dat moet wel haalbare kaart zijn dus zoals de motie nu verwoord is zijn we tegen. De ambitie om meer bomen te planten steunen we wel.

Digitaal stemmen, daarvan zijn we mede-indiener, dus we zijn voor en ik wens aan te vullen op dat wat de heer Horst van het CDA zei dat ook mijn fractie van mening is meneer de voorzitter, dat u obstakels tegenwerpt waarvan wij denken of eigenlijk wel durven te stellen dat die zich in de praktijk hoogstwaarschijnlijk niet voor zullen doen. Wij verwijzen daarbij ook naar andere gemeenten die het wel gebruiken en ik graag van u voorzitter, hoor of u overleg heeft gehad met die gemeenten om te kijken of die beren op de weg ook daadwerkelijk reële beren zijn?

Motie 220 dierenwelzijn; onder verwijzing van onze potentiële steun aan motie 211 zien wij geen toegevoegde waarde in motie 220 nu wij geen voorstander zijn van omheinde hondenuitlaatvelden.

De voorzitter: u bent door uw spreektijd heen.

Mevrouw Peters (LV): de rest moeten jullie dan maar afwachten!

De voorzitter: ja, dat mag straks nog met een korte stemverklaring.

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Ja voorzitter, dank u wel. Allereerst dank voor alle bijdragen in de eerste termijn. Dat was een diverse inbreng; dat ging over eenzaamheid, schulden bij jongeren tot hondenvelden en zelfs de sport kwam voorbij. We zouden er nog een hele boom over kunnen opzetten.

Nu we het toch over bomen hebben, ik weet niet goed hoe ik de antwoorden van het college moet duiden: willen ze nu wel of willen ze nu niet? Ik denk eerlijk gezegd, als ik diep in het hart kijk van deze wethouder, dat zij wel wil dat iedere Nieuwegeiner een boom krijgt, maar dat ze veel weerstand ontvangt als dit idee naar voren komt en wat krijg je dan in deze zaal?

Meestribbelgedrag. Meestribbelen; dat moet ik misschien even uitleggen. Dat is zoveel als: je zegt het wel belangrijk te vinden, maar je stelt vragen om te vertragen of je zet een stap opzij in plaats van vooruit. Bomen kosten geld, dat klopt, wel € 250 per stuk. Twee reacties daarop: ze besparen ook veel geld, bijvoorbeeld om andere klimaatadaptieve maatregelen als alternatief dan te moeten nemen. De andere is: als ze dan zoveel kosten, waarom kappen we er dan zoveel? Is dat dan niet gewoon ook een financiële kaalslag? Hier gaat het beste collega's, om willen. Als je wilt, ontstaan er kansen en mogelijkheden. We hebben in onze motie nergens gezegd dat de gemeente deze bomen moet planten. Afgelopen zomer werden bomen gratis weggegeven. Hoeveel bomen zouden er in Nieuwegeinse tuinen zijn beland als wij een uitdeellocatie hadden verzorgd? Met onze motie geven we geen tijdslijnen, geen opdracht hoe het bereikt moet worden, dat mag allemaal uitgedacht worden. Waar kan je slim combineren? Bomen op daken, op parkeerdaken, whatever. Stop met meestribbelen. Het gaat hier om het willen. Als u de ambitie te hoog vindt, kom dan gerust met uw alternatief. Ik nodig u daar absoluut voor uit, want als we dit met elkaar belangrijk vinden en dat hoor ik in ieder geval wel uit de reacties, dan moeten we gewoon een doelstelling benoemen en dan willen we het en dan gaan we het gewoon doen.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ja ik zat te denken, het lijkt me een heel mooi plan om alle Nieuwegeiners een boom cadeau te doen met het 50-jarig bestaan van Nieuwegein. Wat vindt D66 daarvan?

De heer Verhoeve (D66): ik ben blij met dat soort suggesties. Eigenlijk is dat exact waartoe ik oproep; als we dit willen, ontstaan er kansen en mogelijkheden. Laten we met elkaar kijken. Misschien zijn er ondernemers die hierbij willen helpen. Misschien zijn er andere gemeenten waar ze er vanaf willen. Er worden vanuit Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer twijgjes uitgedeeld omdat zij ze maar kwijt moeten; kansen genoeg, dus een goede suggestie.

Mevrouw Feenstra (GL): ik begrijp toch niet helemaal waar dat absolute getal nu vandaan komt, want de vraag om een verdubbeling; we hebben nu 35.000 bomen en we groeien naar zo'n 70.000 inwoners dus dat is een rücksichtslose verdubbeling, terwijl we hebben de wethouder toch ook heel goed horen zeggen dat er zeker meer bomen moeten komen en uiteraard ik bedoel, we zouden GroenLinks niet zijn als wij daar niet heel erg voor zijn, maar dan wel vanuit de analyse op de hittestress en de beschikbare ruimte die daar ook is en daar zoveel mogelijk bomen plaatsen. Als ik D66 ook in eerdere bijdragen hoor, dan is juist D66 ook een partij die pleit voor meer die samenhang en niet zomaar rücksichtslos iets neerzetten, maar juist ook vanuit die beleidsvisie, dus ik vraag aan D66 hoe het kan zijn dat u zo alleen op dat getal zit en het hele kader daaromheen zouden willen loslaten.

De heer Verhoeve (D66): er wordt meegestribbeld. GroenLinks verkiezingsprogramma: 17 miljoen bomen erbij in de komende 4 jaar, dus als we het hebben over absolute getallen; daar zitten ze. Het gaat mij niet om het absolute getal. Ik heb net ook de handreiking gedaan aan de wethouder: als dit niet een realistisch getal is, kom vooral met een alternatief, zolang we maar een doelstelling hebben en volgens mij nogmaals, wat ons hier bindt is: we willen het. Laten we het dan doen.

Mevrouw Feenstra (GL): concreet is dus de vraag: bent u bereid om dat getal dan los te laten? Uiteraard willen wij ook meer bomen, dus als u bereid bent om er een soort wiskundig getal van te maken en bereid bent om dat getal los te laten, dan vindt u ons uiteraard aan uw zijde.

De heer Schat (VVD): ja voorzitter, dank u wel. Ik wil toch nog een klein beetje tegenstribbelen zoals D66 dat noemt. Is D66 zich ook bewust dat niet alle inwoners even blij zijn met bomen? Bladoverlast is een van de meest voorkomende klachten bij de gemeente en ook zijn steeds meer mensen bereid om zonnepanelen op hun daken te plaatsen en dat wil ook niet helpen met bomen, dus hoe realiseert u zich dat? We hebben ook nog in het verleden heel veel wortelopdruk gehad waardoor heel veel bomen zijn verdwenen, dus je introduceert dan ook het ene probleem weer met het andere. Klimaatadaptief de wijk inrichten met bomen daar ben ik zeker voor, maar doe dat wel behoudend en niet zo rücksichtslos met dat soort aantallen die u nu noemt.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ja, dank u wel. Ik vind het altijd een grappig argument dat mensen last hebben van bomen. Volgens mij hebben zij nog veel meer last van windturbines, dus daar kunnen we nog een hele boom over opzetten.

De heer Verhoeve (D66): ik hoor de heer Schat zeggen: ‘ik ben zeker voor, maar’ en dan komen er heel veel tegenargumenten en inderdaad, dat is meestribbelen. U noemt het zelf al tegenstribbelen. Dat mag in uw geval dan misschien wel waar zijn, maar laat ik de rest dan even bij het kamp meestribbelen behouden.

Wij gaan bovenop het parkeerdek van de HN-locatie bomen planten. Blijkbaar zijn er bomen in staat om daar geplant te worden. Blijkbaar zijn er bomen die minder wortelopdruk veroorzaken en ik kan u verzekeren, mevrouw Bakhtali had het dan over de windturbines, maar er gaan ook heel veel klachten komen over al die airco’s die we gaan installeren op de daken, aan de muren, aan de gevels et cetera. Welk probleem zijn we nu met elkaar aan het oplossen? Volgens mij staat onomstotelijk vast dat bomen helpen, onderzoek is daarvoor, om koelte in de stad te creëren. Als dat is wat we willen en inwoners waarderen het groen in onze stad, laten we er dan voor gaan. Moet dat dan een absoluut getal zijn? Serieus, ik heb dat nu 3 keer gezegd, maar laat het college vooral komen met een voorstel, dan gaan we het over het voorstel hebben, maar dit was een eerste suggestie om in ieder geval met elkaar te zeggen: dit willen we.

De heer Schat (VVD): ik wil best meedenken met D66 en we hebben daar ook wel eens over nagedacht. Dit moet je gewoon betrekken bij de verbetering van de buurten, dus bij Betere Buurten en het klimaatadaptief maken van die buurten. Dat is voor ons voldoende denk ik. Dank u wel.

De heer Verhoeve (D66): ik denk inderdaad dat het daar ook bij betrokken kan worden. Ik denk dat op nog veel meer plekken het betrokken kan worden en dat hoeft niet alleen in de buurten te zijn. Maar goed, volgens mij is het verhaal duidelijk en als het echt gaat over het woord verdubbelen, als jullie met een betere suggestie komen om de opdracht wel echt mee te geven, ik sta daar absoluut voor open, want we moeten wel die doelstelling hebben. Ik zou wel een doelstelling willen bepalen, hoe dan ook, want dat moeten we ook op restafval. Als ik het nu goed heb begrepen, hoor ik de wethouder zeggen als het gaat over restafval dat verminderen het doel is. Dat zou betekenen dat als wij over 5 jaar 208 kilo gemiddeld per inwoner inzamelen, dat alle maatregelen die we hebben getroffen succesvol zijn geweest. Dat is 1 kilo minder trouwens, beste collega’s. Vinden we dat echt? Ik vraag het zelfs aan het college: vindt u dat echt? Dat lijkt mij toch niet. In welke container is deze ambitie nu gebleven? Wordt deze ambitie nog gerecycled? Wij vragen echt om een serieuze doelstelling. Minder restafval is ook een lagere verbrandingsbelasting en dus lagere lasten voor onze inwoners, dus hier moet de VVD niet op

gaan meestribbelen maar voor zijn. We snappen ook de opmerking van de ChristenUnie die aangeeft hoe dat dan zit met het nascheiden en waar ga je dat dan meten. Daarom stellen wij ook geen doelstelling voor omdat het een wat complexer verhaal is, dat is juist de vraag aan het college om met een voorstel te komen.

Dan de schoolgebouwen. Laat het nogmaals duidelijk zijn: het gaat ons vooral om de leerlingen die op dit moment al in verouderde schoolgebouwen proberen om geconcentreerd te leren, om zich te ontwikkelen. Mij werd verweten of gecompimenteerd, ik weet dat niet zo goed, of ik wel of geen goed debater ben, maar een debater lijkt de verschillen te vergroten en ik wil juist de verschillen verkleinen en bij elkaar komen. Volgens mij zitten we heel dichtbij elkaar: in een gezonde leeromgeving investeren in de toekomst, maar als we het dan hebben over die inhoud en u zegt: we gaan de scholen kijken (en dat moet ik even kijken: is het nou renoveren of transformeren, dat antwoord krijgen we nog), maar wat gaan we dan doen met de locaties die al aangewezen zijn als woningbouwlocaties? Hoe gaan we dat belang dan met elkaar behartigen? Dat is mij echt nog onduidelijk. Het is gewoon vervelend voor de leerlingen en de woningzoekenden van Nieuwegein dat er een vertraging op de lijn komt. Daar moet een oplossing voor komen en snel. Overigens, een andere vraag is ook: we hebben een oud schoolgebouw aan de Schoolstraat in Jutphaas; wordt dat nu ook weer onderdeel van deze plannen, want dat is natuurlijk ook best wel zo'n klassiek gebouw met veel mogelijkheden. De nota Duurzaam Financieel Evenwicht, daar zitten we nu wel een beetje mee in onze maag. Aan de ene kant worden er geen nieuwe kaders neergezet maar vraagt u om ruimte om te gaan handelen/onderzoeken, terwijl daarvan vraag ik me af: heeft u daar een besluit van de raad voor nodig of is dit een manier om ons te betrekken? Dan kan dat op zoveel andere manieren, dus ik zoek even: heeft u echt nodig dat we dit besluit vanavond nemen? Daar stoeien we gewoon mee. Dan nog even door naar die ondernemers; wat geweldig dat wij die distributiemogelijkheid hier op City gaan krijgen en hoe geweldig is het als uw college dit goede idee verder brengt zodat we nog meer lokale ondernemers kunnen uitnodigen om van zo'n soortgelijke dienst gebruik te maken, want daar zit volgens mij wel de rol van de gemeente: niet om zelf te bezorgen, maar om te faciliteren. Ik hoorde een belletje en ik heb nog zoveel te vertellen maar ja, de tijd is op.

De voorzitter: u heeft teveel bomen opgezet misschien! Ja, die lag zo voor het open doel, die kon ik niet missen, terwijl ik helemaal niet goed ben in voetballen. Dank u wel, meneer Verhoeve.

Fractie Verenigde Seniorenpartij, de heer Beeuwkes:

Dank u wel, voorzitter. In de eerste plaats wil ik het college dankzeggen voor de beantwoording van de vragen. Ze waren duidelijk en helder en daar kunnen we mee verder.

Ik wilde graag doorgaan met de nodige moties en amendementen.

- Lokaal messenverbod. Ik heb daar toch even een vraag over: de motie heeft het over een toename van steekincidenten onder andere op scholen, maar niet over Nieuwegein. Is er een aanleiding om de situatie in Nieuwegein als zorgelijk te beoordelen? Zijn daar gegevens over bekend? Zo ja, waarom worden die gegevens niet gebruikt? Zo nee, dan is het beter dat eerst na te gaan voordat er regeltjes worden ontworpen.
- Het amendement van SP, D66 en Groep Verdam over de Algemene Hulpdienst; wij weten dat de wethouder in gesprek is met de Algemene Hulpdienst. Er zou op 25 november weer een vervolg komen van hoe de dingen zich gaan ontwikkelen, maar om toch een klein beetje een stok achter de deur te doen, zullen wij dit amendement ondersteunen.
- Amendement jeugdparticipatie bij de Programmabegroting; dat vinden wij ook een prima voorstel en dat zullen wij ook ondersteunen.
- Betreft het amendement van ieders Belang omtrent het Atrium; wij hebben kort geleden van de wethouder een duidelijke uiteenzetting gekregen omtrent de voortgang van de

- huurders en dat de wethouder daar druk mee in gesprek is en dat dat op een bepaald moment niet op een laag pitje staat, dus wij zullen dit amendement niet steunen.
- GroenLinks over dierenwelzijn, daar heb ik toch een vraag over. Wat is er mis op dit moment en welke praktische maatregelen zijn er gewenst?

Mevrouw Feenstra (GL): ik voel mij aangesproken. Wat er mis is, is dat er een beleid is uit 2009. Dat is 11 jaar oud en er is in de tussentijd echt het nodige veranderd. Dierenwelzijnsbeleid is belangrijk, ik zal niet herhalen wat ik in mijn eerste termijn daarover gezegd heb, maar omdat we ook zorgzaam moeten zijn voor de dieren om ons heen. U heeft de wethouder ook gehoord dat er wel een aantal dingen bij horen, maar dat is allemaal vrij ad hoc en waar wij om vragen is een integraal beleid en na 11 jaar is dat echt wel nodig om dat te actualiseren. Vandaar deze motie.

De heer Beeuwkes (VSP): dank u wel.

- De ChristenUnie motie indicatoren woningen middenhuur ondersteunen wij. Wij vinden dat toch ook een belangrijk punt en ik geloof dat de wethouder daar nog op terug zal komen.
- Dan motie 213 betreft de gastouders. Ik heb daar een paar vragen over. Er is veel ongeregistreerde opvang. Die wordt niet meegeteld en dat vertekent het totaalbeeld dat overigens door de ChristenUnie niet wordt aangegeven. Registratie is een voorwaarde om voor de opvang betaald te krijgen. Het is dus tevens een eigen belang van de gastouders omdat ze ervoor betaald worden. Een opvangtoeslag wordt door de overheid betaald. Het is dus niet zo gek dat de overheid administratiekosten heft op deze registratie, dus wij stemmen tegen deze motie
- Dan hebben we de SP over het financieel evenwicht. Daar stemmen wij voor, dat vinden wij een goed voorstel.
- De PvdA over Geins Geluk tegen eenzaamheid; er staat dat 50% wordt gefinancierd en 50% moet men uit eigen zak betalen, maar die 50% is volgens ons wel wat hoger. Het gaat er natuurlijk ook om in de praktijk is dat de vrijwilligersinzet, die krijgen ook zo'n € 15 per uur per vrijwilliger. Dat komt dan nog bovenop die 50%, dus dan zitten we gauw al op die 100%. Wij zijn dus tegen deze motie.
- D66 werken met minder restafval. Een sympathiek verhaal met een duidelijke uitleg, dus dat kunnen we ondersteunen.
- Duurzaam thuisbezorgen. Ja, dat is leuk, prima, maar wat vinden de bezorgdiensten daar zelf van? Bezorgen is geen vetpot en investeren in elektrische voertuigen kon wel eens een probleem zijn, tenzij D66 daar stevig in wil investeren, dus wij zijn tegen deze motie.
- Voor iedere Nieuwegeiner een boom erbij. In 2019 heeft de raad een Bomenbeschermingsplan vastgesteld, gebaseerd op het Groenstructuurplan van 2017 dat onder meer door D66 is geaccordeerd. Nieuwegein wordt volgebouwd, de ruimte voor bomen wordt minder. Dat is een feitelijk gevolg van het gemeentelijk beleid waarvoor de raad verantwoordelijk is dus daar hikken wij wel tegenaan, terwijl wij het toch als VSP ook heel belangrijk vinden dat ook voor onze kinderen en kleinkinderen de lucht wel schoner wordt, dus vandaar dat wij toch voor deze motie stemmen.
- Digitaal stemmen; ja, er is al het een en ander over verteld. Wat wij toch wel vinden als de fractie van het CDA tijd wil besparen voor raadsvergaderingen, dan is enige vergaderdiscipline van de fracties het meest effectief. Bovendien is hoofdelijke stemming de feitelijke manier waarop volgens de Gemeentewet gestemd behoort te worden, dus we moeten de zaken niet omdraaien. Wij stemmen dus tegen deze motie.

De heer Horst (CDA): ja voorzitter, ik vraag me af of de VSP zich realiseert dat er vele gemeenteraden in Nederland zijn die met een digitale stemapplicatie werken en dus niet de

klassieke vorm van hoofdelijke stemming zoals wij hier in Nieuwegein doen, maar op die manier geven de raadsleden uitdrukking aan hun uitdrukkelijke wens om voor of tegen een voorstel te zijn.

De heer Beeuwkes (VSP): ik heb hier kennis van genomen, maar dat verandert ons standpunt niet.

- De motie dierenwelzijn van ieders Belang, een sympathieke motie. We weten gewoon dat in coronatijd komen er steeds meer hondenbezitters bij. De landelijke dagbladen schrijven dat het dierenasiel 30% meer aanvragen krijgt, dus er komen steeds meer hondjes in onze buurten en wijken en het is natuurlijk een sociaal gebeuren als de hondenbezitters elkaar ontmoeten op een afgebakend terrein. Dit vermindert de hondenpoep in de wijken dus het mes snijdt aan 2 kanten, dus wij stemmen voor deze motie.
- Voedselbanken; dat is een sympathiek voorstel en wij vinden het ook heel belangrijk dat iedereen, ook de mensen met een kleine beurs worden geholpen. Dat worden er steeds meer want we krijgen een steeds grotere tweedeling in onze maatschappij dus ook in Nieuwegein, dus wij ondersteunen deze motie.
- De motie Help jongeren uit de schulden. Ja, daar is het een en ander al over gezegd en als wij weten dat het gaat om een schuldsaneringstraject op te zetten als dat mogelijk is, dan vinden wij dat interessant want die schulden komen niet uit de lucht vallen. We kunnen wel helpen maar pamperen leidt de jongeren niet naar een mooie toekomst, dus misschien dat daar nog iets over gezegd kan worden.
- GroenLinks over inkomensafhankelijke eigen bijdrage; dat ondersteunen we, want we vinden het belangrijk dat mensen op een bepaald moment op een bepaald inkomensniveau zelf hun bijdrage kunnen betalen en dat juist de mensen met een laag inkomen en dat wordt alleen maar meer, toch ook de kans krijgen dat ze geholpen worden, dus wij stemmen voor deze motie.

Ik geloof dat ik er nu door ben of ik heb er nog eentje vergeten, want die was er later bijgekomen.

De voorzitter: die is officieel nog niet ingediend.

De heer Beeuwkes (SP): neem me niet kwalijk, dan houd ik die nog even onder de pet.

Mevrouw Bakhtali (Nú): bij dezen.

De voorzitter: dat komt dan in uw termijn zometeen, mevrouw Bakhtali. Dank u wel meneer Beeuwkes.

Fractie Partij van de Arbeid, mevrouw Spalburg:

Dank u wel. De motie Geins Geluk van 50%. Ja, er wordt gezegd dat die € 15 per uur wordt uitbetaald, maar ik heb begrepen altijd dat dat een berekeningsmethode is en dat het niet letterlijk wordt uitbetaald, dus daar wil ik graag dan nog van de wethouder een antwoord op. Wij willen die motie graag aanpassen. Wij hebben heel erg goed geluisterd naar wat de wethouder zei en er zijn ook meerdere partijen die aangegeven hebben dat eenzaamheid nu groter is dan voor de corona. Het CDA heeft daar ook regelmatig een punt van gemaakt en ook andere partijen hebben dat aangegeven. De wethouder had een voorstel om het alleen voor dit jaar te doen; daar kunnen wij mee leven, dus wij willen graag veranderen dat het voor 2021 wordt ingevoerd. Achter 48 lid a en b komt dan dus “voor het jaar 2021” en dan een extra bolletje onderaan “en deze wijziging eind 2021 te evalueren en op basis hiervan een besluit te nemen of het wel of niet een vervolg moet hebben”. Dat is dan de aanpassing die ik wil doen.

Mevrouw Peters (LV): ja voorzitter, dank. Ja, ik interrompeer terwijl mevrouw Spalburg ook nog niet helemaal klaar was dus misschien ben ik een beetje prematuur, maar ik hoor graag of dan die 100%-mogelijkheid ook voor de volle 100% budget van Geins Geluk zou moeten gelden of dat daar ook nog een inperking komt.

Mevrouw Spalburg (PvdA): we konden kiezen uit 2 keuzes en wij hebben de keuze genomen voor 1 jaar, dus Geins Geluk hebben we nu aangepast. We hopen dat de mensen daar dan wel in meegaan, want eenzaamheid is een hot item en het is dan een win-winsituatie; we brengen het nog een keer onder de aandacht en daarmee is dat dubbel.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ik vroeg me af, misschien ook, ik weet niet of de PvdA dit kan beantwoorden, maar is het sowieso al een keer geëvalueerd, dit project? Dat zou ik wel graag willen weten van de wethouder in tweede termijn en ik zou dan ook de uitkomsten willen weten.

Mevrouw Spalburg (PvdA): ja, dan Help jongeren uit de schulden. De VSP vraagt of dat het sanering is. Ja, dat is juist de bedoeling; als je het overneemt, dan wordt het een sanering en de PvdA ziet wel veel waarde daarom in zo'n revolving fund, vooral omdat er dan maar 1 schuldeiser is. We hebben goed naar de wethouder geluisterd; die wil kijken of op de een of andere manier dit wel of niet meegenomen kan worden om te kijken of zij met een voorstel kan komen om de schulden van de jongeren goed aan te pakken daarin. De vraag die we dan nog hebben is: kunt u aangeven of Q1 haalbaar is of kunt u daar dan nog antwoord op geven? Verder vinden wij het wel erg wat de VVD suggereert dat als je als ouder komt omdat je kind een probleem heeft, dat de ouders dan maar een opvoedcursus moeten volgen. Ik begrijp werkelijk niet waar dit vandaan komt.

De heer Schat (VVD): voorzitter, dan heeft de PvdA dat helemaal verkeerd begrepen. Het gaat er gewoon om dat in de problematiek het gewoon heel vaak voor komt dat ouders steeds mondiger worden en misschien iets signaleren bij hun kind en dat aandragen, terwijl er zijn tegenwoordig heel veel kinderen met ADHD en dyslexie. Vroeger was dat veel en veel minder en wij geloven er niet in dat dat inderdaad een toename is, maar dat we daar gewoon met z'n allen anders naar zijn gaan kijken en heel veel ouders hebben ook gewoon moeite om kinderen die dat soort problemen hebben daarmee goed op te voeden en zelf daarbij te helpen, dus het zou ook heel goed kunnen helpen om de ouders daarbij te ondersteunen in plaats van dat je dat met hele dure zorg gaat doen. Zo is het bedoeld.

Mevrouw Feenstra (GL): ik ben wel benieuwd naar de cijfers die deze toch wel zeer bonte stelling onderbouwen van de heer Schat.

De heer Schat (VVD): ja voorzitter, die kunt u gewoon nalezen overal in de media.

Mevrouw Spalburg (PvdA): ja, ik wil nog even reageren op meneer Schat. Ja weet u, we hebben ook nog met professionals te maken; die kunnen heus wel beoordelen waar het zit, of die ouders wel of niet nog zo'n opvoeding moeten hebben. Ik denk dat dat op die manier ook wel wordt meegegeven.

Dan wil ik nog even iets zeggen over de motie die wij mee hebben ingediend over het afschaffen van de Wmo. Wij vinden dat er niet genoeg geklaagd kan worden en het afschaffen van die schoonmaaksubsidie voor de rijken moet gewoon gebeuren en landelijk regelen, ik kan u zeggen: bij ons staat het al in het verkiezingsprogramma.

Dan wil ik nog even kort op de moties ingaan:

- Lokaal messenverbod; daar zijn we blij dat de burgemeester aangeeft dat u niet wacht tot het probleem er is, maar ook al voordien al in gesprek gaat.

- De algemene hulpdienst; wij vinden dat wat de wethouder heeft aangegeven en in gesprek is, dat we dat maar eerst moeten afwachten.
- Jeugdparticipatie, daar is nog niet veel over gezegd, maar wij hebben het idee dat die te vroeg komt. Wij hebben liever dat we volgend jaar, nadat we wat meer informatie hebben, daar een plan voor maken en het dan in de begroting op nemen.

De heer Verhoeve (D66): ik merk bij dit amendement dat er heel veel naar het college wordt gekeken, maar dit amendement is eigenlijk echt om ons eigen traject, waar wij volgend jaar activiteiten voor ondernemen, in onze eigen Programmabegroting op te nemen. Zoals de burgemeester het in zijn beoordeling tijdens de Avond van de Raad ook al zei; het is een omissie die hiermee eigenlijk gewoon wordt rechtgezet. Ik weet niet wat het college daaraan gaat toevoegen, maar dit is echt gewoon puur om de activiteiten die volgend jaar gaan plaatsvinden in deze Programmabegroting al op te nemen. Als we dat pas een jaar later doen, nou ja u begrijpt hem denk ik wel, dat wordt een beetje ingewikkeld.

Mevrouw Spalburg (PvdA): dan wachten we eerst nog even de reactie van de wethouder af en dan kijken we wat we doen.

- Dan het Atrium; we hebben ook te maken met maatschappelijke partners; die kun je niet weer 2 jaar in de wacht zetten, dus daar zijn wij tegen.
- Dierenwelzijn; de wethouder heeft toegezegd dat er een plan komt en dat dat te maken had met capaciteit, dus eigenlijk vinden wij hem overbodig.
- De ChristenUnie over de moties middenhuur en gastouders wachten we nog even af wat de wethouder hierover zegt.
- Het duurzaam evenwicht voor het sociaal domein is belangrijk voor de ondersteuning, dus die handhaven we ook.
- Restafval hebben we het al over gehad.
- Thuisbezorgen; het is mooi dat hier al een bedrijf mee bezig is. Het heeft natuurlijk 2 kanten; de ene kant is dat het mooi is dat er minder busjes rijden, maar aan de andere kant hebben we dan weer een hoop werkelozen.
- Iedere Nieuwegeiner een boom erbij. Ja, ik vind het mooi. Mijn collega de heer Holtermann had een heel mooi artikel uit de Volkskrant: als je 10% van de Nederlandse jaarlijkse uitstoot wil verslaan, dan heb je 2,3 miljoen nieuwe bomen nodig en dat duurt dan 15 jaar en dan heb je de helft van Nederland nodig, dus het is prima dat er overal in Betere Buurten bomen komen, maar deze vinden wij te ver gaan.
- Dan digitaal iBabs: ja, ik ben in principe niet zo tegen digitaal stemmen, maar ik begrijp dat de heer Backhuijs zich zorgen maakt over toch de veiligheid daarin, dus die zullen wij niet steunen.
- Dierenwelzijn; de wethouder gaf aan dat daar te weinig ruimte voor is, dus die zullen we ook niet steunen.
- De Voedselbank is aangegeven dat daar al heel veel aandacht voor is. Dat is ook goed, dat moet ook, dus deze vinden wij ook overbodig.
- Van de motie van Stadspartij Nieuwegein horen we graag eerst wat de wethouder daar van vindt.

De heer Horst (CDA): voorzitter, ik wilde toch graag nog even terugkomen op wat mevrouw Spalburg zei over de motie digitaal stemmen via iBabs. Kijk, als een raadslid zich niet herkent in de stemmingsuitslag, kan dat altijd gemeld worden. De griffier zal of via beeld of via de voorzitter de stemmingsuitslag meedelen, dus als er volgens een van de raadsleden iets niet klopt, kan die daarvoor aan de bel trekken en kan de stemming wat dat betreft ongeldig worden verklaard. Dat is 1 borg en bovendien, zoals wij hier bij elkaar zitten denk ik dat geen van ons allen, opdat wij niet kunnen weten dat een van ons op enig moment voorafgaand aan deze

vergadering onder druk is gezet om zijn stem op een bepaalde manier uit te brengen. Dat weten we zegt de voorzitter, ook zeker niet als daar digitaal wordt gestemd. Ik zie het verschil niet zo met het fysieke stemmen.

Mevrouw Spalburg (PvdA): het verschil is dat de betrokken persoon in beeld is en de burgemeester dat kan verifiëren.

De heer Horst (CDA): maar ja, dan weet je nog niet, kijk, we kunnen dan ook gewoon zeggen dat iedereen zijn camera aanzet bij het digitaal stemmen zodat je ook kunt zien dat de mensen aanwezig zijn achter de camera.

Mevrouw Spalburg (PvdA): ja, u doet heel erg uw best, maar ik blijf toch bij mijn standpunt.

De voorzitter: dan denk ik dat deze interruptie ook kan stoppen, want dat helpt niet om elkaar te overtuigen, begrijp ik.

Fractie Stadspartij Nieuwegein, mevrouw Bakhtali:

Ja, dank u wel. Ik heb tijdens mijn eerste termijn bedacht dat corona komt elke keer in de betogen voor en het lijkt mij dat het heel belangrijk is dat we het in Nieuwegein er eens een keer raadsbreed over gaan hebben. Die motie heb ik dus in de gauwigheid in orde gemaakt en het kan misschien op een woordje of lettertje nog aangepast worden, maar het gaat even om de rode draad.

Over de begroting; wij gaan tegen de begroting stemmen vanwege de impliciete besluitvorming zoals D66 heel goed in de eerste termijn heeft duidelijk gemaakt. Door het stemmen op dit stuk worden de kaders afgesproken die we niet in de raad hebben uitgewisseld met elkaar en dat kan natuurlijk niet, maar we stemmen ook tegen vanwege de misleidende weergave van de financiële situatie zoals ik ook in mijn eerste termijn heb geduid.

Om even nog een paar moties door te nemen:

- De messenmotie. Kijk, we kunnen natuurlijk alles overnemen uit andere steden, maar dat lijkt me niet de bedoeling en dat lijkt ons ook niet oké. Het komt van Lokale Vernieuwing en dat is ook de partij die het liefst overal cameratoezicht wil instellen, dus ik weet niet waar deze controleneiging vandaan komt. Als het zo doorgaat dan eindigen we in een hokje van 2 bij 2 bij 2 waar we nooit meer uitkomen omdat het zo'n jungle is daarbuiten, maar we zijn dan wel veilig. Het grootste probleem met deze motie is dat het een stap is richting preventief fouilleren en zoals de burgemeester ook al aangaf is er niets in Nieuwegein dat een dergelijke stap rechtvaardigt. Wij zien er totaal geen heil in; weg ermee. In de APV en ik weet niet of Lokale Vernieuwing dat heeft nagekeken, is trouwens al opgenomen in artikel 2.4.4. dat je je niet met inbrekerswerkzeug mag bevinden op de openbare plekken: "Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerkzeugen te vervoeren of bij zich te hebben. Dit verbod is niet van toepassing indien de bedoelde werktuigen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken of het maken van sporen te voorkomen." Wij vinden dat dit meer dan genoeg slagkracht biedt aan de ordediensten om in het kader van preventie de gevaren met messen en schroevendraaiers en cirkelzagen en alles wat gevaar kan opleveren, adequaat te tackelen.
- Wij zijn blij dat de VVD de leus van onze partij heeft ondersteund in de eerste termijn: de basis op orde. Prima, dat gaat goed zo. Ik ben het ook eens met de PvdA-wethouder; fraude is inderdaad een lelijk woord, absoluut, maar het past wel perfect bij de praktijken die nog lelijker zijn en de praktijk is dat de raad stelselmatig en opzettelijk is misleid om zodoende de handen vrij te hebben om bakken vol met geld over de balk te smijten. Voor een gedeelte

zijn het investeringen maar niet alles en de rekening wordt vervolgens aan de Nieuwegeinse inwoners gepresenteerd.

- Wat betreft digitaal stemmen; zoals u allemaal weet, zijn wij een groot fan van hoofdelijk stemmen en zeker bij livestreaming vinden wij het belangrijk dat de mensen ook kunnen zien wie van welke partij hoe stemt, dus we moeten het er juist inhouden. Wij stemmen daar dus tegen.
- Aardwarmte is langsgeslagen en ik hoop dat de wethouder heel graag wil vertellen waarom er niet vanuit de rand van Nieuwegein gaat worden geboord zoals de inwoners van Nieuwegein te horen hebben gekregen, maar gewoon vanuit middenin de woonwijk. Wij vinden dat zeer problematisch, dus ik hoop dat de wethouder niet vergeet om hierop te reageren.
- Lokale Vernieuwing besteedde in de eerste termijn veel woorden aan achterkamertjespolitiek. Daar ben ik heel verbaasd over, want op de vele momenten dat wij het aan de orde stelden, het komt gewoon vaak voor want zo gaat het nu eenmaal in Nieuwegein, heeft diezelfde Lokale Vernieuwing het aldoor ondersteund en heeft die partij het college waar zij zelf deel van uitmaakt evenals het presidium, geen strobreed in de weg gelegd dus heel bijzonder om daar nu opeens zogenaamd tegen te protesteren tijdens deze vergadering.
- Ook heel bijzonder vinden wij de vraag van D66 om wegen om te zetten in fietsstraten. Mooie gedachte, iedereen leefde lang en gelukkig, maar met de bouwplannen van dit college die ook door D66 vol worden ondersteund, is dat een utopie.
- Restafval. Wij vrezen dat 30% verhoging van de afvalstoffenheffing niet erg bevorderlijk is voor het meewerken van de mensen aan minder restafval, dus misschien dat in het onderzoeken hiervan meegenomen kan worden dat de afvalstoffenheffing gewoon weer naar beneden gaat, want ik vind het ongehoord 30% verhoging zomaar overnight.
- GroenLinks lijkt een partij te worden die tegen bomen is en voor windturbines. Als het om windturbines gaat kan het maar niet genoeg kosten, zoveel mogelijk, en als het over bomen gaat gaan we opeens dubbeltjes en kwartjes tellen. Ik snap niet dat mensen tegen bomen kunnen zijn, want voor de gezondheid, voor het milieu, voor de opwarming van de aarde enzovoorts, dus hoe meer bomen, hoe meer vreugd. Het hoeft niet in 1 klap miljoenen te worden, maar elke boom is meegenomen.

Ik weet niet hoeveel tijd ik nog heb? U zegt het maar wanneer ik moet stoppen.

De griffier: u heeft nog 4 minuten en 45 seconden.

Mevrouw Bakhtali (Nú): dat is nog veel meer dan ik had verwacht.

- Wij gaan A44 Algemene Hulpdienst niet steunen.
- Jeugdparticipatie, daar hebben wij in eerste instantie ook tegengestemd, dus dat houden wij gewoon vol, wij zijn consequent.
- Het Atrium, dat vinden wij een goed voorstel dus daar stemmen wij voor.
- Dierenwelzijn vinden wij overbodig.
- Woningen middenhuur en middenkoop; goed plan.
- Motie tarieven gastouders; goed plan.
- Investeren in het sociaal domein; ik twijfel nog. We horen graag de eventuele evaluatie over Geins Geluk tegen eenzaamheid.
- Duurzaam thuisbezorgen: ja, dat vinden we een beetje voorbarig is niet het juiste woord, maar nee.
- Motie dierenwelzijn; waarschijnlijk stemmen we voor.
- Voedselbank: sympathiek, daar zullen we wel voorstemmen.
- Help jongeren uit de schulden: volgens mij is dat overbodig.
- Inkomensafhankelijke eigen bijdrage: ja.

- Onze eigen motie uiteraard ja.
Dank u wel.

Mevrouw Spalburg (PvdA): mevrouw Bakhtali gaat heel snel over haar eigen motie heen, maar ik wil eigenlijk vragen wat zij precies wil bereiken met deze motie, want er zijn natuurlijk nu landelijke maatregelen. Is het uw bedoeling om over die landelijke maatregelen te spreken en dan te kijken hier in Nieuwegein hoe we dat anders moeten doen? Ik begrijp niet helemaal wat u precies bedoelt met deze motie en dat wil ik graag even van u horen.

Mevrouw Bakhtali (Nú): de maatregelen hebben ontzettend veel gevolgen voor de maatschappij en samenleving en het geluid wat er in de maatschappij gebeurt moet ook zijn weerslag vinden naar mijn mening in de gemeenteraadsbesprekingen. Ik heb niet per se een bepaald doel voor ogen, maar het moet gewoon besproken worden. We doen nu alsof corona het allerenige leed is dat in de gemeenschap leeft en dat is natuurlijk niet zo. De landelijke maatregelen prima, maar we moeten het erover hebben wat voor effect het heeft op onze eigen bewoners in Nieuwegein. Daar zijn wij hun volksvertegenwoordigers voor, dus het hoeft niet naar een bepaald doel te leiden, maar dat we het een keer met de gemeenteraad erover hebben.

Fractie GroenLinks, mevrouw Feenstra:

Dank u wel en sowieso dank voor de beantwoording aan het college. We hebben goed geluisterd uiteraard ook naar de bijdragen van de collega fracties en we hebben nog een aantal vragen en opmerkingen en ik zal ook de moties en amendementen langslopen om ook het werk wat daarvoor verzet is recht te doen.

- Allereerst de VVD, die vraagt om een bevestiging van de huidige stand van zaken en letterlijk stelt zij dat de moties ontraden moeten worden enkel en alleen omdat ze geld kosten. Ja, wij hebben daarover 2 opmerkingen, want dat zou betekenen dat de discussie niet meer op inhoud maar alleen nog maar over geld gevoerd zou gaan worden en als we dat zouden voeren dan zou ongeacht wat er verder nu nog gebeurt en wie daardoor ook geraakt worden, simpelweg pech hebben. Het moge duidelijk zijn dat wij als GroenLinks daar een andere visie op hebben. Wij blijven staan voor solidariteit, de sterkste schouders die de zwaarste lasten dragen en niet de groeiende kloof, dus de tweedeling waar ik in mijn eerste termijn al over sprak, verder te verdiepen maar juist om die te gaan overbruggen, dus andere keuzes ja, maar nu deze situatie bevroren op financiële gronden; van GroenLinks hoort u daarop een helder nee.
- Dan in lijn in reactie op wethouder Eggengoor naar aanleiding van onze motie 223. Uiteraard dringen ook wij via de partijlijn aan op het schrappen van deze regeling en we zijn ook blij met haar steun voor deze motie. We pakken de handschoen graag op om na het aannemen van deze motie verder te praten over de uitvoering, dus dank daarvoor.
- Een opmerking over motie 110, de tweedeling; zegt wethouder Kuiper nu echt dat hij zich neerlegt bij het feit dat de 'elite' en dan weet ik niet zo goed waar hij op doelt, maar dat die altijd meer gezondheidswinst hebben en letterlijk zegt hij daarover dat we onze ambities daarom dan maar moeten matigen. Dat is juist niet wat wij beogen. Ook wij weten dat hoger opgeleide mensen bij algemene maatregelen meer profiteren en juist daarom is onze vraag ook heel nadrukkelijk om bij alle beleidsmaatregelen te toetsen in hoeverre de maatregelen bijdragen aan gezondheidswinst van mensen met een lager sociaal economische status.
- Dan over de reactie van de heer Van Engelen over P15; daar stonden wij ook echt even met onze oren te klapperen, want anders dan in de Avond van de Raad stelt hij nu onomwonden dat deze parkeergarage er sowieso komt omdat hier al afspraken over zijn met ontwikkelaars. Waar staan wij dan als raad? En bovendien is in de Avond van de Raad aan mij toegezegd dat ik stukken zou krijgen die de noodzaak aantonen. Ik heb tot op heden nog niets ontvangen en wij zijn daar zeker in geïnteresseerd, want als u spreekt over het

opvangen van pieken, dan is onze stelling dat je pieken opvangen ook pieken reguleren juist heel goed kunt doen in een mobiliteitsbeleid, dus waarom is dit daar nu geen integraal onderdeel van, maar wordt het er een beetje uitgelicht? We horen het graag.

- Amendement 84 van de SP; wat wij belangrijk vinden is dat de inbreng van vrijwilligersorganisaties in de verdere uitwerking van de Welzijnsvisie en de ontwikkeling in het sociaal domein op een evenwichtige manier wordt meegenomen. We horen de wethouder ook in die richting antwoorden en we hebben daar ook vertrouwen in. We zullen hier dus op tegenstemmen, ook omdat de raad niet gaat over de verdeling van het budget tussen de onderscheiden organisaties, maar juist over het totaalbudget sociaal domein.
- A85 van D66 over jeugdparticipatie; ja, dit is een project van de raad dus wat ons betreft ook goed om dat expliciet te noemen en dus op te nemen. Wij zullen dit amendement dan ook steunen.
- Amendement 86 van ieders Belang en de VVD over het Atrium; als wij dit amendement goed lezen, dan is het eigenlijk een verpakte manier van stopzetten van het project, want als je het eerst in de algemene reserve stopt en je wilt het er later weer uithalen, dan vraagt dat een nieuw besluit over 2 jaar, dus met een nieuwe raad. In plaats van gedichten vragen wij aan ieders Belang en de VVD om klare taal. Wees dan helder en dien een amendement in om het Atriumproject stop te zetten. Overigens zal dat amendement en ook dit amendement niet op onze steun kunnen rekenen, mede ook volgens hetgeen wethouder Kuiper hier op aangegeven heeft.

Mevrouw Verbeek (iB): ja voorzitter, het is een feit dat wij zeggen van: je moet het opschorten omdat we nu heel veel dingen moeten doen. Het Atrium zijn we al ik weet niet hoe lang mee bezig en er gebeurt helemaal niets en er wordt gezegd, dat heb ik ook in mijn termijn gezegd, de eerste wethouder heeft het geprobeerd en toen was het ook allemaal bijna rond. Nu is het 2 jaar verder en het is weer bijna rond. De geloofwaardigheid is weg en dan kun je beter zeggen: we hebben nu zoveel dingen die we nu moeten doen, laten we dat dan eerst doen. Dan kijken we over 2 jaar hoe we er dan voor staan en misschien zijn er dan wel hele andere dingen, dat we op hele andere ideeën zijn gekomen of andere investeerders of wat ook en dan kan het alsnog gedaan worden. Het is niet zo van uitstel afstel, nee, dat ziet u verkeerd.

Mevrouw Feenstra (GL): als het geld gestopt wordt in de algemene reserve, dan kun je dat dus uitgeven aan andere dingen. Dan wordt het niet opgeschort, want het krijgt geen bestemmingsreserve en als je eenmaal het geld kwijt bent, dan krijg je het niet zo snel weer terug dus in dat geval voorzien wij dat van uitstel wel degelijk afstel komt en daar zijn wij op tegen.

Mevrouw Bakhtali (Nú): dank u wel. Maar mevrouw Feenstra zegt zelf, eigenlijk bent u het eens met ieders Belang, want ieders Belang zegt: we moeten nu kosten maken aan andere zaken, dus moeten we dat opschuiven en u zegt: 'ja dat klopt, maar als we dat doen dan gaat het geld op, dus gaan we niet voorstemmen' dus eigenlijk bent u het eens, maar uw conclusie is niet conform uw redenering.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, dan ben ik blij met deze interruptie, want dat is zeker niet wat ik bedoelde te zeggen. Ik ben het zeer zeker niet eens met ieders Belang. Wij vinden dat het project wat nu al zover is en ook wat wethouder Kuiper daarover aangaf, dat we nu ook door moeten gaan met dit project en dus het geld wat we daarvoor gereserveerd hebben ook uitgeven aan dit project. Dank dat ik dat nog even kon verhelderen.

- Opnieuw motie 210, de messenmotie. Als GroenLinks hadden we echt liever een landelijk verkoopverbod gezien in combinatie met preventieve activiteiten, maar wij zien ook dat

men landelijk niet meewerkt en met de genoemde aanpassingen zoals die zojuist zijn aangegeven, zullen wij deze motie dan ook steunen.

- Motie 211 integraal dierenwelzijnsbeleid, daar is al een aantal dingen over gezegd. Wij gaan uiteraard stemmen, wij zullen de termijn verleggen naar Q2 en het woord “optimaal” schrappen zodat we nu weer na 11 jaar een goed integraal dierenwelzijnsbeleid hebben. Een ding wil ik er nog over zeggen, want dat is in de eerste termijn ook genoemd, dat ging over de diervriendelijke bestrijding van plaagdieren en daar werden de ratten even genoemd. Laat duidelijk zijn dat wij niet zeggen dat we nooit tegen het afmaken van bijvoorbeeld ratten zijn, maar waar wij voor pleiten is dat het op een snelle en dus ethisch verantwoorde manier gaat als het gaat om doden van dieren.
- Dan motie 212, streefcijfers middenhuur en middenkoop; die vinden wij lastig, want een indicator toevoegen lijkt ons ook heel nuttig omdat dat helpt om meer inzicht te geven, ons als raad, en vanuit dat inzicht kun je ook een beetje sturen. We horen van de wethouder dat het niet kan, dus onze vraag aan de wethouder is dan ook: zijn er geen andere manieren bijvoorbeeld via makelaars om wel tot dit inzicht te komen en wij wachten toch eerst even dat antwoord af.
- Dan motie 213; ook daar zit een verschil tussen de inbreng van de heer Monrooij en wethouder Adriani. We horen veel mitsen en maren, maar wij vinden het wel de moeite waard om verder te onderzoeken hoe laagdrempelige opvang door gastouders beter gefaciliteerd kan worden.
- Motie 214 van de SP Blijven investeren in sociaal domein: GroenLinks is het van harte eens met de overwegingen en constatering in deze motie. De wethouder heeft de aanname bevestigd dat het een doorlopend proces is en daarmee is de motie wat ons betreft overbodig.
- Geins Geluk; aangezien het coronavirus mensen nog verder in een sociaal isolement drukt, is het wat GroenLinks betreft alle hens aan dek om nu datgene te doen wat de pijn toch enigszins kan verlichten en alle instrumenten die daarvoor beschikbaar zijn ook in te zetten, dus we steunen die motie van harte.
- Motie 216 hebben we mee ingediend.
- Motie 217 Duurzaam thuisbezorgen; wat een goed punt, maar niet op deze tafel. Het sluit een beetje aan op wat ik in mijn eerste termijn zei dat Nieuwegein het verdient om met een nieuwe visie op de mobiliteitsmix te komen. Wij zijn ook echt blij met de uitleg van de wethouder dat actie al opgepakt is. Daarmee is wat ons betreft de motie overbodig, maar verder samenhangend en integrale aanpak ook over de pakketbezorging et cetera zien wij graag verder terug in de Mobiliteitsvisie.
- Voor iedere Nieuwegeiner een boom erbij, 218. Met de aanpassing dat het college met een voorstel komt en het niet om een absoluut aantal gaat dus de verdubbeling, maar om wel degelijk sowieso meer bomen te plaatsen om hittestress tegen te gaan en de gezondheid van de stad te bevorderen, stemmen wij in. Overigens kan ik mevrouw Bakhtali aanraden om beter te luisteren, want ook hier heb ik steeds gezegd dat we voor meer bomen zijn, maar we pleiten tegelijkertijd voor een uitvoerbare motie zoals die er nu ligt, dus wij zullen hier mee instemmen

De voorzitter: nou grijp ik even in, want ik heb nog geen wijziging op de motie gehoord en u maakt een interpretatie van de motie die ik door de indiener nog niet heb gehoord, dus voordat we straks verwarring krijgen over het stemmen over deze motie wijs ik daar wel even op en dan kijk ik ook naar wat de heer Verhoeve doet, want een motie indienen en tegen het college zeggen ‘we bedoelen het op een andere manier en zoek het maar uit en kom met een voorstel’, dan denk ik dat u wat preciezer moet zijn.

Mevrouw Feenstra (GL): ik zal straks ook nog even een schorsing vragen, ja.

- Digitaal stemmen; dit vonden we vooraf een lastig te beoordelen motie, omdat we in principe voor de coronaperiode in ieder geval, waarin we ook digitaal vergaderen, ook best voor digitaal stemmen zijn. Wij delen ook wel de zorg en de ergernis van het CDA over hoe lang het nu duurt, maar wij zijn echt huiverig vanwege privacy en veiligheid en ook bijvoorbeeld kansen om te hacken en gehoord hebbende het college, horen wij ook het bezwaar van de burgemeester over het niet kunnen verifiëren wie er daadwerkelijk stemt. Ook voor GroenLinks is de democratie natuurlijk een groot goed wat niet ondermijnd mag worden en wij zullen dan ook, nu dat probleem nog niet is opgelost, tegenstemmen.
- Dan ieders Belang, dierenwelzijn; wat ons betreft te beperkt, ik stel voor dat iedereen motie 211 gaat steunen, want dan krijgen we een integraal dierenwelzijnsbeleid waar honden uiteraard ook aandacht krijgen.
- De Voedselbank: ja, GroenLinks ziet met zorg ook de toename van de mensen die een beroep moeten doen op de Voedselbank en tegelijkertijd winkels die minder aanbieden. Gelukkig horen we de wethouder zeggen dat er veelvuldig en goed contact is en voor de rest is de oproep aan ons allemaal om de Voedselbank goed bekend te maken, dus de motie is overbodig.
- We hebben motie 222 mee ingediend.
- Motie 223 is onze eigen motie, ik heb er aan het begin al iets over gezegd. De noodzaak heeft de heer Beeuwkes ook keurig verwoord en zoals mevrouw Spalburg al aangaf: je kan niet genoeg klagen hierover, dit moet veranderen, dus graag steun hiervoor.

Dank u wel.

Fractie Socialistische Partij, de heer Stekelenburg:

Dank u, voorzitter. Ik wandel ook even alle voorstellen langs, maar begin met een algemene opmerking. Wij zaten tijdens het eten nog eens de eerste termijn te overwegen met elkaar en bij een van de eerste woorden bij de start van de vergadering die de heer Schat uitsprak waarom zijn volledige fractie eigenlijk niet aanwezig is, toen dacht ik: dat klinkt heel mooi en nobel en moralistisch richting de rest van ons, maar als iedereen dat zou doen dan zouden we gewoon deze vergadering niet kunnen hebben, dus de verantwoordelijkheid van een volksvertegenwoordiger is ook dat je komt opdagen op het moment dat het ertoe doet. Dat wilde ik maar even gezegd hebben. Wij zijn niet op een andere manier betrokken en voelen ons niet op een andere manier verantwoordelijk.

De heer Schat (VVD): voorzitter, in principe heeft de heer Stekelenburg daar natuurlijk helemaal gelijk in en ik heb juist volgens mij bij de aanvang van de vergadering uitgelegd hoe wij daar als VVD instaan, dat we ons niet onttrekken aan onze verantwoordelijkheid, maar dat wij juist een andere verantwoordelijkheid willen dragen om ook hier een statement te maken over wat er nu op het moment buiten aan de hand is. Dank u wel.

De heer Stekelenburg (SP): dat begrijp ik wel voorzitter, maar het feit blijft dat als iedereen dat zou doen, dan zou bij de opening van de vergadering de voorzitter hebben moeten vaststellen dat er geen quorum was en dan waren we met z'n allen weer naar huis gegaan, dus dat geef ik maar ter overweging mee. Ik wil daar verder geen halszaak van maken, maar dan is dat maar even gezegd.

Mevrouw Spalburg (PvdA): ja, die laatste zin die meneer Stekelenburg zei, daar wou ik bij aansluiten. Dan hadden we inderdaad hier geen vergadering kunnen hebben.

De heer Stekelenburg (SP): zeker. Ja voorzitter, dan wandel ik door alle voorstellen. Lokale messenverbod. Ja, wij vonden dit eigenlijk al niet zo'n nuttig voorstel. We begrijpen dat er geen signalen zijn, hoorden we van de burgemeester. Verder denken wij ook dat het

symptoombestrijding is. Ga veel liever op een preventieve manier aan het werk. Ga het gesprek aan met jongeren en andere mogelijke daders, dat is volgens mij veel nuttiger.

Mevrouw Peters (LV): ja voorzitter, dank. Ik wil de heer Stekelenburg erop wijzen dat het gesprek met de jonge mensen in onze stad ook onderdeel uitmaakt van deze motie, dus dat wat u vraagt staat erin. Vanwaar dan het bezwaar, want het is in dit geval niet óf óf maar én én. Afwachten tot er in Nieuwegein iets gebeurt, vind ik dan weer een heel slecht plan, dus wat is uw bezwaar?

De heer Stekelenburg (SP): voorzitter, afwachten tot er iets gebeurt is geen reden om een verbod in te stellen, want dan weet ik nog wel een aantal dingen. We moeten wel echt gewoon beleid maken op basis van wat hier lokaal relevant is. Hartstikke goed dat er met jongeren in gesprek gegaan wordt, maar wij zien op dit moment zeker geen reden voor een verbod. Ik kom dan bij het amendement door ons ook ingediend op de Algemene Hulpdienst. Ik kom dan ook gelijk op onze motie Blijven investeren in het sociaal domein. Vanuit de mindset/de transformatiegedachte zou je juist in een instelling als de Algemene Hulpdienst moeten blijven investeren. Of het subsidiebedrag misschien iets omlaag kan is een tweede, maar de enige toezegging die ik de wethouder heb horen doen is dat er gesproken kan worden over een overgangsregeling; dat betekent waarschijnlijk dat het bedrag in 1 of 2 jaar kan worden afgebouwd. Dat doet volgens mij geweld aan de hele transformatiegedachte waarmee die transformatieagenda ooit is samengesteld. Het idee was de samenleving/dit soort instellingen gaan meer doen. Dat bespaart de gemeente ook geld, want die gaat minder doen. Het kan dus niet anders dan dat de € 80.000 die nodig is in veelvoud door de gemeente is bespaard op het sociaal domein dus dat zou makkelijk uit moeten kunnen, anders is er iets wezenlijks mis met de investering zoals die ooit is voorgedaan. Ik denk ook niet, want waar de subsidie vooral voor bedoeld is bij de Algemene Hulpdienst is een betaalde coördinator en dat is toch echt andere koek dan de mensen die het uitvoerend werk doen, die zichzelf dubbel en dwars terugbetalen door het vele werk dat zij de gemeente uit handen nemen. Anders zouden we moeten concluderen dat dat hulpaanbod straks wegvalt en lijkt me onacceptabel.

Voorzitter, er is nog niet heel veel over gesproken maar Jeugdparticipatie, A85. Wij zagen al nooit zo de toegevoegde waarde hiervan. Wij hebben er op zich geen bezwaar tegen als het in de Programmabegroting wordt opgenomen, maar volgens mij is het ook redelijk overbodig, maar we kijken dat nog even aan.

Dan kom ik bij het Atrium, dit is nog wel een mooie. Ook meneer Schat zei: alle voorstellen die niet begrotingsneutraal zijn die steunen we niet, dan zou hij deze zeker moeten intrekken, want we lossen hiermee ook een structureel tekort op de begroting op. Ik wijs er nogmaals op dat het draagvlak onder de deelnemers hier dermate kwetsbaar is dat het mij niet zou verbazen dat WIL vertrekt als zij horen dat het weer 2 jaar in de koelkast gaat, dus dat is totaal in tegenspraak met wat meneer Schat in zijn betoog zei. Dat zullen wij dus niet steunen.

Wat betreft dierenwelzijn; daar hebben wij op zich niets op tegen. Het lijkt mij wel slim dat het voorstel van ieders Belang en deze in elkaar geschoven worden, want het lijkt ons vreemd om ze allebei aan te nemen. Als dat op de een of andere manier geregeld kan worden, dan zouden wij graag in Q2 een beleidsplan of in ieder geval een aanzet daartoe tegemoet zien.

Voorzitter, dan M212. Ja, ik heb het idee als ik de reactie van de wethouder hoor dat die niet uitvoerbaar is. Meneer Monrooij probeert daar weer wat tegenin te brengen. Ik denk ook dat het vrij kort voor de verkiezingen is dus misschien, de ChristenUnie zit ook in het Kabinet; neem het op in uw verkiezingsprogramma of wend u tot uw collega's in Den Haag, dat is misschien een directere route.

De heer Monrooij (CU): voorzitter, dit verbaast mij echt heel erg. Alsof ik mij hier in deze raadzaal zou bezighouden met de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen in Den Haag,

terwijl ik gewoon zelf hier als gemeenteraadslid graag inzicht wil hebben in de woningvoorraad van de eigen gemeente. Ik heb echt niet het idee dat ik daarvoor echt de verkiezingscampagne van de Tweede Kamer erbij moet halen. Wilt u dat niet hebben, inzicht in de woningvoorraad van de gemeente Nieuwegein? U gaat toch ook over het beleid van wonen, hoeveel goedkopere huizen, hoeveel middenhuur en hoeveel dure huizen u wilt hebben? U heeft ook geen idee hoeveel wij er in Nieuwegein hebben.

De heer Stekelenburg (SP): ik ga in eerste instantie in op 2 uitspraken van de wethouder, die zei ‘volgens mij is het niet uitvoerbaar, die cijfers hebben we niet’, dus daar hoor ik dan graag nog een reactie op. Hij zei ook: ‘het heeft op dit moment niet zoveel zin om dat in Den Haag te beïnvloeden’, dus daar sluit ik me bij aan. Als het uitvoerbaar is, dan hebben wij daar niets op tegen, maar dat horen we dan graag eerst nog even.

Voorzitter, onze eigen motie over investeren in het sociaal domein, die brengen we graag alsnog in stemming. Ik grijp ook terug op wat ik net zei over de Algemene Hulpdienst: volgens mij is dat een ondersteuning van beleid, dat zei de wethouder ook, en ik heb dat zo opgevat dat die eigenlijk is overgenomen.

Dan M215, Geins Geluk. Ik vraag me af, ik heb er op zich niet zo heel veel op tegen, maar waarom dan alleen voor dit jaar de uitzondering op dit soort initiatieven? Waarom rekken we dan niet de hele regeling gewoon 1 jaar op? Dat zou volgens mij veel meer recht doen aan de diversiteit aan initiatieven die hiervan bekostigd worden, dus graag een reactie van de indieners en van het college daarop.

Voorzitter, dan kom ik bij werken aan minder restafval. Ja, daar hebben we hem weer.

Opnieuw, het zijn ook weer toevallig precies de 3 partijen die zo ageerden tegen de nascheiding. We moeten eens ophouden met de vinger te wijzen naar de burger en niet die als de oorzaak van het afvalprobleem aanwijzen. Het allergrootste probleem en het grootste effect heb je als je de verpakkingindustrie aanpakt, waardoor het niet meer zo moeilijk wordt om dit probleem op te lossen. Dat heeft veel grotere impact en veel grotere verbetering voor het milieu, maar gelukkig gaat nascheiding uiteindelijk worden ingevoerd en dat gaat pas echt het verschil maken, dus deze zullen we niet steunen.

Dan wat betreft Duurzaam thuisbezorgen; ik denk dat daar al genoeg over gewisseld is. We vinden het voor nu niet nodig om hem te steunen. Volgens mij gebeuren er al goede dingen en moet de verandering vooral uit het bedrijfsleven zelf komen en ik begrijp dat die dingen eigenlijk ook al gaande zijn. Wij hebben vertrouwen erin dat het college op de goede manier in gesprek blijft met de ondernemers.

Dan Iedere Nieuwegeiner een boom erbij, toen ik het las schrok ik heel erg. Volgens mij hebben we helemaal geen plek voor 70.000 bomen. Het lijkt me ook hele erg ambitieus en ik vind het prima om meer groen te creëren, Nieuwegein is nog steeds heel erg groen, maar ik denk ook dat het los van de initiële kosten qua beheerskosten niet uit kan. Wat ons wel verbaast, het Bomenbeleidsplan is destijds vastgesteld en ik sluit me toch wel een beetje aan bij wat mevrouw Verbeek daarover zei: voor iedere boom die zou moeten blijven, zou een boom moeten worden terug geplant als die om wat voor reden dan ook verwijderd werden. Dat is naar onze smaak nooit gebeurd, dus misschien kan het college daar nog eens op reageren en wellicht het Bomenbeleidsplan nog eens een keer afstellen en actualiseren.

Digitaal stemmen is volgens mij onhaalbaar en wij geloven de burgemeester daarin; die zullen wij niet steunen.

De motie van de Voedselbank. Ja, het is terecht dat in deze tijden dit onderwerp wordt aangehaald. Ik heb afgelopen week uitgebreid gebeld met de voorzitter, de heer Van Dalen, en die heeft mij verzekerd dat er in ieder geval op dit moment geen problemen zijn in de zin dat mede door corona bijvoorbeeld het aantal aanvragen stijgt. Daar lijkt op dit moment geen sprake van, maar dat ze in ieder geval nog veel meer kratten zouden kunnen vullen wat echter wel nu steeds meer een probleem wordt ook omdat supermarkten steeds meer dingen tot de laatste

datum verkopen, is dat met name de gezonde spullen, groene en fruit richting de winter steeds vaker een probleem worden. Het is niet zo dat wij ons daarmee moeten bemoeien, maar ik kijk ook even naar de wethouder. Het zou goed zijn om daar met de Voedselbank eens over in gesprek te gaan om te kijken of daar in het netwerk een oplossing voor gevonden kan worden. Dat zou mooi zijn.

Dan kom ik bij de motie Help jongeren uit de schulden. Ja, het idee onderschrijven we volledig, maar ik wil toch wel het beeld wegnemen dat zo'n revolving fund de oplossing is, maar misschien is er ook sprake van gewoon een spraakverwarring. Waar ik heel erg voor ben is dat gemeenten jongeren helpen, gewoon die schulden overnemen zodat er 1 schuldeiser ontstaat. Dat kan de gemeente gewoon zelf doen, daar is geen fonds voor nodig. Daarmee maak je denk ik een harstikke groot verschil. Als we dat met elkaar kunnen afspreken, haal gewoon dat revolving fund eruit en dan zullen wij er graag mee instemmen.

Hier geldt eigenlijk ook, bij de inkomensafhankelijke bijdrage voor Wmo, dit vind ik ook zo'n ding waarvan ik zeg: meld het bij je fractie in Den Haag, neem het op in je verkiezingsprogramma en zorg bij de volgende Tweede Kamerverkiezingen dat die eruit gaat en dat dat wordt aangepast. Het idee onderschrijven wij op zichzelf.

Voorzitter, de raadsbespreking over corona. Ja, dit is wel een bijzondere manier om dit aan de orde te stellen. We hebben gewoon een afspraak in het Reglement van Orde dat met 7 handtekeningen van raadsleden kan er gewoon een vergadering bijeen geroepen worden, dus als mevrouw Bakhtali dat verzoek aan ons doet met een duidelijke agenda waar we het dan over gaan hebben, dan zouden we daar best wel voor openstaan, maar dit is volgens mij niet de weg. Dank u wel.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ja 7 handtekeningen, dus als 7 mensen stemmen op deze motie, dan is het toch geregeld. Waarom moeten we moeilijk doen?

De heer Stekelenburg (SP): ja voorzitter, dat kun je ook omdraaien. Ik zei: we hebben hier een ander proces voor, daar kunt u volgens mij uw zin krijgen, dus waarom zouden we moeilijk doen.

Fractie VVD, de heer Schat:

Voorzitter, dank u wel. Mooi om aan het eind helemaal van deze tweede termijn te zitten. Alles aanhorende, hoor ik toch heel veel mensen praten over de moties in de tweede termijn. Ik vind dat als Lokale Vernieuwing het heeft over vernieuwend zijn, is dit toch wel een hele saaie raadsvergadering om dat zo aan te horen, helemaal voor de mensen die thuis mee zitten te luisteren. Voorzitter, waarom zeg ik dat? We hebben hier een begroting waar we het over hebben met een niet helemaal sluitende begroting, maar ik hoor daar eigenlijk niemand wat over zeggen. Volgens mij is de 'sense of urgency' daarbij niet volledig bij de raadsleden bekend. Dat vind ik wel heel raar, want daar gaat deze avond vanavond over en geld wat je niet hebt kun je niet uitgeven, dus ik vind het toch heel raar dat daar nauwelijks een woord over gevoerd is.

Mevrouw Spalburg (PvdA): ja, ik ben ermee begonnen ook ergens in mijn bijdrage dat in een tijd als deze waar het Rijk alles naar de gemeente toestuurt en zonder middelen daarbij en bij de tekorten die we nu hebben op jeugd en Wmo, dat het bijna niet anders kan en dat het toch wel heel belangrijk is dat we ook solidariteit hebben en dat we het daarom voor deze ene keer wel kunnen accepteren.

De heer Stekelenburg (SP): ja voorzitter, ik val bijna uit mijn stoel van verbazing. Nog niet zo lang geleden ging de discussie precies andersom, ik weet niet meer wie toen zei: de raad zou toch meer kaderstellend moeten zijn en veel meer over haar eigen voorstellen moeten praten. Al die voorstellen, al die moties en amendementen komen uit de raad en niet uit het college.

Volgens mij gaat er wel een meerderheid gevonden worden voor de begroting, dat is namelijk ieder jaar zo en we praten dus vooral over wat wij belangrijk vinden dat wij het college willen meegeven. Over bestuurlijk vernieuwend gesproken, maar laat ik de heer Schat dan ook maar eens vragen waarom moest dat onderwerp over armoedebeleid van de agenda? Daar ben ik ontzettend benieuwd naar.

De heer Monrooij (CU): ja voorzitter, ik wou de heer Schat toch even meedelen dat ik zowel in de eerste termijn als in de tweede termijn het college erop gewezen heb dat we een tekort hadden en dat ik juist gevraagd heb om een sluitende begroting volgend jaar en een meerjarenperspectief dat sluitend is.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ja, volgens mij heb ik het over niks anders dan daarover gehad, maar dat heeft de heer Schat gemist waarschijnlijk.

De heer Schat (VVD): we zitten hier met 12 partijen, dus ik heb nu 2 partijen die het erover gehad hebben en dus 10 niet, uitgezonderd dan mezelf nog, dus 9. Maar goed, het signaal is dus nu overgekomen, daar ben ik blij om. Dat is wat de doelstelling daarvan was en meneer Stekelenburg waarom dat stuk van de agenda gehaald is, volgens mij heb ik dat duidelijk bij de opening van de vergadering gedeeld. Het raadsbesluit zoals dat er voorlag was gewoon helemaal niet behandelingsrijp, dus wij hebben voorgesteld om dat gewoon eerst aan te passen in het presidium en dan komt het opnieuw in de raad. Volgens mij is het bijna zover, dus het stuk komt alsnog in de raad.

De heer Stekelenburg (SP): voorzitter, deze kan ik niet laten liggen, want het was gewoon een conclusie met aanbevelingen van de Rekenkamer, die worden altijd gewoon aangenomen, want het is bijna alsof je het voor kennisgeving aanneemt. Wij hebben daar niet zoveel van te vinden, dit waren gewoon de bevindingen van de Rekenkamer en het was overduidelijk dat de coalitiepartijen dit in de achterkamertjes al hadden bedisseld. Ze sprongen allemaal er bovenop om dat te bevestigen en binnen 30 seconden was het hele verhaal voorbij. Hoe legt u ons dat uit in het kader van bestuurlijke vernieuwing en samenwerking tussen oppositie en coalitie? Wat is er gebeurd?

De heer Schat (VVD): dat er in de coalitie wordt samengewerkt dat kan ik niet ontkennen, dat is gewoon zo. Voorzitter, hoeveel tijd heb ik nog?

De griffier: 7 minuten en 7 seconden.

De heer Schat (VVD): oké, dank u wel.

Over de transitie social domein. De gemeenten hebben de taak gekregen eigenlijk om met hetzelfde geld efficiënter om te gaan, dus die doelstelling moeten wij als gemeente bereiken. Dat is de opdracht die we mee hebben gekregen vanuit het Rijk en ik hoor hier nu eigenlijk heel veel gespartel dat we eigenlijk niet in staat zijn om het dus efficiënter te doen, want dan had het ook wel bij het Rijk kunnen blijven. Ook vanuit het voorstel van de SP om toch te blijven innoveren, dat is op zich natuurlijk wel een goed plan, maar ze staan nu langzaam wel aan het eind van die transitieagenda en dat betekent ook dat het geld wat we voor die transitieagenda hadden ook eindig is, dus we moeten het straks wel met minder gaan doen. Is dat ook hetgene wat de SP wel zich realiseert, dat daar ook minder geld in gaat zitten dan?

De heer Stekelenburg (SP): voorzitter, ik heb net in mijn tweede termijn aangegeven: ja, dat beseffen wij heel goed maar als het goed is ook, tenzij u als VVD zegt wij vinden het goed dat niet zozeer getransformeerd hebben maar dat we gewoon een deel van het aanbod hebben

weggestreept, de Algemene Hulpdienst kan dit omdat ze op basis van vrijwilligers werken, los van wat fte voor betaalde coördinatie. Zij doen dat ontzettend veel goedkoper dan de gemeente, dus er moet ergens in het sociaal domein geld over zijn dat wellicht niet op die manier geoormerkt is, maar er moet ergens bij de gemeente geld over zijn, simpelweg omdat de Algemene Hulpdienst het voor veel minder doet. Hoe kijkt u daar dan tegenaan?

De heer Schat (VVD): daar kunnen we op zich niet tegen zijn, maar er is natuurlijk wel de afspraak gemaakt met de Algemene Hulpdienst en ik vind het wel heel raar dat er nu een verschil van inzicht is tussen het college en de Algemene Hulpdienst. Ik zou het college toch wel willen oproepen om eerst de ideeën op 1 lijn te komen daarmee en dan dat aan ons terug te rapporteren.

Voorzitter, ik heb nog geen echte goede reactie van het college gehad omtrent mijn oproep over het ontraden van moties die geld kosten. Eigenlijk is daar geen antwoord op gegeven en gaat het college toch met heel veel moties mee en dat vind ik dan ook raar met wat ik eigenlijk eerder daarover zei, dat er eigenlijk geen geld voor is. Ik heb ook geen reactie gehoord op het plan van ons om toch die basis op orde te krijgen van het sociaal domein. Dat sociaal domein moeten we echt op orde brengen, we moeten echt gaan weten aan welke knoppen we kunnen gaan draaien en daarvoor vraag ik toch aan het college om ons die knoppen aan te reiken, want als wij die knoppen niet hebben dan kunnen wij daar ook niet aan draaien en dat is echt noodzakelijk om de goede keuzes te maken. Met die basis op orde bedoel ik ook voorzitter, dat de partijen die al die zorg voor ons verlenen, diezelfde partijen doen ook heel veel voor de zorgverzekeraars. Die zorgverzekeraars voeren audits uit bij die partijen om te laten zien dat ze inderdaad voldoen aan de wet- en regelgeving en dat alles ordelijk verloopt, maar doet de gemeente dat ook? Voert de gemeente ook audits uit bij dat soort partijen zodat we ook zicht hebben dat al die geldstromen inderdaad rechtsgeldig verlopen? Dat zou ik ook goed willen weten. Het systeem zegt: de contractbeheersing is daar een mooie terminologie voor.

Ik heb ook nog geen reactie gehoord over de bestrijding van de invasieve zorg, daar zou ik ook nog graag wat over horen.

Een voorstel voor livestreaming is in de maak, daar zijn we druk mee bezig. Als het goed is komt dat volgende maand naar u toe als raad en dan kunnen we daar mogelijk in december over besluiten.

Digitaal stemmen, daar zijn wij eigenlijk dus voor.

De heer Horst (CDA): voorzitter, ik wilde nog even op de opmerking van de heer Schat over livestreaming terugkomen, want ik heb toch de indruk dat ik nu al en ik ben de tel een beetje kwijt hoe vaak ik gehoord heb van 'ja, dat komt eraan' maar ik zou het nu onderhand wel eens een keertje willen zien. Volgens mij wordt er vanuit de VVD al ongeveer 1 jaar gezegd 'het komt eraan'. Ieder keer is het volgende week, dan is het volgende maand. Zo ken ik de VVD niet als partij van aanpakken.

De heer Schat (VVD): nee voorzitter, de heer Horst heeft daar helemaal gelijk in; dat klinkt niet erg geloofwaardig, maar we zijn nu echt bijna tot het einde, dat kan ik u beloven. Voorzitter, nog eventjes over welzijn, daar is ook al iets over gezegd over hoe we met de partijen omgaan. De Nieuwegeinse VVD wil nog wel even aangeven dat wij eigenlijk echt geen vertrouwen meer hebben in MOvactor, dat is eigenlijk als trekken aan een dood paard. De Wmo, daar is ook al over gesproken over die abonnementsregeling. Inderdaad is het ook behoorlijk pijnlijk dat die kosten daarvoor zo veroorzaakt zijn, maar we willen vragen of het college bekend is met de wijze waarop de gemeente Oldenzaal, uw oude gemeente, daarmee omgaat? Daar wordt de huishoudelijke hulp geschaard onder de bijzondere bijstand. Is dat ook mogelijk bijvoorbeeld in Nieuwegein?

Dan zou ik nog een stukje willen zeggen over de oude dorpen en kernen in combinatie met citymarketing. Ik heb het al eerder gehad vanavond over 50 jaar Nieuwegein en ook over Vreeswijk en over Jutphaas, een historisch gebied met veel monumenten en beschermde dorpsgezichten die we als parels zien van onze stad. Daarom vinden wij dat het tijd gaat worden om een totaalvisie op deze mooie voormalige dorpen te betrekken. Dat willen we graag zo houden, maar als we eerlijk zijn, zijn sommige dingen qua inrichting wel wat verwaarloosd. Alleen nieuwe lantaarnpalen, die zijn voortgekomen uit een motie die enkele jaren geleden is aangenomen door de raad, is dan onvoldoende. Kan het college toezeggen dat we in de eerste helft van 2021 een visie hierop krijgen en dat we hiervoor met elkaar in gesprek kunnen gaan en de mooie dingen inzetten voor onze citymarketing? Dat kost geld, dat klopt. Kijk, dit is nou de sfeer die we hebben om fysiek te vergaderen. Ik hoor nou wat geroezemoes, dat is fijn om te horen. Dank u wel voor uw feedback.

Duurzaamheid; ik ga GroenLinks even helpen. De overstap naar groene energie is noodzakelijk, maar die overstap wil VVD altijd op een haalbare en betaalbare manier voor elkaar krijgen, want er is veel werk te krijgen aan de winkel. Juist daarom moeten we de mensen meenemen en zorgen voor draagvlak voor de energietransitie. Energietransitie blijft in plaats van doemscenario's te schetsen. Duurzaamheid bereik je ook niet door belastinggeld te verbrassen, maar door ruimte te geven aan nieuwe technieken. Oplossingen zitten bij onze ondernemers, onze start ups en onze kennisinstellingen. Dat zijn onze doeners met onze inwoners die zelf kiezen om te verduurzamen en niet omdat de gemeente het verplicht. Voor de VVD geldt dat energietransitie alleen kan op voorwaarde dat u daar als inwoner geen last van heeft. Als inwoners niet opgebouwd spaargeld hoeven te gaan besteden en dat de gemeente naar u geluisterd heeft voor gedegen en goed participatiebeleid. Geen Utrechtse praktijken in Nieuwegein.

Dan kan ik nog even wat tijd besteden aan de moties en amendementen:

- De motie voor het Wmo amendementstarief; daar zullen wij tegenstemmen.
- Ook het amendement voor de Algemene Hulpdienst zullen wij tegenstemmen.
- Motie verjaarsdagsdiner stemmen wij tegen.
- Motie Blijf investeren in sociaal domein stemmen we tegen.
- Motie dierenwelzijn vinden we ook overbodig.
- Motie digitaal stemmen; daar heb ik al wat over gezegd, daar stemmen we voor.
- Motie duurzame logistiek: wij zullen tegenstemmen, dat is al geregeld.
- Motie Geins Geluk, daar wil ik nog wel verder op ingaan. Eigenlijk is het dan heel erg lastig om aan te geven wie eenzaam is. Sommige mensen willen helemaal niet eenzaam gevonden worden, maar andere mensen vinden dat zij toch eenzaam zijn. Dat is heel lastig om te onderkennen wie er nou precies wel of niet eenzaam is. Niet alleen arme mensen maar ook rijke mensen zouden eenzaam kunnen zijn; worden die hier ook bij betrokken? Wie gaat dat betalen? We stoppen mensen weer in een hokje en dat moet je niet doen.
- Motie Help de jongeren uit de schulden: daar zullen wij tegenstemmen.
- De motie voor nieuw aan te brengen bomen; daar hebben we in het interpellatiedebatje al even wat over gezegd.
- Motie Werken naar minder restafval, daar zou ik nog over willen zeggen: het gaat niet over minder restafval. Het gaat eigenlijk over minder afval in zijn algemeenheid. Hoe gaan we met z'n allen zorgen dat we minder afval gaan verwerken?

Dat was het einde van mijn spreektijd, hoor ik.

De voorzitter: ja, dan zijn die 7 minuten en 7 seconden om.

Mevrouw Spalburg (PvdA): over de motie over eenzaamheid: natuurlijk zijn ook rijke mensen eenzaam en die mogen ook gewoon meedoen. Er is een heleboel misverstand over die motie, want ik hoorde al over het budget en over die € 15. Het is ook niet de bedoeling dat het hele

budget ervoor wordt gebruikt, alleen maar de initiatieven die met eenzaamheid te maken hebben en als je iets bedacht hebt voor € 1.000 en er moet een eigen bijdrage in geld of in uren die € 500 zijn en waarom alleen eenzaamheid, zei de SP ook nog? Ja, omdat dit nu wel een heel hot item is. Ik bedoel, iedereen is het daar wel over eens.

De voorzitter: wilt u afronden, want het wordt een betoog in plaats van een interruptie. Ik kijk of meneer Schat daar nog op wil reageren?

De heer Schat (VVD): nee hoor, dank u wel.

De voorzitter: dan sluit ik de beraadslagingen van de tweede termijn van de raad en ik kijk even naar het college. Dan schors ik tot 22.00 uur.

De voorzitter: ik heropen de vergadering voor de reactie in tweede termijn van het college en ik geef als eerste het woord aan wethouder Adriani.

Beantwoording wethouder Adriani:

Dank, voorzitter. Ik denk dat ik alleen nog 3 thema's met de heer Monrooij te bediscussiëren heb en dan heb ik denk ik in de sliptstream ook de aarzeling of de worsteling van de heer Verhoeve meegepakt.

De eerste vraag die de heer Monrooij stelt is: wil de wethouder beloven dat hij volgend jaar met een sluitende begroting komt? Nee voorzitter, dat wil deze wethouder niet. Wat deze wethouder wil beloven is dat hij volgend voorjaar met een Kadernota komt die een verstandig voorstel doet over de financiën en de inhoud, gegeven wat we op dat moment weten met als uitgangspunt dat we in Nieuwegein het liefst een sluitende begroting hebben.

Dan vraagt de heer Monrooij nog een keer: wat gaat er nu fout als we deze nota Duurzaam Financieel Evenwicht voor kennisgeving aannemen en zei hij er in de tweede termijn bij, alleen de opdracht te verstrekken naar de vervolguutwerkingen. Toen ben ik nog even goed naar het dictum gaan kijken van wat we u voorgesteld hebben en dan denk ik dat u bedoelt dat we besluit 1, dat dat gewijzigd wordt in "voor kennisgeving aannemen" en dat besluit 2 in stand blijft. Van besluit 3 weet ik dan niet helemaal wat u daarmee wilt en van besluit 4 eigenlijk ook niet. Dat kan allemaal, dan denk ik niet dat de wereld er heel anders uitziet, maar mijn vraag aan u is: wat heeft u dan verbeterd en waar is het amendement om het dictum op die manier aan te passen?

Dan als laatste de motie over de middenhuur en middenkoop. Ik heb geprobeerd in mijn eerste termijn 2 dingen te zeggen. Voor middenhuur heb ik gezegd, is er geen registratie en dat maakt het lastig om de voorraad als indicator in beeld te brengen. En voor middenkoop heb ik gezegd: daar hebben we geen beleid op en het is toch wel ingewikkeld om een indicator in je begroting op te nemen voor een thema waar je als gemeente geen beleid op voert. Als u nou aan mij vraagt: wethouder, wilt u eens in beeld brengen hoe het eigenlijk zit met de Woz-waardes van de koopwoningen in deze stad, dan wil ik dat van harte een keer voor u doen, maar niet als indicator in de begroting want ik denk echt dat we met elkaar moeten vasthouden aan de lijn dat we indicatoren opstellen voor dingen waar we ook beleid op voeren. Als u dat inzicht wilt, dan wil ik dat best een keer uit de gemeentelijke basisadministratie voor u halen.

Voor middenhuurwoningen blijf ik zitten met het feit: daar is geen registratie van, dus die kan ik niet voor u uitvoeren. Vandaar dat we hebben gezegd: laten we nu monitoren en dat doen we natuurlijk al via de woningbouwmonitor zelf, maar in ieder geval daaruit gedistilleerd wat staat er nou aan bouwproductie conform de afspraken in de Woonvisie op de planning en dat we dat in ieder geval opnemen en dat is wat we in de begroting hebben voorgesteld.

De heer Monrooij (CU): voorzitter, dank u wel en ik dank voor de wethouder voor zijn stap, dat hij zegt van: ik wil wel inzichtelijk maken van de Woz-waarde en dergelijke. Ik vind dat al een eerste stap dat we in ieder geval als raad wat meer inzicht krijgen in het aantal woningen in welke klassen die ongeveer zitten hier in Nieuwegein, dus daar ben ik al heel tevreden mee. Dank u wel.

De heer Verhoeve (D66): ja dank u, voorzitter. De heer Adriani gaf aan 1 ter informatie en 2 verandert dan niet zo gek veel aan. En wat verandert er dan daadwerkelijk, dat was uw vraag als ik het goed begrijp. Eigenlijk is onze vraag dan: kunt u dan de nota verder uitwerken? Zoals het hier staat lijkt het alsof er straks weer 1 nota komt waar al die onderwerpen weer bij elkaar komen. Kunt u toezeggen dat we dan die onderwerpen gewoon apart de behandeling kunnen geven die het verdient?

Wethouder Adriani: ik denk op de eerste aanname die u doet is het antwoord: ja, we zijn inderdaad voornemens om een nieuwe nota te maken, een verder uitgewerkte nota, waarin al die onderwerpen behandeld worden. Maar op uw tweede vraag is het antwoord ook ja, want we hebben in de afgelopen periode en zijn dat ook voornemens en voor een deel kondigen wij dat aan om die onderwerpen ook individueel met u te behandelen, maar ergens moet je ook een brandpunt hebben waar je met elkaar monitort: al die stappen die we zetten, leidt dat nu uiteindelijk tot dat duurzaam financieel evenwicht waar we naar op zoek zijn? Dus dat voornemen wou ik nog wel even vasthouden.

De heer Verhoeve (D66): zie dit dan vooral als een vervolgingerruptie, want waar het hier echt met name om gaat, we hebben het nu de afgelopen 2 maanden door de coronamaatregelen hierover gehad, maar wel elke keer bij elkaar en daar zat echt wel onze wrevel in de zin dat we niet het idee kregen dat we de onderwerpen echt de aandacht geven die ze verdienen. Ik snap dat we dat uiteindelijk weer bij elkaar brengen, dat we dan in een integraal document daarover besluiten dus als we die afzonderlijke behandeling kunnen doen en integrale besluitvorming, dan vindt u ons aan uw zijde.

Wethouder Adriani: dat zou ik misschien, omdat het best een breed en diep onderwerp is, ook aan het presidium willen vragen of we daar misschien ook een keer planningstechnisch naar kunnen kijken zodat we met z'n allen weten dat daar voldoende tijd en ruimte voor beschikbaar is.

De voorzitter: volgens mij bent u heel mooi bij elkaar gekomen. Dat was uw bijdrage in tweede termijn, dank u wel wethouder Adriani. Dan is het woord aan wethouder Eggengoor, nadat het tafeltje schoongemaakt is en het bordje verhangen.

Beantwoording wethouder Eggengoor:

Dank u wel, voorzitter. Dank voor uw bijdrage in de tweede termijn. Ik heb nog een paar dingen te melden naar aanleiding van uw bijdragen.

Allereerst even stadsmarketing. Het CDA vraagt of het mogelijk is dat het college u tijdig en ook frequent informeert over de voortgang van stadsmarketing en dat wil ik u natuurlijk toezeggen. Dat gaan we zeker doen, dat gaan we in 2021 gewoon goed plannen. In relatie daarmee vraagt de heer Schat van de VVD ook: is het mogelijk ook beschermde dorpsgezichten vanuit stadsmarketing mee te nemen? Dat kan, maar ik moet eerlijk zeggen dat het budget daar zeker niet toereikend genoeg voor is. Het is een beperkt budget wat we beschikbaar hebben voor stadsmarketing, dus dat wordt wel heel erg ingewikkeld als we dat daar gaan doen, dat zou eerder bij de erfgoedportefeuille horen.

Mevrouw Verbeek van ieders Belang vraagt het nieuwe busstation, is dat nou echt nodig? Dat bouwen we voor de toekomst en we hebben echt die schaa sprong in OV nodig dus ja, dat busstation is echt nodig voor de toekomst, niet alleen omdat we meer bussen willen laten rijden, maar ook omdat daar andere en langere bussen gaan rijden en daar is dat busstation echt voor nodig.

Mevrouw Verbeek (iB): ja voorzitter, ik begrijp wat de wethouder zegt, maar de wethouder zegt ook dat er een krimp van 8% komt. Er zijn al 3 bussen verdwenen, de andere is ingekort. U heeft het over dat ze juist verlengd worden; hoe moet ik dat nu zien? Worden ze nou verlengd of niet?

Wethouder Eggengoor: mevrouw Verbeek, die krimp is voorzien voor de coronaperiode. Er maken op dit moment significant minder mensen gebruik van het openbaar vervoer. Er wordt ook door de overheid nog steeds geadviseerd om zoveel mogelijk thuis te blijven en dat is ook de reden dat de Rijksoverheid de provincies heeft gevraagd om het OV af te schalen. Dat is wat er in januari gebeurt. Wat er uiteraard gebeurt op het moment dat we door de coronacrisis heen zijn is dat er weer wordt opgeschaald, omdat weer meer mensen met het OV gaan reizen. Dit is dus puur een coronamaatregel die niet te maken heeft met de toekomst van het OV in deze stad.

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, nog een verduidelijkende vraag, heel kort. Die andere buslijnen, die 3, die zijn verdwenen. Houdt dit in dat die dan weer terugkomen?

Wethouder Eggengoor: wat ik zeg mevrouw Verbeek, is dat we een schaa sprong nodig hebben op OV-gebied dus of die buslijnen terugkomen, dat weet ik niet. Er moet over het algemeen een beter OV-vervoersplan voor deze stad komen en daar hebben we dat nieuwe busstation voor nodig en welke buslijnen dat zijn en hoe ze gaan rijden, misschien beginnen we wel weer helemaal overnieuw. Dat moeten we zien, maar we hebben in deze stad echt die schaa sprong voor OV nodig en daarvoor ook een nieuw busstation wat dat kan faciliteren.

De voorzitter: een interruptie van de heer Schat, dat is uw zesde trouwens.

De heer Schat (VVD): oké, dank u wel voorzitter. Even aansluitend op de vraag over het busstation, dat is natuurlijk gecombineerd met het tramstation. Er rijdt op dit moment geen tram. Heeft u al besproken met de provincie om eventueel het tramstation naar voren te trekken om te voorkomen dat we straks weer met een buitendienststelling zitten van de tram?

Wethouder Eggengoor: daar is over gesproken, maar die mogelijkheid is er niet. Wij hopen echt dat de tram eind januari gaat rijden, dus we kunnen het ook niet daar naar voren trekken. De planning is nu dat in 2022 de aansluiting van het nieuwe tramstation gerealiseerd wordt en het busstation wordt in 2023 opgeleverd, dus er is over gesproken maar die mogelijkheid is er gewoon niet qua planning.

D66, nog even over de stadsdistributie en de motie die u daarvoor indiende. Ja, natuurlijk brengen we dit idee nu het ook vorm krijgt in de stad en mensen ook wat zien doet ook vaak geloven en dat mensen zich bij zo'n initiatief aansluiten. Daar zullen wij als gemeente actief op inzetten om ondernemers op dit voorstel te wijzen en ook om te vragen of zij zich daar bij aan willen sluiten. Daar mag u van uitgaan en dan zeg ik nog een keer #kooplokaal.

Dan zijn er nogal wat vragen gesteld over de moties. Dan ga ik eerst even naar motie M122. Meneer Beeuwkes van de VSP zegt: 'pamperen leidt jongeren niet naar een mooiere toekomst'. Daar kan ik me helemaal in vinden en in de omgang van jongeren met schulden wordt juist heel veel gestoken in een goede en intensieve begeleiding van jongeren om ze te leren goed met geld om te gaan en ook om te voorkomen dat als ze een keer uit de schulden zijn, dat ze weer

terugvallen in de schulden dus goede begeleiding moet onderdeel zijn van een traject met jongeren die in de schulden zitten of in de schulden dreigen te komen, dus dat hoort gewoon bij elkaar.

Mevrouw Spalburg vraagt: is Q1 haalbaar om dat voorstel op te leveren? Ik denk dat dat heel kritisch wordt en ik zou het comfortabeler vinden als we daar Q2 voor kunnen afspreken, want dat is in mijn ogen reëler. Q1 is wel heel erg snel als ik de decembermaand even niet meereken, dus als u kunt leven met Q2, dan zijn we het daarover eens.

De voorzitter: ik zie mevrouw Spalburg heel erg instemmend knikken.

Mevrouw Spalburg (PvdA): ja, ik zeg wel ja, maar dan moeten GroenLinks, Lokale Vernieuwing en CDA ook ja zeggen.

De voorzitter: die zie ik ook knikken. Zullen we dan zeggen dat op die manier de motie alvast aangepast is.

Wethouder Eggengoor: met dank voor deze ondertiteling, want ik zie mevrouw Spalburg niet, die zit achter de paal.

Dan de motie M223. Meneer Monrooij vraagt: is die overbodig? Nee, wat mij betreft is hij niet overbodig en kan hij ook gewoon helpen. Ik ben het wel eens met ook de argumenten dat alle beetjes helpen, dus wat mij betreft zou die voor ons ook een steun kunnen zijn om nogmaals een keer aan de boom te schudden. Richting GroenLinks voorzitter, als de motie wordt aangenomen praat ik uiteraard graag verder met GroenLinks over de uitvoering daarvan en wat daarvan verwacht wordt.

Dan heb ik er nog 1 staan op het Wmo-onderdeel. Meneer Schat geeft aan: kent u het proces zoals in Oldenzaal wordt uitgevoerd, waarbij dit onderdeel is van de bijzondere bijstand. Heel inhoudelijk ken ik het niet en ik weet dat er heel verschillend over wordt gedacht. Er zijn voorstanders maar er zijn ook zeker tegenstanders dus mijn voorstel zou zijn dat we eerst verdergaan met de voorstellen die hier in huis worden bedacht in samenwerking met Lekstroom en de regionale backoffice en dan kijken wat daar nog aanvullend nodig is en dan zou dit eventueel tot de mogelijkheden behoren.

Beantwoording wethouder Schouten:

Voorzitter, dank u wel. Ik begin graag bij de bomen. Bomen is in ieder geval emotie, dat blijkt ook nu weer. Mevrouw Verbeek, u had het over de wijkers en de blijvers. Dat is een soort van echo uit het verleden uit het beleidsplan Ruimte Maken en dat is inmiddels vervangen door ons nieuwe bomenafwegingskader en ook ons Bomenbeleidsplan, waarbij het nog steeds zeker de intentie is om wanneer bomen om wat voor reden dan ook verwijderd moeten worden, er nieuwe geplant gaan worden.

Wat betreft de motie 218 van D66; u heeft aangekondigd dat er wat veranderingen komen en voorzitter, u verwees daar net ook al naar en ik weet niet of die veranderingen inmiddels al helder zijn, dus is het goed dat daar een toelichting op gegeven kan worden voordat ik daar verder op inga? Anders wil ik ook eerst wel naar iemand anders gaan.

De voorzitter: laat hem even zitten, dan gaat u door met uw beantwoording en dan kan de heer Verhoeve even nadenken en dan tegen het eind van uw betoog kijk ik even naar de heer Verhoeve of hij nog wat wil inbrengen.

Wethouder Schouten: ja, wat betreft die motie, wat ik in de eerste termijn ook al aangaf, we willen gaan beginnen met een pilot in een van de wijken, Batau om precies te zijn, waar we onderzoek doen naar de ruimte die er is om bomen te gaan planten. Dat doen we op basis van

het meenemen van de kennis die de hittestresskaarten ons geven en dat zal ons ook iets moeten gaan vertellen over wat er mogelijk is in de rest van de stad. Die pilot willen we begin volgend jaar gaan starten en dan zal daar wat uitkomen van wat kan en wat ook de kosten zijn en uw oproep voor meer bomen en meer groen in de stad, ja, ik kan uw pleidooi alleen maar onderschrijven. De manier waarop is natuurlijk wel eentje die we ook vanuit onszelf, vanuit ons eigen beleid, willen doen en ook via klimaatadaptatie via de subsidies die we hebben, via het verleiden van de tegel eruit en de boom of de plant erin, dus acties die via het Klimaatadaptatieplan worden uitgevoerd en ook via het regionaal netwerk Klimaat en Water, dus in die zin ondersteun ik zeker de motie. Alleen, ik zeg er wel bij van: het plan waar u om vraagt, om dat begin volgend jaar te presenteren, ik zou dat het liefst echt mee willen nemen in de P&C-cyclus, zodat we ook die uitkomsten van de pilot, als die daartoe noodzakelijk, dat we daar rekening mee kunnen houden in de Kadernota en de daaruit volgende begroting. Van de bomen naar de invasieve soorten. Daar wordt zeker aan gewerkt, maar ze zijn niet voor niets invasief meneer Schat, dus het duurt ook wel enige tijd voor ze echt verdwenen zijn uit de stad zoals u terecht opmerkt en dat geldt met name voor de Japanse duizendknoop, dus aandacht en aanpak is er en het zal tijd kosten voordat ze echt weg zijn uit de stad. Dan vroeg het CDA, de heer Horst, nog een keer en ook de heer Schat over: zeg nou eens iets meer over die knoppen waar we aan kunnen draaien en de invloed die we kunnen hebben in het sociaal domein over de basis op orde. Ik denk een goed voorbeeld van zo'n knop die we gebruiken is bijvoorbeeld de nieuwe inkoopstrategie waar we mee bezig zijn. Dat is een knop, maar grip op jeugd, waar collega Kuiper denk ik veel meer over kan vertellen is een andere knop, dus goed kijken naar wat gebeurt er in de hele jeugdzorg. Zo zijn er wel een aantal onderwerpen te noemen of knoppen te benoemen die we zeker ook ontwikkelen om dat te gebruiken om goed de juiste zorg te kunnen verlenen en ook iets te doen met die kosten.

De heer Horst (CDA): dank u voorzitter, want de wethouder geeft voorbeelden. Die herken ik ook wel, alleen mijn vraag was bedoeld om ons periodiek gewoon mee te nemen in welke knoppen draait u als college nou aan waar het gaat om het sociaal domein, wat een enorme bulk uit onze begroting is, in iedere gemeente overigens en wat is het effect daar nou van. Neem ons meer als raad daarin mee in wat u probeert te doen om grip op die kosten te krijgen en te houden. Bent u daartoe bereid?

Wethouder Schouten: jazeker en ik begrijp zeker de vraag ook wel. Natuurlijk via de reguliere P&C-cyclus, dat is evident, maar ik denk dat het ook goed is dat we nadenken over of we, dat hebben eerder ook wel eens gezegd, dat we jaarlijks een goede informatieavond of een avonddialoog met u hebben om het over deze onderwerpen met elkaar te hebben en te spreken. De Voedselbank. De heer Stekelenburg, wat u vertelde, dat zijn echt ook onze bevindingen. De Voedselbank is zelf ook zeer proactief en we hebben regelmatig contact met ze ook om ze te ondersteunen als dat nodig is.

Mevrouw Verbeek (iB): ja voorzitter dat begrijpen we, maar u gaat niet in op de ondersteuning indien nodig, wat wij vragen. We zeggen dus niet: we willen nu ondersteuning. Nee, indien nodig, dat niemand in Nieuwegein honger hoeft te lijden, daar gaat het ons om.

Wethouder Schouten: voorzitter, wij hebben echt een bewonderenswaardige Voedselbank in de stad met hele actieve vrijwilligers, die een heel goed netwerk hebben opgebouwd met en mensen die voedselhulpondersteuning nodig hebben en ook supermarkten. Het gesprek dat we met hen voeren gaat wel daarover: waar hebt u ondersteuning nodig en wat kunnen wij doen via ons eigen netwerk, of dat nu Geynwijs is of anders, dat mensen de weg weten te vinden naar de Voedselbank.

Mevrouw Peters (LV): ja voorzitter, dank. Begrijp ik de wethouder nu goed dat zij zegt: motie 221 wordt al uitgevoerd en is daarmee overbodig, of interpreteer ik de woorden dan ietwat te kort door de bocht?

Wethouder Schouten: nee, dat interpreteert u wat mij betreft correct.

Het CDA had ook nog een vraag over: zet nu vrijwilligers in om vrijwilligers te ondersteunen. Dat gebeurt gelukkig op heel veel plaatsen. Het Vrijwilligershuis en overigens ook diverse andere organisaties in de stad houden zich daar volop mee bezig.

Dan nog even het restafval en ook de motie die daarvoor is ingediend en het plan wat u vraagt of de doelstellingen en de heer Monrooij vroeg ook nog van: hoe zit dat nu met dat nascheiden en de motie die voorligt. Het nascheiden; wat we natuurlijk hopen is dat door het verwijderen van het PMD uit het restafval, dat dat ook vermindert. Dat weten we nog niet helemaal, dat zullen we natuurlijk moeten gaan bezien. Ik denk dat de grootste winst echt te halen is uit minder GFT in het restafval dus etensresten, dus dat in reactie op uw vraag, meneer Monrooij. Wat betreft de acties die we natuurlijk, ook daarin moeten we de basisinfrastructuur beter op orde hebben om begin volgend jaar en opnieuw, ik zeg nogmaals nadrukkelijk, ik begrijp de wens wel om de doelstellingen bij te stellen omdat die doorlooptijd van maatregel best wel lang is, het effect ervan, is het opstellen van realistische doelstellingen niet eenvoudig, maar ik vind wel dat we daar onze best voor moeten doen en ook wel zullen doen natuurlijk.

Motie dierenwelzijn; dank voor het aanpassen van de termijn, dat helpt ons.

Dan was er nog 1 vraag van Stadspartij Nûwegein over de aardwarmte niet in de stad maar aan de rand; daar zijn nog volop mee bezig, met die locaties, en daar komen we zeker op korte termijn nog terug bij u met die vervolgstappen.

Mevrouw Bakhtali had ook een vraag over: waarom stijgen die grondstoffenheffingen zo snel? Ja, ik zou toch omwille van de tijd willen verwijzen naar pagina 109 van de Programmabegroting, waar uitgebreid uitgelegd staat hoe dat komt.

Mevrouw Bakhtali (Nú): mijn punt was niet waarom stijgen die heffingen zo snel. Mijn punt was: als je de afvalstoffenheffing in 1 klap met liefst 30% verhoogt, dan hoef je niet te verwachten van de mensen dat er draagvlak is voor het werken aan betere scheiding of dergelijke zaken voor het hele afvalbeleid. Dat is mijn punt.

Wethouder Schouten: voorzitter, daar ben ik het ten dele zeker met u eens. Ik denk wat vooral helpt om te scheiden is goede voorzieningen en goede faciliteiten in de stad en dat kost ook geld overigens.

De voorzitter: dan kijk ik even, want ik heb het idee dat u aan het einde van uw betoog bent, maar ik zie nog een interruptie van mevrouw Peters en dan kom ik even bij de heer Verhoeve.

Mevrouw Peters (LV): ja voorzitter, dank. Ik heb het idee dat er nog een vraag openstaat van mijn fractie over motie 214, de motie van de SP over het investeren in het sociaal domein, waar ik aan de wethouder of eigenlijk aan het college heb gevraagd of u eigenlijk ook hier zegt 'dit doen we al, dit is overbodig', of dat er nog een meerwaarde in de motie zit.

Wethouder Schouten: ja, dank dat u mij herinnert. Nee, wat ik zei, deze motie ondersteunt het beleid. Dat waren mijn woorden dus in die zin, het is wat we doen en het is ook zeker wat we streven dus in die zin ondersteunt dat het beleid en verder laat ik het aan de raad.

De voorzitter: de heer Verhoeve over de bomen.

De heer Verhoeve (D66): ja exact, en ik wilde ook nog wel een interruptie plaatsen op deze wethouder, maar eerst maar even over de bomen duidelijkheid dan. We wilden inderdaad het besluit, het oproepen van het college aanpassen naar: in de eerste helft met een voorstel te komen waardoor het aantal bomen substantieel toeneemt zowel op eigen terrein als via een stimulans bij onze inwoners. Ik merk dus dat ik nu een beetje aan het zoeken ben naar wat u zei en wat ons voorstel dan is en of deze daarmee omarmd of toegezegd kan worden?

De voorzitter: dan kijk ik even naar de wethouder, want ik hoor u bijna zeggen ‘als u dat toezegt, dan ben ik tevreden’.

Wethouder Schouten: ja, voorzitter. Zeker, want dat is de inspanning die we willen plegen daar waar mogelijk in de openbare ruimte en het verleiden van mensen om zelf hun best te doen of de mogelijkheden te gebruiken om bomen te planten.

De voorzitter: en dan wilde u ook nog een interruptie?

De heer Verhoeve (D66): exact voorzitter, want als ik het goed heb begrepen uit de eerste termijn is de AHN, de Algemene Hulpdienst, bij deze wethouder in de portefeuille en zij had het in haar eerste reactie over een goede overgang. Wat is dan in uw ogen een goede overgang als u kijkt naar de activiteiten voor kwetsbare inwoners die op dit moment door de Algemene Hulpdienst worden uitgevoerd met de bedragen die ze kwijtraken?

Wethouder Schouten: ja voorzitter, die vraag hebben we natuurlijk ook aan AHN gesteld en dat is nu ook het onderwerp van gesprek. De continuïteit van de activiteiten willen we graag borgen met elkaar, dus dat is ook de vraag die wij gesteld hebben. Daarom zijn wij ook bereid om in dat overgangsjaar wel daarin tegemoet te komen, maar niet voor het volle bedrag zoals dat hier wordt gevraagd, dat zeg ik er ook duidelijk bij. Dat is ook omdat we natuurlijk meerdere organisaties in de stad hebben met dezelfde doelstelling, dus we moeten daarin ook wel op een redelijke manier met al deze organisaties omgaan. Het gesprek is dus met hen gaande en de incidentele middelen moeten ook voor incidentele activiteiten blijven, maar we willen wel graag dat de hulpverlening aan individuele inwoners met individuele hulpvragen doorgaat, dus dat is echt onze inzet ook.

De heer Verhoeve (D66): dan begrijp ik dus, dat wil ik echt even heel duidelijk hebben, de consequentie is dat de activiteiten die dus nu voor deze kwetsbare inwoners worden gedaan, kunnen worden beëindigd, dat ze gewoon stoppen. Is dat wat u zegt?

Wethouder Schouten: nee, dat zeg ik niet. Als ik zeg de continuïteit van het werk, dat dat vooral doorgang vindt. Dat is echt onze inzet.

Mevrouw Verbeek (iB): even ter verduidelijking, voorzitter. Maar hoe ziet u dat dan, want u zegt het wordt afgebouwd, de financiën, maar ze hebben het nodig om te kunnen functioneren, dus nu snap ik het niet meer.

Wethouder Schouten: ja voorzitter, dat is precies het gesprek dat we ook met AHN voeren, van: u bent een vrijwilligersorganisatie die werkt met individuele inwoners met hulpvragen en matcht vrijwilligers aan die individuele hulpvragen. Dat willen we ook echt continueren, dat AHN dat kan continueren. En het hoe, daarover voeren we het gesprek met AHN.

Beantwoording wethouder Kuiper:

Dank u wel, voorzitter. Ik begin graag met het bespreken van de moties, mede daartoe aangespoord door de prikkelende stelling van de VVD dat tot nu toe het college steeds ja zegt tegen moties die geld kosten, mag ik pleiten als een uitzondering gezien te worden. Eerst de motie van ChristenUnie over de tarieven gastouders. De ChristenUnie leest heel goed, dat is prettig. Ik moest echt even in de tussentijds wat leeswerk inhalen en heb nagekeken hoe het precies zit. Bijvoorbeeld de rekening van de leges gaat wel degelijk naar de aanvrager van het gastouderschap en dat is het gastouderbureau. Er staat ook niet in de regels dat de adressering van de leges de gastouder is. Voor de gastouder blijft dat als hij een gastouderschap wil starten via een bureau, dat er leges gemoeid zijn van € 455,50 en 2,5 uur administratieve kosten. Wij rekenen 5 uur GGD-kosten om controles uit te voeren en zoals ik al eerder zei, die controles moeten vaak meerdere keren worden uitgevoerd met name bij de gastouders. Het is ook gewoon een 'handeltje' wat je begint als gastouder en dan is het ook nuttig om te weten dat je aan de voorkant moet investeren en leges zou je in dat kader ook zo kunnen bekijken, dus dat is de reden waarom ik toch blijf zeggen: doe deze motie niet. Het gaat echt niet om honderdduizenden euro's zoals enkele andere moties, maar het gaat toch wel om een kwestie waar ik me hard voor wil maken.

De heer Monrooij (CU): voorzitter, tenzij ik niet goed lees, maar in de legesverordening staat dat er tarieven worden geheven bij het bieden van gastouderopvang. Dan gaat het toch over de gastouder zelf en niet over het gastouderbureau, want dat wordt in dat artikel daarvoor genoemd. Daar staat het "in exploitatie nemen van een gastouderbureau" en het artikel waar ik naar verwijs gaat over de gastouderopvang zelf, dus dan worden de leges toch bij de gastouder geheven en niet bij het bureau?

Wethouder Kuiper: voorzitter, dank. We hebben hetzelfde stuk voor ons liggen en het klopt. De juristen geven echter aan dat de rekening verstuurd wordt naar het gastouderbureau, want dat is degene die het aanvraagt en die vraagt het aan voor het starten van een gastouderschap. Je kunt ook een gastouderbureau starten en dan betaal je ook leges.

De heer Monrooij (CU): dan toch uiteindelijk betaalt die gastouder toch de rekening en daar gaat het mij om. Moeten we die gastouder de rekening laten betalen?

Wethouder Kuiper: de gastouder voorzitter, betaalt de rekening omdat het gastouderbureau de rekening vaak doortikt naar de gastouder.

De voorzitter: ik denk dat u daar vanavond niet uitkomt, maar dat het goed is om daar samen op een ander moment een keer over door te praten hoe het precies zit. Volgens mij is het wel duidelijk, maar wellicht wordt de tekst anders uitgelegd. In ieder geval door de juristen begrijp ik, want we sturen de rekening naar het gastouderbureau.

Wethouder Kuiper: dank u voorzitter, ja inderdaad.

Dan de motie Geins Geluk tegen eenzaamheid. Ik heb al eerder gezegd: Geins Geluk is geïnspireerd op een gedachte uit Baltimore (Amerika), waar dit een enorme vlucht heeft genomen, inwonersinitiatieven, door dit steuntje in de rug. Geins Geluk als steuntje in de rug. Een onderdeel daarvan is dat inwoners samenwerken aan initiatieven en dat is ook de reden waarom je zoekt naar matching, maar ik begrijp ook de PvdA en haar verlangen om voor deze bijzondere tijden te zoeken naar een mogelijkheid om wat ruimer te werken met Geins Geluk, dus met de aanpassing die gegeven is lijkt dit mij een prachtige motie en het kost geen geld.

Mevrouw Bakhtali (Nú): is het project ooit geëvalueerd?

Wethouder Kuiper: ja, u heeft een brief ontvangen op 12 december 2019 met een evaluatie van Geins Geluk en in die evaluatie zijn onder andere de maatschappelijke meeropbrengsten toegelicht van bijna 4 ton.

De heer Horst (CDA): voorzitter, begrijp ik het nu goed van de wethouder dat dit wel betekent als we deze motie aannemen en die wordt uitgevoerd, dat daarmee dezelfde ruif eerder leeg is en dat er dus minder projecten kunnen worden ondersteund; die initiatieven vanuit de stad?

Wethouder Kuiper: daar is geen zinnige voorspelling over te doen. Je weet niet welke initiatieven er komen. Dat kunnen een heleboel hele kleine initiatieven zijn die enorm helpen met een gesprek met iemand die vaker Geins Geluk begeleidt hier vanuit het Stadhuis en € 1250 bijdraagt, maar een klein project kan een heel slim en belangrijk bereik realiseren. Dat is volgens mij ook waar de PvdA op uit lijkt te zijn met het inbrengen van deze motie, maar dat kunnen ook een beperkt aantal projecten zijn die wat meer vergen. Waarbij Geins Geluk altijd die wederkerigheid houdt; je blijft in contact met het Stadhuis over: hoe gaan we dit doen, wat kan er bijgedragen worden vanuit Geins Geluk. De medewerkers zullen altijd vragen: wat doe je zelf, met wie doe je het, hoe groot is die club et cetera en het kost geen geld, want de lumpsum blijft wat die is. We hebben dit geld afgezonderd voor Geins Geluk en dat blijven we doen. Dan een motie die wel veel geld kost, waartegen ik me ook wil uitspreken als: doe het niet. Dat is het uitstellen van het Atrium. Dat doen slaat direct een gat in onze begroting van 2 ton. Dat lijkt mij niet verstandig en ik heb er verder al over gezegd wat ik erover gezegd heb. De energie die er nu opzit en de voortgang die we hebben, als we in dit tempo doorwerken, kunnen we begin volgend jaar aanbesteden en hebben we een definitief ontwerp op 31 december. Dat zijn gewoon mijlpalen die significant zijn.

De voorzitter: mevrouw Verbeek, dat is uw zesde.

Mevrouw Verbeek (iB): nee voorzitter, ik heb een vraag gesteld en die wil de wethouder niet beantwoorden.

De voorzitter: ja, maar dit is wel een interruptie, maar welke vraag denkt u dat de wethouder niet wil beantwoorden?

Mevrouw Verbeek: die ik heb gesteld over het Atrium, wat u beter heeft gedaan dan uw voorganger?

Wethouder Kuiper: voorzitter, ik had een andere vraag verwacht, die over de horecavergunning en dat vond ik een dermate technische vraag dat ik dacht: die wordt wel op een andere manier gesteld. Of ik het beter doe dan mijn voorganger? Het college is verantwoordelijk voor dit beleid en de wethouders werken zich gewoon het vuur uit de sloffen om als college te doen wat de raad haar opgedragen heeft en dat doen mijn voorgangers net zo goed als dat ik dat doe. Mijn opvolgers gaan dat ook weer fantastisch doen.

Mevrouw Verbeek (iB): dat bedoel ik niet. De vorige wethouder is er 2 jaar mee bezig geweest en had het ook bijna voor elkaar, zei hij, en deze wethouder komt met precies hetzelfde wat de vorige wethouder zei. Wat is er dan beter dan de vorige keer?

Wethouder Kuiper: voorzitter, mag ik het oordeel daarover aan mij voorbij laten gaan?

De voorzitter: dat mag en soms wordt een vraag gesteld waar je niet het antwoord op krijgt wat u wilt, maar dat kan ook een antwoord zijn.

Wethouder Kuiper: ik wil nog op 2 grote onderwerpen ingaan of eigenlijk 3.

Ten eerste Betere Buurten waarover de ChristenUnie zegt: 'als je het nu anders gaat doen krijg je dus ook met andersoortige uitdagingen in buurten te maken'. Ja en nee. Buurten blijven divers. Elke nieuwe buurt die je aanpakt is anders en we proberen te koersen op een ander gemiddelde per buurt, dus we komen van 4,25 en we denken dat we toe kunnen werken naar 2,9 miljoen per buurt. De lijst van 64 buurten is er gewoon. De volgorde van afwerken van buurten is niet keihard en die kan ook nooit keihard gemaakt worden. We zullen altijd van longlist naar shortlist werken op basis van de meer dominante factor van het openbaar domein. In Betere Buurten blijft de inbreng van de inwoners even belangrijk als de politieke ambities van de gemeente bijvoorbeeld met betrekking tot klimaatadaptatie, maar ook de ambities met betrekking tot beheer op orde, dus het blijft een afstemmingsproces tussen stad, politiek en openbaar domein.

Dan wat over de uitspraak van mevrouw Feenstra van GroenLinks over gezondheidsongelijkheid. Ik heb geprobeerd in mijn eerste beantwoording aan te geven waar we onze pijlen op richten en dat dat juist op de plekken is in deze stad waar het de mensen die we het moeilijkste kunnen bereiken, het meeste gegund zou moeten worden, gezondheidsverbetering. Als ik daarin misverstaan ben, dan verloochen ik bijna mezelf die afgestudeerd is op armoede, inkomensongelijkheid en maatschappelijke deprivatie, dus als er ergens iemand is met hart voor deze kwestie ben ik het. Tegelijkertijd is de wereld ook hard en die feitelijkheden moeten we ook niet uit het oog verliezen.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, dat is natuurlijk fantastisch om te horen, maar dat maakt wel dat de vraag overeind blijft staan wat u dan met motie 110 concreet gaat doen, want dat was de aanleiding hier ook van, in hoeverre daar ook echt ingezet wordt.

Wethouder Kuiper: ja voorzitter, die begrijp ik en ik denk ook dat ik hem nu beter kan beantwoorden dan in de eerste termijn, maar dat doe ik liever wat meer uitgebreid schriftelijk, omdat ik een goede verbinding wil leggen tussen wat we nu in de regiodeal doen en wat we voornemens zijn met de vitale wijken te doen in de relatie tot motie 110. Ik denk ook dat die nu een veel betere landing vindt dan toen de motie op tafel lag in deze raad. Ik denk dat ik hem veel preciezer kan duiden.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, daar kunnen wij mee leven. Dat is prima.

Wethouder Kuiper: dank u wel. Dan gaan we nog even naar de schoolgebouwen. Met D66 wil ik ook betere schoolgebouwen en dat kan ook. Daar is het onderzoek naar de mogelijkheid om scholen te transformeren op gericht, waarbij ik ook onmiddellijk toegeef dat de goede lezer, de ChristenUnie, aangeeft dat in de begroting op pagina 87 nog steeds gesproken wordt over renovatie. Dat is verwarrend en dat is een ommissie. Laten we afspreken dat we 'transformeren' lezen en niet 'renoveren' en als transformeren geen begaanbare weg is, dan is nieuwbouw het enige alternatief voor transformatie.

Gaat dat tot vertragingen leiden? De vertraging in de Doorslag had veel te maken met de verkeerssituatie daar en de afstemming die we moesten doen met de bewoners rond de verkeersproblematiek en de verkeersproblematiek was mede ingegeven door de ingewikkeldheid over de keuze van sportzaal. Sportzaal+ et cetera. Als we gaan transformeren in plaats van nieuwbouwen, dan zijn die keuzes voorbij. Dan blijft de school op de plek waar die nu staat, dan zijn er niet meer de verkeersuitdagingen die er waren bij nieuwbouw of gekomen zouden kunnen zijn bij nieuwbouw en het vergroten van de sportlocatie. De bewoners zijn dus over de ambitie van het college daar ook te spreken en er is een versnelling opgetreden omdat we niet meer met 3 schoolbesturen en 3 docententeams hoeven te werken aan het PvE,

maar met 2. Het PvE is ook bijna klaar inmiddels. Dus nee, het gaat niet vertragen. In zuid is de vertraging ernstiger te wijten aan de ondoenlijke situatie bij Meander dan aan behoudendheid of een terugtrekkende beweging van de gemeente. Opnieuw, als we dit gaan doen, dan kunnen we met de bestaande gebouwen verder werken en zijn we niet afhankelijk van een derde partij als Meander voor de ontwikkeling in zuid in stelling te zetten. Batau staat op de planning en staat nog steeds op dezelfde plek in de planning als voordat wij deze deal bij u in de raad brachten. Gaat dit ten koste van de woningbouw? Alle woningbouwlocaties die in het vizier liggen met betrekking tot doorontwikkeling of het vernieuwen van onze schoolgebouwen zijn op dit moment nog zoeklocaties en kanshebbers en er wordt opnieuw naar gekeken, maar daarin is niets veranderd ten opzichte van nieuwbouw, want ook dan zou op die manier met zoeklocaties omgegaan worden. Ik denk dat ik er zo ben, voorzitter.

De heer Verhoeve (D66): ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor het laatste antwoord van de wethouder, maar dat stemt mij eerlijk gezegd niet gerust. Gaan wij als wij schoolgebouwen gaan transformeren, ik probeer mijn vraag heel concreet te stellen, als we de schoolgebouwen gaan transformeren, betekent dat dat er dus minder locaties, zoeklocaties zoals u ze dan noemt, voor woningbouw overblijven en dat we dus minder woningbouw kunnen gaan realiseren?

Wethouder Kuiper: die snap ik dan weer niet voorzitter, want er blijven toch gewoon locaties beschikbaar voor woningbouw. Bijvoorbeeld de locatie op zuid bij de Meander, het schippersinternaat waar de gemeente een grondpositie heeft, dat blijft dan toch een locatie voor woningbouw?

De heer Verhoeve (D66): veel van de plannen zijn ook om schoolgebouwen te verminderen zodat er grond vrijkomt om ook woningbouw mogelijk te maken. Als wij die schoolgebouwen gaan transformeren op die plek dan is er geen ruimte voor woningbouw, zou mijn simpele gedachte zijn. De vraag is: klopt dat en koersen we daar dan op af?

De voorzitter: ik denk dat de vraag die u stelt is of de locaties die vrij zouden komen überhaupt al in onze woningbouwplanning zitten. We hebben 63 of 64 locaties aangewezen voor woningbouw en ik weet niet of die, maar ik kijk even naar wethouder Adriani; u weet het wel?

Wethouder Kuiper: dan is het misschien beter dat ik afrond en dat collega Adriani antwoord geeft op deze vraag?

De voorzitter: ik denk dat dat handiger is. Dan krijgt u het goede antwoord van het college.

Wethouder Kuiper: ja, ik ga iets welwillends roepen over de Parelduiker en zo, maar ik bedoel ...

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, kan de wethouder dan eerst mijn vraag nog even beantwoorden?

Wethouder Kuiper: nu zit ik weer met de vraag: wat is de vraag? Ging dat over de horeca?

Mevrouw Verbeek (iB): dat ging over de LHBTI. Hoezo capaciteitstekort? U schrijft in de beantwoording van onze artikel 42-brief vragen dat u alleen 3 keer per jaar de vlag hijst en dat dat voldoende is. Kunt u dat nader uitleggen? Het gaat ons om het beleid.

Wethouder Kuiper: voorzitter help mij, want over het beleid heeft het college in de Programmabegroting geschreven op pagina 79 dat we uitvoeringsbeleid gaan schrijven met

betrekking tot de LHBTI. De eerste voorbereidingen zijn daarvoor gedaan al in een vroeger stadium en de beantwoording van de artikel 42-brief heb ik los gezien van de begroting.

De voorzitter: volgens mij hoor ik de wethouder zeggen dat er meer gedaan wordt dan 3 keer de vlag hijsen.

Mevrouw Verbeek (iB): maar waarom schrijft hij dat dan?

De voorzitter: dat is dan de laatste, want u bent aardig over uw quotum heen van de interrupties.

Mevrouw Verbeek (iB): maar voorzitter, ik heb een heleboel tijd ingeleverd met de bespreking

De voorzitter: ja, maar we hadden afspraken over de regels hoe we daar mee omgingen. Ik denk dat dit hier eindigt en ik kijk even naar wethouder Adriani, maar dan moet er wel weer even wat aan het tafeltje gebeuren. De wethouder die alles weet van woningbouwlocaties.

Wethouder Adriani: ja voorzitter, bij de 67 locaties zitten inderdaad ook uit mijn hoofd een zes- of zevental vrijkomende schoollocaties. In de niet vastgestelde bijlage 1B bij het woningbouwprogramma zijn daar bij 2 van die schoollocaties ook getalletjes aangehangen. Bij de andere staat “nader te bepalen”. Sowieso hebben we niet afgesproken dat al die 67 locaties tot ontwikkeling komen, maar dat dat de locaties zijn waar woningbouw kan plaatsvinden en dat dat totaal waarschijnlijk optelt naar 5.000 woningen. Ik heb in mijn eigen eerste termijn aangegeven dat we dat royaal gaan halen voor zover ik dat nu kan overzien, dus je kunt niet zomaar zeggen dat we nu ons woningbouwprogramma niet kunnen uitrollen als we op een andere manier omgaan met de scholen. Daarnaast is het zo dat ook in het beeld van transformeren wat we nu willen gaan onderzoeken, het best kan zijn dat we nog steeds meerdere schoollocaties gaan samenvoegen. Transformeren kan ook zijn transformeren en aanbouwen bijvoorbeeld, dus ook dat soort opties liggen nog op tafel. Kort samengevat zijn de meeste schoollocaties niet van aantallen voorzien in de niet vastgestelde bijlage. De 67 locaties moeten niet bebouwd worden, maar kunnen bebouwd worden en we gaan de aantallen die we met elkaar hebben afgesproken in de woningbouwopgave royaal halen.

Beantwoording wethouder Van Engelen:

Dank u wel, meneer de voorzitter. Leden van de raad, ik begin maar van voor af aan. De ChristenUnie had het startstokje overgenomen van het CDA. Meneer Monrooij, daar begin ik mee namens de ChristenUnie. Meneer Monrooij, misschien heb ik het verkeerd begrepen maar in uw betoog wat ik boven heb aangehoord maakt u inderdaad de opmerking of de constatering over het leiderschap. Ik had dat niet zozeer geïnterpreteerd als een vraag maar meer als een constatering en eigenlijk meer van: hoe zit dat nou precies, want u vraagt mij waarschijnlijk niet van: dreun nog eens even de 7 kenmerken van leiderschap op die ik ooit heb moeten leren. Dat zult u niet vragen en dat zult u ook niet bedoelen. U refereert wel aan 2 trajecten. U noemde het Vreeswijks Museum en u noemde SPZ, waar dan blijkbaar het leiderschap ontbreekt in uw visie, maar ik kan daar niet helemaal de hand achter krijgen wat u dan precies mist. Bij het Vreeswijks Museum misschien wat verduidelijking, dat zou fijn zijn.

De heer Monrooij (CU): mijn idee voorzitter is dat dit allebei trajecten zijn waar op dit moment grote problemen spelen en wat niet loopt. Dan verwacht ik: college neem je verantwoordelijkheid, ga daar staan en pak het voortouw en laat zien dat je hieraan gaat trekken, aan dit dossier. Dat is eigenlijk mijn oproep met leiderschap.

Wethouder Van Engelen: ja, dank u wel meneer Monrooij, dan weet ik in ieder geval heel precies wat u daarmee bedoelt. Het zijn 2 totaal verschillende trajecten, dat weet u ook. Bij het Vreeswijks Museum hebben wij een ondersteunende, begeleidende rol willen spelen zonder ons direct met de inhoud te willen bemoeien. Dit is een proces tussen partijen en zonder in details te treden want dat wil ik ook helemaal niet, zien wij nu dat het wel de goede kant opgaat. Het was ook even de zoektocht naar: wat bedoelt u dan precies, want het Vreeswijks Museum in het kader van het vastgoed ligt bij mijn collega wethouder Kuiper en als het om de inhoudelijkheid van de museumwaarde gaat onder mijn portefeuille. Nogmaals, wat ik net gezegd heb herhaal ik nog een keer: wij zien dat het wel de goede kant opgaat en het gaat om het goed onderbrengen van de collectie en om het hebben van een goede locatie waarbij we ook de collectie onder de aandacht kunnen brengen van de bezoekers, mogelijk in combinatie met wat de Museumwerf heeft te bieden. Dat is het traject wat nu loopt. Het leiderschap van 'kom op met de geit', wat u eigenlijk roept, was in dezen waarschijnlijk niet al te opportuun om dat op ons te nemen, maar dat loopt nu naar behoren zover ik het kan inschatten en wat ik ervan weet en ik zit er dicht bovenop.

Wat betreft SPZ, ja dat is een traject wat ik ook aan uw raad heb gemeld. Dat blijft een lastig traject, maar ik heb uw raad ook beloofd dat we er alles aan zullen doen om in gesprek met elkaar te blijven. Neemt u van mij aan dat wij nog steeds bezig zijn om met elkaar in gesprek te blijven, daarmee rekening houdend met termijnstellingen die er zijn. Ik vind het ook niet netjes om in het stadium waarin wij nu zitten inhoudelijk commentaar te leveren om er iets van te vinden maar weet dat wij, beide partijen overigens, ons best doen om de continuïteit van de gesprekken te borgen, maar er zou een moment kunnen komen want ik zit natuurlijk, dat heb ik u ook gemeld, met een opdracht vanuit de raad vanuit scenario 2 om uiteindelijk dat uit te rollen en daarmee aan de gang te gaan, dus we zijn nog in goed gesprek met elkaar.

Dat brengt mij wel even op de opmerking die u ook maakte over de artikel 42-beantwoording die aan u gegeven is naar aanleiding van uw vragen. Blijkbaar heeft u daar zorg over of heeft u daar iets gevonden waarvan u zegt 'daar ben ik niet tevreden over'. Daar zou ik het graag een keer persoonlijk met u over willen hebben om dat duidelijk te krijgen want ik vind het wel heel belangrijk, zeker voor de continuïteit van het proces. Ik weet ook dat u daar wat dichterbij betrokken en wat dichterbij tegenaan zit, dus ik vind dat wel belangrijk. Ik nodig u daarvoor uit om dat een keer met mij te bespreken. Dat zou ik bijzonder fijn vinden als u dat zou willen doen. Nummer 2 in het rijtje was meneer Horst van het CDA; 2 vragen over sport. Sportcomplex Merwestein, ja ik hoop dat u het toch mij niet euvel duidt dat we dat eerst verkeerd begrepen had, want er leeft iets met Merwestein maar ook iets met sportcomplex Merwestein zelf. Er bestaan inderdaad plannen bij Verbindion en dat zijn meer dan plannen, om binnen hun meerjareninvesteringsplanning te beginnen met aanpassingen, verbouwingen te realiseren in het kader van duurzaamheid. Ze hebben wat problematiek ook met isolatie en andere zaken. U hoort aan mijn woorden al dat de concrete plannen daarover mij niet bekend zijn. Ik heb daar wel met de directeur-bestuurder meneer Bothof over gesproken en hij brengt dat in in de vergadering van eind december samen met de aandeelhouder en de Raad van Commissarissen. Dat is wat hij graag wil en hij heeft daar ideeën over en nogmaals, de concreetheid ken ik niet, dat wordt daar ook uitgebreid besproken. Meer informatie kan ik u daarover niet geven. Ik heb in de Avond van de Raad ook al gezegd dat Verbindion als instituut en NV wel zijn eigen verantwoordelijkheid heeft in het kader van de bedrijfsvoering voor het aanleveren van plannen en ideeën en dat zullen zij ook zeker doen. Dat is zover ik de vraag zou kunnen beantwoorden. Dan had u het ook over het parkeren, de Vroege Vogel Actie van 7.00-11.00 uur. Dat is inderdaad vroeg, maar daar zit geen commercieel motief achter. Dit is echt de spreiding van bezoekers van onze binnenstad en Wereldhave trekt daar wel gezamenlijk met ons in op en de ondernemersvereniging ook en die kijken in hoeverre zij daar invulling aan kunnen geven. De supermarkten zijn wel al vroeg open, die beginnen al heel erg vroeg en op zaterdag begint de markt ook erg vroeg, dus daar zou het natuurlijk wel van toepassing kunnen zijn en ik heb

begrepen dat er een appel vanuit Wereldhave komt op de ondernemers om in ieder geval ook rond 9.00 uur te openen en ook eens na te denken of er niet wat bezoekers getrokken kunnen worden, maar dat is meteen ook weer contrair aan wat we willen als je daar weer pieken gaat creëren, dus dat is heel zorgvuldig en heel gecontroleerd. Vandaar wat ik net ook zei is dat ik het belangrijk vind om daar goed op te monitoren om te kijken wat er gebeurt, dus enerzijds de spreiding en anderzijds in hoeverre kunnen ondernemers meeliften op de spreiding en zo moet u dat interpreteren.

De voorzitter: ik zie de heer Verhoeve met twijfel, maar hij drukt op de rode knop.

De heer Verhoeve (D66): en dat is volgens mij dan ook mijn laatste om u maar meteen te helpen, want het ging hier even over het parkeren op City. Ik wil nog even terugblikken op de eerste termijn, waarin u heel duidelijk aangaf: het loopje is eruit en dat moet terug. Vervolgens geeft u aan: maar die suggestie die wij hebben gedaan niet, er komt geen andere suggestie. Ik ben wel benieuwd naar de suggesties, die vraag is ook gekomen, maar ik wil u er ook op attenderen dat de loop er niet uit is op het buitenplein maar eigenlijk al, wat ik heb begrepen van de ondernemers, vanaf C&A. Vanaf dat moment keren mensen alweer om, dus de groep ondernemers die er last van heeft en vooral die lokale ondernemers, is wat groter en de vraag is dus: hoe gaat dat loopje terugkomen en afwachten, daar is het nu denk ik niet de tijd voor.

Wethouder Van Engelen: dank u wel, voorzitter. Ja meneer Verhoeve, ik weet niet of u aan mij komt vragen: hoe komt dat loopje terug. Het is bekend en het is wat ik u net ook zei, ik heb dat zelf aanschouwd en mij is het niet opgevallen dat bij C&A de mensen al omkeren, maar misschien heb ik daar op een op ander tijdstip gestaan en dat niet goed gezien, dat kan. Alle ondernemers en met name de ondernemers aan het Verspleinkant hebben het echt ontzettend moeilijk. De tram blijft uit, het is een soort desolaat gebied geworden waarbij er echt niet, dat blijkt dus ook, klanten rondlopen die zeggen: daar gaan we eens even fijn een harinkje happen of bij de groenteman wat extra fruit of groente halen. Er is een soort barrière daar opgetreden. Nogmaals, wij spreken om de 2 weken, daar zit ik bij ook, met Wereldhave. Wereldhave blijft persisteren in de belangrikheid van het Versplein en ik heb in die overleggen ook al gezegd: maar doe er dan ook iets aan. Laat dit Versplein dan ook daarop renderen en nogmaals, ik begrijp en ik vind het een hele interessante opmerking die u heeft gemaakt van: doe er dan wat aan aan die kant, maar in het kader van de spreiding op dit moment moeten we echt waken voor het feit dat daar dan de piek komt te liggen en dat we het daarna weer terug moeten draaien. Vandaar mijn betoog: houd nou vast aan de opzet die er nu is. Er is vanavond ook een persbericht uitgegaan namens de gemeente Nieuwegein en Wereldhave, waarin staat dat we dit voorlopig zo gaan doen en nogmaals, we gaan dat monitoren en ik zeg u toe extra aandacht voor de Verspleinkant.

De voorzitter: nog een korte, aanvullende vraag van de heer Verhoeve.

De heer Verhoeve (D66): ik ga hem heel anders brengen, want hier gaan we er nu niet uitkomen. Mag ik u uitnodigen om met mij mee te gaan naar een van de ondernemers die ik heb gesproken zodat we even van hen horen wat hun ideeën zijn en kijken of we daar mee verder komen?

Wethouder Van Engelen: ja, ik ga met u mee. U nodigt mij uit? Fijn oké, dan doen we dat. Terug naar mevrouw Verbeek van ieders Belang. Parkeren, u had het er ook over, u heeft dat ook aangegeven. Ik denk als ik kijk wat ik hier genoteerd heb, dat ik net uw vraagstelling ook meegenomen heb in het betoog wat ik heb gehouden.

De voorzitter: gaat u door. Nee, u heeft geen interruptiemogelijkheid meer, mevrouw Verbeek. U heeft daar echt ruim gebruik van gemaakt.

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, dan wil ik een ordemoment hebben. In de eerste termijn mocht ik de vragen niet stellen, dat moest in de tweede termijn. Dan gaat de wethouder antwoorden en kan ik in de tweede termijn niet daarop reageren. Wat gaat u daar aan doen?

De voorzitter: niets. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder Van Engelen: goed, dan blijft over meneer de voorzitter, de vraag van ieders Belang door mevrouw Verbeek, waarom we de kermis niet hebben kunnen behouden. Ik vind dat misschien net zo jammer als dat u dat vindt en ik wil even benadrukken dat het absoluut geen enkele vorm van onwil is om de kermis niet hier meer te laten plaatsvinden. Er heeft een zorgvuldige weging plaatsgevonden. Er is gesproken met partijen en er is uiteindelijk geconcludeerd dat er geen veilige plek voor onze kermis meer in Nieuwegein aanwezig is. Er zijn een aantal voorwaarden waar ze aan moeten voldoen, dat ga ik nu niet opsommen, en wij kunnen geen invulling geven aan de voorwaarden die gesteld worden om een veilige, rendabele, toffe kermis te organiseren binnen Nieuwegein. Dat vind ik echt heel jammer, maar dat is gewoon een constatering dat dat zo is.

Dan ga ik door naar mevrouw Feenstra, GroenLinks. Ja mevrouw Feenstra, u reageerde dat u met stomheid geslagen was, maar ik wil u toch even mee terugnemen naar de raadsvergadering van 22 mei 2019. Daar is een raadsvoorstel behandeld waar onder punt B en C circa 235 parkeerplaatsen gerealiseerd worden in de door de gemeente aan te leggen parkeergarage P15. Het betreft hier een deel zwerfplekken en een deel vaste plekken, dus de raad heeft besloten dat we dat gaan doen. Echter en dat benadruk ik nogmaals en dat was eigenlijk de boodschap in de Avond van de Raad ook, als wij een andere wijze zien om dat te kunnen realiseren en kunnen gaan realiseren, dan staan we ervoor open om daarnaar te kijken en daar gebruik van te maken. We bouwen echt niet voor leegstand. Vandaar dat ik ook een aantal keren heb gezegd en het college heeft uitgedragen dat we duurzaam, modulair en op basis van noodzakelijkheid iets willen realiseren en nogmaals, wat ik ook in mijn eerste termijn heb gezegd, wij komen met de plannen bij u terug.

De voorzitter: een interruptie van mevrouw Feenstra, dat is ook uw zesde.

Mevrouw Feenstra (GL): ja, dank u wel. Ja, zover gaan we niet terug in de tijd, want in de Avond van de Raad van 21 oktober heeft u de toezegging gedaan aan mij dat wij die stukken over die noodzakelijkheid zouden krijgen zodat wij daar het gesprek over zouden kunnen hebben en dat er dus niet gebouwd wordt op piekbelasting. Wij wachten daar nog steeds op, want dan kunnen we dat ook goed met elkaar afwegen. Kunt u de toezegging die u gedaan heeft ook gaan effectueren?

Wethouder Van Engelen: nee, mevrouw Feenstra, dat vind ik ook heel vervelend. Ik heb het ook dik onderstreept. Ik heb de vraag wel uitgezet en ben er vanuit gegaan dat u geïnformeerd bent met de stukken, maar dat is dus niet zo. Dat vind ik heel spijtig, dus daar ga ik ga nogmaals achteraan dat u daar de informatie over krijg. Dat vind ik ook niet meer dan terecht en daar gaan we het dus met elkaar nog over hebben als u die stukken heeft ontvangen, dus dan doen we het zo, als u daar genoeg mee neemt. Nogmaals, een vervelende omissie, dat was mij niet bekend. Excuses daarvoor. Dat was het, meneer de voorzitter.

Beantwoording burgemeester Backhuijs:

Dank u wel, wethouder Van Engelen, Dan heb ik nog een paar opmerkingen en reacties te geven namens het college op mijn portefeuille.

Laat ik beginnen met de opmerking van het CDA dat zegt: toetst u de kwaliteit van dienstverlening? Ja, die toetsen we. Daar houden we ook inwonersenquêtes over maar wat daar altijd wel in opvalt is dat we daar redelijk best goed scoren, maar tegelijkertijd zie je dat mensen wel eens een keer met de gemeente te maken hebben dat het niet goed gaat. Dat zijn vaak ook de zaken die heel erg zichtbaar worden gemaakt. Al die tienduizenden contacten die we hebben die goed gaan, daar horen we vaak niet wat van maar we streven natuurlijk naar alles goed. Iedereen weet dat dat natuurlijk niet haalbaar is, maar we monitoren dat wel.

Dan de motie digitaal stemmen. Ik hoor u zeggen dat het zich hoogstwaarschijnlijk niet zal voordoen, dat iemand anders stemt dan het raadslid en dat ben ik zich met u eens, maar hoogstwaarschijnlijk is niet nul. Ik vind dat ik als voorzitter van uw raad ook wel de plicht heb om te bewaken met raadsleden die gekozen zijn en dat is ook een heel zorgvuldig proces, dat ook het stemmen heel zorgvuldig gaat en als dat in beeld gebeurt dan kun je dat zien, maar die faciliteit heeft iBabs op dit moment nog niet. Dan zegt u ja: dan kijken we of iedereen zich erin kan herkennen en anders gaan we, als iemand bezwaar maakt van 'ik vertrouw het niet', dan moeten we alsnog hoofdelijk stemmen. Dan weet ik niet of dat de goede manier is, want de kans is best groot dat dan deze of gene in uw raad, zeker als er 1 stem verschil is, dan zegt: dan moet er nog een keer hoofdelijk gestemd worden. Dan hebben we ineens allerlei visioenen van Amerikaanse toestanden in deze dagen en die wil ik hier niet mee vergelijken, dus daar zit mijn punt om die zorgvuldigheid te hebben. Ik snap ook wel de wens van: kan het sneller dan zoals we het nu doen. Ja, het zou mooi zijn als er ergens een digitale applicatie komt waardoor je kunt vaststellen dat degene die stemt ook het raadslid is, maar dan moet je al bijna met irisscan- of fingerprintachtige activiteiten gaan werken en dat is er op dit moment niet, dus ik blijf nog wel bij mijn punt dat ik dat risico, al is het klein, toch niet vind dat je dat aan onze democratie moet verbinden. Ik zie een interruptie van de heer Horst, dat is uw zesde trouwens.

De heer Horst (CDA): ja voorzitter, ik was er al bang voor. Twee punten. Ik snap dat u zegt 'ik zie geen 100% garantie en dat vind ik een risico'. Nee, 100% garantie, dat snap ik. Dan kan ik heel flauw zeggen: ja, 100% garantie hebben we in het leven niet op een aantal zaken misschien na, maar dit moet wel zorgvuldig gaan. Alleen, waar ik dan wel mee zit is dat de wet nu dit wel toestaat en blijkbaar de wetgever landelijk dit risico niet dermate zwaar heeft getaxeerd dat hij heeft gezegd: dit moet wettelijk niet mogelijk zijn. Snapt u het dilemma waar ik dan mee zit en als ik dan denk: als de wetgever met alle knappe knoppen die daarbij betrokken zijn geweest dit mogelijk maakt wettelijk, waarom zouden wij dan zeggen: ja, en toch denken we dat we het beter weten en moet het een absolute 100% garantie zijn?

De burgemeester: ik weet niet of de wetgever het mogelijk maakt want als je naar de tijdelijke wet kijkt die digitaal vergaderen mogelijk maakt en stemmen, dan staat daar uitdrukkelijk in dat het niet hybride kan, dat je digitaal moet vergaderen en dat zichtbaar moet zijn wanneer een raadslid zijn stem uitbrengt. Daar omheen vinden natuurlijk een aantal andere discussies plaats wat er zijn ook raden die zeggen: wij vergaderen digitaal en komen voor het stemmen op een later moment op dezelfde dag of 1 dag later bijeen. Dat is ook een vorm van hybride vergaderen, alleen dan knip je de vergadering in 2 stukken, dus er zijn verschillende voorbeelden. Ik snap ook dat er gemeenten zijn die zeggen: wij doen dit wel, wij nemen dit risico wel. Ik zit daar als voorzitter van uw raad wat strakker in, dus ik blijf moeite houden met als deze motie aangenomen wordt als we dat zouden gaan uitvoeren omdat ik de democratie eigenlijk toch te waardevol vind om daar de discussie over te krijgen. Tegelijkertijd blijven we rondkijken naar andere digitale applicaties waar dat bezwaar wat ik heb of dat risico dat ik zie, weggenomen is. Ik schrok eigenlijk van 1 ding wat u zei: u weet nu ook niet of raadsleden voor de vergadering onder druk gezet zijn om op een bepaalde manier te stemmen. Nee, maar als dat

het geval is, dan moet ik u wel herinneren aan de ambtseed die u afgelegd hebt en ik zou die vergelijking, die argumentatie, niet bij dit onderwerp willen betrekken, want dat is echt van een hele andere orde. Nog een korte aanvullende vraag dan nog van de heer Horst.

De heer Horst (CDA): ja, een aanvullende vraag/opmerking. Dat laatste snap ik en ik aarzelde ook wel om dat te doen, maar waar het gaat om betrouwbaarheid denk ik dat we allemaal de ambtseed hebben afgelegd en dat we daar ook voor staan, dat we eerlijk en oprecht zonder last onze stem uitbrengen, of dat nu hoofdelijk is of digitaal. Dat is denk ik de verantwoordelijkheid en professionaliteit waar we met elkaar voor staan en mijn vraag is of als er een andere applicatie of technische oplossing mogelijk is om iets anders dan hoofdelijke stemming mogelijk te maken, zou u dan bereid zijn om daar zo spoedig mogelijk naar te kijken opdat op die manier onze digitale vergaderingen ordentelijk maar toch voorspoediger verlopen op dit onderdeel.

De burgemeester: als er een applicatie komt waar mijn bezwaar dat iemand anders stemt, een huisgenoot van een raadslid die thuis zit, laat ik het zo maar zeggen, maar dat er iets op staat dat dat niet kan, maar dan moet je al waarschijnlijk aan herkenning denken van of fingerprint of irisscan of zoiets en dat je dat gaat combineren. Ik kan me ook wel voorstellen dat daar ook weer mensen bezwaren tegen hebben, ik kijk even naar de heer Van den Heuvel, dus ik blijf bereid om te kijken naar applicaties waar het kan, maar ik vind dit net te risicovol om daar nu mee in zee te gaan en ja, het is aan de raad om een oordeel te hebben over de motie. Dan de motie over het messenverbod, waar de VSP zegt: is dit in Nieuwegein aan de hand? Nee, want dat hebben we in de eerste termijn ook al geconstateerd. Op dit moment niet, dat zei mevrouw Peters volgens mij ook, maar het kan gebeuren. Ik heb ook al aangegeven, die eerste 2 bullets in de overwegingen van de motie gaan over Nederland en gaan niet over Nieuwegein. Er is wel een keer een incident met jongeren met een mes, dus daarom zeg ik van: ik wil het wel in de gereedschapskist hebben. Er zijn een paar vragen gesteld over de uitvoering wat wel en wat niet en dat is ook de reden dat we daar iets meer tijd voor nodig hebben, want je kunt het wel opnemen in de APV, maar je moet ook zorgen dat mensen die onterecht aangesproken worden op het bij zich dragen van een mes terwijl dat niet onder deze regeling hoort te vallen, dat je dat ook goed geregeld hebt. Ik kan me herinneren uit de tijd dat ik ooit kranten rondbracht dat ik altijd wel een mesje bij me had om die strips waar die kranten mee verbonden waren los te snijden. Dat krijg je echt niet los met blote handen, dus ik had altijd een zakmesje op zak, ook om een appeltje te schillen trouwens. Daar moeten we wel duidelijk in zijn dat als je die regels maakt, dat ze ook daar duidelijk op gericht zijn. Nog 2 dingen. Ik hoorde mevrouw Verbeek zeggen dat het college doorgaat met liegen en ik trok me dat een beetje aan omdat ik dacht dat dat ging over het feit dat ik zei: onze boa's zijn ook regelmatig in onze binnenstad en zijn ook in City en u zegt 'ik heb signalen dat dat niet zo is'. Ik weet echt dat onze boa's in City zijn. Natuurlijk, we hebben geen hele batterij boa's die de hele dag rondlopen door City, maar ze komen er wel en zijn er ook op de momenten dat het moet. Als u zegt dat ik dat volhoud en dat u dat liegen noemt, dan betreur ik dat.

Mevrouw Verbeek: dat mag ik zeggen.

De burgemeester: nou, ik vind dat nogal wat of u mag zeggen dat iemand liegt, als het niet zo is.

Mevrouw Verbeek (iB): ik mag niets zeggen, voorzitter.

De burgemeester: maar ik hecht eraan te zeggen dat het anders is.

Tot slot het amendement over jeugdparticipatie, dat zeg ik even als voorzitter van de raad. Het is inderdaad een activiteit die we als raad besloten hebben om te doen. Dit is nog niet opgenomen in de Programmabegroting en ik kan me heel goed voorstellen dat u als amendement opneemt: als raad doen we in 2021 deze activiteit met jeugdparticipatie. Ik reageer meer als voorzitter van de raad dan als voorzitter van het college op dit moment. Ik denk dat het verstandig is als u zegt: wij willen tot uitdrukking brengen dat deze activiteit in 2021 door ons als raad gedaan wordt, om het ook in de Programmabegroting op te schrijven. Daar zou ik de beraadslagingen mee willen sluiten. Mevrouw Bakhtali nog, dat is uw laatste interruptie.

Mevrouw Bakhtali (Nú): een punt van orde, want u heeft volgens mij nog een motie over corona.

De voorzitter: ja, excuus. Ik sluit wel een beetje aan bij wat de heer Stekelenburg zegt: er zijn allerlei momenten om erover te spreken. Dat wil ik ook best doen, maar bij de overwegingen staat dat het gaat over draagvlak bij de bevolking dat maatwerk wordt geleverd. Ik heb al eerder in discussies met u gezegd dat voor een deel de maatregelen door de voorzitter van de veiligheidsregio worden genomen op aanwijzing van de minister. Daar zit vaak weinig of geen ruimte in. Afgelopen week zijn er 2 bijeenkomsten geweest waar de voorzitter van de veiligheidsregio met raadsleden uit de hele provincie in gesprek is gegaan om ook een stuk verantwoording af te leggen over de maatregelen die de voorzitter van de veiligheidsregio op aanwijzen van de minister heeft genomen, die ook opgenomen zijn in de noodverordening. Ik heb begrepen dat dat goede bijeenkomsten zijn geweest die twee en de voorzitter van de veiligheidsregio heeft aangegeven als het nodig is wil hij dat ook nog wel een derde keer doen, als daar signalen voor komen.

Tegelijkertijd is ook de tijdelijke Coronawet aangenomen die waarschijnlijk per 23 november van kracht wordt. Daarmee gaat een situatie ontstaan, maar juridisch wordt nog even helemaal precies uitgewerkt welke bevoegdheden nu waar terechtkomen, dat een groot aantal bevoegdheden daarvan democratisch gelegitimeerd worden, maar dat het Kabinet of de minister meer kan. Die moet daar verantwoording over afleggen in de kamer of de kamer krijgt via de voorrangsprocedure 5 of 7 dagen de tijd om iets te vinden van voorgenomen maatregelen van de minister. Anderzijds staat erin dat op onderdelen de burgemeester als die dat zou willen en kan beargumenteren, van die regels zou kunnen afwijken. Dat wordt een hele interessante discussie, want die bevoegdheid komt dus bij de burgemeester te liggen en niet bij de gemeenteraden, maar de burgemeester weet goed dat hij daar weer verantwoording over moet afleggen aan de raad. Inmiddels praten we in de regio er wel over van: ja, het kan toch moeilijk zo zijn dat op verschillende onderdelen in IJsselstein dingen net iets anders geregeld zijn dan in Lopik en in Lopik weer anders dan in Nieuwegein, wat dan zou het bij de gemeentegrens voor een heleboel inwoners erg onduidelijk worden. We zijn dus ook wel een beetje aan het zoeken hoe we het als burgemeesters in de regio zo kunnen doen dat het ook duidelijke maatregelen zijn die voor een heel gebied hetzelfde zijn, zonder dat we daar ingewikkelde verschillen krijgen met allerlei bijeffecten die we niet willen, maar ik ben best bereid om die discussie een keer met u te voeren maar daar was de motie en dat ben ik met de heer Stekelenburg eens, niet voor nodig geweest.

Mevrouw Bakhtali (Nú): de tijdelijke wet coronamaatregelen was toch ook bedoeld om de gemeenteraad in positie te brengen in verband met corona?

De burgemeester: dat was in het begin, daar heeft u gelijk in. In het begin werd die suggestie wel gewekt dat zo zou zijn, maar als je nu naar de wet kijkt en ik heb hem globaal gelezen en onze juristen kijken er nog naar precies hoe dat zit, dan vallen de beïnvloedingsmogelijkheden die de raden hebben niet in de wet. Hij is veel meer gericht om de democratische legitimatie van maatregelen die het Rijk neemt, die de minister van volksgezondheid voorschrijft, democratisch

te legitimeren en dan ziet u nu al vooruitlopend daarop discussies over plicht voor mondkapjes die op basis van die wet ineens kan als de Kamer daarmee instemt, avondklokken die kunnen als de Kamer daarmee instemt. De democratische verantwoording wordt echt op landelijk niveau geborgd en komt eigenlijk niet op het lokale niveau terecht, maar we zoeken dat nog verder uit.

Mevrouw Bakhtali (Nú): ik vind het jammer dat die motie wordt gelezen alsof het gaat over uitsluitend de coronamaatregelen. Dat is dus uitdrukkelijk niet de bedoeling, maar ik kom er wel op een ander moment op terug.

De burgemeester: nou ja, ik lees dat u zegt: "een raadsbespreking te beleggen over de coronamaatregelen", dus ik dacht dat het daarover ging, dat staat er. Ik sluit het hiermee af. Dan sluit ik de beraadslagingen. Misschien dat we 5 minuten kunnen pauzeren omdat u even nog wilt kijken van wat de beantwoording en de reacties van het college met de moties doen. Ik schors tot 23.25 uur.

De voorzitter: wilt u uw plaatsen weer innemen? Ik zie nog de fracties van D66 niet, de fractie van het CDA nog niet en de fractie van de PvdA nog niet.

De heer Monrooij: afstemmen!

De voorzitter: dat zou u andersom ook niet leuk vinden meneer Monrooij, dat gaan we niet doen!

De voorzitter: dan heropen ik de vergadering en ik stel vast dat 2 leden van de raad niet aanwezig zijn; dat zijn mevrouw Schenkhuizen en de heer Verdam. De overige leden van de raad zijn wel aanwezig, dat betekent dat er 31 aanwezige raadsleden zijn. Het is even goed om dat vast te stellen voor de stemming.

Dan kijk ik naar uw raad of er ten aanzien van de moties die op tafel liggen dingen gewijzigd worden of dat ze misschien ingetrokken worden naar aanleiding van de toezegging?

Fractie ieders Belang, mevrouw Verbeek:

Voorzitter, gezien de korte tijd dat er overleg gepleegd moet worden, willen wij vragen aan GroenLinks of zij bereid zijn om onze motie over dierenwelzijn samen te voegen met die van hun, dus een zin van ons toe te voegen aan de motie van GroenLinks.

Fractie GroenLinks, mevrouw Feenstra:

Ja, zoals ik in mijn bijdrage al aangegeven heb, pleiten wij voor een integraal dierenwelzijnsbeleid en uiteraard horen daar ook dingen bij als honden en hondenuitlaatplekken, maar ik zou dat niet expliciet op willen nemen, want dan moeten we ook andere dingen opnemen, maar met wat er wat ons betreft bij integraal gewoon bij hoort, is dat misschien ook voldoende.

De voorzitter: ik denk dat daarmee in feite de moties bijna gelijklopend worden, in ieder geval met gelijklopende doelstelling om een integraal dierenwelzijnsbeleid te maken ook voor honden en wat daarbij hoort. Betekent dit dat mevrouw Verbeek zegt: dan trek ik mijn motie in ten gunste van de motie van GroenLinks?

Mevrouw Verbeek (iB): voorzitter, dat wil ik even overleggen.

De voorzitter: dan wacht ik dat nog even af.

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Ja dank u wel, voorzitter. Motie 216, werken naar minder restafval. Na overleg met ook de wethouder “de raad voor de zomer van 2021 een voorstel voor te leggen”, dat is de wijziging bij werken naar minder restafval.

De voorzitter: dat gaat over motie 216, waarbij “eerste kwartaal” wordt “voor de zomer van 2021”.

De heer Verhoeve: ja, dan hebben we motie 217 en nu hebben we hem niet meer, want die is ingetrokken en we hebben motie 218 en daarvoor hebben we een toezegging, dus die trekken we hiermee ook in.

De voorzitter: dus 217 en 218 worden beide ingetrokken.

Fractie ChristenUnie, de heer Monrooij:

Voorzitter, dank u wel. We hebben een goed gesprek gehad met wethouder Adriani tijdens de raad over de motie Indicatoren voor de woningen middenhuur en middenkoop. Ik ben heel benieuwd met wat voor overzicht hij komt en in afwachting van dat overzicht trekken wij motie 212 in.

Gezien de onduidelijkheid tussen de wethouder en onze fractie over motie 213 over tarieven en wetende dat de legesverordening in december nog een keer in de raad komt, trek ik de motie nu in en kom ik er in de raadsvergadering van december op terug bij de legesverordening.

De voorzitter: dat betekent dat de moties 212 en 213 ook niet meer onderdeel zijn van de beraadslagingen. Anderen nog?

Fractie CDA, de heer Horst:

Ja dank u wel, voorzitter. Wij zouden graag het dictum in motie 219, digitaal stemmen via iBabs, als volgt willen wijzigen: “besluit om met ingang van de raadsvergadering van 12 november alle stemmingen indien de wet deze mogelijkheid biedt, te laten verlopen middels de stemmodule die in iBabs zit ...” et cetera.

De voorzitter: als de wet de mogelijkheid biedt, ik maar daar gelijk een opmerking bij die de griffier zou maken; 12 november is volgende week al. Als de wet de mogelijkheid biedt, moet dit ook technisch nog allemaal gerealiseerd kunnen worden, dus die slag houden we dan wel om de arm en de uitzoekvraag daarvoor, dus even als winstwaarschuwing. Dan niets meer aan de orde zijnde kijk ik naar mevrouw Verbeek wat u met motie 220 doet?

Mevrouw Verbeek (iB): hij blijft.

5. Besluitvorming over de Begroting 2021 en de nota Duurzaam Financieel Evenwicht

5.1 AMENDEMENTEN

- Amendement 84 over subsidie Algemene Hulpdienst Nieuwegein (SP, GV, D66)

De voorzitter: hier is al veel over gezegd. Ik denk niet dat hier nog stemverklaringen over afgegeven hoeven te worden gezien uw bijdragen in eerste en tweede termijn.

Voor: SP (4), iB (1), VSP (3), D66 (3).

Tegen: de overige leden van de raad.

Verworpen met 20 stemmen tegen en 11 stemmen voor.

- Amendement 85 over Jeugdparticipatie (D66)

Stemverklaring

Fractie ieders Belang, mevrouw Verbeek:

Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, op deze manier kunnen wij hem niet steunen.

Voor: GL (3), CDA (3), D66 (3), LV (2), VSP (3), CU (2), PvdA (3).

Tegen: VVD (6), Nú (1), SP (4), iB (1).

Aanvaard met 19 stemmen voor en 12 tegen.

- Amendement 86 over Atrium (iB en VVD)

Voor: iB (1), Nú (1), VVD (6).

Tegen: de overige leden van de raad.

Verworpen met 23 stemmen tegen en 8 stemmen voor.

5.2 BEGROTING

Stemverklaringen

Fractie Socialistische Partij, de heer Stekelenburg:

Ja voorzitter, omdat ons amendement over de AHN is afgewezen, moeten we helaas tegen de begroting stemmen.

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Ik heb aangegeven dat wij moeite hebben met het instemmen met de Programmabegroting en tegelijkertijd hebben we ook geen alternatief, dus wij gaan wel instemmen.

Fractie ieders Belang, mevrouw Verbeek:

Voorzitter, het mag duidelijk zijn dat wij al aangegeven hebben ook in de commissie dat wij tegen zullen zijn vanwege de financiële gevolgen.

Voor: VVD (6), GL (3), CDA (3), D66 (3), LV (2), CU (2), VSP (3), PvdA (3).

Tegen: iB (1), SP (4) en Nú (1).

Aangenomen met 25 stemmen voor en 6 stemmen tegen.

5.3 MOTIES

- Motie 210 Lokaal messenverbod (LV, VVD, PvdA, GV, CDA)

De voorzitter: die is op 2 onderdelen aangepast; Q1 is Q2 geworden in het eerste dictumbesluit of het voorstel aan het college en bij de derde is toegevoegd “en het gesprek te hebben over de mogelijke oplossingen met jongeren”.

Voor: VVD (6), GL (3), CDA (3), LV (2), VSP (3), CU (2), PvdA (3).

Tegen: SP (4), iB (1), D66 (3), Nú (1).

Aanvaard met 22 stemmen voor en 9 stemmen tegen.

- Motie 211 Dierenwelzijn (GroenLinks)

Voor: GL (3), CDA (3), D66 (3), Nú (1), LV (2), SP (4), iB (1), CU (2).

Tegen: VVD (6), PvdA (3), VSP (3).

Aanvaard met 19 stemmen voor en 12 stemmen tegen.

- Motie 212 Streefcijfer middenhuur en middenkoop (CU)
Ingetrokken.
- Motie 213 Tarieven gastouders (CU)
Ingetrokken.
- Motie 215 Geins Geluk tegen eenzaamheid (PvdA)

Stemverklaringen

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Ja dank u wel, voorzitter. Ja natuurlijk zijn wij ook voor eenzaamheid, om dat in ieder geval te bestrijden ...

De voorzitter: zometeen staat u helemaal alleen in uw standpunt!

De heer Verhoeve: ja, hij ging niet heel goed. Ja, helemaal alleen, maar om willekeur toe te passen in het subsidiemiddel Geins Geluk, daar zijn wij geen voorstander van dus wij gaan tegen deze motie stemmen.

Fractie ieders Belang, mevrouw Verbeek:

Ja voorzitter, wij om dezelfde reden.

Fractie CDA, de heer Horst:

Ik kan mij geheel bij de collega van D66 aansluiten.

Voor: GL (3), Nú (1), PvdA (3), CU (2), SP (4), LV (2).

Tegen: VVD (6), CDA (3), D66 (3), VSP (3), iB (1).

Verworpen met 16 stemmen tegen en 15 stemmen voor.

- Motie 216 Werken naar minder restafval (D66, GL, PvdA)
Voor: GL (3), D66 (3), LV (2), PvdA (3), CU (2), VSP (3).
Tegen: VVD (6), CDA (3), Nú (1), SP (4), iB (1).
Aanvaard met 16 stemmen voor en 15 stemmen tegen.

- Motie 217 Duurzaam thuis bezorgen (D66, GV)
Ingetrokken.

- Motie 218 Verdubbeling aantal bomen (D66, iB, Nú)
Ingetrokken.

- Motie 219 Digitaal stemmen (CDA, GV, VVD, LV)

De voorzitter: er is een kleine aanvulling van het dictum door de heer Horst van het CDA aangebracht.

Stemverklaringen

Fractie D66, de heer Verhoeve:

We hebben heel erg gestoeid met deze motie want enerzijds herkennen we de frustratie die met deze motie ook wel wordt ingebracht, maar anderzijds herkennen wij ook de argumenten die u

aanvoert en in ons onderling debat heeft u gewonnen als voorzitter van de raad, dus wij gaan tegen deze motie stemmen.

ChristenUnie, de heer Monrooij:

De heer Verhoeve had het niet beter voor de ChristenUnie kunnen verwoorden.

Voor: VVD (6), CDA (3), LV (2).

Tegen: alle overige leden van de raad.

Verworpen met 20 stemmen tegen en 11 voor.

- **Motie 220 Dierenwelzijn (iB)**

Voor: Nú (1), VSP (3), iB (1).

Tegen: de overige leden van de raad.

Verworpen met 26 stemmen tegen en 5 stemmen voor.

- **Motie 221 Voedselbank (iB)**

Stemverklaringen

Fractie Partij van de Arbeid, mevrouw Spalburg:

Ja, deze motie is al bestaand beleid en er is een goede relatie, dus wij vinden hem eigenlijk overbodig en gaan tegenstemmen.

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Ook wij hebben uit de beraadslagingen gehaald dat deze overbodig is en stemmen dus tegen.

Voor: iB (1), VSP (3).

Tegen: de overige leden van de raad.

Verworpen met 27 stemmen tegen en 4 stemmen voor.

- **Motie 222 Help jongeren uit de schulden (PvdA, GL, CDA, LV)**

Stemverklaringen

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Ja, ook hiervoor geldt dat we uit de beraadslagingen hebben gehaald dat deze overbodig is. Het probleem wordt er niet minder door, maar er worden al acties ondernomen dus wij zijn tegen de motie.

Fractie ieders Belang, mevrouw Verbeek:

Voorzitter, aangezien de WIL in onze eigen gemeente al heel duidelijk bezig is met goede resultaten, zullen wij tegen deze motie stemmen.

Voor: GL (3), CDA (3), PvdA (3), LV (2), CU (2), SP (4).

Tegen: VVD (6), D66 (3), Nú (1), VSP (3), iB (1).

Aanvaard met 17 stemmen voor en 14 stemmen tegen.

- **Motie 223 Inkomensafhankelijke bijdrage Wmo (GL, PvdA)**

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Ja, ik heb heel vaak de suggestie gehoord om als lokale partijen ook vooral onze landelijke collega's hierover te informeren. Dank voor de suggestie, dat gaan we doen en dan is voor ons de motie overbodig.

Voor: GL (3), CDA (3), Nú (1), PvdA (3), VSP (3), LV (2), iB (1).

Tegen: VVD (6), D66 (3), SP (4), CU (2).

Aanvaard met 16 stemmen voor en 15 stemmen tegen.

5.4 **NOTA DUURZAAM FINANCIËEL EVENWICHT**

Stemverklaringen

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Dank u wel, voorzitter. We zijn inderdaad denk ik goed bij elkaar gekomen, de wethouder en wij. Wij gaan dus voor deze nota stemmen met de toezegging dat we afzonderlijk door die bouwstenen heen gaan lopen.

Fractie ChristenUnie, de heer Monrooij:

Ja voorzitter, wij zijn ook door een heel afwegingsproces gedaan en wij hebben toch besloten net maar tegen te stemmen omdat we vaststellen net iets te ver vinden gaan.

Fractie ieders Belang, mevrouw Verbeek:

Daar sluiten wij ons bij aan.

Voor: VVD (6), GL (3), CDA (3), D66 (3), LV (2), SP (4), VSP (3), PvdA (3).

Tegen: iB (1), CU (2), Nú (1).

Aanvaard met 27 stemmen voor en 4 tegen.

- Motie 214 Blijf investeren in het sociaal domein (SP, PvdA)

Stemverklaringen

Fractie GroenLinks, mevrouw Feenstra:

Ja, dank u wel. In de tweede termijn hebben wij aangegeven deze overbodig te vinden. Echter in de tweede termijn van de wethouder gaf hij aan dit toch als steun in de rug te zien en daarom zullen we dan toch voorstemmen.

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Ja, dat is dan wel weer grappig dat deze wethouder zoveel steuntjes in de rug nodig heeft met overbodige moties, maar wij hebben inderdaad gehoord dat die overbodig is en stemmen dus tegen.

Voor: GL (3), CDA (3), Nú (1), PvdA (3), VSP (3), LV (2), SP (4), iB (1).

Tegen: VVD (6), D66 (3), CU (2).

Aanvaard met 20 stemmen voor en 11 stemmen tegen.

- Motie 224 raadsbespreking corona (Nú)

Stemverklaringen

Fractie D66, de heer Verhoeve:

Ja, ik was gisterenavond bij zo'n bijeenkomst vanuit de Veiligheidsregio. Dat was zeer aangenaam en gaan we zeker vaker doen. Deze motie op deze manier is nu niet wat mij betreft aan de orde, dus tegen.

Fractie CDA, de heer Horst:

Voorzitter, ik heb tijdens de algemene beschouwingen in eerste termijn daar al het nodige over gezegd. Wij voelen geen behoefte om de landelijke maatregelen ter discussie te stellen en wij denken dat er genoeg gelegenheid is om anderszins over de gevolgen van de coronacrisis met elkaar te spreken.

Fractie Nieuwegein, mevrouw Bakhtali:

Omdat deze motie niet gaat over de coronamaatregelen an sich maar over de effecten ervan en maatwerk, stemmen wij voor.

Voor: Nú (1) en iB (1).

Tegen: de overige leden van de raad.

Verworpen met 29 stemmen tegen en 2 stemmen voor.

6. SLUITING

De voorzitter: dan sluit ik nu de vergadering en zoals aan de voorkant aan u gevraagd, vraag ik u ook om zo snel mogelijk kan en ook op gepaste afstand dit pand weer te verlaten en dan zien we elkaar in ieder geval volgende week weer in een digitale vergadering. (23.57 uur)